MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO : 633
DOĞA BİTKİLERİ VE SU ÜRÜNLERİ
ARAŞTIRMA, UYGULAMA MERKEZİ YAYIN NO : 1

TÜRKİYE DENİZLERİNDE YAŞAYAN BALIKLAR

(200 TÜR)

701

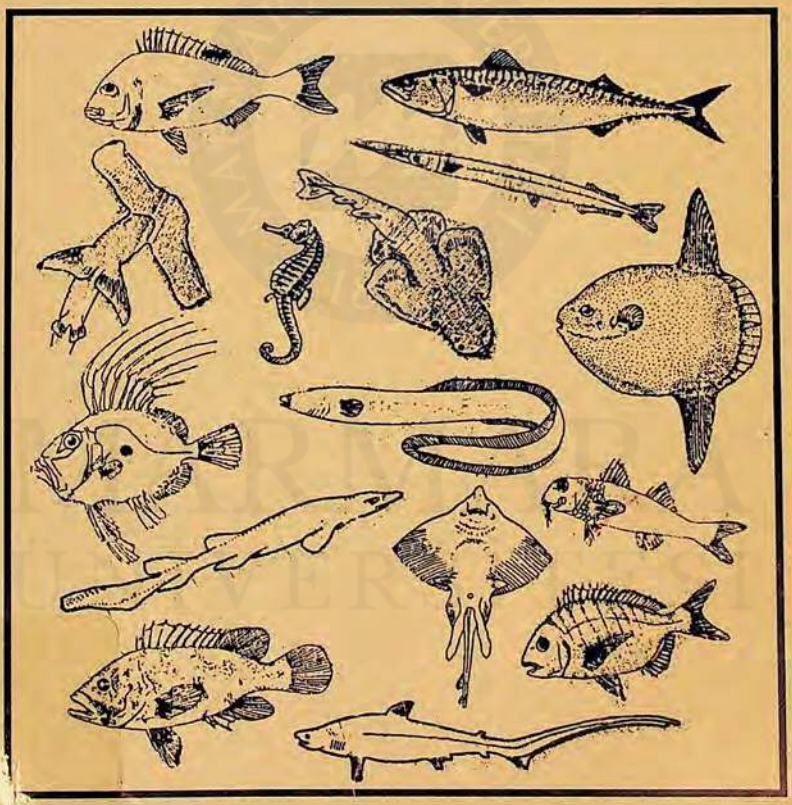

Doç.Dr. Rikâp YÜCE

İstanbul, 1998

QL
627
.A83
1998

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO : 633
DOĞA BİTKİLERİ VE SU ÜRÜNLERİ
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ YAYIN NO : 1

DÜZELTMELER

SAYFA	SATIR	YANLIŞ	DOĞRU
1	1	alabilmesi	olabilmesi
1	4	eer	eder
1	alttan 2	amacı	amacı ile
2	16	du	da
2	18	halide	halinde
2	alttan 10	ilgisini araştırmak	ilişkisinin araştırılması
2	alttan 8	görelen	görülen
2	alttan 5	incelenmesinde	incelenmesinin
3	Şekil 1'de	Osoanik Zon	Oseanik Zon
3	Şekil 1'de	Kıta Eğrisi	Kıta Eğimi
3	Şekil 1'de	----------0m	----------0m
			ÖFOTİK ZON
		------200m	------200m
4	8	bitkiel	bitkisel
4	alttan 4	bisinini	besinini
14	alttan 4	türnün	türünün
16	alttan 12	palajik	pelajik
16	alttan 8	ortalamasıa	ortalamasına
16	alttan 8	denizlerimizde	denizimizde
17	alttan 13	azlığı	azlığı,
23	alttan 3	yüsek	yüksek
25	8	sarısmu	sarımsı
27	5	kuynuk	kuyruk
29	10	Ömnivor	Omnivor
33	alttan 2	deree	derece
37	8	içzgisizdir	çizgisizdir
43	2	denizlerinde	denizlerin
45	10	, yüzgecin.....bölge	(yüzgecin.....bölge)
57	4	yalardan	yanlardan
61	8	Birini	Birinci
61	9	arksında	arkasında
75	alttan 5	olgunluğu	olgunluğa
79	12	yumuta	yumurta
81	alttan 6	kandine	kendine
89	alttan 5	dipe	dibe
107	8	devam der	devam eder
131	10	şeklindeir	şeklindedir
135	2	norveç	Norveç
139	5	yüzgeinde	yüzgecinde
139	5	vardır	bulunur

153	alttan 8	böceklek	böcekler
161	8	incelen şekildedir	incelmektedir
167	1	familyasındır	familyasındadır
169	7	gösterirsede	gösterirse de
179	5	mlüskler	molüksler
183	7	yüzgeinde	yüzgecinde
193	alttan 7	Üremelei	Üremeleri
205	12	loblarının	loplarının
241	alttan 3	çorba,	çorba yapılır
243	alttan 9	rankte	renkte
249	8	vardır.	bulunur.
255	6	incelenerek	incelmeye
257	alttan 2	yapılır	gerçekleştirilir
259	6	pürüsüz	pürüzsüz
261	alttan 3	balıklar da yakalanırlar	balıklarda avlanırlar
275	3	dip balıklardır	dip balıklarıdır
281	8	mollüksler	molüksler
295	8	yazgeçlerinin	yüzgeçlerinin
295	alltan 6	doğru	doğu
301	alttan 6	Hermafroditirler.	Hermafrodittirler.
313	11	leke vardır	leke yeralır
321	9	yüzgei	yüzgeç
325	alttan 9	deniz kuşlarını	deniz kuşlarına
329	8	leke vardır	leke bulunur.
343	7	bantlar vardır.	bantlar bulunur.
351	13	vardır ancak	bulunur ancak
371	11	gri renklidir.	gridir.
373	6	etli(şişman)	etli(şişman)'dir.
389	7	ışın vardır.	ışın yeralır.
393	8	pürüzlüdür.Dişilerde	ve dişilerde
397	alttan 4	adır.	azdır.
399	4	dik	disk
399	alttan 5	değere	değeri
413	16	Sargossa	Sargasso
413	17	Sargosan	Sargasso

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO : 633
DOĞA BİTKİLERİ VE SU ÜRÜNLERİ
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ YAYIN NO : 1

QL
627
.T83
1998

Sayın Rektörüm,
Prof. Dr. Turay Yardımcı Hocamın,
Duyguyla. 15.01.2001

TÜRKİYE DENİZLERİNDE YAŞAYAN BALIKLAR

(200 TÜR)

Doç. Dr. Rikâp YÜCE
Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü

Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
0002889

İstanbul, 1998

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

T.C
Marmara Üni
Döner Sermaye İşl
BAŞ NO: 2569

ISBN : 975-400-184-7

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
MATBAA BİRİMİNDE BASILMIŞTIR.

Vefalı ve Özverili eşim
EMİNE YÜCE'ye
sonsuz sevgi ve saygılarımla

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye denizlerinde avcılığı yapılan balıkların tümünün ya da ekonomik öneme sahip olanlarının Türkçe ve yabancı dillerde ki adlarını içeren yayınlar yapılmıştır.

Genel olarak ülkemizde ve dış ülkelerde aynı tür balığa çeşitli adlar verilmektedir. Bu nedenle, balıklarla ilgili araştırma yapanlar, balık istatistiği ile çalışanlar, dış ülkelerle balık ihracaatı ve ithalatı konusunda uğraşanlar zaman zaman yanılmaktadırlar. Bu durum arzu edilmeyen anlaşmazlıklara sebep olabilmektedir.

Bu kitapta, sularımızda yaşayan 200 balık türü bulunmakta ve her tür için yayıldığı yerleri gösteren küçük haritası yer almaktadır. Balıklar alfabetik olarak, Türkçe adlarına göre sıralanmaktadır. Her balık türünün bilimsel adı, balığa bilimsel ad veren kişinin adı ve bilimsel adın yayın tarihi yazılmakta ve her tür için 23 ülkenin ençok kullanılan bir ulusal adı bulunmaktadır.

Deniz balıklarının ekolojik ve dış morfolojik özellikleri ile ülkemizin su ürünleri üretim potansiyeli ve bazı ülkelerin üretimleriyle karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

Balık türlerine ait şekiller orijinallerine bağlı kalınarak yer almaktadır. Ülkemizde aynı balık türüne aynı bölgede ya da bölgeden bölgeye verilen farklı adlar bir liste halinde verilmektedir. Her türün sistematik karakteristikleri, biyolojisi, avlanma aletleri ve ekonomik önemi anlatılmaktadır. Ülkemiz denizlerinde avlanan ekonomik balıkların bölgelerimize, kıyısı olan illerimize, balıkçı teknelerinin avcılık türlerine, tonajlarına ve bölgelere göre dağılımları harita ve tablolarla gösterilmiştir. Ayrıca ekonomik önemi olan bazı balık türlerinin ağırlık, boy ve yaşlarına dayanarak ençok kullanılan adları ile tüm balıkların Türkçe ve Latince adlarını içeren indeksi bulunmaktadır.

Kitabın hazırlanmasında esas olarak F.A.O., O.E.C.D., U.N.E.S.C.O. ve diğer bilimsel yayınlardan faydalanılmıştır.

Gösterilen bütün dikkate rağmen kitapta gözden kaçan eksik ve yanlışlar bulunabilir. Bu konudaki yapıcı eleştirilere açık olduğumu ve memnunluk duyacağımı belirtmek isterim.

Bu eserin, başta üniversite öğrencileri, araştırıcı ve ihracatçı-ithalatçı olmak üzere balık konusuyla ilgilenen herkese faydalı olacağı ümit edilmektedir.

Bu kitabın basımını katkılarıyla gerçekleştiren Marmara Üniversitesi Doğa Bitkileri ve Su Ürünleri Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetim Kurulu Üyelerine, kitabın içindeki balık resimlerinin kullanılmasına izin veren F.A.O. yayınlar bölümü müdürü Keith Richmont'a, tablo ve şekillerin çizilmesinde emeği geçen Arş.Gör. Nagihan Kocakaplan'a, basıma hazırlama aşamasında bilgisayara yazılmasında gösterdiği titizlik nedeniyle sayın Sevil Girit'e, düzeltmelerin yapılmasına katkıda bulunan kızım Başak Yüce'ye, basılması için gösterdikleri çok yakın ilgileri ve yardımları nedeniyle de Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Eğitimi Bölüm Başkanı Yrd.Doç.Dr. Mehmet Oktav'a, öğretim elemanı ve çalışanlarına içten teşekkür etmeyi bir borç bilirim

İstanbul — Rikâp YÜCE

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KISALTMALAR

ALM. Almanya

CEZ. Cezayir

DAN. Danimarka

FAS. Fas

FRA. Fransa

HOL. Hollanda

İNG. İngiltere

İSP. İspanya

İSR. İsrail

İSV. İsveç

İTA. İtalya

İZL. İzlanda

JAP. Japonya

MAL. Malta

MIS. Mısır

MON. Monako

NOR. Norveç

POR. Portekiz

ROM. Romanya

RUS. Rusya

TUN. Tunus

YUG. Yugoslavya

YUN. Yunanistan

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

İÇİNDEKİLER

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

1. GİRİŞ 1

1.1. Deniz Balıklarının Yaşama Alanları ve Biyolojileri Hakkında Genel Bilgiler 2

1.2. Balıkların Dış Morfolojik Özellikleri 5

1.3. Ülkemizin Su Ürünleri Üretimi ve Diğer Ülkelerin Üretimleriyle Karşılaştırılması 15

2. DENİZLERİMİZDE YAŞAYAN BALIKLAR 19

2.1. Türkçe Balık Adlarının Bilimsel Karşılıkları 420

2.2. Birden Çok Türkçe Adları Olan Balıklar 430

2.3. Bazı Balıkların Ağırlık, Boy ve Yaşlarına Göre Adları 434

2.4. Balıkların Kıyı İllerine ve Bölgelere Göre Dağılımları 436

2.5. Balıkçı Teknelerinin Avcılık Türü, Tonajı ve Bölgelere Göre Dağılımları 439

3. KAYNAKLAR 441

4. TÜRKÇE BALIK ADLARI İNDEKSİ 446

5. LATİNCE BALIK ADLARI İNDEKSİ 455

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

1. GİRİŞ

İnsan da dengeli bir beslenme alabilmesi için yaşam boyu hayvansal protein alması gereklidir. İnsanın aldığı hayvansal proteininin başlıca kaynağı omurgalı hayvanlardır. Bunlar arasında büyük bir çoğunluğu memeliler sonra da balıklar teşkil eer.

İnsan balığı besin olarak kullanır. Şu halde insan ile balık arasında doğrudan doğruya bir ilişki vardır. İnsan balığı besin olarak kullanmaktan çok balık tutmak için uğraşmıştır.

Biyolojik, teknolojik ve ekonomik araştırma ve deneylere göre balıklar, insan beslenmesinde gerekli olan hayvansal proteinin en ucuz olarak elde edilebileceği kaynaklardan biri kabul edilmektedir.

İstatistiklere göre, dünya nüfusu süratle artmaktadır (2000 yılında 6 milyarı aşması beklenmektedir). Ayrıca tıp da her gün kazanılan yeni başarılar nüfus artışının önümüzdeki yıllarda hızla yükseleceğini göstermektedir. Endüstrinin gelişmesi ve artan nüfus sebebiyle sulardaki besin maddelerinin de azalması yeni kaynakların aranmasını zorunlu hale getirmektedir.

Asrın sonunda nüfusumuzun 70 milyonlara ulaşacağı göz önüne alınırsa, protein açığı giderek artacağı için gerekli ihtiyacın büyüyeceği de aşikârdır.

Önceki yıllarda dünyanın her tarafında araştırmaların başlıca amacı, ulusal ya da uluslararası kaidelere göre, aşırı balıkçılığı önlemek ve korunma önlemleri almaktı. Şimdi ise çok önemli yeni görevler ortaya çıkmıştır. Denizlerin kirlenmesine engel olmak ve protein eksikliği çeken insanlara biraz daha fazla balık verebilmek amacı balıkçılığa gereken önemin verilmesini sağlamaktadır.

Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı

1.1. Deniz Balıklarının Yaşama Alanları ve Biyolojileri Hakkında Genel Bilgiler

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Balıklar denizlerde, acı ve tatlı sularda yaşayan, solungaçlarıyla solunum yapan, yüzgeç denilen özel hareket organlarıyla hareket eden, vücutları genellikle pullarla örtülü, soğuk kanlı ve omurgalı hayvanlardır.

Zamanımızda yaşayan omurgalıların en fazla türe sahip olanıdır. Balıklar yaklaşık olarak 20.000, kuşlar 8600, sürüngenler 6000, memeliler 4500 ve kurbağalar ise 2500 tür olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca balıklar tüm omurgalıların % 48'ini oluştururlar. Günümüzde yaşayan balıklar arasında en küçük boyda olanı *Eviota*'dır ve boyu 13 mm.'dir; en büyük balık ise bir köpek balığı olan *Rhincodon* olup boyu 21m. civarında ve ağırlığı da yaklaşık olarak 25 ton'dur.

Dünyanın % 71'i sularla, geriye kalan % 29'u ise kara ile kaplıdır. Dünya üzerindeki tüm suyun % 98,77'si denizlerde, yaklaşık olarak % 0.04'ü göl, nehir ve yeraltı sularını teşkil etmektedir % 1.19'unu du kutup bölgelerinde ve yüksek dağların tepelerinde buz halinde ve de tüm su kütlesinin ancak % 0.001'i gaz halide atmosferde bulunmaktadır.

Sularda yaşayan canlıların yaşam ortamlarının biyolojik, fiziksel, kimyasal ve jeolojik özelliklerinin bilinmesi ve içinde yaşadığı canlılarla olan ilgisini araştırmak gereklidir.

Buradaki konu deniz balıkları olduğu için denizlerdeki hayat sahalarını incelemek gerekir. Denizlerde görelen ortam faktörlerinin başında ışık, sıcaklık, tuzluluk, yoğunluk, oksijen, karbondioksit, organik maddeler, besleyici maddeler, su hareketleri, derinlik v.s. Bu ekolojik faktörlerin incelenmesinde denizlerdeki yaşamsal şartların bilinmesinde çok büyük yararları vardır.

Denizlerin 10.000 m.'den daha derin olan bölgelerinde canlıların yaşadığı bilinmektedir. Ancak deniz suyu içinde bulunan organizmaların deniz sathından derinliğe doğru dağılımları düzenli değildir. Denizdeki

organizmalar deniz sathından itibaren birkaç yüz metre derinlikteki su tabakalarında bulunurlar. Denizlerdeki balıkların yaşam sahaları biyolojik ve ekolojik özelliklerine göre kısımlara ayrılabilir (Şekil 1).

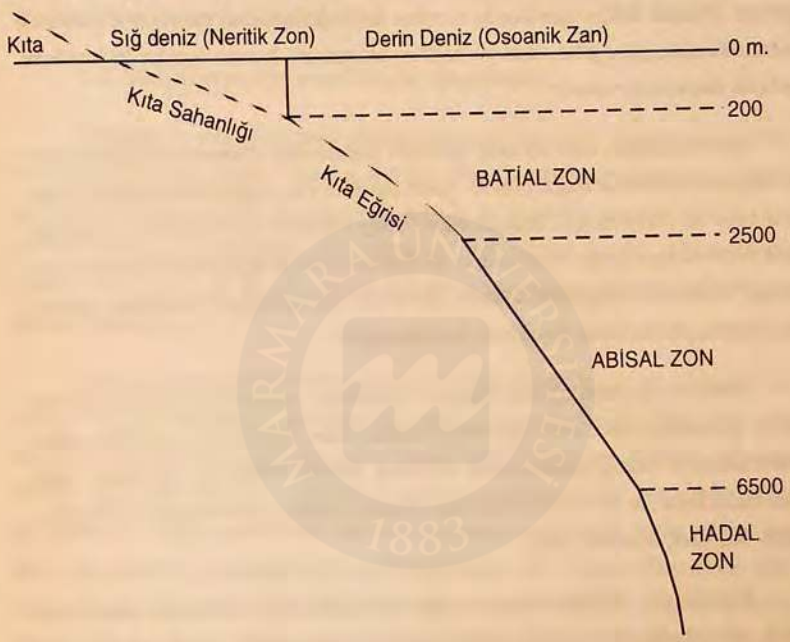

Şekil 1- Denizin Bölgelerini Gösteren Şema

Büyük kara kitlesi az bir eğimle denizin içine doğru devam eden ve *kıta sahanlığı* adı verilen nispeten sığ bir platformla çevrilidir. Kıta sahanlığının dış sınırından sonra dik biçimde derinlik hızla artar. Bu bölgeye *kıta eğimi* adı verilir. Kıta sahanlığı üzerindeki sığ suya *neritik zon* denir. Okyanus ve denizlerde neritik zonun ötesinde kalan kısımlara *oseanik zon* denir. Küçük bitkisel hücreler tarafından organik maddenin meydana getirilmesi için güneş ışığının girebildiği bölgeye de *öfotik zon* denir. Bu bölge vertikal olarak yaklaşık 200 m. ile sınırlanmıştır. Öfotik zonun altında ie 200-2500 m. arasında kalan kısma *batial zon* adı verilir. Bu zonun altında da 6500 m.'ye kadar ulaşan derinlikleri içeren bölgeye

de *abisal zon* denir. 6500 m.'den sonra denizin dibinde birçok çukurlar, vadiler ve büyük kıvrımlar vardır. Bu bölgeye de *hadal zon* denir. Açık deniz suları (Oseanik) *pelajik* ve *bentik* olmak üzere iki büyük bölgeye ayrılır. Pelajik bölge içerisinde zemine bağlı kalmadan canlıların hareket yeteneklerine göre *plankton* ve *nekton* olarak iki kısma ayrılır ki bunlara *pelajik hayvanlar* denir.

Planktonlar, bazılarında hareket organelleri olmasına rağmen yine de su hareketlerine bağlı olarak pasif şekilde yer değiştiren bitkiel (*fitoplankton*) ve hayvansal (*zooplankton*) organizmalardır (*diatome, dinoflagellata, krustase* gibi). Nektonlar, su hareketlerine bağlı kalmaksızın serbestçe yüzebilen organizmalardır (kemikli ve kıkırdaklı balıklar, yunus, fok, balina, mürekkep balıkları, karides gibi).

Denizde serbest olarak yaşayan balıklara *pelajik balıklar* denir (orkinoz, palamut, uskumru, istavrit, hamsi, lüfer, kefal gibi). Aktif hareket yeteneklerine sahip olmalarına rağmen bentik bölgeyle yakınen ilgili olan balıklara da *demersal balıklar* denir (kalkan, kırlangıç, barbunya, tekir, dil, pisi, mercan gibi).

Denizlerin diplerinde yaşayan biyolojik ve morfolojik yönlerden farklı olan bitkisel ve hayvansal canlılara *bentos* adı verilir (yengeçler, midyeler, deniz kestaneleri, algler gibi).

Pelajik balıklar için besin bulma zorluğu yoktur, zira besinleri olan küçük balıkları, omurgasız hayvanları ve planktonları bol olan bölgeleri ararlar, yani bu balıklar için her zaman besin vardır.

Balık önce fitoplankton sonra da zooplankton yer. Balık ergin hale geldikten sonra, türüne ait olan bir beslenme şeklini kazanır. Bazı balıkların besinlerini hemen hemen tümünü bitkiler oluşturur. Böyle balıklara *Otçul (Herbivor) balıklar* denir. Bazılarının da bisinini küçük balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Bunlara da *Etçil (Karnivor) balıklar* denir. Bazıları ise hem balık ve omurgasız hayvanları ve hem de bitkisel besinleri yer. Bunlara da *Omnivor balıklar* adı verilir.

Pelajik balıklar uzun ya da kısa aralarda göç yaparlar. Bu göç, beslenme, üreme, akıntılara ve mevsimlere göre oluşmaktadır. Demersal balıklar ise besinlerini oluşturan dip hayvanlarını çok dar alanda aradıklarından biraz da tembel balıklardır.

1.2. Balıkların Dış morfolojik Özellikleri

Balıkların vücudu genel olarak füze şeklindedir. Vücut; baş, gövde ve kuyruk olmak üzere 3 kısma ayrılır. Baş ile gövde birbirinden solungaç açıklığı olan yerde ayrılmakta, gövde ile kuyruk arasındaki yer ise enine kesitte iç organların bulunmadığı yer olarak kabul edilmektedir (Şekil. 2 A, B, C, D, E, F). Başta solunum organları, burun delikleri ve gözler bulunur.

Ağız çenelerle desteklenmiş olarak genellikle başın ön ucunda bulunur. Bu tipteki ağıza *Terminal konumlu ağız* adı verilir. Bazı türlerde yaşama ve beslenme biçimine göre ağızın büyüklüğü çok değişir. Bundan dolayı ağız *Sub-terminal, İnferiör, Superiör ve Protraktil konumlu* olabilir (Şekil. 3). Ağzı çevreleyen deri katlanmalarına *Dudak* denir. Çene dişleri, üst çenede *Premaksilla* ya da *Maksillalar*, alt çenede *Dentaleler* üzerinde bulunurlar. Çene dişleri biçimlerine göre, *Kadife dişler (Kardiform), Kesici dişler (İnsisiform), Köpek dişleri (Kaniniform), Azı dişleri (Molariform)* ve *Kılsı çıkıntılı dişler (Villiform)* olarak 5 tiptir (Şekil. 4).

Balıkların çoğunda göz kapağı yoktur. Ancak, Haskefal *(Mugil cephalus)*'de, gözlerin üzerindeki deri, merkezi kısım hariç olmak üzere kalınlaşmıştır. Buna *Yağlı (Adipöz) gözkapağı* adı verilir (Şekil. 5).

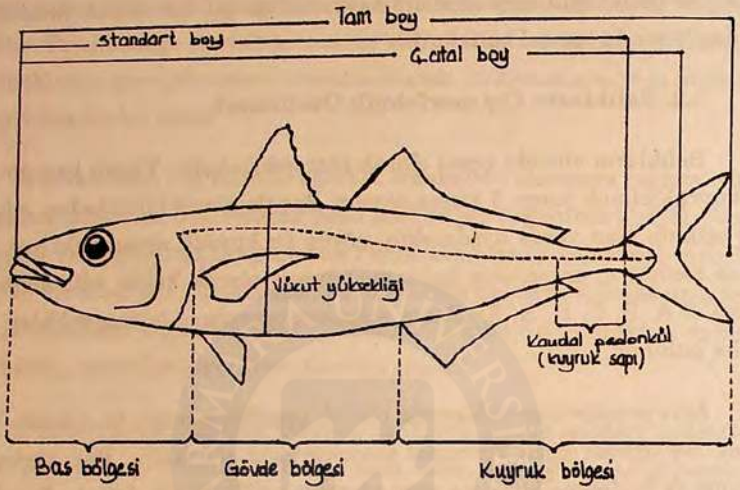
Tam boy
Standart boy
Çatal boy
Vücut yüksekliği
Kaudal peduncle
(kuyruk sapı)
Baş bölgesi
Gövde bölgesi
Kuyruk bölgesi

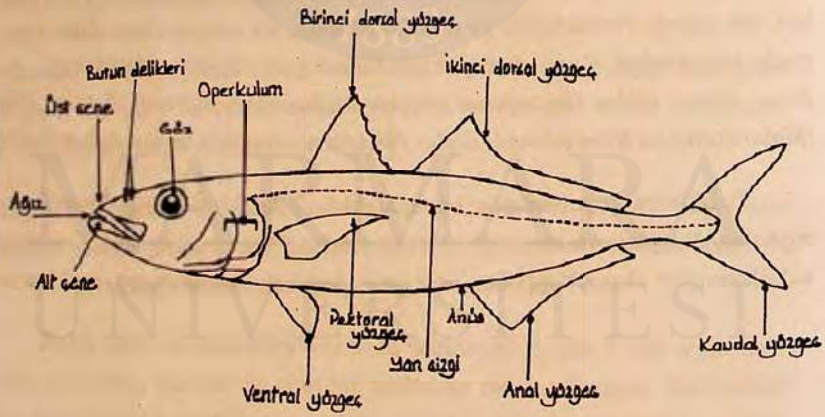
Birinci dorsal yüzgeç
Burun delikleri
Operkulum
İkinci dorsal yüzgeç
Üst çene
Göz
Ağız
Alt çene
Pektoral yüzgeç
Anüs
Yan çizgi
Kaudal yüzgeç
Ventral yüzgeç
Anal yüzgeç

Şekil. 2 A

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

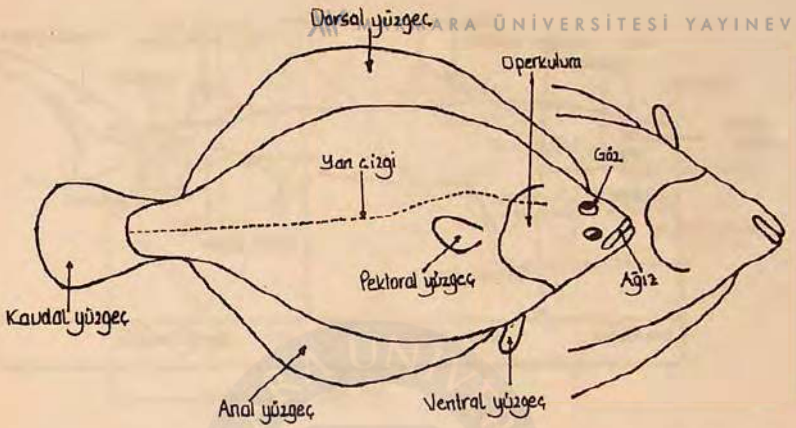

Dorsalden(gözlü taraf) görünüş

Ventralden görünüş

Şekil. 2 B

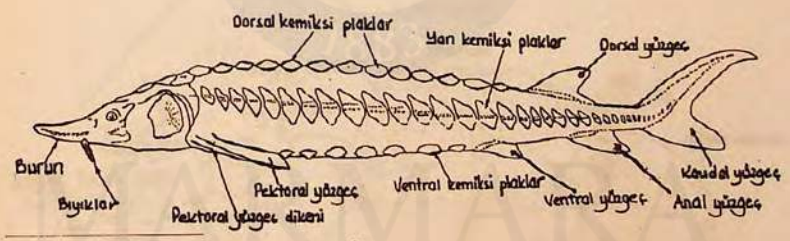

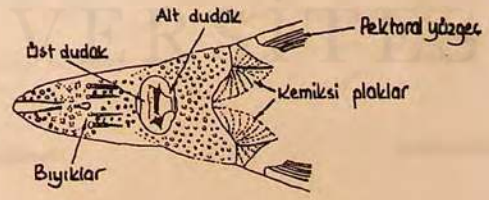

Başın ventralden görünüşü

Şekil. 2 C

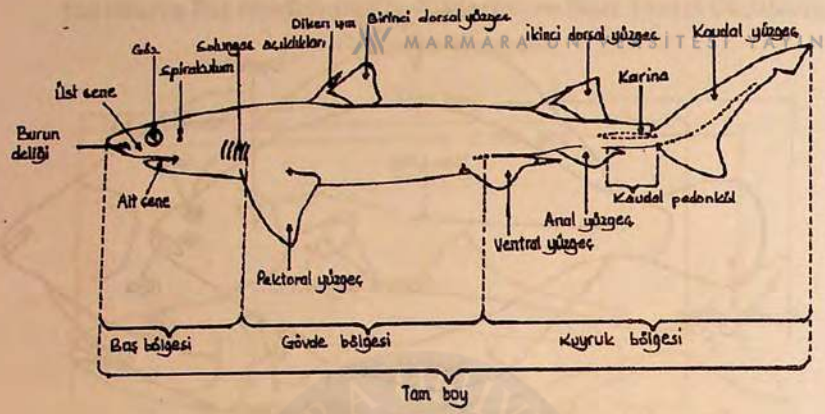

Şekil. 2 D

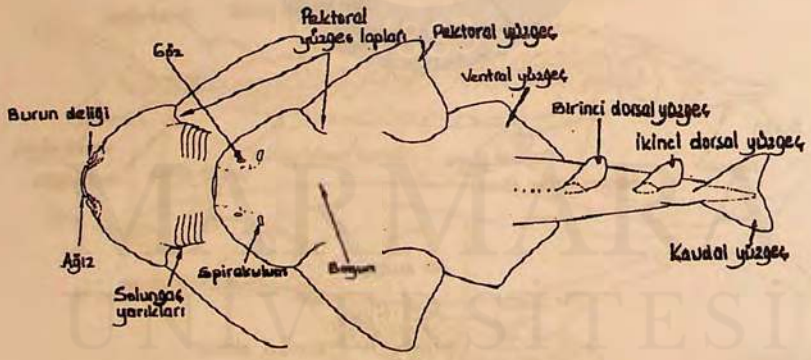

Ventralden görünüş

Dorsalden görünüş

Şekil. 2 E

ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

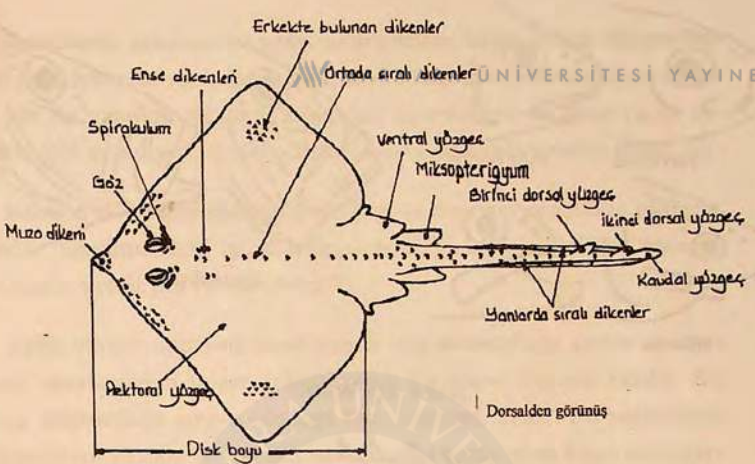

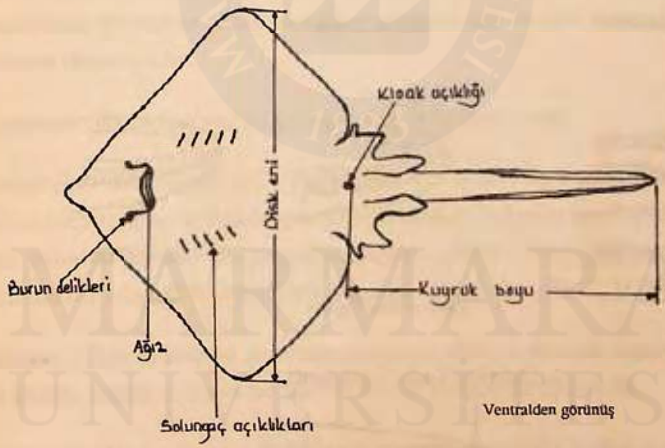

Şekil. 2 F

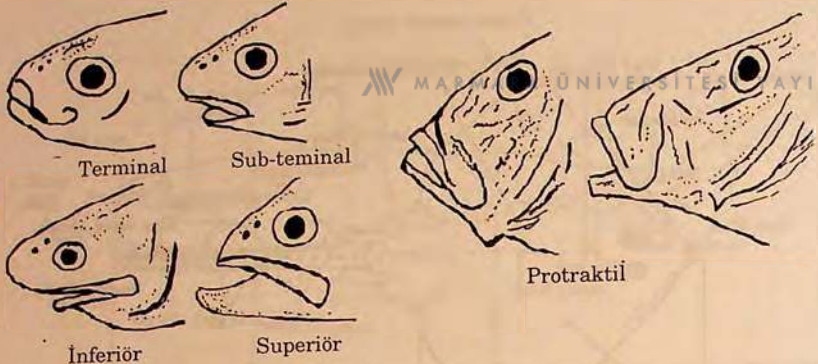

Şekil 3. Ağız Tipleri



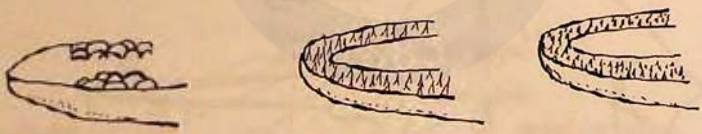

Şekil 4. Diş Tipleri

Adipöz (Yağlı) Gözkapağı



Şekil 5.

Balıklarda solunumu yapan solungaçları başın yutak bölgesinde her iki yanda, cepler ya da yarıklar içinde bulunurlar. Solungaçları örten başın her iki yanında solungaç kapakları (*operkulum*) ve birer ya da çoğunlukla ayrı ayrı olarak dışarı açılan *solungaç açıklıkları* vardır (Şekil. 6).

Balıkların vücudu dayanıklı bir deri ve üzerleri genellikle pullarla örtülüdür. Günümüzdeki balıklarda *plakoid*, *ganoid*, *sikloid* ve *ktenoid* olmak üzere 4 çeşit pul vardır (Şekil 7).

Balık vücudunun yan taraflarında baştan kuyruğa kadar uzanan pulların, ortalarından ikişer delikle geçen bir kanal sistemi vardır. Bu pulların oluşturduğu sıraya *yançizgi (linea lateral)* denir. Bu sistemdeki delikli pulların altında ise balığın istikametini tayin eden duyu organları vardır (Şekil. 2 **A, B, C, D, E, F**).

Balıkların yüzgeçleri iki katlı bir deri kıvrımıyla ona destek olan elemanlardan oluşurlar. Balıklardaki yüzgeçler tek ve çift yüzgeçler olmak üzere ikiye ayrılır.

Tek yüzgeçler: Vücudun sağ ve sol yanlarında bulunmazlar.

Sırt yüzgeçleri (Dorsal yüzgeç) : Balıkların sırt tarafında baştan kuyruğa kadar ya birbileriyle birleşirler ya da ayrı olarak bulunurlar. Balığın başından itibaren *birinci dorsal yüzgeci* (D_1), *ikinci dorsal yüzgeci* (D_2), *üçüncü dorsal yüzgeci* (D_3) olarak adlanırlar (Şekil. 2 **A, B, C, D, E, F**).

Yağ yüzgeci : Bazı balıkların sırt yüzgecini takip eden ve kaudal sapında bulunan küçük, ışınsız ve kalın bir deri ile örtülü yüzgecidir (Şekil. 8).

Anüs yüzgeci (Anal yüzgeç) : Balıkların anüs'ten kuyruğa kadar olan yerde bulunurlar. *Birinci anal yüzgeci* (A_1), *ikinci anal yüzgeci* (A_2) olarak adlanırlar (Şekil. 2 **A, B, C, D, E, F**).

Kuyruk yüzgeci (Kaudal yüzgeç) : Kuyruk etrafını çeviren yüzgeçtir. (C) harfi ile gösterilir (Şekil. 2). Bu yüzgeçler *homoserk*, *difiserk* ve *heteroserk* olmak üzere 3 çeşittir (Şekil. 9).

Yalancı yüzgeçler (Pinül) : Sırt ve anüs yüzgeçlerinin gerisinde yer alan küçük yüzgeçlerdir (Şekil. 2 **A, B, C, D, E, F**).

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ



Şekil 6. Birinci Sol Solungaç Yayı

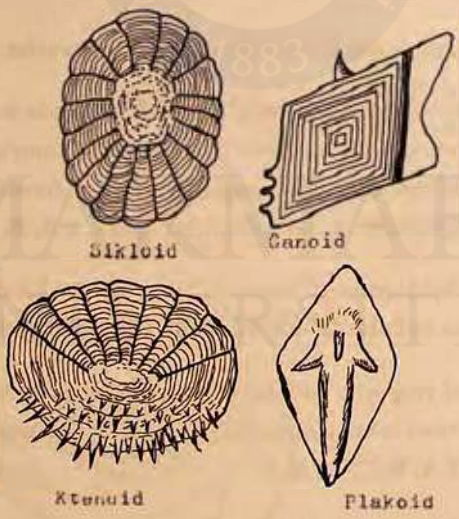

Şekil 7. Pul Tipleri

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

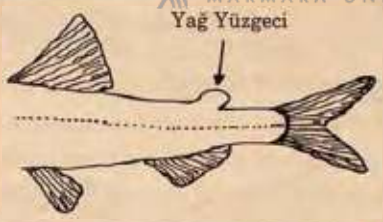

Şekil 8.

Çift yüzgeçler : Bu yüzgeçler, vücudun her iki yanlarında bulunan yüzgeçlerdir.

Göğüs yüzgeçleri (Pektoral yüzgeçler) : Başın gerisinde ve yan taraflara dönük olarak bulunurlar. Bu yüzgeçler (P) harfi ile gösterilirler (Şekil 2. **A, B, C, D, E, F**).

Karın yüzgeçleri (Ventral yüzgeler) : Başın ön kısmı ile anüs arasında bir yerde yer alan biraz düşey durumlu olan yüzgeçlerdir. Bu yüzgeçler de (V) harfi ile gösterilirler (Şekil 2. **A, B, C, D, E, F**).

Diken ışınlar : Segmentsiz, tek parçalı, diken gibi ve sivri uçludur (Şekil 10).

Yumuşak ışınlar : Segmentli yapıda (kısa çubukların uc uca gelmesiyle) ve genellikle uçları çatallıdır (Şekil 10).

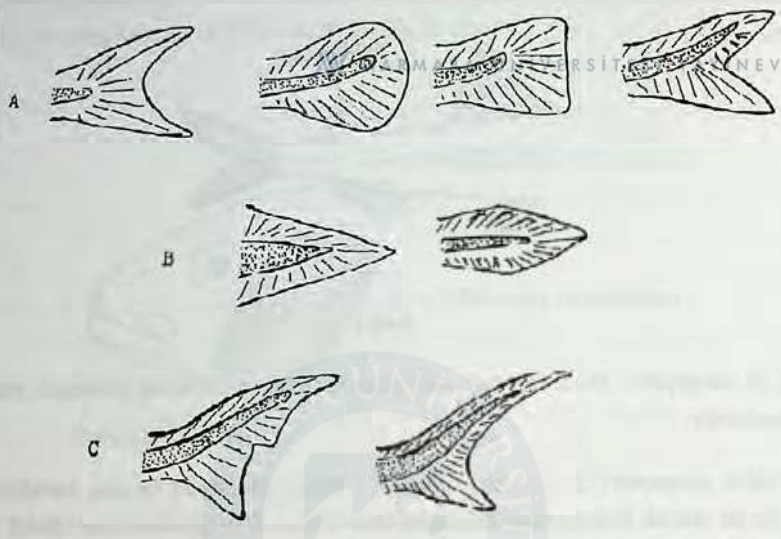

Şekil 9. Kuyruk Yüzgeci

A- Homoserk ; B- Difiserk C- Heteroserk

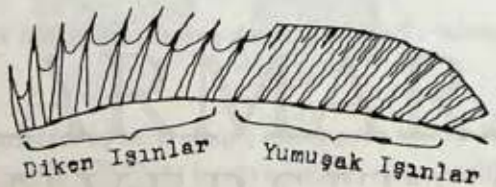

Şekil 10.

Balık üzerindeki tüm çalışmalar boy veya uzunluk ölçüleri ile başlar. Tüm balıklarda herhangi bir yaş sonunda kazanılan boy sonraki evrelerde kısalmaz Balıklardaki ölçümler bize, üretimi yapılan balık türnün stok kompozisyonu hakkında ilk bilgiyi verir. *Total boy (LT), Çatal boy(LF), Standart boy(LS), Baş boyu(LL')* ve *Vücut yüksekliği(H)* gibi ölçümlerdir (Şekil 2. **A, B, C, D, E, F**).

1.3. Ülkemizin Su Ürünleri Üretimi ve Diğer Ülkelerin Üretimleriyle Karşılaştırılması

Türkiye üç tarafı denizlerle çevrilmiş olan ve Akdeniz ülkeleri arasında en fazla kıyı uzunluğuna sahip ülkelerden biridir. Karadeniz, Marmara Denizi, Ege Denizi ve Akdeniz'in sağlamış olduğu uzunluk Adalar kıyısı ile beraber 8333 km.'dir. Örneğin Fransa 3120 km., Japonya 3144 km. ve İtalya'nın 7945 km.'dir. Görüleceği gibi Akdeniz ülkeleri içersinde kıyı uzunluğu yönünden en uzun ülke Tükiye'dir. Su ürünleri üretim açısından da incelendiğinde 1994 yılına göre Fransa 838.332 ton, İspanya 1.380.000 ton, İtalya 547.281 ton ve Türkiye 604.104 ton'dur. Kişi başına düşen ortalama su ürünleri miktarları da 1994'e göre Fransa'da 14.5 kgr., İspanya'da 33.0 kgr., İtalya'da 9.6 kgr ve Türkiye'de 8.2 kgr.'dır.

Dünya balıkçılığını gözden geçirecek olursak tedrici bir artış vardır. Ülkemizde de geçmiş yılların aksine 1979-1980 yıllarından itibaren su ürünleri üretiminde artış olduğu görülmektedir. Ülkemizdeki bu artış şüphesiz su ürünleri gelişimi için alınmış olan kararların uygulanmasındandır. Ancak yine de kişi başına düşen 8.2 kgr. su ürününün az olduğunu vurgulamak gerekir.

Denizlerimize bakacak olursak, Karadeniz diğer denizlerimiz arasında en verimli olanıdır. Total deniz üretimimizin 1967-1995 yılları arası ortalamasına göre % 81.70'ini oluşturur. Karadeniz bilindiği gibi 2200 m. gibi derinliklere sahip olmasına rağmen biyolojik açıdan derin deniz olarak kabul edilmez, çünkü 180-200 m. derinliğe kadar olan sular H_2S gazı ile doludur. Bu neden, Karadeniz'i sığ bir deniz olarak belirler. Ayrıca 200 m.'den aşağıda bulunan besleyici maddelerden (besin zincirinin ilk ve en önemli halkası olan fitoplanktonlar diğer denizlere oranla daha boldur.) daha yukarıda yaşayan canlıların faydalanması olanağı yoktur. Böylece verimli bir denizimiz olan Karadeniz sınırlı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dip balıkçılığı için de suda elverişli O_2'nin 100 m.'den daha aşağıda olmamasından dolayı dip balıkları açısından bir engel oluşturmaktadır. Zira Karadeniz'de Kalkan, Mezgit, Barbunya ve Tekir dışında ekonomik yönden dip balıkları bulunmamaktadır. Diğer taraftan en

önemli pelajik balık türleri de başta Hamsi, İstavrit, Palamut-Torik, Uskumru ve Zargana'dır. 1995 yılı istatistiğine göre Karadeniz'de yaptığımız su ürünleri avı 460.752 ton'dur. Elimizdeki bilgilere göre 1994'de Karadeniz'den Türkiye 425.304 ton, Rusya Fed. 137.846 ton, Ukranya 171.623 ton, Gürcistan 32.256 ton, Bulgaristan 12.350 ton ve Romanya 11.653 ton su ürünleri üretimi yapılmıştır. Yani 1994 üretim değerlerine göre toplam 791.032 ton olan deniz ürününün % 53.7'sini almış oluyoruz. Ancak Komşu Ülkelerimizin bu istatistiki bilgileri ihtimal rekabetten dolayı doğru olmayabilir.

Karadeniz'de bulunan ekonomik öneme sahip balıkların stoklarını bilmiyoruz. Dolayısıyla biz ancak istatistiğe dayanarak %53.7'i bulmuş oluyoruz. Öncelikle Karadeniz'deki Hamsi, İstavrit, Palamut-Torik, Uskumru, Zargana ve demersal olanlardan Kalkan, Mezgit, Barbunya ve Tekir gibi ekonomik balıkların stok tayinleri yapılmalıdır. Burada önemle üzerinde durulması gereken konu stok tayini metodudur. Balıkçılık Biyolojisi bakımından yukarıda belirttiğimiz türlerin yumurta ve larvalarının tanınması çok önemlidir. Zira türlerin yumurtlama periyodu ve sahalarını saptamak ancak bu sayede mümkündür Bunun yanında balık stokları da en ucuz bir şekilde yumurta ve larvalarının sayımına dayanılarak hesaplanabilir. Örnek olarak Kalkan balığının stok tayinini akustik aletlerle yapamayız ama yumurta ve larvası palajik olduğu için yapabiliriz.

Marmara Denizi de su ürünleri avcılığımız açısından ikinci derecede önemli denizimizdir. Toplam deniz ürününün % 10.97'sini (1967-1995 yılları arası ortalamasıa göre) teşkil etmektedir. Bu denizlerimizde Karadeniz'deki türlere ilave olarak pelajik balıklardan Orkinoz, Lüfer, Kılıç, Sardalya ve Kolyoz balıkları dip balıklarına ek olarak da Dil, Kırlangıç ve Berlam balıklarını söyleyerek Karadeniz'e nazaran daha zengin bir tür topluluğu ortaya çıkmaktadır. Şimdi bu iki denizimize bakacak olursak Toplam Deniz Ürünlerinin yaklaşık olarak %93'ünü (1967-1995 yılları arası ortalamasına göre) oluşturmaktadır. 1995 yılı istatistiğine bakacak olursak deniz balıkları Karadeniz ve Marmara'da toplam üretimi

477.349 ton'dur. Total deniz balıkları üretimimiz ise 557.138 ton'dur. Hamsi ve İstavrit balıklarının Karadeniz ve Marmara Denizi'nden toplam üretimi de 402.931 ton'dur. Ancak bu bölgelerimizdeki diğer ekonomik öneme sahip türlerin üretimlerindeki miktarları az olmasına karşın su ürünleri sektörüne değer açısından daha fazla katkıda bulunmaktadırlar.

Ege Denizi'mizde tür adedinin daha da arttığını görmekteyiz. Özellikle Çipura, Kupes, Minakop yani mercangilleri ilave edebiliriz. 1967-1995 yılları arası otalamasına göre total üretime katkısı %4.62 olmaktadır. Bu bölge balıklarımızın sektördeki değeri açısından payının büyük olduğunu ve özellikle turizm mevsiminde de yabancılar tarafından aranan türler olduğunu söyleyebiliriz. Ege sularımız (özellikle Kuzey Ege) Türk balıkçılığına kapalı alanlarımızdır. Dolayısıyla dar bir kıyı şeridimiz olduğuna göre ilk önce bu bölgedeki türlerin stokları belirlenmeli ve üretimleri yapılmalır. Yine bu denizimizde verimliliği arttırmak için yetiştirilmiş yavru balıkları ya da denizlerde kuracağımız kafeslerde yetiştirilmeleri ayrıca bölgenin önemli balığı olan Çipura, Levrek, Kefal ve Dil balıklarının da yapay üretimi ve yetiştirilmesi yapılırsa, total deniz balıkları üretimine ve sektördeki değeri yönünden daha büyük olacaktır.

Akdeniz'de tür adedinin çokluğu ve miktarı bakımından azlığı yapılan pelajik ve demersal avcılık sonuçlarına göre elde edilmiştir. 1967-1995 yılları arası ortalamasına göre total deniz ürünleri üretiminin %2.71'ini oluşturmaktadır. Akdeniz'in kıta sahanlığı üzerindeki teraslarda trol avcılığı bölgeleri genişletilirse, daha fazla avcılık yapılabilir. Akdeniz'in 100 kulaç derinliğinde kıta terası üzerinde avlanan balık miktarlarını Akdeniz Ülkeleri ile karşılaştıracak olursak (İspanya, Cezayir, Lübnan, Yunanistan, İsrail, İtalya, Birleşik Arap Cumhuriyeti ve Fransa) km^2'den yılda 1 ton'dan fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca İtalya, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerin balıkçıları kendi kıyılarından uzakta uluslararası sularda avlanmaktadır. Örnek verecek olursak, İsrail 3,250km^2'den 4 ton, Lübnan 1,450 km^2'den 2 ton ve Türkiye (Akdeniz sahili) 26,100 km^2'den 10 ton av yapılabilmektedir. Akdeniz ülkelerinde av-

lanan balık miktarlarının yaklaşık %40'ı trol ile yapıldığı tahmin edilmektedir. Buna göre demersal balıkların stoklarından yeterince avcılık yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum bize bu bölgede trol balıkçılığına daha fazla önem vermemizi ve olanağı olduğunu göstermektedir.

Akdeniz bölgesindeki su ürünlerinin özellikle demersal türlerinin birim fiyatları Dünya Su Ürünleri birim fiyat ortalamasının 7 kat daha fazla olması bize bu konuda ışık tutmaktadır. Aynı şekilde Akdeniz'in total üretiminin en fazla 2 milyon ton olduğu düşünülürse burada balıkçılığımızın belki bu kaynaktan biraz daha fazla avcılığı olacaktır. Ancak yeterli olamayacaktır. Akdeniz ülkeleri tüketim açıklarını kapatmak için kültür balıkçılığına yöneliyorsa bizde kültür balıkçılığımız için uygun olan kıyı şeridimizi değerlendirmemiz gerekmektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2. DENİZLERİMİZDE YAŞAYAN BALIKLAR

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

AKKARAGÖZ BALIĞI

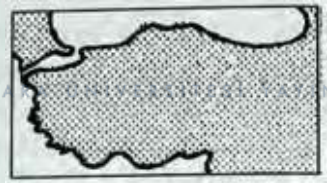

Diplodus sargus (Linnaeus, 1758)

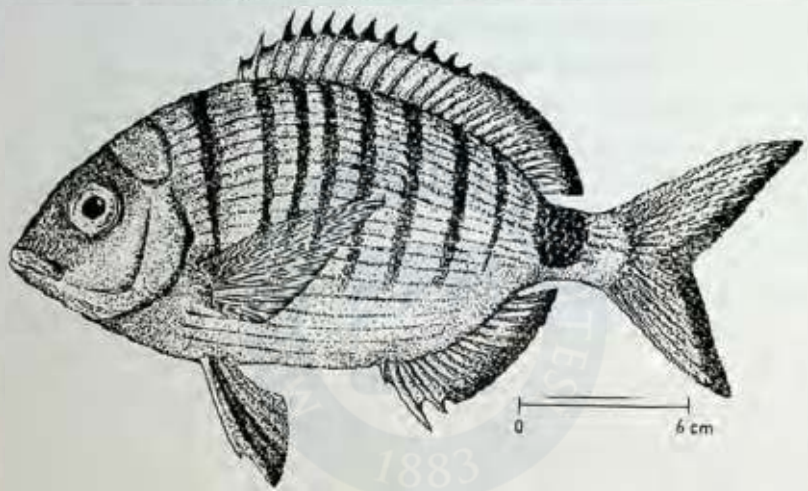

ALM. Bindenbrasse
CEZ. Sar rayé
DAN.
FAS. Charghou
FRA. Sar
HOL. Kolblei
İNG. White seabream
İSP. Sargo
İSR. Sargus
İSV. Björkna
İTA. Sarage
İZL.
JAP.
MAL. Sargu
MIS. Shargoush
MON. Sargu
NOR.
POR. Sargo
ROM.
RUS.
TUN. Ouarka
YUG. Fratar
YUN. Sargós

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

AKKARAGÖZ BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Dünyanın sıcak ve ılık denizlerinde; sahillerin taşlık ve kayalık bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücutları oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Vücut pulları orta büyüklüktedir. Ağzı küçüktür. Çenelerinde eğik ve keskin olan kesici dişleri vardır. Vücudun rengi gridir. Sırttan karın tarafına doğru siyah renkte 7-8 adet enine dar bantlar bulunur. Yançizginin üst ve alt taraflarında koyu renkli çizgiler vardır. Sırt yüzgeci tek olup sarımsı gridir. Anüs yüzgeci koyu gridir. Göğüs yüzgeçleri pembe-gridir. Karın yüzgeçleri ise siyahımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar; kurt, karides, yengeç ve midye gibi omargasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Nisan'dan Haziran'a kadar devam eder. Yumurtaları pelajik olup çapları 0,85-1,00 mm. arasındadır.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Taze olarak pazarlanır. Avcılığı dalyan, manyat, parakete ve çeşitli oltalarla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

AKORKİNOZ BALIĞI

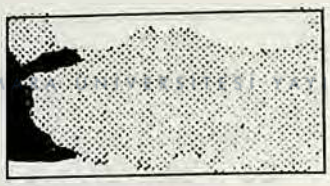

Thunnus alalunga (Bonnaterre, 1788)

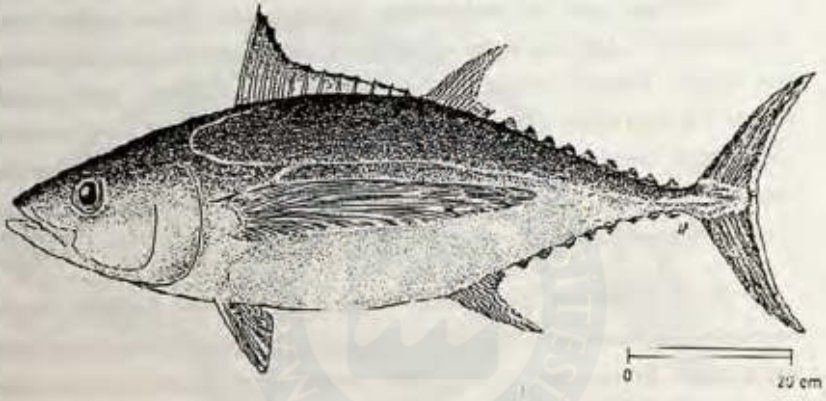

ALM. Tunny

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Germon

HOL.

İNG. Albacore

İSP. Atún blanco

İSR. Tuna erech hasnapir

İSV.

İTA. Alalonga

İZL.

JAP.

MAL. Ala-longa

MIS. Tunna

MON. Ara-lunga

NOR.

POR.

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Silac

YUN. Tonnos macrópteros

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

AKORKİNOZ BALIĞI

Perciformes takımının *Thunnidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin açıklarında bazen sahillere yakın yerlerinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut uzunca ve kuvvetlidir. Ağzı geniştir. Çenelerinde konik dişleri vardır. Vücudun orta kısmındaki pullar iri olup bir zırh teşkil ederler. İkinci sırt ve anüs yüzgeçleri kısa ve orak şeklindedir. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin gerisinde 8-10 adet *pinül* (yalancı yüzgeç) vardır. Göğüs yüzgeçlerinin boyu baş boyundan uzundur ve anüs yüzgecini geçer. Vücudun üst kısımları koyu mavidir, göğüs ise açık mavidir. Yan tarafları ve karın gri-beyaz ile gri lekelidir.

Etçil balıklardır. Besinleri hamsi, uskumru, çaça, sardalya ve diğer balıklardır. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları pelajik olup çapları 1,6 mm. civarındadır. Çok süratli yüzen ve orta ile yüzeysel sularda yaşayan, genellikle sürüler halinde toplanarak göç eden balıklardır.

Eti bol ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüsek olan balıklardır. Taze, kurutulmuş ve konserve şeklinde tüketilir. Avcılığı dalyan, gırgır ve ığrıp ağları ile olta takımlarıyla yapılır.

AKVATOZ BALIĞI



Raja alba Lacépedè, 1803

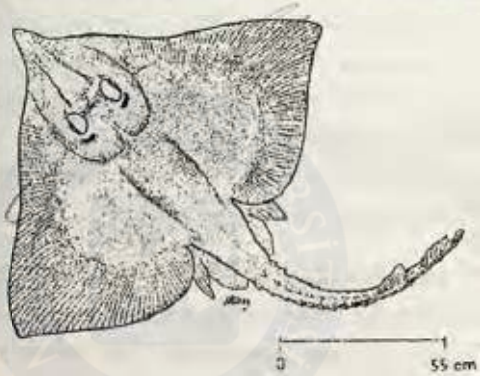

ALM. Bandroche
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA. Raie blanche
HOL.
İNG. White skate
İSP. Raya blanca
İSR. TUN.
İSV. Spetsnosad rocka
İTA. Razza bianca
İZL.
JAP.
MAL. Hamiema
MTS. Bakara
MON. Raza gianca
NOR. Skate
POR. Teiroga
ROM.
RUS.
YUG. Raza bjelica
YUN. Sélachi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

AKVATOZ BALIĞI

Rajiformes takımının *Rajidae* familyasından olan bu balıklar sıcak, ılık ve oldukça soğuk denizlerin sahillerinde, dipleri çakıllı ve kumlu zeminlerde yaşarlar.

Vücut iki kısımdır. Yassılaşmış disk şeklinde olan baş, gövde ve burnu çevreleyen göğüs yüzgeçlerini içeren ön kısım; diğeri ince, uzun ve üzerinde iki sırt yüzgeci bulunan ve de küçük kuyruk yüzgeci ile sonuçlanan arka kısımdır. Gözün ön kenarında bir tane diken vardır. Kuyrukta, ortada ve yanlarda diken sıraları bulunur. Vücut rengi sırtta sarısımgridir. Vücudun alt tarafı ise beyazdır. Göğüs yüzgeçlerinin kenarları koyu esmerdir

Etçil balıklardır Besinlerini kum balığı ve istavrit balığı gibi balıklar ile krustase, kurtlar, midye gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Beslenmek için geceyi bekler ve çevik hareketleriyle avını yakalar. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarında dipleri kumlu ve çakıllı olan yerlerde olmaktadır. Yumurtaları, dört köşeli ve her köşeden boynuz şeklinde çıkıntısı olan keratinden yapılmış bir kapsül içindedir. Kapsüldeki liflerle taş, bitki gibi yerlerde tutunurlar

Ülkemizde etine değer verilmez, ancak eti çok lezzetli olduğundan dünya pazarlarınca aranan ekonomik değeri büyük olan balıktır. Sıcak ve soğuk füme şeklinde ve konserve olarak yenilmektedir. Karaciğerinde %50-60 oranında yağ ile önemli miktarlarda A ve B vitaminleri ihtiva etmektedir. Ayrıca balıkunu sanayiinde de kullanılır. Avcılığı için dip trolü ve çeşitli tipte dip ağları kullanılır.

AKYA BALIĞI

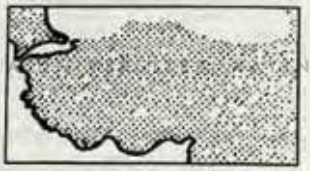

Lichia amia (Linnaeus, 1758)

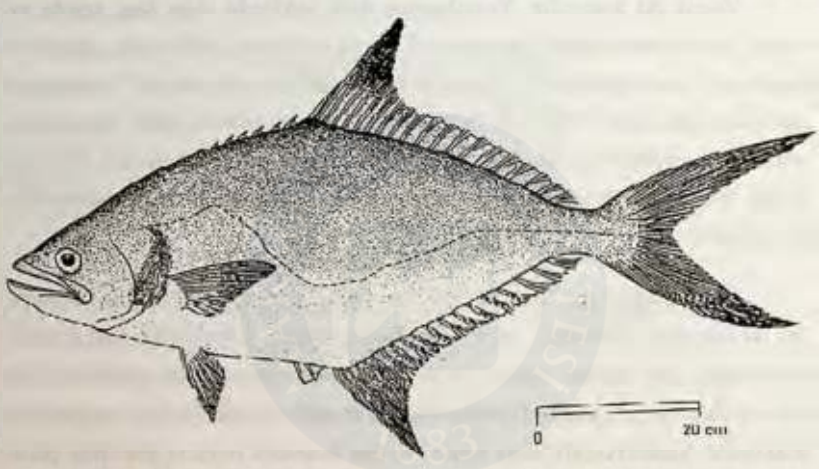

ALM. Blāaul
CEZ. Ciodera
DAN.
FAS. Sellghet
FRA. Liche
HOL.
İNG. Lear fish
İSP. Palemotón
İSR. Amit
İSV.
İTA. Leccia
İZL.
JAP.
MAL. Serra
MIS.
MON. Locia
NOR.
POR. Palmeta
ROM.
RUS.
TUN. Chabata
YUG. Lica
YUN. Litsa

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

AKYA BALIĞI

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde pelajik olarak yaşarlar.

Vücudu yan taraflarından yassılaşmış ve çok küçük yuvarlak pullarla örtülmüştür. Birinci sırt yüzgeci 8-9 adet küçük ve tek olarak dikenlerden meydana gelir. İkinci sırt yüzgeci ise kuynuk yüzgecine yaklaşır. Ağzı büyüktür. Üst çene alt çeneye nazaran daha geridedir. Küçük olan keskin dişleri çenelerde, damak kemiklerinde ve dil üzerinde sıralar halinde bulunur. Yırtıcı balıklar olarak kabul edilirler. Vücudun rengi parlak gümişidir. Sırt tarafları yeşilimsi mavi, yanlara doğru beyazımsı gri ve karın tarafları ise beyazdır. Göğüs yüzgeleri de beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini sardalya, çaça, hamsi ve kefal gibi balıklar ile bazı pelajik omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtlama periyodu Nisan ayından Ağustos ayına kadar devam eder. Yumurtalarını sahillerin uzağında bırakırlar. Yumurta ve larvaları pelajiktir.Genellikle ağırlıkları 15-20 Kgr. arasındadır; nadiren 60 Kgr. olabilir.

Eti lezzetli balıklardır. Genel olarak taze olarak tüketilir. Avcılığı gırgır, ığrıp, manyat, dalyan, parakete ve çeşitli olta takımlarıyla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ALTINBAŞ KEFAL BALIĞI

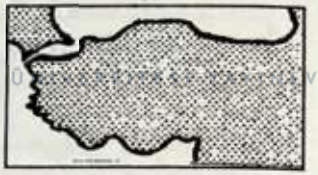

Liza aurata (Risso, 1810)

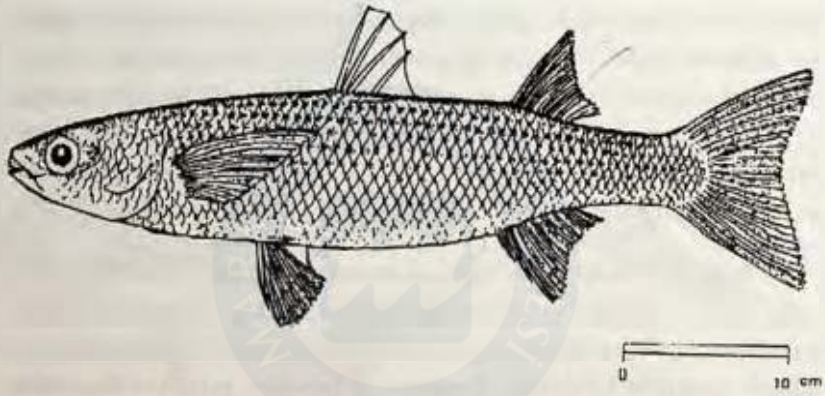

ALM. Gold-Meeräsche
CEZ. Buri bu dhib
DAN. Multe
FAS. Dehibya
PRA. Mulet doré
HOL. Harder
İNG. Golden grey mullet
İSP. Lisa dorada
İSR. Kifon hapaz
İSV. Multar
İTA. Cefalo dorato
İZL. Graröndungur
JAP. Bora
MAL. Mulett talmisluta
MIS. Halilly
MON. Mūsaru durin
NOR. Gullmulte
POR. Garrento
ROM. Singhil
RUS. Singhil
TUN. Mazoul
YUG. Javra
YUN. Mixinári

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ALTINBAŞ KEFAL BALIĞI

Mugiliformes takımının *Mugilidae* familyasından olan bu balıklar tropikal ve ılıman bölgelerin denizlerinde, acı ve tatlı sularda yaşarlar.

Vücut füze şeklindedir. Ağzı küçüktür. Çenelerindeki dişler aralıklı olarak dizilmişlerdir. Göz kapağı daireseldir. Üst dudakları kalındır. Burnu kısa ve küttür. Operkulumun üzerinde altın sarısı leke vardır. Göğüs yüzgeçlerinin köşesinde deri çıkıntıları bulunmaz. Vücudunun sırt tarafları gri karın tarafları ise beyazdır. Vücudunda yanları boyunca uzanan çizgiler bulunur. Birinci sırt yüzgecindeki ışınları 4 adet olup hepsi diken şeklindedir. Derisi iri pullarla örtülüdür.

Ömnivor balıklardır. Besinlerini krustase, kurt, yumuşakça, çürümekte olan organik madde ve bitkisel organizmalar oluşturur. Çok hareketlidir. Tuzluluğu % 0 70'e kadar olan ve oksijenin 2 cm^3/lt'ye kadar düşen sularda yaşayabilirler. Kısa aralar içinde göç ederler. Üreme periyodu Ağustos başından Aralık ayının sonuna kadar devam eder. Yumurtlayacakları zaman acı ya da tatlısulardan denize geçerler yani katadrom balıklardır. Cinsi olgunluğa erkekler 3-4 yaşlarında, dişiler 5-6 yaşlarında erişirler. Yaşamları 15 yıl kadar sürmektedir. Yumurtaları pelajik olup, çapları 1 mm. civarındadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksektir. Taze, tuzlu, kurutulmuş ve konserve olarak yenilir. Avcılığı dalyan, voli ve serpme ağları ile oltayla yapılır.



ASIL HANİ BALIĞI

Serranus cabrilla (Linnaeus, 1758)

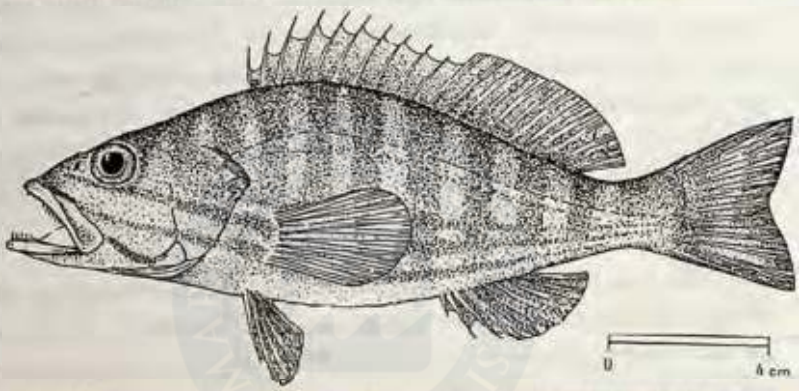

ALM.	Ziegenbarsch	JAP.	
CEZ.	Serran	MAL.	Sirrana
DAN.		MIS.	Korfussa
FAS.	Labguira	MON.	Saran
FRA.	Serran	NOR.	
HOL.		POR.	Garoupa
İNG.	Comber	ROM.	
İSP.	Cabrilla	RUS.	Hanes
İSR.	Okonus matzui	TUN.	Sarduq
İSV.		YUG.	Kanjac
İTA.	Perchia	YUN.	Chános
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ASIL HANİ BALIĞI

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin taşlık, kayalık ve mağaralık bölgelerinde küçük sürüler halinde yaşarlar.

Vücudu uzun ve yanlarından basıktır. Başı büyüktür. Operkulum üzerinde 3 adet ince diken vardır. Çenelerde iki sıra diş bulunur. Dilinde diş yoktur. Vücuttaki pulları ktenoid tipindedir. Başın her iki yanında eğik şekilde 3 tane kırmızı bant vardır. Operkulumda çizgiler yoktur. Vücudu kırmızı olup en az 7 adet koyu esmer renkli bantları bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile yengeç, istakoz ve kurt gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri Temmuz ayından Eylül ayının sonuna kadar nispeten derin olan sulardan sahil sularına gelerek gerçekleşir. Yumurtalarının çapı 0,90-0,93 mm. arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Yazın sığ sahil bölgelerine gelen bu balıklar kışın ise derin sulara giderler.

Eti lezzetli olup taze olarak yenir. Avcılığı, manyat, ığrıp, dip trolu ve olta ile yapılır.

ASIL LÂPİN BALIĞI

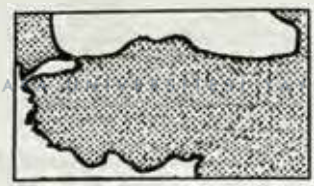

Symphodus (Crenilabrus) tinca (Linnaeus, 1758)

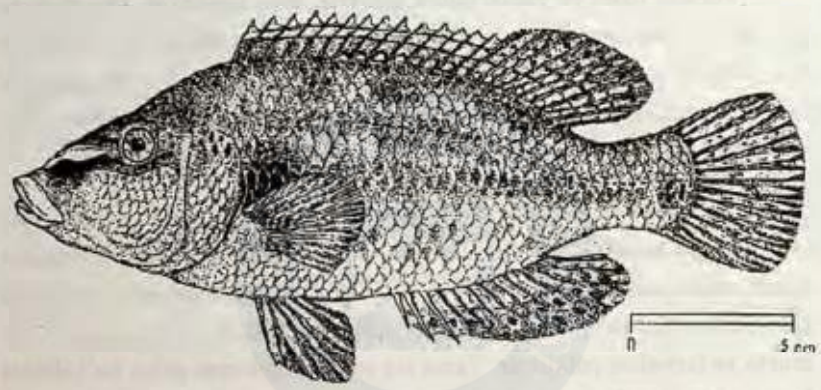

ALM. Lippfisch
CEZ. Tordo
DAN.
FAS. Scour
FRA. Crénilabre paon
HOL.
İNG. Peacock wrasse
İSP. Senorita
İSR. Sifton tawwasi
İSV.
İTA. Tordo pavone
İZL.
JAP.
MAL. Tirda
MIS.
MON. Ruchie tanca
NOR.
POR. Burro
ROM. Lapinâ
RUS. Zelznuchka
TUN. Zob al zultan
YUG. Lumbrak
YUN. Kóssyphos

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ASIL LÂPİN BALIĞI

Perciformes takımının *Labridae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerin genellikle sığ, kayalık sahil bölgelerinde yaşarlar.

Vücutları yanlardan yassılaşmış ve uzuncadır. Vücut rengi zeytin yeşili, esmer, mavimsi ve kırmızımsıdır. Karnı beyaz renklidir. Karın yanlarının rengi ise mavimsi ve kırmızısmı küçük bantlar şeklindedir. Sırt, anüs ve kuyruk yüzgeçlerinin üzerinde esmer, mavimsi ve kırmızımsı lekeler bulunur. Kuyrukta yan çizginin alt tarafında ve göğüs yüzgecinin kaidesinin üst tarafında emer-siyah birer lekesi vardır. Gözlerinden buruna kadar koyu esmer bir çizgi uzanır ve aynı şekilde bunu üst kısmından ikinci bir çizgi daha takibeder.

Etçil balıklardır. Besinlerini sığ, kumluk ve kayalık bölgelerdeki küçük balıklar ve çeşitli türlerdeki omurgazız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Nisan ayının başından Haziran ayının sonuna kadardır. Erkekler 2-3, dişiler 2 yaşlarında cinsi olgunluğa erişirler.

Eti lezzetsizdir. Ekonomik değeri son deree azdır. Avcılığı, parakete, fanyalı ağlar ve olta ile yapılır ve diğer balıklarla beraber avlanırlar.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BAKALYARO BALIĞI



Merlangius merlangus merlangus Linnaeus, 1758



ALM. Wittling
CEZ. Murluts
DAN. Hvilling
FAS. Peskadil'ia
FRA. Merlan
HOL. Wijting
İNG. Whiting
İSP. Bacaladilla
İSR.
İSV. Vitling
İTA. Merlano
İZL. Lysa
JAP.
MAL.
MIS.
MON. Merlan
NOR. Hvitting
POR. Badejo
ROM. Bakalior
RUS. Merlang
TUN. Nazalli
YUG. Pismolj
YUN. Bakaliáros

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BAKALYARO BALIĞI

Gadiformas takımının *Gadidae* familyasında yer alırlar. Ilık ve nispeten soğuk denizlerin dipleri kumlu ve taşlı olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücut uzun olup sikloid pullarla örtülüdür. Vücudunda üç sırt ve iki anüs yüzgeci vardır. Çeneleri aynı uzunluktadır. Alt çenesinde bir adet bıyık bulunur. Damak kemiklerinde dişler bulunmaz. Anüs, birinci sırt yüzgecinin ortasının hizasında yer alır. Kuyruk yüzgeci kesik ya da hafifçe oyuktur.

Etçil balıklardır. Besinlerini sardalya, hamsi, çaça gibi küçük balıklar ile yengeç, karides gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Larvalar geliştikten sonra yavaş yavaş dip sulara inerler ve orada yaşarlar.

Eti lezzetli ve yumuşaktır. Genellikle taze olarak yenilir. Avcılığı manyat, tarlakoz ve dip trolü gibi av aletleriyle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BARBUNYA BALIĞI

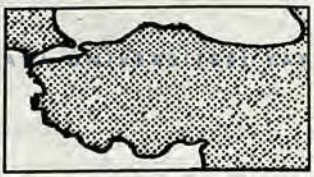

Mullus barbatus Linnaeus, 1758

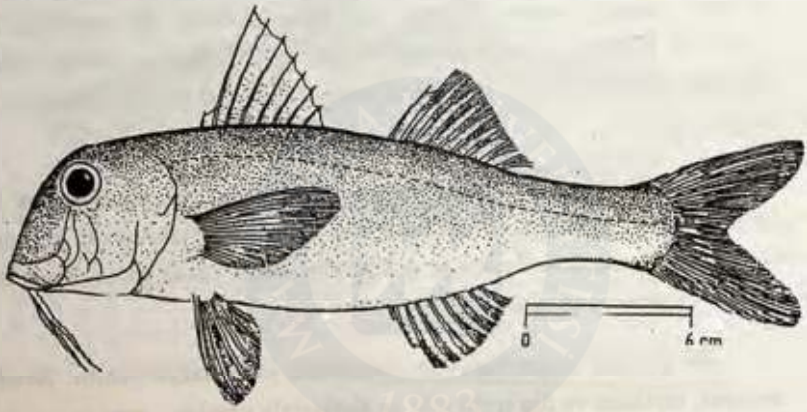

ALM. Rote Meerbarbe
CEZ. Mlal el khez
DAN.
FAS. Rouget
FRA. Rouget barbet
HOL.
İNG. Striped mullet
İSP. Salmonete de fango
İSR. Mulit aduma
İSV.
İTA. Triglia di fango
İZL.
JAP.
MAL. Trilja tal-hama
MIS. Barbouni el hagar
MON. Treglia d'arga
NOR.
POR. Salmonete
ROM. Barbun
RUS. Sultanka
TUN. Mlane
YUG. Trlja od blata
YUN. Koutsemoúra

BARBUNYA BALIĞI

Perciformes takımının *Mullidae* familyasından olan bu balıklar ılık ve sıcak denizlerin derinliği 300 m.'ye kadar olan sahillerinde bulunurlar. Dipleri kumlu ve çamurlu bölgelerde yaşarlar.

Vücut yan taraflarından hafifçe basıktır. Baş tarafı kuyruk bölgesine nazaran büyüktür. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin altında olup, anal yüzgecine erişmezler. Birinci sırt yüzgecinin başlangıcı, göğüs yüzgeçlerinin başlangıç noktasının biraz gerisindedir. Vücudunda kırmızı renk hakimdir ve içzgisizdir. Yüzgeçleri sarı renklidir. Üst çenede dişler yoktur. Vücudu örten iri pullar kolayca dökülürler. Yan ve karın tarafları gümüşi veya beyazdır. Alt çenede bir çift bıyığı vardır. Vücudunun uzunluğu baş boyunun 4,8-5,0 katı kadardır. Barbunya balığı ile Tekir balığı (*Mullus surmuletus*) birbirlerine çok benzerler. Aralarındaki önemli farklar şunlardır: Barbunya balığında başın üst profili birdenbire sona erecek şekilde dik ya da dik'e yakın durumdadır. Vücutta boyuna uzanan sarı bantları yoktur. Birinci Sırt yüzgeci renksiz ya da pembemsidir. Tekir balığında ise başın üst profili tam eğiktir. Vücudu kırmızı ve 4 sıra sarı bantları vardır. Birinci Sırt yüzgecinde esmer bant ve sarı lekeler bulunur. Barbunya ve Tekir balıklarında yalnız alt çenede dişler bulunur. Paşabarbunyasında (*Upeneus moluccensis*) ise hem alt hem de üst çenede dişler vardır. Ayrıca Paşabarbunyasının kuyruk yüzgecinin üst lobunda eğik siyah bantlar bulunur.

Etçil balıklardır. Besinini kurt, istakoz ve yengeç yavrularıyla, küçük balıklar oluşturur. Yavruları ise plankton yer. Cinsi bakımdan olgunlaşma 1-2. yaşlarında başlar. Ençok 10-12 yıl kadar yaşarlar. Yumurtlama periyodu Karadeniz ve Azak denizlerinde Mayıs-Temmuz aylarında, su sıcaklığı 19-23°C arasında ve 10-25 m. arası derinliklerde meydana gelmektedir. Marmara Denizi'nde ise yumurtlama periyodu Mayıs başından Temmuz sonuna kadar devam eder. Yumuntası pelajiktir ve çapları 0.65-0.75 mm. arasındadır. Yumurtadan çıkan larvalar iki ay kadar pelajik yaşadıktan sonra, erginlerin özelliğini kazanır ve diplere inerler. Ergine özgü kırmızı renk gençlik safhasında yaklaşık olarak 45-50 mm.'de oluşur.

Etinin kalitesi yüksektir. Taze, islenmiş ve konserve şeklinde tüketilir. Avlanmaları Mayıs'ta özellikle sonbahar aylarındadır. Avlanmasında manyat, ığrıp, tarlakoz, barbunya-tekir ve dip trol ağları ile sepet ve paraketeler kullanılır.

BENEKLİ HANİ BALIĞI

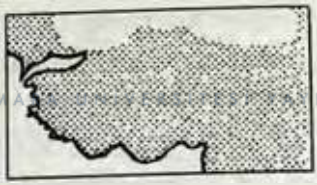

Serranus hepatus (Linnaeus, 1758)

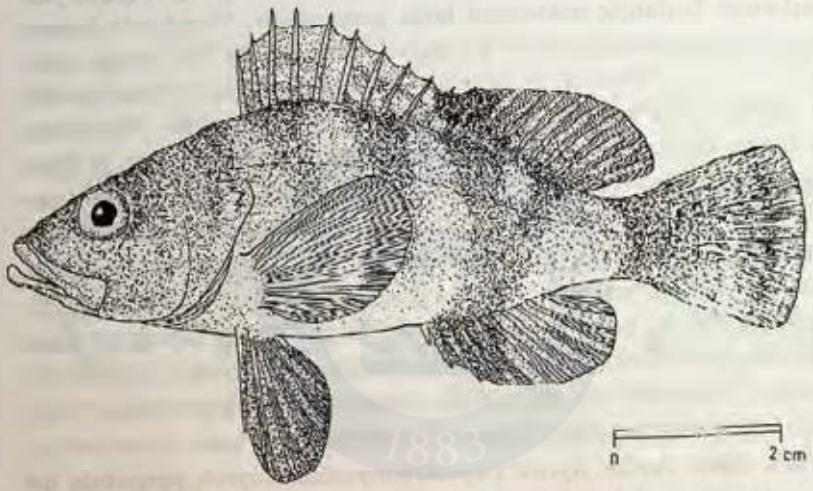

ALM. Beutelbarsh

CEZ. Tamboutcho

DAN.

FAS.

PRA. Tambour

HOL.

İNG. Brown comber

İSP. Merillo

İSR. Okonus

İSV.

İTA. Sacchetto

İZL.

JAP.

MAL. Sirrana tar-ramel

MIS.

MON. Bulaiju

NOR.

POR. Garoupa-encarnada

ROM.

RUS.

TUN. Bourkach

YUG. Misic

YUN. Pérca

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BENEKLİ HANİ BALIĞI

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin, dipleri kayalık, taşlık, kumluk, çamurlu, çayırlık ve mağaralık bölgelerinde yaşarlar. Derinliği 5-320 m. arasında olan suları tercih ederler.

Vücudu mekik şeklindedir. İki göz çukuru arasındaki alan pulludur. Solungaç kapağının kenarları dişlidir. Solungaç kapağı üzerinde 3 adet diken bulunur. Vücudunda 3-5 adet kırmızımsı veya sarımsı kahverenkli yanlara doğru dikey olarak uzanan koyu bantlar vardır. Karın ve çene beyazdır. Sırt yüzgecinin arkadaki son diken ışın üzerinde karakteristik siyah bir benek vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıkları krustaseler ve yumuşakçalar oluşturur. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Hermafrodit özelliği vardır.

Eti beyaz, gevrek ve lezzetlidir. Yurtiçi ve yurtdışında taze olarak tüketilmektedir. Avcılığı manyat, olta ve diptrolu ile yapılır.

BENEKLİ KIRLANGIÇ BALIĞI

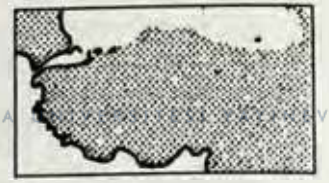

Eutrigla gurnardus (Linnaeus, 1758)



ALM. Grauer Knurrhahn

CEZ.

DAN Gra knurhane

FAS. Roubiou

FRA. Grondin gris

HOL Grauwe poon

İNG. Grey gurnard

İSP. Perlon

İSR.

İSV. Knorrhane

İTA. Cappone gorno

İZL. Urrari

JAP.

MAL. Gallina griza

MIS. Farkha

MON. Galineja cofanu

NOR. Knurr

POR. Ruivo

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Kokot

YUN. Cáponi

BENEKLİ KIRLANGIÇ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Akdeniz ve Atlas Okyanusu'nun Avrupa sahilleri boyunca yayılmışlardır. Genel olarak sıcak ve ılık denizlerin taşlı, kumlu ve çakıllı dip sularında yaşayan demersal balıklardır.

Vücutları baş bölgesinde yüksek, kuyruk bölgesine doğru konik bir şekilde gittikçe alçalır, incelir. Baş, vücuda nazaran oldukça büyüktür. Vücuttaki pullar küçük ve düzenli bir şekilde sıralar oluştururlar Yançizgi üzerindeki pullar geniş olup sert ve dikenlidir. İki sırt yüzgeci ve bir tek anüs yüzgeci vardır. Göğüs yüzgeçleri kısa ve anüs yüzgecinin başlangıcını geçemez. Karın yüzgeçleri normal uzunluktadır. Birinci sırt yüzgecindeki ışınlar diken şeklindedir. Göğüs yüzgecinin ilk üç ışını parmak şeklindedir. Operkulumları üzerinde kemik çıkıntıları ve dikenleri vardır. Vücudun rengi, erginlerde sırtı ve yanları gri-esmer ve beyazımsı lekelidir. Boğaz bölgesi ve karın tarafları ise gümüş beyazıdır. Gençlerinde de sırt ile yanları kırmızı karın tarafları ise gri-beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar (kaya, çaça, sardalya, hamsi gibi); deniz yıldızı, kurt, karides, yengeç gibi omurgasız hayvanlar ve diğer organizmalar teşkil eder. 20-300 m. derinlikler arasında yaşarlar. Üreme periyodu Şubat-Ağustos ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 3-4 yaşları arasında erişirler Yumurtası ve larvası pelajiktir. 1 cm. uzunluğa erişen larvalar diplere inip dip hayatına uymaya başlarlar. Larvalar planktonlarla beslenirler.

Eti beyaz ve çok lezzetli bir balıktır. Taze olarak yenir. Ekonomik önemi çok yüksektir. Sularımızda manyat, ığrıp, uzatma ağlarıyla ve yemli olarak da olta ve parakete ile avlanırlar.

BENEKLİ LEVREK BALIĞI



Dicentrarchus puntatus (Bloch, 1792)



ALM.	Gefleckter Seebarsch	JAP.	
CEZ.	Lu tigré	MAL.	Spnotta ta-tbajja
DAN.		MIS.	Nukt
FAS.	Lbayra	MON.	Luvassu tacau
FRA.	Bar tacheté	NOR.	
HOL.		POR.	Baila
İNG.	Black spotted bass	ROM.	
İSp.	Baila	RUS.	
İSR.	Lavraq	TUN.	Karous mranguet
İSV.		YUG.	Smudut pjegavac
İTA.	Spigola macchiata	YUN.	Lavraki
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BENEKLİ LEVREK BALIĞI

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerinde genellikle sahile yakın yerlerinde yaşarlar. Zemini kayalıklı, kumlu ve kumlu-çamurlu ortamları tercih ederler.

Vücut uzun ve ovaldir (Levrek balığında olduğu gibi). Yalnız baş ve burun boyları biraz daha kısadır. Damak dişleri 'T' şeklindedir Sırt yüzgeçleri iki tanedir. Birinci sırt yüzgeci ikinci sırt yüzgecinden tamamen ayrıdır. Kuyruk yüzgeci az çatallanmıştır. Vücudunun sırt ve yan taraflarında düzensiz bir şekilde yayılan siyah lekeler vardır. Solungaç kapağı üzerinde göze çarpar şekilde bir siyah leke vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar ile istakoz, karides ve gengeç gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Cinsi olgunluğa (25 cm. de) 3 yaşında erişirler. Üremeleri Mart-Haziran ayları arasındadır.

Eti lezzetlidir. Yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda aranan bir balıktır Taze olarak tüketilir. Avcılığı ığrıp, manyat, parakete ve olta'lar ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BERBER BALIĞI

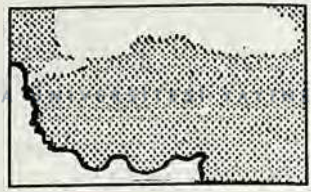

Anthias anthias (Linnaeus, 1758)

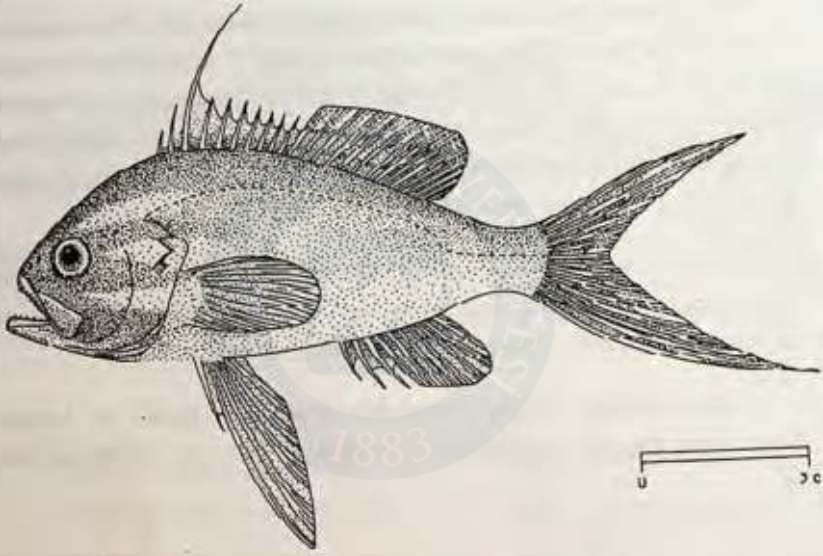

ALM.	Rötling	JAP	
CEZ.	Castagnole rouge	MAL.	Pixxiroza
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Barbier	NOR.	Castagnera de fundu
HOL.		POR.	Canario de mar
İNG.	Holv-basse	ROM.	
İSP.	Tres colas	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Matulic barjaktat
İTA.	Castagnola rossa	YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BERBER BALIĞI

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır Sıcak ve ılık denizlerin 130-200m. arasında olan derinliklerinde yaşarlar. Yaşadığı yerlerin dipleri kayalıklı, mercanlı, çamurlu ve kovukludur.

Vücut oval ve yanlardan yassılaşmışır. Yüzün yandan görünüşü dik yokuşlu gibidir. Burun kısa ve yuvarlaktır. Sırt yüzgeinin üçüncü diken ışını uzamıştır. Göğüs yüzgeçleri uzundur. Kuyruk yüzgeci çatallı olup yüzgecin alt lopu üst loptan daha uzundur. Vücudun sırt ve yan taraflarına pembe ve kırmızı renkler üzerine daha koyu renkler yerleşmiştir. Karın taraflarına doğru gümüşi ve karın tarafları ise sarı ve portakal rengindedir. Sırt yüzgeci, yüzgecin ön tarafına yakın yerde geniş bir kırmızı bölge ve Anüs yüzgeci sarıdır. Göğüs yüzgeci pembe olup kuyruk yüzgeci kırmızımsıdır. Zamanının büyük bir kısmını dipte yaşayarak geçirirlerse de beslenmek için orta sulara geçerler. Sürü halinde yaşarlar. Gece uyumazlar.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, yengeç ve istakoz gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Cinsi olgunluğa genellikle 3. yaşında ulaşırlar. Üreme periyodu Mayıs-Eylül ayları arasındadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek balıklardır. Yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda taze olarak satılırlar. Avcılığı manyat, ığrıp, parakete ve olta ile yapılır.

BERLAM BALIĞI

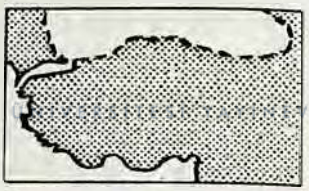

Merluccius merluccius (Linnaeus, 1758)



ALM. Seehechte
CEZ. Mernùz
DAN. Kulmuler
FAS. Lcola
FRA. Merlu
HOL. Heek
İNG. European hake
İSP. Merluza europea
İSR. Zeev hayam
İSV. Kummel
İTA. Nasello
İZL. Lysingur
JAP.
MAL. Marlozz
MIS. Nazelli
MON. Naselu
NOR. Lysing
POR. Pescada
ROM.
RUS. Merluza belaia
TUN. Nazalli
YUG. Oslic
YUN. Bakaliáros

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BERLAM BALIĞI

Gadiformes takımının *Gadidae* familyasından olan bu balıklar ılık ve nispeten soğuk denizlerin, 100-500 m. arasındaki derinliklerinde yaşarlar.

Vücudu uzun ve küçük sikloid pullarla örtülüdür. İki sırt yüzgecine sahip olup ikinci yüzgç daha uzun ve kuyruk yüzgecine yaklaşır. Anüs yüzgeci de uzundur ve kuyruk yüzgecine yaklaşmaktadır. Karın ve Göğüs yüzgeçlerinin uzunlukları birbirine eşit gibidir. Alt çene üst çeneden uzundur. Ağzı geniştir. Çenelerindeki dişleri büyük iki ya da üç sıralıdır. Alt çenede bıyık yoktur. Vücudunun rengi; sırtı gri-siyah, gri-kahve ya da açık kahve, yan tarafları gri, karın tarafları ise beyazdır.

Etçil ve yırtıcı balıklardır. Besinlerini sadalya, uskumru, kolyoz ve çaça gibi balıklar teşkil eder. Yumurtlama periyodu Marmara Denizi'nde Ekim'in ikinci yarısı-Temmuz; Akdeniz'de Ocak-Haziran ayları arasındadır. Yumurtalarını 90 m. civarında olan dibe yakın su tabakalarında bırakırlar. Yumurtalarının çapları 0,90-1,30 mm. arasındadır. Yumurta ve larvalar pelajiktir. Metamorfoz geçiren larvalar daha sonra dibe inerler ve ergin halde yaşamlarını demersal balık olarak bu sularda geçirirler.

Eti lezzetlidir ve taze olarak yenilir. Ülkemizde ekonomik önemi olan bir balıktır. Özellikle Kuzey Avrupa Ülkelerinde de ekonomik yönden büyük değer taşır. Genellikle bu ülkelerde tuzlu olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp ve dip trolü gibi ağlarla yapılır.

BÜYÜK CAMGÖZ BALIĞI

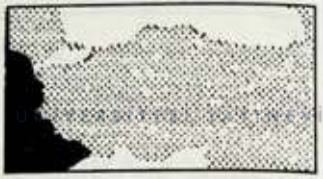

Cetorhinus maximus (Gunnerus, 1765)



ALM.	Riesenhaie	JAP.	Ubazame
CEZ.		MAL.	Gabdoll
DAN.	Brugde	MIS.	
FAS.		MON.	Pisciu can elefante
FRA.	Pélerin	NOR.	Brugde
HOL.	Reuzenhaai	POR.	Frade
İNG.	Basking shark	ROM.	
İSP.	Peregrine	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.	Brugd	YUG.	Psina golama
İTA.	Squalo elefante	YUN.	Skylópsaro
İZL.	Beinhakarl		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BÜYÜK CAMGÖZ BALIĞI

Pleurotremata takımının *Cetorhinidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve biraz soğuk denizlerin açıklarında, sahillerinde ve genellikle derinliği 100 m. olan sularında yaşarlar.

Vücutları füze şeklinde, uzun ve oldukça kalındır. Ağız hayli büyüktür. Dişler çok küçüktür. Vücuduna nazaran gözler küçüktür. Sırt yüzgeçleri iki tanedir. Birinci sırt yüzgeci göğüs ile karın yüzgecinin arasına düşmektedir. İkinci sırt yüzgeci de anüs yüzgecinin hemen hemen önüne gelmektedir. Kuyruk yüzgecinin üst lopu daha geniştir. Sırt kısmı siyahımsı, grimsi-mavi veya kahverengi-gridir. Karın kısmı ise açık gri renktedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini plankton, omurgasız hayvanlar ve balıklar oluşturur. Ağırlıkları 3 ton'un üstündedir. Genellikle açık denizlerin ıssız ve sakin bölgelerinde yaşarlar. Ancak yazın kıyılara doğru gelirler. Kışın uyuşukturlar. Sürüler halindeki türler genellikle 12-15'li, bazen 60'ın üstünde gruplar halinde gezerler. Bu balıklar solungaç sistemleriyle deniz suyu içindeki planktonu filtre ederler. Saatte 1000 Ton'dan fazla suyu süzebilirler. Cinsi olgunluğa 4-6 m. arasında ulaşırlar.

İnsan besini olarak tüketilmez yalnızca balık unu yapımından kullanılır. Avcılığı zıpkın, olta, çevirme ağları ve ortasu trolleri ile yapılır.

CAMGÖZ BALIĞI

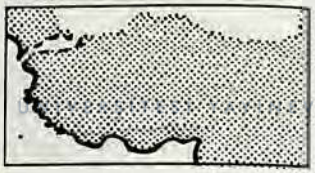

Galeorhinus galeus (Linnaeus, 1758)



ALM.	Hundshai	JAP.	
CEZ.		MAL.	Kelb il-bahar
DAN.	Grahaj	MIS.	
FAS.	Lkars	MON.	Milandru
FRA	Milandre	NOR.	Grahai
HOL.	Ruwe haai	POR.	Perna-de-moça
İNG.	Tope	ROM.	
İSP.	Tollo	RUS.	Seraya akula
İSR.	Karishan	TUN.	
İSV.	Gråhaj	YUG.	Pas butor
İTA.	Galeo canesca	YUN.	Galeos drossitis
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

CAMGÖZ BALIĞI

Pleurotremata takımının *Carcharhinidae* familyasındandır. Dünyanın sıcak, ılık ve biraz soğuk denizlerinde yaşarlar. Yaşamlarını 20-470 m. arasındaki derinliklerde sürdürürler. Su yüzeyine yakın olarak da yüzebilirler. Yazın ya tek olarak ya da küçük gruplar halinde, kıyılara yakın yerlerde aniden ortaya çıkmakta ve insanlar için tehlikeli olmaktadırlar.

Vücut ince uzun, burun uzun ve sivridir. Gözler oval ve gözlerde mat bir zar (iç göz kapağı) bulunur. Alt ve üst çenedeki dişler üçgen şeklinde ve sivridir. Solungaç yarıkları 5 adettir. Sırt yüzgeçleri 2 tanedir. 1. sırt yüzgeci 2. sırt yüzgecinden daha büyükür. 1. sırt yüzgeci göğüs yüzgeci ile karın yüzgecinin arasında yer alır. Kuyruk yüzgecinin üst lopunun alt kenarında bir çentik vardır. Göğüs yüzgeci geniştir. Vücudunun sırt kısımları gri-siyah yanları daha açık renklerde, karın kısımları da beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, sardalya, çaça, istavrit, kolyoz ve dipte yaşayan mezgit, berlam, gelincik gibi balıklar ile ahtapot, yengeç ve deniz kestanesi gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri bahar ve yaz aylarındadır. Şimdiye kadar bir dişiden bir batında doğan yavrular 52 adettir. Genellikle 20-40 adet yavruyu canlı olarak doğururlar. Gebelik süreleri 15 ay kadardır. Yeni doğan yavruların boyları 30-40 cm.'dir.

Eti ülkemizde yenmez. Ancak Avrupa ve uzakdoğu ülkelerinde ekonomik değeri olan bir balıktır. Özellikle kurutulmuş yüzgeçlerinden yapılan çorbası çok aranmaktadır. Ayrıca karaciğerlerinden elde edilen yağ ilaç sanayiinde kullanılmaktadır. Avcılığı dip paraketesi, ortasu ve dip trolleriyle yapılır.

ÇAÇA BALIĞI



Sprattus sprattus (Linnaeus, 1758)

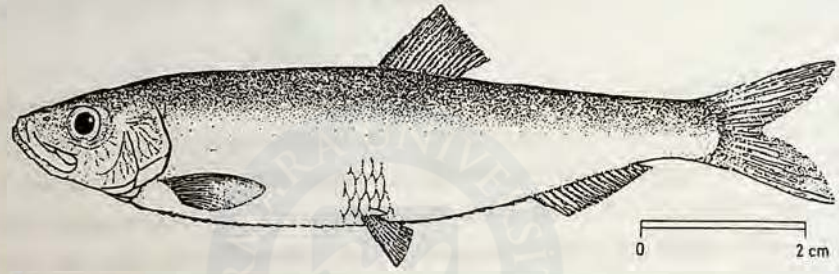

ALM.	Sprotte	JAP.	
CEZ.		MAL.	Sardina hadra
DAN.	Brisling	MIS.	
FAs.		MON.	Paraze
FRA.	Sprat	NOR	Brisling
HOL.	Sprot	POR.	Espadilha
İNG.	Sprat	ROM.	Tata
İSP.	Espadin	RUS.	Shprot
İSR.		TUN.	
İSV.	Skarpsill	YUG.	Papalina
İTA.	Papalina	YUN.	Papalina
İZL.	Brislingur		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇAÇA BALIĞI

Clupeiformes takımının *Clupeidae* familyasındandır. Dünyanın ılık, az soğuk ve sıcak denizlerinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücudu uzun ve yan taraflarından yassılaşmıştır. Damakta ve dilde küçük dişleri vardır. Alt çene üst çeneye doğru kıvrılmıştır. Ağzı büyük değildir. Karın tarafında testere gibi pulları bulunur. Pulları genel olarak büyüktür. Vücudunun sırt kısımları yeşil-mavi ve koyu lacivert renklerinde olup yan ve karın tarafları ise gümüşi beyaz renklidir. Yüzme keseleri bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, larvalar, planktonlar teşkil eder. Üreme periyodu Karadeniz'de Kasım-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtalarının çapı 0.90-1.20 mm. arasında olup yumurta ve larvaları pelajiktir. Bu balığın ömrünün 5 yıl kadar olduğu kabul edilmektedir.

Eti lezzetli bir balık değildir. Dolayısıyla ekonomik önemi de yoktur. Taze, tuzlu ve konserve olarak yenir. Genel olarak hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. Avcılığı dalyan, çekme, yüzen, tuzak ve sürükleme ağlarıyla yapılır.

ÇAMUKA BALIĞI

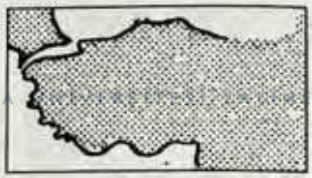

Atherina hepsetus (Linnaeus, 1758)



ALM. Priesterfisch

CEZ.

DAN.

FAS. Luizi

FRA. Siouclet

HOL. POR.

İNG. Sand smelt

İSP. Chuclet

İSR. Atherina

İSV.

İTA. Latterino sardaro

İZL.

JAP.

MAL. Kurunella

MIS. Bissari

MON. Melitu

NOR.

ROM. Aterinâ mare

RUS. Snitok morsky

TUN. Bou chaiara

YUG. Gavun

YUN. Atherina

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇAMUKA BALIĞI

Atheriniformes takımının *Atherinidae* familyasındandır. Ilık, sıcak denizlerin dipleri kumlu ve çakıllı olan sahillerinde yaşarlar.

Vücut yuvarlak ve yanlardan hafifçe yassılaşmıştır. Çenelerinde ve damakta fırça şeklinde dişleri vardır. Göğüs yüzgeçleri kısa ve karın yüzgeçlerinin kaidesine kadar erişir. Birinci sırt yüzgecinde 7-9 adet; ikinci sırt yüzgeci, göğüs yüzgeci ve anüs yüzgeçlerinde 1'er adet olmak üzere diken ışınları vardır. Kuyruk yüzgeci kıvrıktır. Vücudu örten pullar şeffaftır ve biri diğerini örtecek şekildedirler. Başın üzeri ve burnu siyahtır. Sırt tarafları sarımtrak ve lekesizdir. Yan taraflarında vücut boyunca uzanan parlak gümüşi bir band vardır. Band, pul dizilişine nazaran daha geniştir. karın kısımları gümüşi-beyazdır. Yüzgeçleri açık gri renkte ve şeffaftır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, yumurtalar, hayvansal planktonlar ve karides gibi küçük omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mart-Eylül ayları arasındadır. Bu aylarda sürüler halinde sahillere yakın yerlerde ve derinliği 4-8 m. arasındaki sularda toplanarak ürerler. Yumurtaları demersal'dir. Yumurtalardaki iplikciklerle dipte çeşitli bitkilere ve kayalara tutunurlar.

Eti lezzetlidir. Taze olarak yenmektedir. Ekonomik değeri yüksek bir balıktır. Avcılığı; dalyan, ığrıp, tarlakoz ve manyat gibi ağlarla yapılır.

ÇARPAN BALIĞI (1)

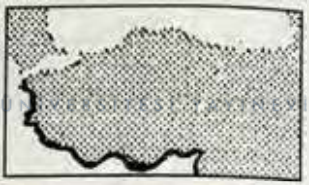

Siganus rivulatus Forsskal, 1775

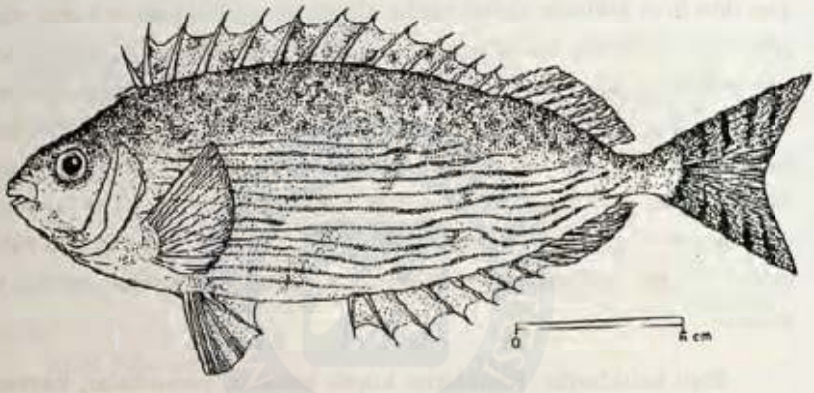

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	Qawsalla
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Sigan marbré	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Marbled spinefoot	ROM.	
İSP.	Sigano jaspero	RUS.	
İSR.	Sikkan	TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Sigano	YUN.	Agriósalpa
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇARPAN BALIĞI (1)

Perciformes takımının *Siganidae* familyasındandır. Sıcak denizlerin derinliği 60 metreye kadar olan bölgelerinde; dipleri bitkili, taşlı ve kayalıklı olan sahil sularında yaşarlar.

Vücutları oval, yalardan yassılaşmıştır. Vücut yüksekliği standart uzunluğun 1/3'ü kadardır. Başın profili sırt tarafında gözün üstünde hafifçe çukurdur. Burun yuvarlaktır. Sırt yüzgecinde 13 adet diken ışın 10 adet yumuşak ışın, anüs yüzgecinde de 7 adet diken ve 9 adet yumuşak ışın bulunur. Kuyruk yüzgeci az çok çatallıdır. Baş ve vücut genellikle kahverengi-esmer veya sırt tarafları zeytin yeşili, yan tarafları açık renkli ve vücut boyunca uzanan hafifçe dalgalı çizgiler halindedir.

Genellikle otçul balıklardır. Besinlerini bitkiler ve yosunlar oluşturur. Üremeleri Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 2 yaşında ulaşır.

Ülkemizde etleri genellikle yenmez. Lezzetsiz ve acımsı bir tadı vardır. Ekonomik değeri yoktur. Avcılığı; manyat, ığrıp, diptrolu ve algarna'larla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ÇARPAN BALIĞI (2)

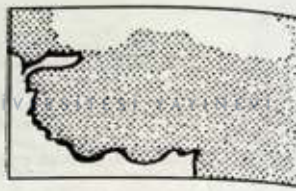

Trachinus radiatus Cuvier, in Cuvier & Valenciennes, 1829



ALM.	Petermannchen	JAP.	
CEZ.	Aragna	MAL.	Tracna
DAN.	Fjaesing	MIS.	Ballama
FAS.	El agrab	MON.	Aragna
		NOR.	Fjesing
FRA.	Vive rayée	POR.	Peixe-aranha
HOL.	Pieterman	ROM.	
İNG.	Streaked weever	RUS.	
İSP.	Arana	TUN.	Billem kbir
İSR.	Dragon maqrin	YUG.	Pauk sarac
İSV.	Fjarsingar	YUN.	Drakena
İTA.	Tracina di fondo		
IZL.	Fjörsungur		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇARPAN BALIĞI (2)

Perciformes takımının *Trachinidae* familyasındandır. Ilık ve serin denizlerin; kumlu bölgelerinde ve derinliği 2-150 m. arasında olan sularında yaşarlar. En çok 30-60 m. arasındaki derinlikleri tercih ederler.

Vücut uzun ve yanlarından yassılaşmışır. Başta, gözlerin üzerinde 1-2 adet diken bulunur. Gözlerin arkasında sırta doğru yayılan 3 adet geniş kemik plakları vardır. Ağız vücuda göre normalden az büyük olup başın ön ucunda bulunur. Her operkulum üzerinde geriye doğru uzanan dikenleri vardır. Bu dikenler şiddetli sancı meydana getiren kuvvetli zehir taşırlar. Birinci Sırt yüzgecinde 6 adet zehir taşıyan dikenleri vardır Bu yüzgeçte siyan leke bulunur. Vücudun üst kısımları kahverengi ve aşağısı ise kahverengi-sarıdır. Başın aşağı bölgesi beyazımsıdır. Vücuttaki siyah halkalar ve benekler karakteristik özelliğidir. Birinci sırt yüzgecinin ilk 4 adet diken ışınının aralarındaki zarları siyahtır.

Etçil balıklardır. Besinlerini krustaseler ve küçük balıklar oluşturur. Üremeleri Mart-Mayıs ayları arasındadır. Yumurtadan çıkan larvalar pelajiktir.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Az miktarlada avlanır ve taze olarak tüketilir. Avcılığı diğer balıkların avcılıkları sırasında ığrıp, tarlakoz, uzatma ağları, parakete, dip trolu ve olta ile yapılır.

ÇEKİÇ BALIĞI

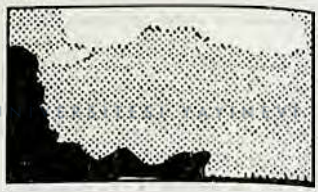

Sphyrna zygaena (Linnaeus, 1758)

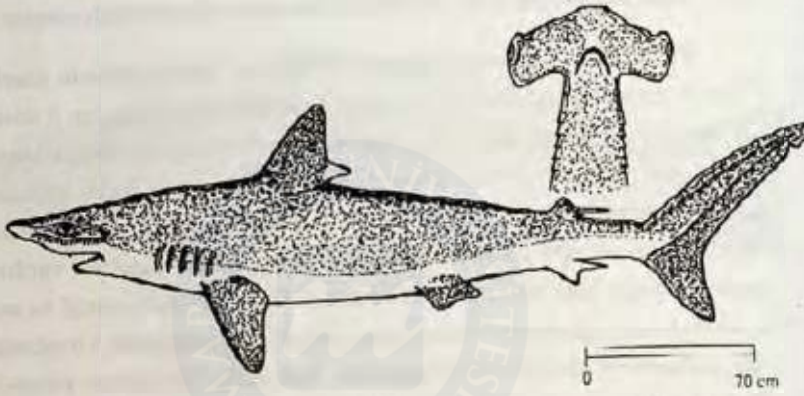

ALM. Hammerhaie
DAN. Hammerhaj
CEZ. Ain fi garnou
FAS. Ain fi garnou
FRA. Requin marteau
HOL. Hamerhaaiea
İNG. Common hammerhead
İSP. Pez martillo
İSR. Dag patish
İSV. Hammarhajan
İTA. Pesce martello
İZL.
JAp. Shiroshumoku
MAL. Kurazza
MIS. Abu burnaita
MON. Haouli jadarmi
NOR. Hammerhai
POR. Martelo
ROM.
RUS.
TUN. Ain fi garnou
YUG. Jaram
YUN. Pateritza

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇEKİÇ BALIĞI

Pleurotremata takımının *Sphyrnidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin genellikle satıhtan 400 m. derinliklerinde ve kıyıya yakın sularında yaşarlar.

Baş çok yassılaşmış ve çekiç-baş şekli ile karakteristik olan iki lopludur. Burun pürüzsüz yuvarlak; gözler loplu başın her iki ucunda yerleşmiş olup gözlerde bir iç göz kapağı vardır. Dişler üçgen şeklinde ve sivridir. 5 adet solungaç yarığı vardır. Dördüncü ve beşinci yarıklar göğüs yüzgecinin üstünde yerleşmiştir. İki sırt yüzgeci vardır. Birini sırt yüzgeci göğüs yüzgecinin hemen arksında başlar. İkinci sırt yüzgeci, birinci sırt yüzgecinden daha küçük ve anüs yüzgecinin karşısındadır. Kuyruk yüzgeinin üst lopunun altında bir çentik vardır. Sırt tarafları kahverengi-gri, koyu esmer veya yeşilimsidir. Yan taraflar ve karın kısımları genellikle beyazdır. Genel olarak yüzgeçlerinin arka kenarları daha koyu esmerdir. İlkbahar ve yaz aylarında bir batında 37-39 adet yavruyu canlı olarak doğururlar. Yeni doğan yavruların boyları yaklaşık olarak 50 cm. civarındadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar ile karides, istakoz ve mürekkep balıkları gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Çok iyi yüzücüdürler. İnsanlara saldırdıklarına dair raporlar verilmiştir.

Ülkemizde eti yenmiyor. Dış ülkelerde eti ve yüzgeçlerinden çeşitli yemekler yapılarak insanlar severek yerler. Karaciğerlerinden elde edilen yağ ve vitaminler ilaç sanayiinde kullanılır. Derilerinden çeşitli şekillerde imalatı yapılır. Avcılığı, ortasu trolu, paraketa ve olta'larla yapılır.

ÇIRÇIR BALIĞI (1)

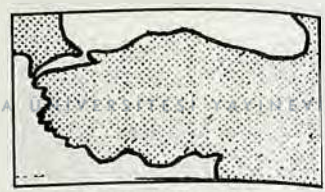

Symphodus (Crenilabrus) cinereus (Bonnaterre, 1788)

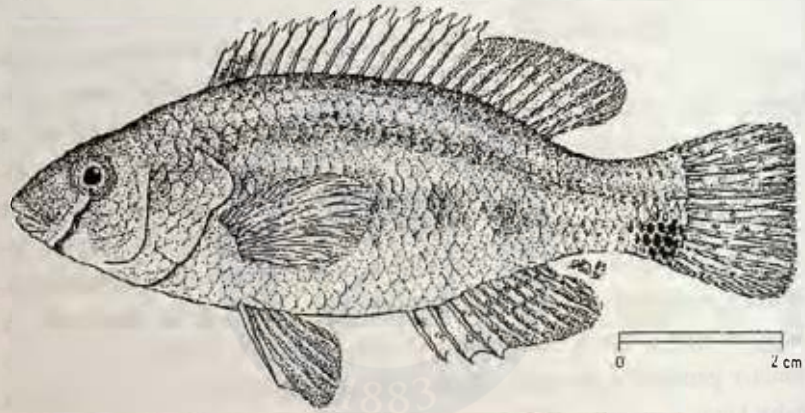

ALM.	Schwarzäugiger Lippfish	JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Crénilabre cendré	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Grey wrasse	ROM.	
İSP.	Bodion	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.		YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇIRÇIR BALIĞI (1)

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandı. Sıcak ve ılık denizlerin genellikle dipleri kumlu, taşlı ve çamurlu olan bölgelerinde yaşarlar. En sığ sulardan derinliği 250 m.'ye kadar olan sularda bulunurlarsa da genel olarak 35 m. derinliklerde yaşamlarını sürdürürler.

Vücut ovaldir. Ağız küçüktür. Üst çenede 20-28, alt çenede 28 adet diş vardır. Vücutta yançizgi altında ve üstünde olmak üzere boydan boya uzanan 2-3 adet siyah bant bulunur. Sırt yüzgecinin 1.-3. diken ışınları arasında tabana yakın yerde ve kuyruk gövdesi üzerinde (yançizginin alt tarafında) koyu siyah leke vardır. Vücutta siyah, açık renkte veya muntazam olmayan lekeler vardır (bazan bu lekeler olmayabilir). Başın üstü ve tüm burun koyu esmer renkte ve çene üzerinde 2-3 adet siyah leke bulunur. Tek yüzgeçler mavimsi, kırmızımsı ve portakal renginde olabilir. Ürogenital papilla erkeklerde renksiz fakat dişilerde parlak mavidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini krustaseler, yumuşakçalar, balık yumurtaları ve küçük balıklar oluşturur. Üremeleri yaz başlarındadır. Cinsi olgunluğa dişiler 1, erkekler 1-2 yaşlarında erişirler.

Etleri kılçıklı ve lezzetsizdir. Ekonomik önemi yok denecek kadar azdır. Avcılığı manyat, ığrıp ve tekir gibi ağlarla ve olta, parakete gibi yemli av aletleriyle diğer balılarla beraber avlanırlar.

ÇIRÇIR BALIĞI (2)

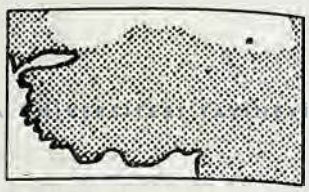

Symphodus (Crenilabrus) mediterraneus (Linnaeus, 1788)



ALM. Mittelmeerlippfisch
CEZ.
DAN.
FAS. Soumir
FRA. Crénilabre rouquié
HOL.
İNG. Axillary wrasse
İSP. Tordo de roca
İSR. Sifton yam-tikhoni
İSV.
İTA. Tordo rosso
İZL.
JAP.
MAL. Buxieh
MIS.
MON. Ruchie
NOR.
POR. Trombetãe
ROM.
RUS.
TUN. Zultan
YUG. Cicurusa
YUN. Chilóu

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇIRÇIR BALIĞI (2)

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin dipleri bitkili bölgelerinde bulunurlar ve derinlikleri 1-70 m. arasında olan sahil sularında yaşarlar.

Ağız küçük, üst çene alt çeneden az daha uzundur. Dudaklar orta büyüklüktedir. Dişler her çenenin önünde ileriye doğru çıkıntılı konik şeklinde dizilmişlerdir. Alt çenedeki dişler üst çenedeki dişlerden biraz daha küçüktür. Üst çenenin bir tarafında küçük konik bir diş (Bazen yoktur), alt çenenin bir tarafında ise 3-4 adet dişleri vardır. Solungaç kapağının kenarları dişlidir. Göğüs yüzgecinin tabanında ve kuyruk bölgesinde yançizginin üst tarafında siyah leke bulunur. Erkeklerde göğüs yüzgecindeki benekler kenarları sarı olarak mavidir. Dişilerde ie koyu kahverengindedir. Erkeklerin sırtlarının rengi turuncu-kahverengi; dişlilerde ise az kırmızıdır. Urogenital papilla dişilerde ileriye fırlamış olup siyahtır. Erkeklerde beyazdır. Üreme mevsiminde erkek mavi benekler ve çizgiler ile yanardönerli bir menekşe-kırmızı renktedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini yumuşakçalar, deniz kestaneleri ve küçük balıklar teşkil eder. Üreme mevsimi ilkbahar sonu ve yaz aylarıdır. Cinsi olgunluğa dişiler 2; erkekler 2-3 yaş arasında erişirler.

Etleri kılçıklı ve lezzetsizdir. Ekonoik değerleri yok denecek kadar azdır. Avcılığı manyat, ığrıp ve tekir gibi ağlarla ve olta, parakete gibi yemli av aletleriyle diğer balıklarla beraber avlanırlar.

ÇIRÇIR BALIĞI (3)

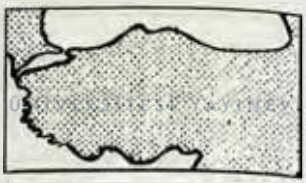

Symphodus (Crenilabrus) ocellatus (Forsskal, 1775)

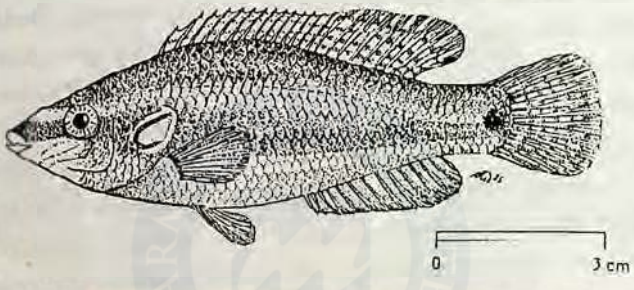

ALM.	Lippfisch	JAP.	
CEZ	Tordo	MAL.	Tirda talwarda
DAN.		MIS.	
FAS.	Scour	MON.	Ruchie
FRA.	Crénilabre océllé	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Ocellated wrasse	ROM.	Steluta
İSP.	Tordo	RUS.	Rulen
İSR.	Sifton enoni	TUN.	Zultan
İSV.		YUG.	Kinjusa
İTA.	Tordo ocellato	YUN.	Chilóu
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇIRÇIR BALIĞI (3)

Perciformes takımını *Labridae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin dipleri kayalık, taşlık ve kumluk bölgelerinde, genellikle derinliği 1-60 m. arasında olan sahil sularında yaşarlar.

Vücut oval, ağız küçük ve dudaklar ileri doğru çıkıktır. Üst çene alt çeneden az daha uzundur. Gözün aşağısında yanak üzerinde 3 sıra halinde pullar vardır. Solungaç kapağı üzerinde ve kuyruk yüzgecinin kaidesinde siyah leke vardır. Renkleri fazlaca değişkendir. Zemin rengi genellikle yeşilimsi veya kahverengimsidir. Erginlerde solungaç kapağının üzerindeki benek kırmızı ile çevrelenmiştir. İhtimal ekeklerde yanardöner mavi olabilir.

Etçil balıklardır. Besinlerini çeşitli omurgasız hayvanlar, küçük balıklar, balık yumurtaları teşkil eder. Üremeleri ilkbahar sonunda ve yaz başlarında olur. Yumurtalarını deniz yosunlarının arasına bırakırlar.

Etleri kılçıklı ve lezzetsizdir. Ekonomik değeri yok denecek kadar azdır. Avcılığı manyat, ığrıp ve tekir ağlarıyla, ayrıca olta ve parakete ile de yemli olarak diğer balıklarla beraber avlanırlar.

ÇİPURA BALIĞI

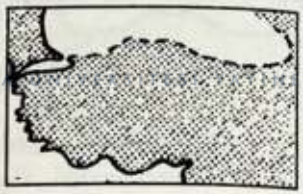

Sparus aurata Linnaeus, 1758

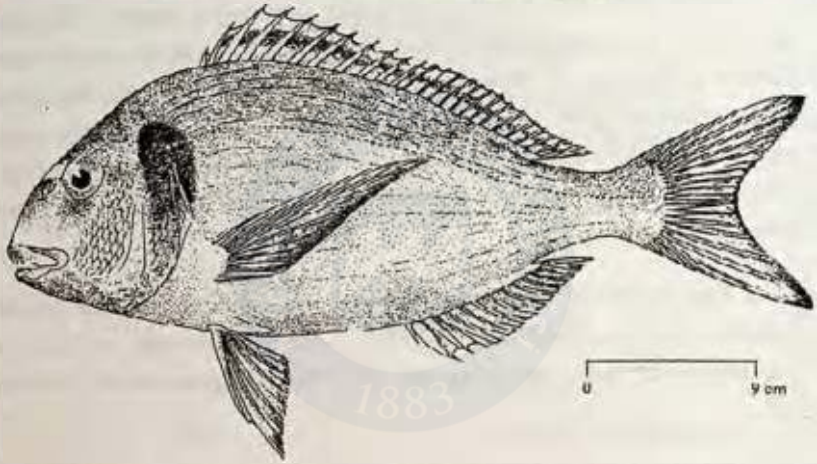

ALM.	Goldbrassen	JAP.	
CEZ.	Aura	MAL.	Awrata
DAN.		MIS.	Denis
FAS.	Zriko	MON.	Durada
FRA.	Dorade	NOR.	
HOL.	Goud brasem	POR.	Dorada
İNG.	Gilt head bream	ROM.	Biban-de mare
İSP.	Dorado	RUS.	Zolotoj lesch
İSR.	Sparus	TUN.	Gerraf
İSV.	Guldbraxen	YUG.	Komarca
İTA.	Orata	YUN.	Tsipoúra
İZL.			

ÇİPURA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinde; dipleri kayalık, çakıllı, kumlu ve çamurlu bölgelerinde yaşarlar.

Vücutları oval ve yanlarından hafifçe basıktır. Vücudu ince pullarla örtülüdür. Başı büyüktür ve üst tarafı oldukça yüksektir. Dudakları kalıdır. Çeneleri kuvvetlidir. Her çenede 6 adet olan ön dişleri koniktir. Üst çenedeki azı dişleri 3-5 sıra halinde bulunurlar Kuyruk yüzgeci iyi gelişmiştir. Göğüs yüzgeçleri baş boyundan uzundur. Anüs yüzgecinin ikinci ve üçüncü ışınları aynı uzunluktadır. Vücut rengi gümüşi, sırt tarafları koyu mavi-gümüşi ve karın tarafları da beyazdır. Yançizginin başlangıcında yani operkulumun üst köşesinde büyük siyah bir leke vardır. Göğüs yüzgeçlerinin çıktığı yerde kırmızı-siyah bir leke bulunur. Yançizgi gibi boyuna uzanan parlak sarımsı renkli çizgiler de vardır.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve karides, yengeç, mürekkep balığı gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri Ekim-Şubat ayları arasındadır.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik önemi büyük olan balıklardandır. Taze olarak yenir. Avcılığı olta takımlarıyla, trol ile ve az da olsa diğer ağlarla yapılır.

ÇİTARİ BALIĞI

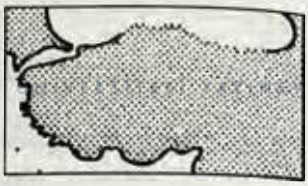

Sarpa salpa (Linnaeus, 1758)

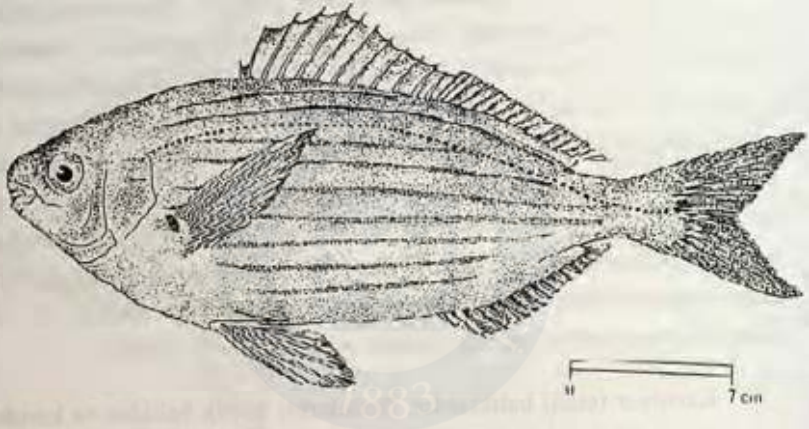

ALM. Goldstieme
CEZ. Tsalpa
DAN.
FAS. Halama
FRA. Saupe
HOL.
İNG. Salema
İSP. Salpa
İSR. Salpit
İSV.
İTA. Salpa
İZL.
JAP.
MAL. Xilpa
MIS. Sarb
MON. Sarpa
NOR.
POR. Salema
ROM.
RUS.
TUN. Chelba
YUG. Sopa
YUN. Sálpa

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇİTARİ BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasından olan bu balıklar, Kanarya Adaları, Atlas Okyanusu'nun Fransa sahilleri ile Azor Denizi gibi sıcak ve ılık denizlerin kayalık, taşlık bölgelerinde yaşarlar.

Vücutları uzun, yanlarından az yassılaşmış ve ovaldir. Vücut ktenoid pullarla örtülüdür. Başı vücuduna nazaran küçüktür. Burnu yuvarlak ve kalındır. Ağzı küçüktür. Üst çenede yassı ve keskin olan bir tek diş sırası vardır. Alt çenede ise üçgen, sivri ve testere şeklinde olan dişleri bulunur. Operkulum büyük ve yuvarlaktır. Yanaklarında dört adet pul vardır. Sırt yüzgeci bir adettir ve ön tarafı dikenli olup dördüncü diken ışını en büyüktür. Göğüs yüzgecinin kaidesinde siyah bir leke vardır. Kuyruk yüzgeci çatallı ve kaidesi pulludur. Anüs yüzgecinin ikinci diken ışını en büyüktür. Vücudun üst kısımları mavi-gri, yanları ve karın tarafları ise gümüş beyazıdır. Vücutta boyuna uzanan 10-11 adet altın sarısı renginde bantlar bulunur. Başın üstünde yeşilimsi bir bölge vardır.

Omnivor (Hem bitkisel ve hem de hayvansal besinlerle beslenen) balıklardır. Besinlerini yosunlar ve krustaseler oluşturur. Hermafroditlerdir (Hem erkek ve hem de dişilik karakterine sahip olma). Cinsi olgunluğa 20 cm. civarında erişirler. Üremeye ilkbahar aylarında başlarlar.

Eti lezzetli ve kalitelidir. Ekonomik değeri büyüktür. Taze olarak yenir. Avcılığı ığrıp, manyat ve yemli olta takımlarıyla yapılır.

ÇİVİLİ KÖPEK BALIĞI

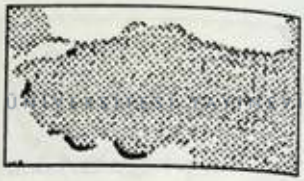

Echinorhinus brucus (Bonnaterre, 1788)



ALM.	Stachelhai	JAP.	Kikusame
CEZ.		MAL.	Murruna tal-xewk
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	Pisciu can brücu
FRA.	Chenille	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe-prego
İNG.	Spiny shark	ROM.	
İSP.	Pez Tachuela	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Pas zvjezdas
İTA.	Ronco	YUN.	Kavouromana
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇİVİLİ KÖPEK BALIĞI

Pleurotremata takımının *Echinorhinidae* familyasındandır. Ilık ve serin denizlerin genellikle derinliği 10-1000 m. arasında olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücutlarında çok sayıda irili ufaklı kaba şekilli plaklar bulunur. Bu plaklar (kabartılar)ın uçları sivri ve serttir. Göğüs yüzgecinin önünde beş adet küçük yarık şeklinde solungaçları vardır. Burun geniş ve yuvarlakçadır. Birinci ve ikinci sırt yüzgeçlerinin ön taraflarında sert dikenleri yoktur. Birinci sırt yüzgeci karın yüzgeçlerinin üst hizasında yer alır. Vücudunun sırt tarafları koyu gri ya da kırmızımsı esmer ile koyukahverengi, zeytin renklerindedir. Karın tarafları ise fazlaca açık renkte beyaz ya da siyahımsı beyaz, kırmızımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte ya da dibe yakın yerlerde yaşayan omurgasız hayvanlar ve balıklar teşkil eder. Dişiler Eylül-Kasım aylarında (Ortalama 20 aylık gebelik süresinden sonra) dibe yakın yerlerde yavrularını canlı olarak doğururlar.

Etleri ülkemizde yenmez. Uzakdoğu ve bazı Avrupa ülkelerinde yenilmektedir. Ayrıca balıkunu ve gübre sanayiinde kullanılmaktadır. Avcılığı dip paraketası, olta ve dip trolu ile yapılmaktadır.

ÇİVİSİZ KALKAN BALIĞI

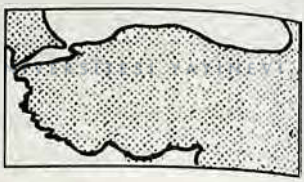

Scophtalmus rhombus (Linnaeus, 1758)

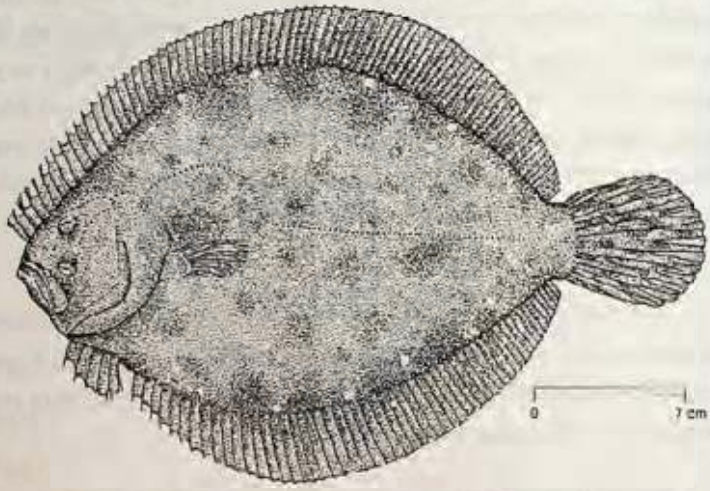

ALM. Glattbutt
CEZ. Rum
DAN. Slethvarre
FAS. Lkarâ
FRA. Barbue
HOL. Griet
İNG. Brill
İSP. Rodaballo
İSR.
İSV. Slatvar
İTA. Rombo liscio
İZL. Sletthverpa
JAP.
MAL. Partun
MIS.
MON. Rumbu lisciu
NOR. Slettvar
POR. Rodovalho
ROM. Calcan
RUS. Kalkan
TUN. Sidi moussa
YUG. Oblic
YUN. Rómbos-pissi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇİVİSİZ KALKAN BALIĞI

Pleuronectiformes takımının *Scophthalmidae* familyasındandır. Dünyanın ılık ve nispeten soğuk denizlerinde yaşayan bu balıklar Akdeniz sular sisteminde, derinliği 15-125 m. arasındaki bölgelerde demersal olarak yaşarlar.

Vücutları yüksek olup kemik plâkları yoktur. Vücut küçük pullarla örtülmüştür. Ağzı büyüktür. Çenelerinde birkaç sıra dişleri vardır. Gözleri genellikle sol tarafındadır. Karın yüzgeçleri anüs yüzgeçleriyle birleşmez. Gelişmiş göğüs yüzgeçleri vardır. Sırt yüzgeçlerinin önündeki yumuşak ışınlar çatallıdır. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Vücudunun sol üst kısmı açık kahverengi ve boz renklerde olup yer yer siyah lekeler vardır. Vücudun sağ alt kısmı ise beyaz renklidir.

Etçil balılardır. Besinlerini küçük balıklar ve omurgasız hayvanlar teşkil eder. Yumurtası ve larvası pelajikdir. Ergin halde dibe inip demersal olarak hayatını sürdürür. Cinsi olgunluğu dişiler 3-4, erkekler 3 yaşında erişirler. Üremeleri Mart-Mayıs ayları arasınadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik önemi dünya ülkelerinde ve ülkemizde çok büyüktür. Taze olarak tüketilir. Konserve şeklinde de yenilir. Avcılığı kalkan ağları, parakete ve dip trolu ile yapılır.

ÇİZGİLİ MERCAN BALIĞI

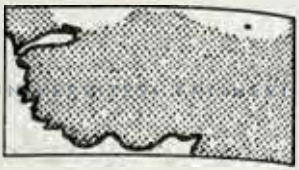

Lithognathus mormyrus (Linnaeus, 1758)

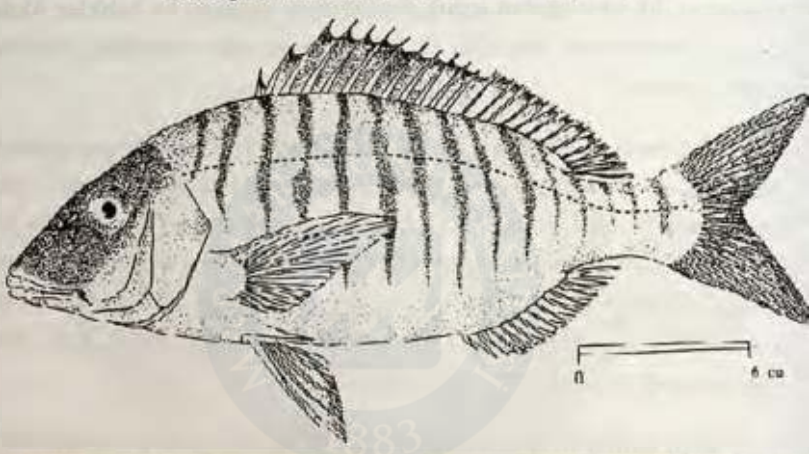

ALM. Marmorbrasse
CEZ. Pageot
DAN.
PAS. Hanbal
FRA. Marbré
HOL.
İNG. Striped sea bream
İSP. Herrera
İSR. Vardit hashaish
İSV.
İTA. Marmora
İZL.
JAP.
MAL. Mingus
MIS. Ghozailla
MON. Múrmura
NOR.
POR. Besugo dova
ROM.
RUS.
TUN. Menkous
YUG. Ovcica
YUN. Mourmoúra

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇİZGİLİ MERCAN BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasından olan bu balıklar, sıcak ve ılık denizlerin derinliği 80 m.'ye kadar ulaşan bölgelerinde yaşarlar. Dipleri kumlu, kumlu-çamurlu yerleri tercih etmektedirler. Bazı durumlarda denizin tatlısu ile karışım bölgelerinde de bulundukları bilinmektedir.

Vücut uzunca ve yanlarından yassılaşmıştır. Başın profili hemen hemen düz bir çizgi gibidir. Burnu hem uzun hem de sivridir. Gözler küçüktür. Burun deliğinin arkasında bir yarık vardır. Üst çenede 3-6, alt çenede 2-4 sıralı öğütme dişleri bulunur. Yançizgi üzerindeki pulları 59-65 adet arasındadır. Vücut rengi gri ile gümüşidir. Sırtta koyu renk daha fazladır. Sırt tarafından karın tarafına doğru dikey olarak dar çizgi halinde, 14-15 adet koyu kahverengi-esmer renklerinde bantları vardır.

Karnivor (Etçil) balıklardır. Besinlerini küçük krustaseler (kabuklular), deniz kestaneleri, molüksler (yumuşakçalar) teşkil eder. Cinsi olgunluğa 2. yaşlarında erişirler. Üremeleri Haziran-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti lezzetli ve besin değeri yüksek bir balıktır. Taze ve dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı olta takımları ve dip trolu ile yapılır.

ÇUKA BALIĞI

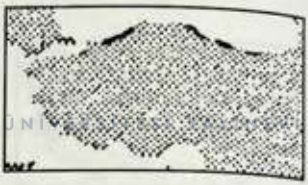

Acipenser ruthenus (Linnaeus, 1758)

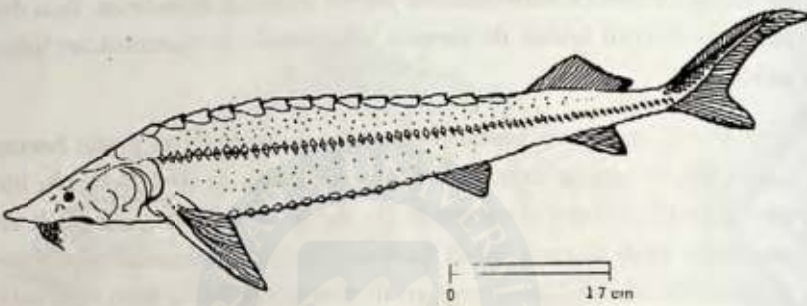

ALM. Sterlet

CEZ.

DAN. Sterlet

FAs.

FRA. Sterlet

HOL. Steur

İNG. Sterliad

İSP. Eturion

İSR. TUN.

İSV. Sterlett

İTA. Sterlet

İZL. Styrja

JAP. Chôzame

MAL.

MIS.

MON.

NOR. Stor

POR. Solho

ROM. Cega

RUS. Sterlad

YUG. Keciga

YUN. Stourioni

ÇUKA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasından olan bu balıklar Azak Denizi, Hazar Denizi, Kuzey Buz Denizi gibi denizlerin az tuzlu bölgelerinde yaşamaktadırlar. Aslında Çuka balığı bir tatlısu balığıdır. Yani akarsu ve göllerde yaşamlarını sürdürürler.

Vücudunda kemiksi plakcıklar bulunur Sırtta 12-16, Yan taraflarında 58-71 ve karın tarafında ise 10-19 adet kemiksi plakcıklar vardır. Alt dudağının ortası girintilidir. Bıyıkları iki çift olup saçaklıdır ve bıyıkları geriye doğru yani ağıza doğru yatırıldığında ağıza ulaşmış gibidir. Sırt rengi gri-kahve, siyah; karnı ise sarımsı beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya balıkları gibi balıklar ile istiridye ve midyeler gibi omurgasız dip hayvanlarıdır. Cinsi olgunluğa erkekler 4-5, dişiler ise 8-9 yaşları arasında erişirler. Yumuta verimliliği 40.000-100.000 adet arasında değişir. Yumurtaları ortalama olarak 2 mm. çapında olup yapışkanlıdır. Her sene üremektedir. Üremeleri Mayıs-Haziran ayları arasındadır. Nehirlerin sıcaklığı 10-12°C derecelerde ve akıntısı bol bir su ile zemini çakıllı, topraklı olan bölgelerinde yumurtlarlar. Yumurtadan çıkan larvalar böcek larvaları, balık yumurtaları ve diğer besinlerle beslenirler. Yavruları Temmuz ayında denize inerler. Eylül-Ekim ayları arasında kışı geçirmek üzere deltalara çıkarlar. Ağırlıkları ençok 16 Kgr. olmaktadır.

Eti lezzetlidir. Taze ve islenerek yenilir. Çok değerli etlerinden de ekonomik önemi yüksek olan havyarıdır. AyrıcaYüzme keselerinden iyi kalitede tutkal elde edilir. Avcılığında parakete, serpme ağları ve yemli oltalar, çeşitli dalyan ve yüzen ağlarla yapılır.

ÇÜTRE BALIĞI

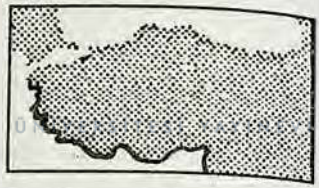

Balistes carolinensis Gmelin, 1789

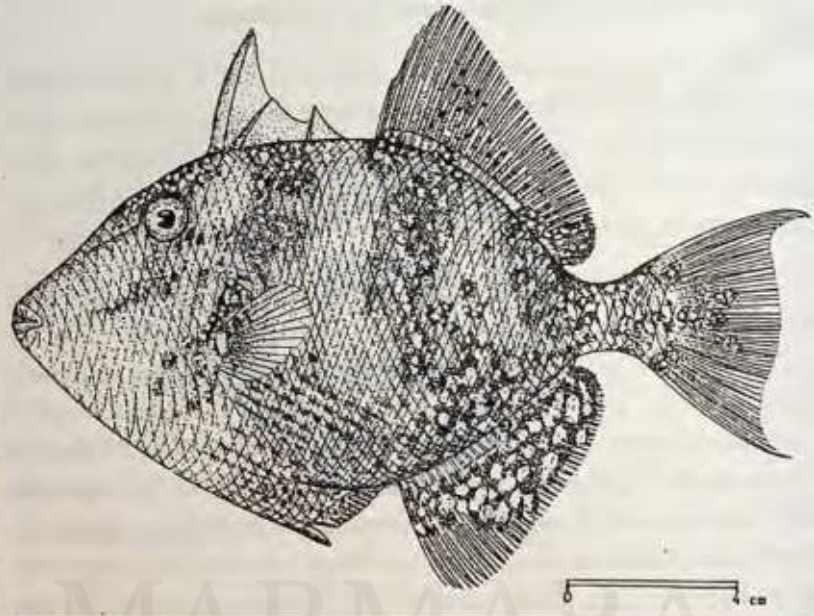

ALM. Drückerfisch
CEZ. Cochon de mer
DAN.
FAS. Dib
FRA Baliste
HOL. Trekkervisch
İNG. Trigger fish
İSP. Pez ballesta
İSR. Hazirit
İSV Filfiskar
İTA. Pesce balestra
İZL.
JAP. Mongarakawahagi
MAL. Hmar
MIS. Khanzir
MON. Pisciu balestra
NOR.
POR. Cangulo
ROM.
RUS.
TUN. Hallouf bahr
YUG. Mihaca
YUN. Gourounópsaro

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÇÜTRE BALIĞI

Tetraodontiformes takımının *Balistidae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerde derinliği 100m. kadar olan sahillerin kayalık bölgelerinde yaşarlar.

Vücut yanlardan yassılaşmış, ovaldir. Derideki pullar ktenoid tipindedir. Bu pullar kalın sert zırh gibidir. Ağız çok küçük ve dudakları kalındır. Üst çenede iki ve alt çenede ise bir tek sıra kesici dişleri vardır. İki sırt ve bir tek anüs yüzgeci vardır. Birinci sırt yüzgeci üç dikenli olup birinci diken ışını çok kuvvetli ve dikenlerin en büyüğüdür. İkinci dorsal yüzgeç ile ikinci anüs yüzgeçleri karşı karşıya gelmektedirler. Kuyruk yüzgeci ya ay ya da yuvarlak şekillidir. Vücut rengi, sırtta gri-menekşe yan tarafları mavimsi ya da yeşilimsi gri, karın tarafları ise beyaz-yeşilimsi gridir.

Etçil balıklardır. Kuvvetli ve keskin dişleriyle kayaçları, çatlakları oyarak kandine evcik yapar. Besinlerini küçük balıklar, krustaseler, midye, deniz kestaneleri gibi canlılar oluşturur. Üreme periyodu Nisan-Haziran ayları arasındadır. Yumurtaları demersal larvaları pelajiktir.

Eti beyaz, biraz sert ve lezzetli bir balıktır. Ancak sularımızda seyrek bulunan balıklardandır. Manyat, ığrıp ve paraketelerle avcılığı yapılmaktadır.

DENİZALASI BALIĞI



Salmo trutta labrax Pallas, 1811

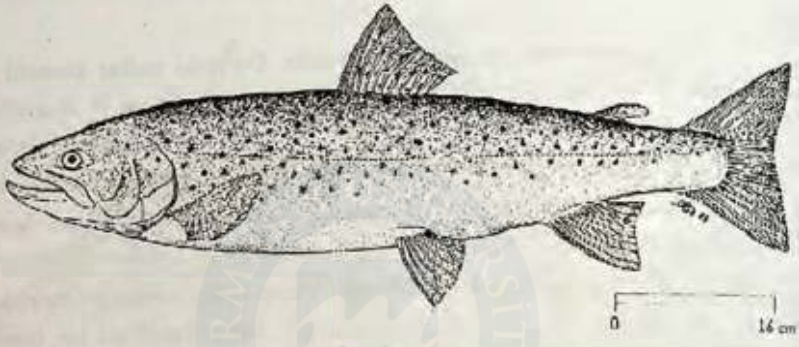

ALM. Meerforelle

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Truite de mer

HOL.

İNG. Sea-trout

İSP. Trucha

İSR.

İSV.

İTA. Trota di mare

İZL.

JAP.

MAL.

MIS.

MON. Trüita da marina

NOR.

POR. Truta-sapeira

ROM. Pastrav de mare

RUS. Chernomorskyi losos

TUN.

YUG.

YUN.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DENİZALASI BALIĞI

Clupeiformes takımının *Salmonidae* familyasındandır. Atlas Okyanusunun ve Büyük Okyanusun kuzey kısımlarının ılık ve soğuk sularında yaşayan geçici balıklardır.

Vücudunun uzunluğu baş boyunun beş katı kadardır. Vücut ve başta dağınık ya da sık olarak siyah lekeler vardır. Sırt yüzgecinde sıralanmış durumda siyah lekeler bulunur. Kafatası kıkırdaktan yapılmıştır. Ağzı büyük ve çenelerinde ince sivri dişler bulunur. Vücudundaki pullar orta büyüklüktedir. Kuyruk sapında yağ yüzgeci vardır.

Etçil bir balıktır. Besinlerini balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Cinsi olgunluğa 2-4 yaşları arasında erişirler. Üreme zamanı Kasım ayıdır. Üreme zamanında iç sulara girerler ve yumurtalarını bırakırlar. Yumurtadan çıkan larvalar demersaldir. İlk gelişim evrelerini geçirdikten sonra pelajik duruma geçip denize döner ve büyümeye başlarlar. Ağırlıkları genellikle 5-7 Kgr., bazen 24 Kgr.'a kadar ulaşmaktadır

Eti çok lezzetli ve aranan bir balıktır. Ekonomik değeri yüksektir. Taze, füme ve konserve olarak tüketilir. Yumurtalarından elde edilen kırmızı havyarının değeri çok yüksektir. Avcılığı tatlısu girişi ağızlarına kurulan dalyanlarda, ığrıp, uzatma ağları ve dip trolleriyle yapılır.

DENİZATI BALIĞI

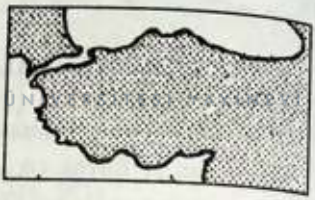

Hippocampus ramulosus Leach, 1814

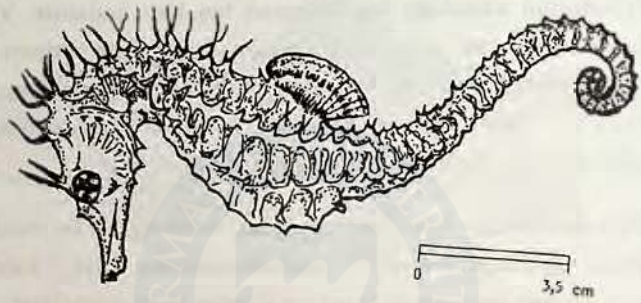

ALM. Seepferchen

CEZ. Aud le-bhar

DAN. Sohes

FAS Ooud Ibhar

FRA. Cheval marin

HOL.

İNG. Sea horse

İSP. Caballito de mar

İSR. Suson-yam

İSV.

İTA. Cavalluccio marino

İZL.

JAP.

MAL. Ziemel talbahar

MIS. Faras el bahr

MON. Cavaletu marin

NOR.

POR.

ROM. Calut-de-mare

RUS.

TUN. Hsan el bahr

YUG. Kanjic

YUN. Alogaki

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DENİZATI BALIĞI

Syngnathiformes takımının *Syngnathidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık deniz sahillerinin, derinliği 15 m. kadar olan sığ yerlerinde yaşarlar. Genellikle yosunlu bölgeleri tercih ederler.

Vücut yüksek, yanlarından yassılaşmıştır. Vücudu kemik plâklarla örtülüdür. Başı ön tarafına doğru eğiktir. Kuyruk büyük olup uç tarafı kıvrıktır. Burun boru şeklinde olup ağız bu borunun ucundadır. Gözler başının ön ve üst tarafında yer alır. Karın ve kuyruk yüzgeçleri yoktur. Sırt, göğüs ve anüs yüzgeçleri vardır. Vücudunun rengi esmer-kırmızımsı, karnı ise grimsi-beyazımsıdır. Vücudunun üst bölgeleri yeşilimsi-mavi renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini planktonlar, balık yumurtaları ve küçük balık yavruları ile küçük omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Erkeklerin karın bölgesinde sertleşmiş bir kese vardır. Bu kese içine dişiler, döllenmiş yumurtaları salgıladıkları bir madde ile yapıştırırlar. Bu kuluçka kesesi içersinde 7-9 gün sonra küçük yavrular çıkmaya başlarlar. Bir müddet babaları ile beraber yüzerler ve planktonlarla beslenirler. Daha sonra serbest yüzmeye başlarlar.

Eti yenmez. Zira çok küçük balıklardır. Ayrıca vücudunun yenecek kısmı yoktur. Ekonomik değerleri olmayan balıklardır. Avcılığı manyat, ığrıp gibi çevirme ağları ve kepçelerle yapılır.

DENİZİĞNESİ BALIĞI

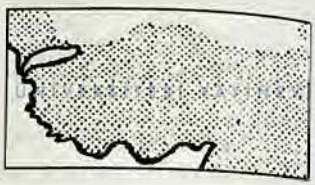

Syngnathus acus Linnaeus, 1758



ALM. Grosse-Seenadel

CEZ.

DAN. Stor tangnål

FAS.

FRA. Aiguille

HOL.

İNG. Pipe fish

İSP. Aguja de alga

İSR. Mahat-yam

İSV.

İTA. Pesce ago

İZL.

JAP.

MAL. Gremxula

MIS. Ambar

MON. Agütëta

NOR. Kantnaal

POR.

ROM. Ac-de-mare

RUS. Morskaia ighla

TUN.

YUG. Silo

YUN. Sacerápha

DENİZİĞNESİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Syngnathiformes takımının *Syngnathidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık deniz sahillerinin sığ yerlerinde yaygın olarak bulunurlar. Genellikle derinliği 15 m. olan suların taşlık ve yosunlu bölgelerinde yaşarlar.

Vücut ince uzun olup yılanı andırır. Başı oldukça büyüktür. Burnu dar uzun olup boru şeklindedir. Borunun uç kısmı yukarıya doğru dönmüştür. Vücutları 6'şar köşeli olan plâklarla kaplıdır. Vücudunun eni ve yüksekliği hemen hemen eşittir. Anüs vücudunun orta kısımının ön tarafındadır. Sırt yüzgecinin kaidesinin uzunluğu burnunun uzunluğundan daha kısadır. Göğüs yüzgeçleri çok kısa olup 3. gövde halkasının yarısını geçmez. Anüs ile baş bölgesi arasında 18 ya da daha çok halka vardır. Vücut rengi gri ya da esmerdir. Ayrıca koyu ya da açık renklerde eğik şeritler vardır. Sırt yüzgecinin üzerinde siyah renkte benekler bulunur. Anüs yüzgeci sarımsı, gri renklerde şeritler ya da nokta halinde desenleri bulunur.

Karnivor (etçil) hayvanlardır. Besinlerini karides yavruları gibi omurgasız hayvanlar, balık yumurtları ve planktonlar teşkil eder. Erkeklerde döllenme torbası 20-28. halka bölgesinde olup kuluçka makinesine benzer. Dişiler yumurtalarını buraya bırakırlar. Döllenmiş yumurtalardan burada 12-15 gün içinde larvalar çıkmaya başlar ve bir müddet sonra dönmemek üzere ayrılırlar. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Sığ ve yosunlu bölgeleri tercih ederler.

Eti yenmez, ekonomik önemi olmayan balıklardır. Avlanmaları geniş ağızlı kepçeler, manyat ve ığrıplarla yapılır.

DERE PİSİSİ BALIĞI



Platichthys flesus (Linnaeus, 1758)

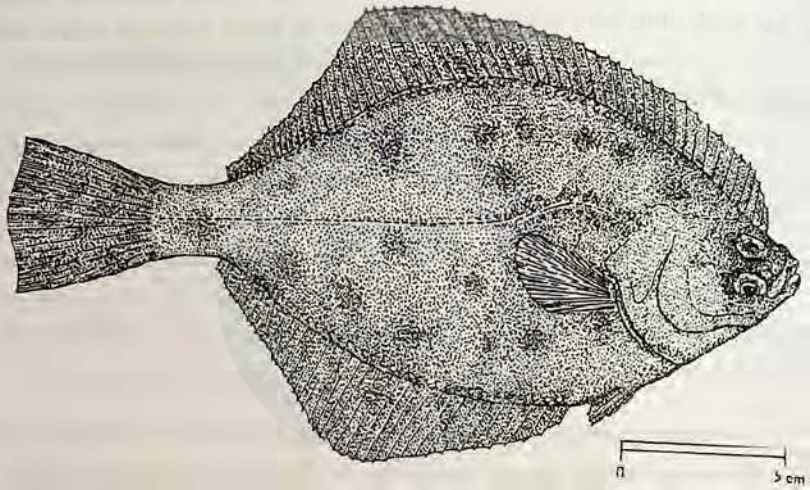

ALM. Flunder
CEZ.
DAN. Skrubbe
FAS.
FRA. Flet
HOL. Bot
İNG Flounder
İSP. Platija
İSR.
İSV. Skrubb-flundra
İTA. Passera pianuzza
İZL. Flundra
JAp. Karei
MAL. Barbun
MIS.
MON. Lenga de paise
NOR. Skrubbe
POR. Petruca
ROM. Cambula
RUS. Rechnaja kambala
TUN.
YUG. Jandroga
YUN. Chematida

DERE PİSİSİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Pleuronectidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde derinliği 2-300 m. arasında olan sularında; dipleri kumlu, çakıllı ve taşlı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Yassı balıklardandır. Vücudun ön tarafı (gözlerin olduğu yan), baş üzerinde ve yan çizgi boyunca, pullar arasında dağılmış olan sivri kemiksi yapılar vardır. Vücudun göz olmayan tarafı düzdür. Yançizgi başın yakınlarında ve göğüs yüzgeçlerinin üzerinde hafif bir bükülme yapar Başın üzerinde operkulumun arka köşesinden itibaren gözlerin arkasına kadar bir çıkıntı uzanmaktadır. İki burun deliğinden birisi büyük ve geniş diğeri küçük ve tüp şeklindedir. Gözler büyük ve aynı seviyededir. Çenelerdeki dişler tek sıralıdır. Ağzı yukarı doğru ve eğiktir. Karın yüzgeçleri kısa ve göğüs yüzgeçlerinin ön tarafındadır. Sırt yüzgeci gözün orta kısmına gelen yerde başlar geriye doğru devam eder. Anüs yüzgeci gibi kuyruk yüzgeci ile birleşmez. Vücudun sırt ve anüs yüzgeçlerinin tabanlarında sıra halinde diken şeklinde kemik uzantılar bulunur. Vücudun gözlü tarafı kirli yeşil renkte ve yıldız şeklinde esmer renkli beyaz bir bant ile çevrilidir. Tek yüzgeçler üzerinde yuvarlak esmer lekeler vardır. Vücudun göz olmayan tarafı sarımtraktır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya, gümüş, dikence, mezgit gibi balıklar ile krustase ve yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 3. yaşında erişir. Üremeleri Kasım-Nisan arasındadır. Yumurtası ve larvası pelajiktir. Gözler sağ tarafa geçtikten sonra dipe doğru inerler.

Etleri çok lezzetlidir. Ekonoik değerleri çok yüksektir. Taze ve tuzlanmış olarak yenir. Avcılığı, dalyan, pisi, kalkan, dip trolu ağları ve parakete ile yapılır.

DİKBURUN CANAVAR BALIĞI



Isurus oxyrinchus Rafinesque, 1810

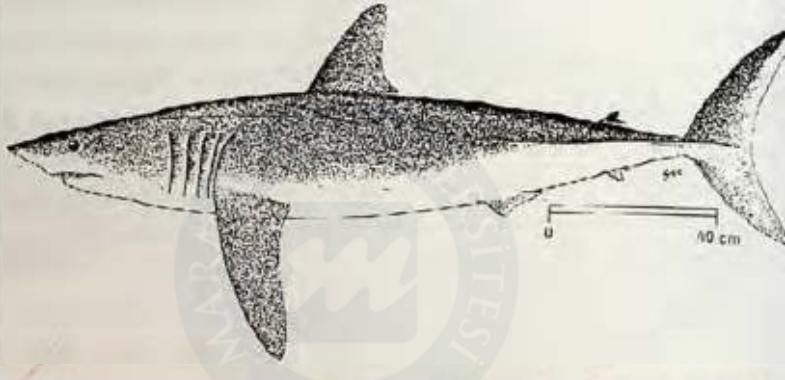

ALM.	Makrelenhaı	JAP.	Ao-zame
CEZ.		MAL.	Pixxiplamtu
DAN.	Sildehaj	MIS.	Deeba
FAS.	Lkars	MON.	Mako
FRA.	Lamie à nez pointu	NOR.	Makrellhai
HOL.	Harınghaaı	POR.	Anequim
İNG.	Mackerel shark	ROM.	
İSP.	Marrajo	RUS.	
İSR.	Amlez	TUN.	
İSV.		YUG.	Kucina
İTA.	Ossirina	YUN.	Carcharías
İZL.			

DİKBURUN CANAVAR BALIĞI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleurotremata takımının *Lamnidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin derinliği 20-400 m. arasında olan sahil sularında ve açık sularda yaşarlar.

Vücut uzun ve mekik şeklindedir. Baş küçük, narin ve burun sivri uçludur. Üst ve altçenelerin her birinin yanında üçgen şeklinde 13'er adet diş bulunur. Dişlerin kenarları düzdür ve taban kısımlarının yantaraflarında çıkıntı yoktur. Solungaç yarıkları 5 adet olup göğüs yüzgeçlerinin ön tarafındadır. Birinci sırt yüzgecinin başlangıcı, göğüs yüzgecinin erkeklerde hemen gerisinde, dişilerde ise göğüs yüzgeci tabanı hizasındadır. Kuyruk yüzgeci ay şeklindedir. Üs lop daha uzun ve çentiklidir. Sırt tarafları koyu gri ve koyu mavimsi-gri yanlara doğru giderek renk açılmakta karın tarafları beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kolyoz, istavrit, uskumru gibi küçük balıkların sürüler halinde olanları ile ahtapot gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Cinsi olgunluğa erkekler 2m., dişiler daha uzun boyda erişirler. Doğuran balıklardır.

Eti lezzetlidir. Ekonomik değeri ülkemizde çok azdır. Ancak dış ülkelerde ekonomik değeri çok yüksektir. Karaciğerlerindeki A vitamini çok faydalıdır. Yağ ve ilaç sanayiinde çok faydalanılır. Taze, donmuş ve tuzlu olarak dış ülkelerde tüketilmektedir. İskelet ve yüzgeçlerinden insan gıdası olarak yararlanılır. Avcılığı gırgır, ortasu trolu, olta ve parakete ile yapılır.

DİKBURUN KARKARİAS BALIĞI

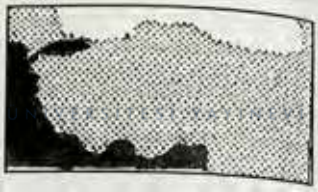

Lamna nasus (Bonnaterre, 1788)

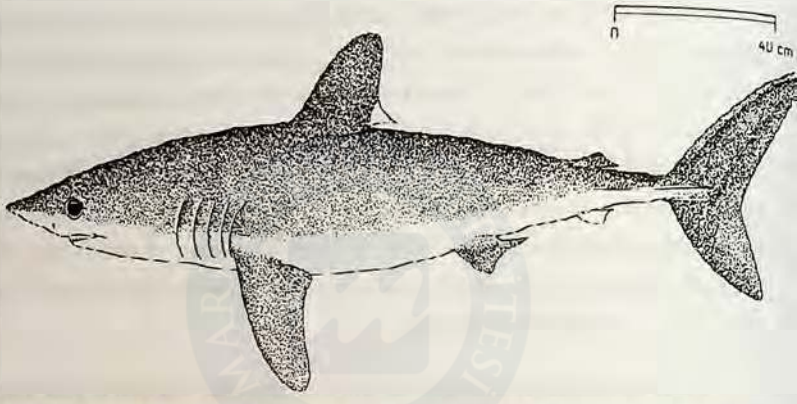

ALM. Heringshai

CEZ.

DAN. Sildehaj

FAS Lkars

FRA. Lamie

HOL. Haringhaai

İNG. Porbeagle shark

İSP. Marrajo

İSR.

İSV. Hâbrand

İTA. Smeriglio

İZL. Hámeri

JAP. Mokazame

MAL. Pixxiplamtu

MIS.

MON. Làmia

NOR. Haabrand

POR. Sardo

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Kucina

YUN. Carcharías

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİKBURUN KARKARİAS BALIĞI

Pleurotremata takımının *Lamnidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin derinliği 370 m.'ye kadar olan sularında bulunurlar. Arasıra sahillere yaklaşarak yaşamlarını sürdürürler.

Vücut kaba, mekik şeklindedir. Burun sivridir. Dişler üçgen şeklinde ve sivridir. Altçenenin heriki yanında 12-14, üst çenenin her iki yanında ise 13-16 adet diş bulunur. Bu dişlerin tabanlarının yanlarında ikişer küçük çıkıntı yer alır. Solungaç açıklığı 5 adettir. 2 sırt, 1 anüs (ikinci sırt yüzgeci ile hemen hemen aynı boyda ve karşılıklı durmaktadırlar) yüzgeçleri vardır. Kuyruk yüzgeci ay şeklindedir. Üst lop alt loptan daha büyük ve çentiklidir. Genel olarak rengi gri-mavi ve alt tarafları ise beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini uskumru, kolyoz, sardalya, çaça, kayave yassı balıklar ile mürekkep balıkları gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Arasıra beslenmek için sahillere yaklaştıkları görülmüştür. Yavrularını ilkbahar ve yaz aylarında doğururlar. Çıkan yavrular 50-60 cm. boyundadır. Kuvvetli ve iyi yüzücüdürler.

Etleri lezzetli ve kaliteleri yüksek olan balıklardır. Dış ülkelerde Kılıç balığı ile karşılaştırılacak düzeyde pazarı yüksek olan balıklardır. Vitamin A bakımından çok zengindir. Karaciğerinden yağ çıkarılmaktadır. Yüzgeçleri ve iskeletleri insan gıdası olarak kullanılır. Avcılığı gırgır, ortasu trolu, olta ve plarakete ile yapılır.

DİKENCE BALIĞI

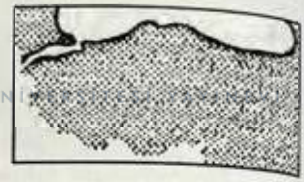

Gasterosteus aculeatus Linnaeus, 1758

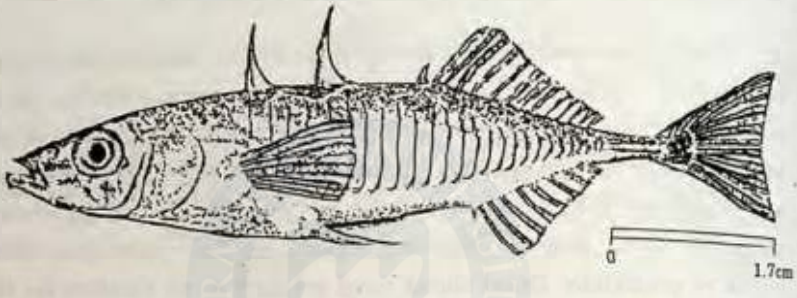

ALM.	Stichling	JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Epinoche	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Threespined stickleback	ROM.	
İSP.		RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Spinarello	YUN.	Akantoyastor
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİKENCE BALIĞI

Gasterosteiformes takımının *Gasterosteidae* familyasındandır. Ilık denizlerin sahil sularında, acı sularda ve akarsu ağızlarında yaşayan balıklardır.

Vücut boydan boya kemik plâklarla örtülüdür. Sırt yüzgecinin kaidesinin önünde 2-4 adet büyük dikenleri vardır. Genellikle 3 diken bulunur. Çenelerindeki dişleri küçüktür. Baş uzunluğu vücudunun yüksekliğinden fazladır. Ağzı vücuduna nazaran büyüktür. Vücudunun sırt ve yan tarafları gümüşi-yeşilimsi; karın tarafları ise beyazdır. Renkleri üreme devrelerinde hem dişi hem de erkeğinde değişmektedir.

Omnivor (her çeşit besini yiyen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, omurgasız hayvanlar ve bazı su bitkileri oluşturur. Üremeleri Nisan-Temmuz ayları arasındadır. Dişi balık 80-120 adet yumurta yapar. Yumurtalarının çapı 1.8-2.4 mm. arasında değişir. Döllenmiş yumurtalardan yavruların çıkmasından kendi hayatlarını sürdüreceğine inanıncaya kadar baba balığın güvencesi altındadır.

Eti insan gıdası olarak benimsenmemektedir. Ancak olta yemi olarak kabul edilirler. Avcılığı manyatlar ile yapılır.

DİKENLİ ÖKSÜZ BALIĞI

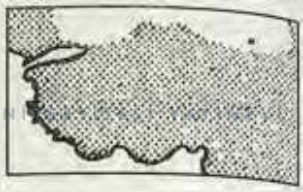

Peristedion cataphractum (Linnaeus, 1758)

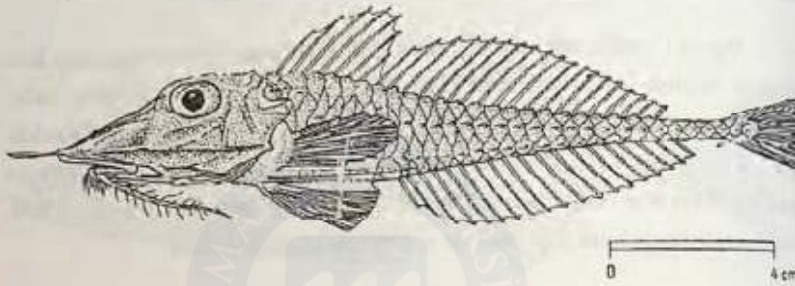

ALM.	Panzerhahn	JAP.	Kanagashira
CEZ.	Furkad	MAL.	Pixxi kernut
DAN.	Panserulk	MIS.	Deek
FAS.	Armao	MON.	Furca
FRA.	Malarmat	NOR.	Panser ulke
HOL.	Poon	POR	Ruivo
İNG.	Armed gurnard	ROM.	
İSP.	Armado	RUS.	
İSR.	Peristed	TUN.	Serdouk
İSV.	Pansarhane	YUG.	Kokot turcin
İTA.	Pesce forca	YUN.	Capóni keratás
İZL.	Urrari		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİKENLİ ÖKSÜZ BALIĞI

Scorpaeniformes takımının *Peristeiidae* familyasından olan bu balıklar genel olarak sıcak denizlerde yaşarlar. Derinliği 25-400 m. arasında ve dipleri kumlu, çakıllı, kayalıklı bölgeleri tercih ederler.

Baş ve vücut geniş kemik plâklarla örtülüdür Alt çenesinde saçaklı uzantıları vardır. Vücudunun rengi kırmızı, karın tarafları ise süt beyazı-pembe renklidir. Sırt yüzgeçleri pembe ve anüs yüzgeci ise beyazdır.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini karides, yengeç, yumuşakçalar, küçük balıklar ve diğer canlılar oluşturur. Cinsi olgunluğa 3. yaşında erişirler. Yumurtlama peyirodu yaz ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Sonra dip hayatına geçerler.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıklardandır. Taze olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma, dip trolu gibi ağlar ve parakete ile yapılır.

DİL BALIĞI (1)

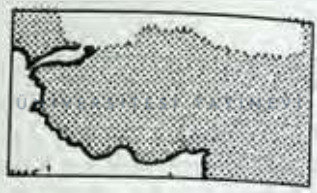

Arnoglossus kessleri Schmidt, 1915

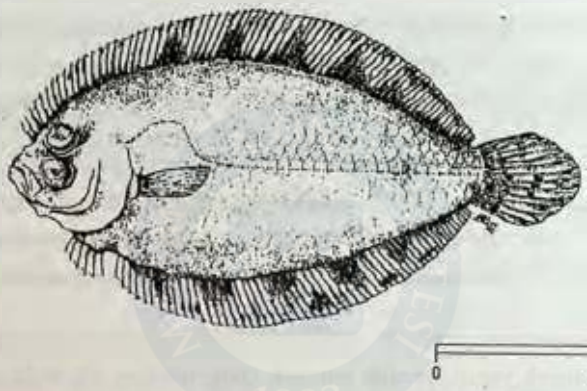

ALM.
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA. Fausse limande
HOL.
İNG. Grohmann's scaldfish
İSP. Peluda
İSR. Leshonit
İSV.
İTA. Squacia fosca
İZL.
JAP.
MAL. Ingwata tal-faxx
MIS. Sämak musa
MON. Lenga
NOR. Glassvar
POR. Areeiro
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Pataraca
YUN. Arnóglossa

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (1)

Pleuronectiformes takımının *Bothidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerinde derinliği 10-300 m. arasında olan; dipleri çamurlu, kumlu ve çakıllı yerlerinde yaşarlar.

Vücut yüksekliği uzunluğundan kısadır. Gözlerin bulunduğu taraftaki pullar ktenoit, gözlerin olmadığı taraftakiler ise sikloittir. Ağzı küçük, eğik ve yukarı doğru yönelmiştir. Gözler sol taraftadır. Gözlerin arkasında, başın üst kenarında 5 adet palet vardır. Başta vücuttaki pullardan daha küçük pullar bulunur. Anüsün önünde geriye doğru dönük olan 1 çift diken vardır. Sırt yüzgeci gözlerin ön taraflarında başlayıp kuyruk yüzgecinin kaidesine kadar ulaşır. Sırt ve anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile birleşmezler. Kuyruk yuvarlaktır. Gözlü taraf grimsi, gözsüz taraf ise yarı şeffaf ve sarımtırak renktedir. Tüm vücut siyah nokta ve lekelidir. Tek yüzgeçlerin ışınlarının üzerinde siyah lekeler vardır. Sırt dikeni net olarak görülür.

Etçil balıklardır. Besinleri dipte yaşayan küçük balıklar ve omurgasız hayvanlardır. Üremeleri yaz aylarındadır.

Etleri beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Taze olarak tüketilir. Avcılığı kalkan, pisi ve dip trolu ağları ve yemli olarak da parakete ile yapılır.

DİL BALIĞI (2)

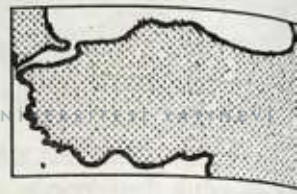

Arnoglossus laterna (Walbaum, 1792)

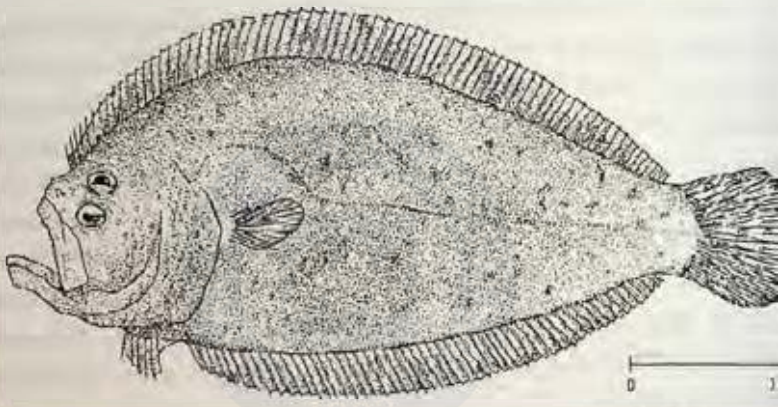

ALM.	Lammzunge	JAP.	
CEZ	Limand	MAL.	Ingwata lixxa
DAN.	Tungehvarre	MIS.	
FAS.		MON.	Rumbu laterna
FRA.	Fausse limande	NOR.	Tungevar
HOL.	Schurftvis	POR.	Areeiro
İNG.	Scaldfish	ROM.	
İSP.	Serrandel	RUS.	
İSR.	Leshonit	TUN.	
İSV.	Tungevar	YUG.	Plosnatka
İTA.	Suacia	YUN.	Arnoglossa
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (2)

Pleuronectiformes takımının *Bothidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin dipleri kumlu, çamurlu ve çakıllı; derinliği 400 m. (fakat genellikle 200 m.) olan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Vücut yüksekliği standart uzunluğundan kısadır. Pulları çok kolay dökülür. Baş uzunluğu standart uzunluğun % 25-30'u kadardır. Sırt yüzgecinin ön ışınları geriye uzanmaz fakat yüzgeç zarından kısmen ayrılmıştır. Yançizgi üzerinde 50-56 adet pul vardır. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Anüs yüzgecinin önünde arkaya doğru uzanan 1 çift sivri uçlu dikeni vardır. Renkli olan taraftaki göğüs yüzgeci göz olmayan taraftakine nazaran daha fazla gelişmiştir. Gözler sol taraftadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dip hayatına uymuş küçük balıklar ve omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Gelişmeye başlayınca dip hayatına geçerler.

Etleri beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri çok fazladır. Taze olarak yenir. Avcılığı kalkan, pisi, diptrolu ağları ve parakete ile yapılır.

Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı

DİL BALIĞI (3)

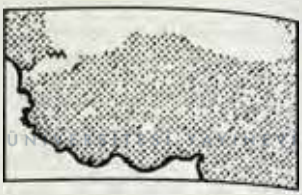

Bothus podas (Delaroche, 1809)

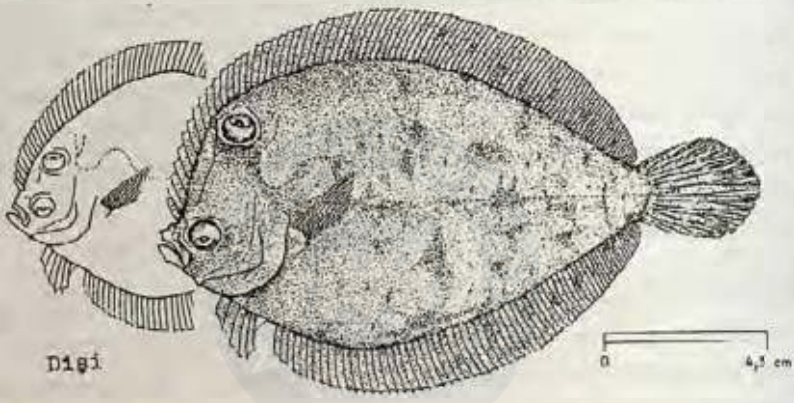

ALM.	Augenfleckinger Steinbutt	JAP.	
CEZ.	Bumeg	MAL.	Barbun tal-ghain
DAN.		MIS.	
FAS.	L-gobae	MON.	Rumbu d'arëna
FRA.	Rombou podas	NOR.	
HOL.		POR.	Carteta
İNG.	Wide-eyed flounder	ROM.	
İSP.	Podàs	RUS.	
İSR.	Botus	TUN.	
İSV.		YUG.	Poklopac
İTA.		YUN.	Pissi
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (3)

Pleuronectiformes takımının *Bothidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin derinliği 15-400 m. arasında olan; dipleri kumlu, çamurlu ve taşlı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Vücut yüsekliği standart uzunluğunun %55-62'si kadardır. Baş uzunluğu standart uzunluğun %25-30'u kadardır. Gözlerin bulunduğu taraftaki pullar ktenoit, gözlerin olmadı taraftakiler ise sikloittir. Yançizgi üzerindeki pullar 75-86 adettir. Gözlü taraf esmerimsi, siyahımsı ve grimsidir. Gözsüz taraf ise beyaz renklidir. Gözler arasındaki açıklık göz çapından fazladır. Anüsün ön tarafında diken yoktur.

Etçil balıklardır. Besinlerini dibe uyum sağlamış balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksektir. Avcılığı kalkan, pisi, diptrolu ağları ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

DİL BALIĞI (4)

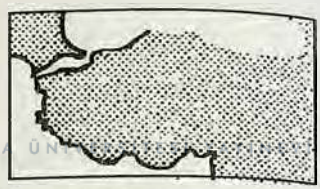

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Buglossidium luteum (Risso, 1810)

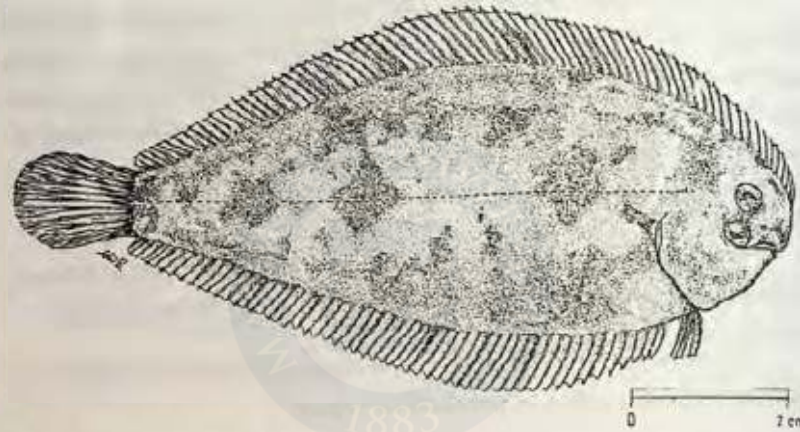

ALM.	Zwergseezunge	JAP.	
CEZ.		MAL.	Ingwata safra
DAN.	Glastunge	MIS.	Sfolia
FAs.	Hout-moussa	MON.	Lenga
FRA.	Petite sole jaune	NOR.	Glasstunge
HOL.	Dwergtong	POR.	Linguado
İNG.	Yellow sole	ROM.	
İSP.	Acedia	RUS.	
İSR.		TUN.	Balay
İSV.	Smätunga	YUG.	Pokrivac
İTA.	Sogliola gialla	YUN.	Glóssa
İZL.	Dvergsolflura		

DİL BALIĞI (4)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin derinliği 5-300 m. (ancak en çok 10-40 m.) arasındaki bölgelerinde ve dipleri kumlu, çakıllı olan yerlerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut uzunca ovaldir. Gözleri sağ taraftadır. Burun delikleri biri sağ, diğeri sol taraftadır. Gözlü tarafındaki göğüs yüzgeci gözsüz tarafındakinden büyüktür. Yan çizgi başın üzerinde devam etmez. Yan çizgi gözlerin arkasından kuyruğa kadar düz bir çizgi olarak devam eder. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kaidelerinde küçük bir zar vardır. Yançizgide 55-70 adet pul vardır. Gözlü tarafın rengi değişebilir. Genellikle sarımsı-açık kahverengi veya büyük dalgalı siyah ve lekelidir. Sırt ve anüs yüzgeçleri kum renginde fakat bu yüzgeçlerin 5. ve 6. ışınları siyahtır. Göğüs yüzgecinde benek yoktur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve krustase, yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Yumurta ve larvalar pelajik, daha sonraları dip hayatına geçerler.

Etleri beyaz, lezzetlidir. Ekonoik önemi olan balıklardır. Avcılığı, ığrıp, manyat, pisi ve dip trol ağları ile yapılır.

DİL BALIĞI (5)

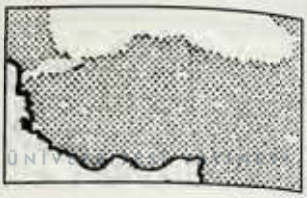

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Microchirus ocellatus (Linnaeus, 1758)

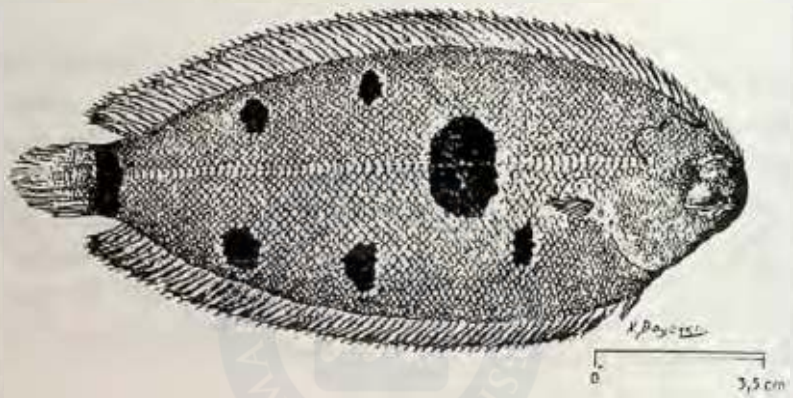

ALM. Augenfleckige Seezunge

CEZ.

DAN.

FAS. Hout-moussa

FRA. Sole ocellée

HOL.

İNG. Eyed sole

İSP. Soldado

İSR. Sandal naeh

İSV.

İTA. Sogliola occhiuta

İZL.

JAP.

MAL. Busuf talghajnejn

MIS. Samak moussa

MON. Lenga

NOR.

POR. Linguado-de-olhos

ROM.

RUS.

TUN. Emdass mubargat

YUG. List pecatar

YUN. Glóssa

DİL BALIĞI (5)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve az soğuk denizlerin derinliği 40-300 m. arasında olan ve dipleri kumlu, taşlı, çakıllı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Gözler sağ taraftadır. Gözlerin bulunduğu yanda vücut yüzeyinde karakteristik olan ve genel olarak çevreleri açık renkte 5-7 adet büyük siyah leke vardır. Sırt ve anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgecine bir zar ile bağlanmaz. Yançizgi başın üzerinde iki defa kıvrım yapar ve sonra kuyruğa kadar düz bir çizgi halinde devam der. Her iki yandaki göğüs yüzgeçleri iyi gelişmiştir. Renkli taraftaki vücut pulları ktenoit ve gözle görülür dikenlidir. Gözsüz taraftaki pullar ise göze çarpıcı değildir. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kenarları beyazdır. Kuyruk sarımsı-kahverengidir. Gözlerin bulunduğu taraf ise kahverengi-kırmızımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte bulunan küçük balık ve yumurtalar ile omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Eti beyazdır. İkinci derecede ekonomik önemi olan balıklardır. Avcılığı ığrıp, manyat, diptrolu gibi ağlarla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

DİL BALIĞI (6)

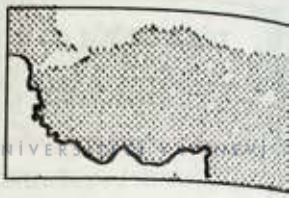

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Monochirus hispidus Rafinesque, 1814

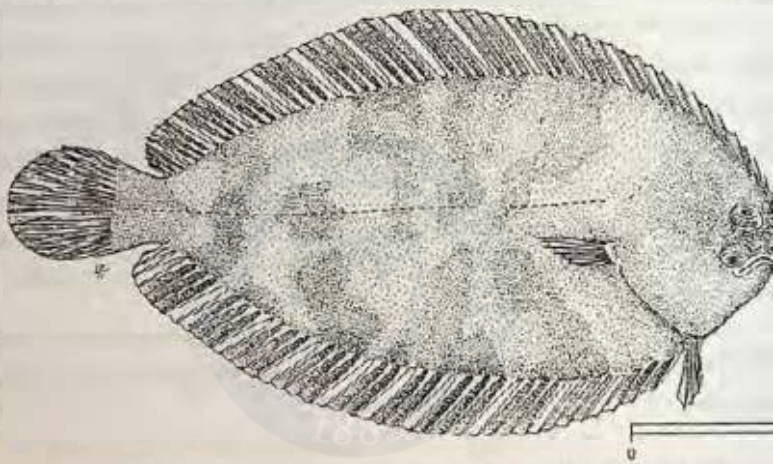

ALM.	Pelzige Sezunge	JAP.	
CEZ.		MAL.	Busuf
DAN.		MIS.	
FAS.	Hout-moussa	MON.	Sola perusa
FRA.	Sole velue	NOR.	
HOL.		POR.	Linguado
İNG.	Wiskered sole	ROM.	
İSP.	Peluda	RUS.	
İSR.		TUN.	m'dess
İSV.		YUG.	Plac
İTA.	Sogliola pelosa	YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (6)

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak, ılık denizlerin derinliği 10-250 m. arasında olan sularında ve dipleri kumlu, taşlı olan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Gözler sağ taraftadır. Göğüs yüzgeci yalnız sağ yanda bulunur. Gözsüz taraftaki ise yoktur ya da ancak çok küçük bir kalıntı şeklindedir. Sırt yüzgecinin tüm ışınları aynıdır. Sırt yüzgecinin ilk ışını üstteki gözün ön tarafındadır. Sırt ve anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile bir zar ile birleşmez. Vücudun renkli tarafındaki sırt ve anüs yüzgeçlerinin üzerinde düzensiz şekilde lekeler vardır. Yançizgi baştankuyruğa kadar bir çizgi halinde devam eder. Vücudun renkli tarafındaki pullar ktenoittir. Kör tarafın pulları ise sikloittir. Kör tarafın bir özelliği de yanak bölgesinde dokunma duyusu iplikciklerine sahip olmasıdır. Balığın başında üstçene bir çıkıntı yapar. Gözlü taraf kahverengi-grimsi veya kırmızımsı, gözsüz taraf ise beyazımtrakdır.

Etçil balıklardır. besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur.

Eti beyazdır. Ekonomik önemi vardır. Avcılığı ığrıp, manyat ve dip trolu ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

DİL BALIĞI (7)

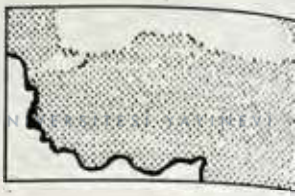



Solea kleini (Risso) Bonaparte, 1833

ALM.

CEZ.

DAN.

FAS. Hout-moussa

FRA. Sole

HOL.

İNG. Kleins' sole

İSP. Lenguado

İSR.

İSV.

İTA. Sogliola turca

İZL.

JAP.

MAL. Ingwata skura

MIS. Sfolia

MON. Lenga

NOR.

POR. Linguade

ROM.

RUS.

TUN. Mdess

YUG. List crnorub

YUN. Glóssa

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (7)

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 20-120 m. arasında olan sularında ve dipleri çamurlu, taşlı, çakıllı olan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Gözler sağ taraftadır. Göğüs yüzgecinin ortasında siyah bir leke bulunur. Sol burun deliğinin etrafında rozet şeklinde saçaklar vardır. Sırt yüzgecinde 72-91, anüste 57-74 ve gözlü taraftaki göğüs yüzgecinde de 7-10 ışın bulunmaktadır. Anüs ve sırt yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile bir zarla birleşir. Yançizgi başta sol gözün ön tarafından başlayarak bir kavis çizer ve sonra kuyruğa kadar bir çizgi halinde devam der. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kenarları siyah bantlıdır. Gözsüz taraf beyazımtrak; göğüs yüzgeci beyaz, portakal ve siyah renktedir. Gözlü taraf, açık kahverengi ile koyu renk beyaz bir zemin üzerinde oluşan benekler şeklindedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük yengeç, yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Eti beyaz. Ekonomik önemi olan balıklardır. Avcılığı ığrıp, manyat, dip trolu ile yapılır.

DİL BALIĞI (8)

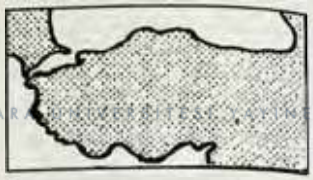

Solea lascaris (Risso, 1810)

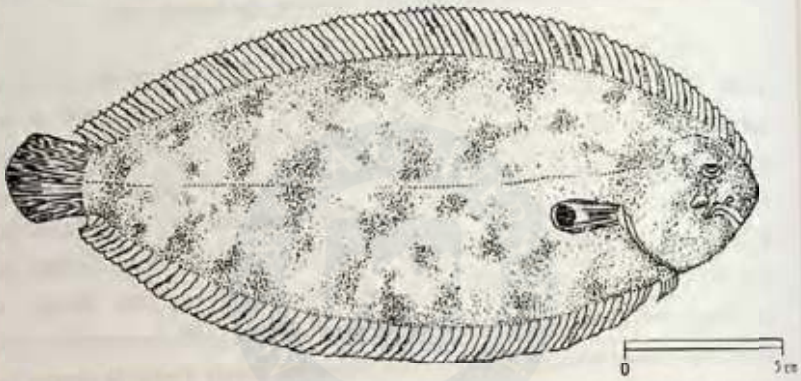

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.	Hout-moussa	MON.	Sola d'arëna
FRA.	Sole pole	NOR.	
HOL.	Zandtong	POR.	Linguado de areira
İNG.	Sand sole	ROM.	Limba-de-mare
İSP.	Lenguado	RUS.	
İSR.	Sulit hanneir	TUN.	Enides
İSV.		YUG.	List bradavkar
İTA.	Sogliola dal porro	YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (8)

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 5-350 m. (en çok 20-50 m.) arasında olan ve dipleri çakıllı, kumlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Gözsüz (sol) taraftaki burun delikleri azçok birbirine eşit olup öndeki burun deliği genişlemiş ve ayrıca kenarları da saçaklanmıştır. Anüs ve sırt yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile bir zarla birleşmiştir. Göğüs yüzgecinin ucunda beyaz halkalı siyah bir leke bulunur. Yan çizgi başta bir kavis oluşturduktan sonra kuyruğa doğru bir çizgi halinde devam eder. Vücudun gözlü tarafı kahverengi-sarımtrak ile koyu küçük lekelidir. Gözsüz (sol) taraf beyazımtraktır.

Etçil balıklardır. Besinlerini yumuşakçalar, krustaseler gibi çeşitle küçük omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme ilkbahar ve yaz aylarındadır. Cinsi olgunluğa 4 yaşında ulaşırlar. Dişiler 13, erkekler 9 yıl yaşarlar.

Eti beyaz. Ekonomik balıklardandır. Avcılığı ığrıp, manyat ve diptrolu ile yapılır.

DİL BALIĞI (9)



Solea vulgaris Quensel, 1806

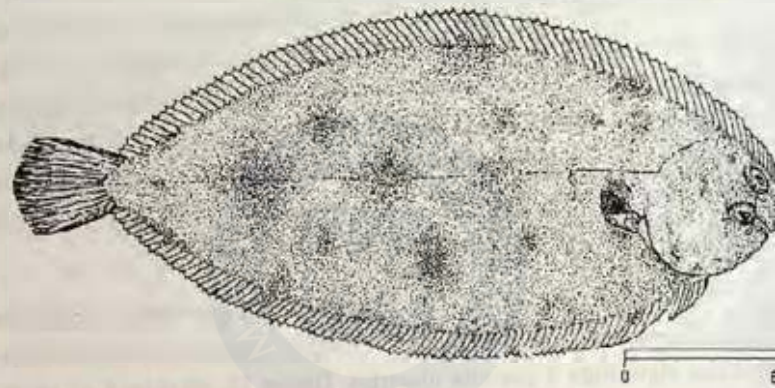

ALM.	Seezunge	JAP.	
CEZ.	Balài	MAL.	Ingwata tar-rig
DAN.	Sotunge	MIS.	Samak moussa
FAS.	Hout-moussa	MON.	Lenga
FRA.	Sole	NOR.	Tungflyndre
HOL.	Tong	POR.	Linguado
İNG.	Common sole	ROM.	
İSP.	Lenguado	RUS.	
İSR.	Sandal matzui	TUN.	Mdass
İSV.	Sjötunga	YUG.	List
İTA.	Sogliola	YUN.	Glóssa
İZL.	Solflura		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DİL BALIĞI (9)

Pleuronectiformes takımının *Soleidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği kıyılardan 200 m. ye kadar olan sularında; dipleri kumlu çakıllı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır. Seyrek olarak acısulara ve haliçlere girebilirler.

Vücut ovaldir. Gözsüz (sol) taraftaki burun delikleri genişlememiştir. Birbirlerinin aynısı gibidir. Önburun deliği çevresinde saçaklanma yoktur. Yançizgi başın üst tarafında geniş bir kavis yapar ve operkulum kenarından itibaren de kuyruk yüzgecine doğru bir çizgi halinde devam eder. Göğüs yüzgeçlerinin uç kısımlarında siyah leke bulunur. Sırt ve anüs yüzgeçlerinde siyah bant yoktur. Sırt ve anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile birleşmiştir. Gözlü taraf kahverengi-gri ve kırmızımsı ile geniş koyu lekeli benekler halindedirler. Gözsüz taraf ise beyaz ya da kirlibeyaz renktedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini yumuşakçalar, krustaseler gibi küçük omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme Ocak-Ağustos ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 3.5 yaşlarında ulaşırlar. Erkekler 24, dişiler 27 yıl kadar yaşarlar.

Eti beyazdır. Ekonomik değeri olan balıklardır. Avcılığı manyat, ığrıp ve diptrolu ile yapılır.

DOMUZ BALIĞI

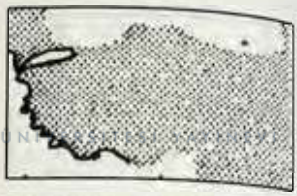

Oxynotus centrina (Linnaeus, 1758)

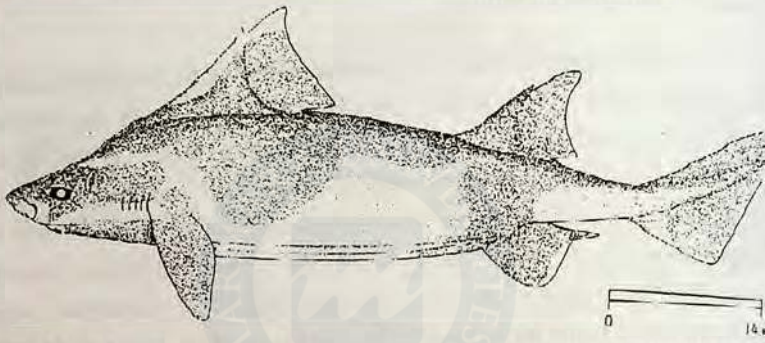

ALM.	Meersau	JAP.	
DAN.		MAL.	Pixxi porku
CEZ.		MIS.	
FAS.	Halouf lbhar	MON.	Pisciu porcu
FRA.	Centrine	NOR.	
HOL.		POR.	Porco
İNG.	Angular rough shark	ROM.	
İSP.	Cerdito de mar	RUS.	
İSR.	Karish magchetz	TUN.	Hallouf
İSV.		YUG.	Morski prasac
İTA.	Pesce porco	YUN.	Kentroni
İZL.			

DOMUZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleurotremaa takımının *Oxynotidae* familyasındandır. Ilık denizlerin 75-600 m. arasında olan derinliklerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Küçük ile orta boy arasında yeralan köpek balıklarındandır. Vücut kalın ve birinci sırt yüzgeci bölgesinde oldukça yüksektir. Ağız küçük ve gözlerinin altında yer alır. Çenelerindeki dişler birbirine benzemez. Çok küçük, sivri, bazıları dantel gibi ve bazılarının da uçları kıvrıktır. Gözler iridir. Göz kapağı yoktur. Gözün üst tarafında sert bir diken (çıkıntı) vardır. Burunları büyük ve yuvarlak olup dar bir kısımla ikiye ayrılmıştır. Anüs yüzgeçleri yoktur. Solungaç açıklıkları 5 tane olup küçük ve göğüs yüzgeçlerinin ön tarafında bulunur. Vücudunun sırt ve yan taraflarında gri-siyah leke ve çizgiler bulunur. Karın bölgesi ise açık renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, sardalya ve lüfer gibi balıklar ile dipte yaşayan balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Vivipar (canlı doğuran) balıklardır. Üremeleri ilkbahar-yaz aylarında olur.

Eti serttir. Ülkemizde eti yenmez. Dış ülkelere satılmaktadır. Karaciğerinden yağ ve vitamin elde edilir. Avcılığı dip trolu ve paraketelerle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

DUDAKLIKEFAL BALIĞI

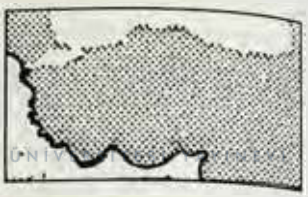

Oedalechilus labeo (Cuvier, 1829)



ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	Kaplat buri
DAN.		MIS.	
FAS.	Bouri	MON.	Müsaru labrun
FRA.	Mulet labeon	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.		ROM.	
İSP.	Caluga	RUS.	
İSR.	Kifon siftani	TUN.	
İSV.		YUG.	Cipal supliak
İTA.	Cefalo labbrone	YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

DUDAKLIKEFAL BALIĞI

Mugiliformes takımının *Mugilidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizler ile acı ve tatlı sularda pelajik olarak yaşarlar.

Vücut füziform şeklindedir. Başı çok küttür. Üst dudak üzerinde kabartılar yoktur. Üst dudak kalındır. Yan taraflarının üst kısımlarında boyuna uzanan sarı çizgiler vardır. İkinci sırt yüzgeci birinci sırt yüzgecinden daha yüksektir.

Omnivor balıklardır. Yani çeşitli hayvansal ve bitkisel organizmalarla beslenirler. Besinlerini krustaseler, kurtlar, yumuşakçalar, yosunlar, küçük balıklar ve organik atık maddeler (Detritus) oluşturur. Alışkanlıkları hakkında çok bilgi yoktur. Denizde yumurtlarlar ve döllenme denizde olur. Yavrular kuvvetli dalgaların olduğu yerlerde kayalar arasında bulunurlar. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Eti beyaz, gevrek, yağlı ve çok lezzetlir. Ekonomik değeri yüksektir. Taze, tuzlu, tütsülü ve konserve şeklinde tüketilir. Havyarı değerlidir. Avcılığı dalyan, çökertme, çevirme, kefal, kefal oltaları çarpma ve zıpkın gibi av aletleriyle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

DÜLGER BALIĞI

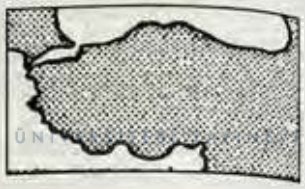

Zeus faber faber Linnaeus, 1758

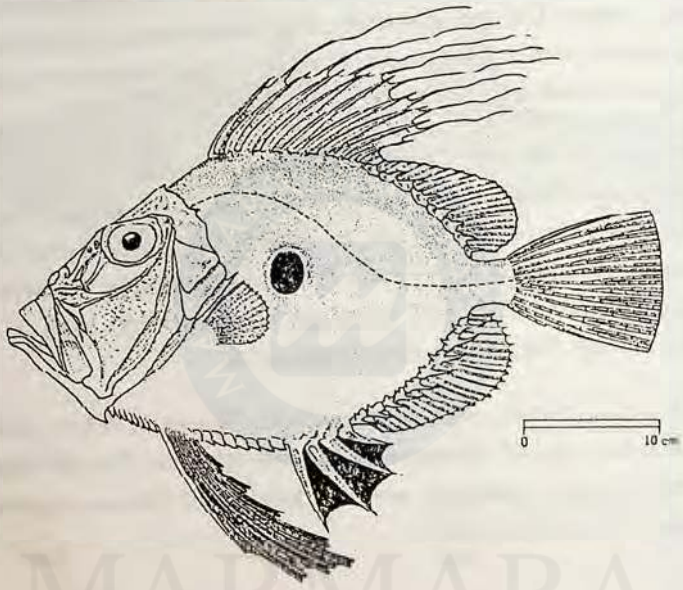

ALM.	Petersfische	JAP.	Matô-dai
CEZ.	Sen pier	MAL.	Pixxi San Pietru
DAN.	St. Peterfisk	MIS.	Afreet
FAS.	Boukhmatem-chatra	MON.	Pisciu San Pietru
FRA.	Saint-Pierre	NOR.	St. Petersfisk
HOL.	Zonnevissen	POR.	Peixe-galo
İNG.	John dory	ROM.	Dulgher
İSP.	Pez de San Pedro	RUS.	Christonsapo
İSR.	Morig	TUN.	Hout sidi sliman
İSV.	St. Pers-fiskar	YUG.	Kovac
İTA.	Pesce San Pietro	YUN.	Chrystópsaro
İZL.	Petursfiskur		

DÜLGER BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Zeiformes takımının *Zeidae* familyasından olan bu balıklar Akdeniz ve Atlas Okyanusu'nun bazı yerlerinde; Japonya ve Avustralya sahillerinde yani genellikle ılık denizlerin dibe yakın yerlerinde yaşarlar.

Vücudu yanlarından çokca yassı ve yüksek olan bir balıktır. Ağız çok geniştir. Vücut küçük sikloid pullarla örtülüdür. Vücudunun her iki yanında ortada yuvarlak ve siyah birer lekeleri bulunur. Damağında diş yoktur. İki sırt yüzgecinden birincisi 9-10 dikenlidir. İkinci sırt yüzgecinin kaidesinde genellikle 7-10 adet kemik dikenleri bulunur. Başın arka kısmında dikenleri yoktur. Birinci anüs yüzgecinde 3-4 adet diken bulunur. İkinci anüs yüzgecinin kaidesi boyunca 7-10 adet dikenli kemikleri vardır. Göğüs yüzgeçleri uzun olup ikinci anüs yüzgecinin başlangıcına kadar uzanır. Karın yüzgeçlerinin önünde küçük plâkların meydana getirdiği bir sıra vardır. Sırt ve yan tarafları açık kahverengi ya da esmer olup karın tarafları ise beyazdır.

Etçildirler. Yırtıcı balıklardır. Besinlerini hamsi, istavrit gibi pelajik balıklar, mezgit ve barbunya gibi demersal balıklar ile bazı omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üreme periyodu Mayıs-Temmuz ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajik olup larvaları planktonlarla beslenirler.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik değeri de yüksektir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta ve paraketelerle yapılır.

EKSİ BALIĞI



Leiognathus klunzingeri (Steindachner, 1898)

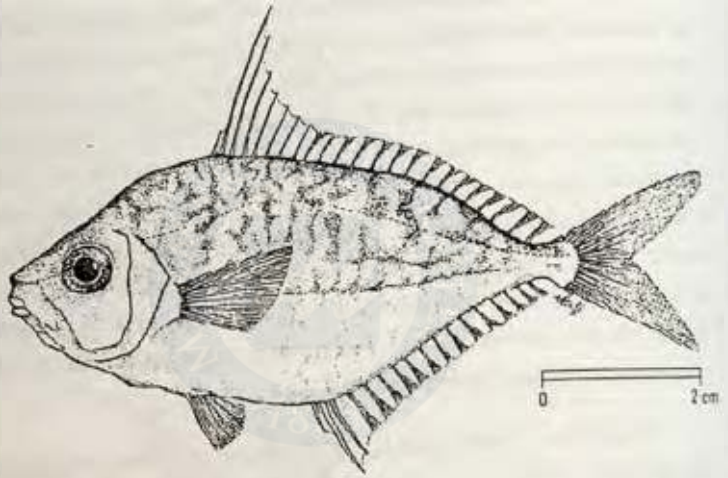

ALM.
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA.
HOL.
İNG. Poney fish
İSP.
İSR. Sharbuv
İSV.
İTA. Pesce peny
İZL.
JAP.
MAL.
MIS.
MON.
NOR.
POR.
ROM.
RUS.
TUN.
YUG.
YUN.

EKSİ BALIĞI

Perciformes takımının *Leiognathidae* familyasından olan bu balıklar Hint Okyanusu formu olup Akdeniz'e Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Kızıldeniz'den geçmiştir. Denizlerin derin olmayan (0-100 m.ler arası) kumluk sahillerinde ve nehir ağızlarında yaşamlarını sürdürmektedirler. Zira bu bölgeler besin bakımından çok elverişlidir.

Vücut yanlardan basıktır. Küçük balıklardır. Vücudu örten pullar sikloid tipindedir. Ağızları *protraktil* tipindedir. Sırt yüzgecinin üçüncü ve dördüncü ile Anüs yüzgecinin üçüncü ışınlarının ön tarafları çıkıntılıdır. Vücudunun rengi; genel olarak parlak gümüşidir. Sırt tarafı gümüş rengi üzerinde açık kahverengidir. Karın tarafları ise parlak gümüşidir. Yüzgeçleri açık renkli yani renksizdir.

Omnivor (Çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Genel olarak plankton, bitki ve küçük omurgasız hayvanlarla beslenirler. Pelajik olarak yaşarlar. Yumurtlama periyodu Nisan-Mayıs ayları arasındadır. Yumurtaların çapı 1,0-1,4 mm. arasında değişmektedir. Larvaları pelajiktir.

Eti lezzetsizdir. Ekonomik önemi yoktur. Avcılığı manyat, ığrıp ve kepçelerle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

EŞKİNE BALIĞI

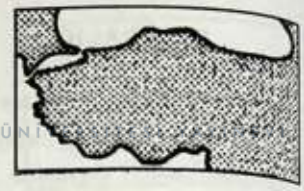

Sciaena umbra Linnaeus, 1758

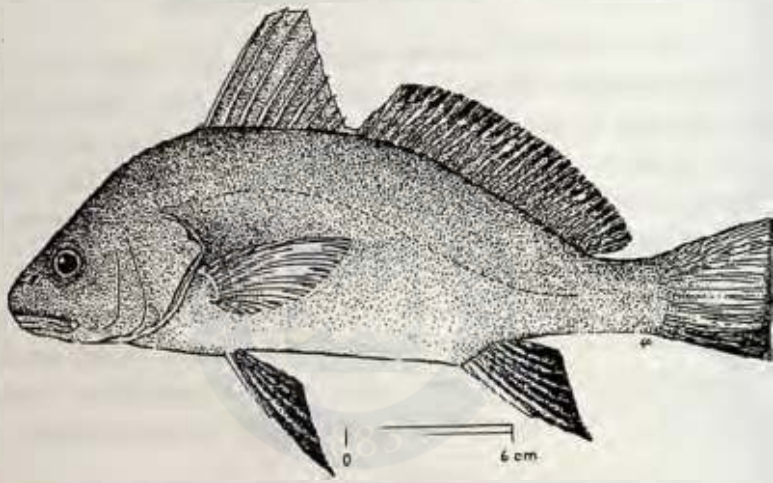

ALM.	Meerrabe	JAP.	
CEZ.	Scorbai	MAL.	Tark
DAN.		MIS.	Khenena
FAS.	Elcorb	MON.	Crovu
FRA.	Corb	NOR.	
HOL.		POR.	Roncador
İNG.	Brown meagre	ROM.	Corb-de-mare
İSP.	Corvinato	RUS.	Temni gorbil
İSR.	Raashanit	TUN.	Ghrab
İSV.		YUG.	Konj
İTA.	Corvc	YUN.	Skiós
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

EŞKİNE BALIĞI

Perciformes takımının *Sciaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 20-180 m. derinlikleri arasında bulunan; dipleri kayalık, taşlık ve kumluk bölgelerde yaşayan balıklardır. Bol besin bulmak için nehir ağızlarına ve lagünlere yayılarak yaşamlarını sürdürürler.

Vücut yanlarından hafifçe basık olmak üzere elips şeklindedir. Vücudunun en yüksek yeri başın arkasında birinci sırt yüzgecinin başlangıcında ve karın yüzgeçlerinin doğrultusundadır. Kuyruk yüzgecine doğru vücudu gittikçe alçalır ve burnun yakınında, yay şeklinde kıvrık bir eğiklik meydana getirir. Burnu küt ve kabarıktır. Üzerinde de kanallar vardır. Gözlerinin önünde olan burun deliklerinin bir çifti eğik durumda diğeri yuvarlaktır. Çenelerinde ince dişler vardır. Sırt yüzgeçlerinin tabanı pullarla örtülü ve sertleşmiş bir çukur üzerindedir. Vücudu, başının üzeri ve yüzgeçlerinin taban kısımları pulludur. Pulların arka kısımları tarak şeklindedir. Anüs yüzgecinin birinci ışını çok ine, ikincisi büyük ve kuvvetlidir. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin gerisinde ve onların uzun olup hemen hemen anüse kadar ulaşır. Gençlerde anüse kadar ulaşır. Kuyruk yüzgeci küt ve yuvarlak. Vücudunun üst kısımları koyu esmer, karnı ise daha açıktır. Göğüs yüzgeçleri esmer, tek ve karın yüzgeçleri siyah olup, açık renkli bantlar taşımaktadır.

Omnivor balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, midye, istiridye, karides, kurt, alg ve yosunlar oluşturur. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Seksüel olgunluğa total boyu 30 cm. olduğu zaman ulaşır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri oldukça fazladır. Taze olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, manyat, ığrıp, dip trolu gibi ağlar ile olta ve parakete gibi av aletleriyle yapılır.

FENER BALIĞI

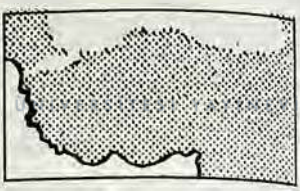

Lophius budegassa Spinola, 1807

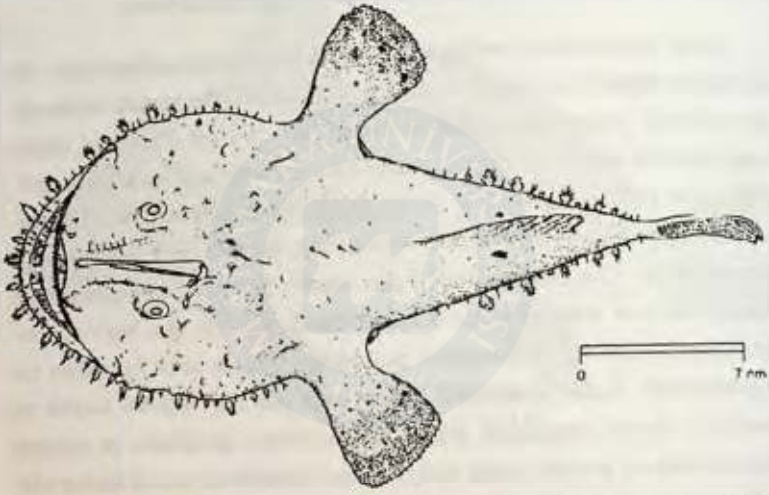

ALM.	Seeteufel	JAP.	Anko
CEZ.		MAL.	Petrica tal-tbajja
DAN.	Havtaske	MIS.	Kott
FAS.	Zaál Ifeundou	MON.	Büdegu
FRA.	Baudroie	NOR.	Breiflabb
HOL.	Zeeduivel	POR.	Tamboril
İNG.	Angler fish	ROM.	
İSP.	Rape colorado	RUS.	
İSR.	Shed hayam	TUN.	Ra'asha
İSV.	Kotlettfisk	YUG.	Grdobina
İTA.	Büdegu	YUN.	Vatrachópsaro
İZL.	Skotuselur		

FENER BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Lophiiformes takımının *Lophiidae* familyasından olan bu balıklar dünyanın ılık ve sıcak denizlerinde, derinliği 500 m.'ye kadar olan bölgelerin dip sularında yaşayan balıklardır.

Vücut önde kalın ve geniş, arkaya doğru daralmaktadır. Baş büyük olup yukarıdan aşağıya doğru yassılaşmıştır. Başının üzerinde seyrek olarak 3 adet deri çıkıntılı, esnek dikenleri vardır. Bunlara yakın 3 dikenle 1. sırt yüzgecini meydana getirir. İkinci sırt yüzgeci 11-13 adet yumuşak ışınlıdır. Anüs yüzgeci vardır. Göğüs yüzgeçleri iyi gelişmiş pençe şeklindedir. Vücudu dikenli olup pulsuzdur. Ağzı geniş ve çok büyüktür. Çenelerindeki dişleri çok güçlüdür. Vücudunun sırt tarafları kestane rengi-esmer ve yeşilimsi olup karın kısmının alt tarafları beyazdır. Derisi kaygandır.

Etçil balıklardır. Besinlerini uskumru, horozbina, yılan, vatoz ve köpek balıkları ile karabatak ve sukuşları teşkil eder. Genelde canlı hayvan ayrımı yapmaz (beslenmek için). İyi yüzemezler ancak çok çeviktir. Üreme peyirodları Şubat-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtası pelajiktir. Yumurta çapı 2.1-4.0 mm. arasındadır. Yumurtalar tek sıra halinde 15-45 cm. uzunluğunda bir şerit içinde suya bırakılmaktadır. Dibe bırakılan bu şerit hemen su yüzeyine çıkmaktadır. Bir müddet sonra yumurtadan çıkan larvalar 6 cm. boya ulaştıklarında dibe doğru inerler ve dip hayatına uyum sağlarlar.

Eti sert olup beyazdır. Lezzetli bir eti vardır. Ancak şeklinden dolayı ülkemizde ilgi görmeyen balıktır. Batı Avrupada ekonomik önemi büyüktür. Taze, isli ve donmuş olarak pazarlanır. Avcılığı kalkan ağları, dip trolu ve parekete ile arasıra da oltayla yapılır.

FENER BALIĞI (2)

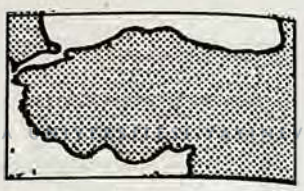

Lophius piscatorius Linnaeus, 1758

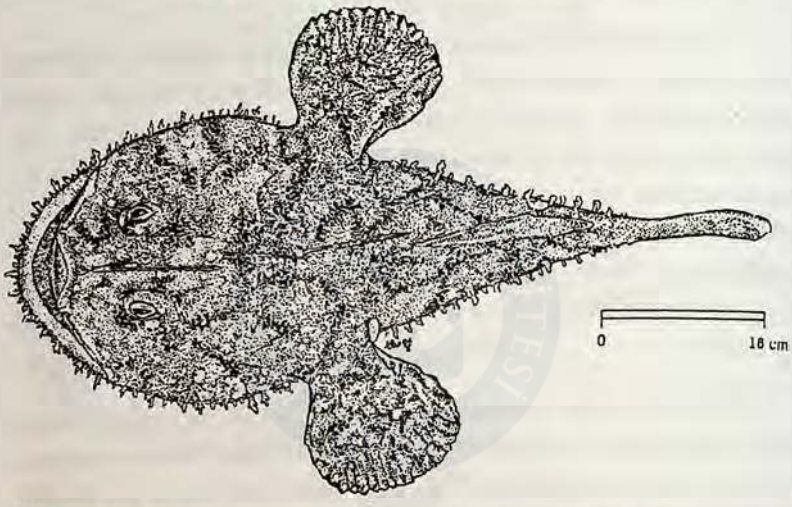

ALM.	Seeteufel	JAP.	Anko
CEZ.	Ràpe	MAL.	Petrica
DAN.	Havtaske	MIS.	Kott
FAS.	Zaâl Ifoundou	MON.	Budrei
FRA.	Baudroie	NOR.	Breiflabb
HOL.	Zeeduivel	POR.	Tamboril
İNG.	Angler fish	ROM.	
İSP.	Rape	RUS.	
İSR.	Shed hayam	TUN.	Bescatris
İSV.	Kotlettfisk	YUG.	Grdobina
İTA.	Rana pescatrica	YUN.	Vatrachópsaro
İZL.	Skotuselur		

FENER BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Lophiiformes takımının *Lophiidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin, derinlikleri 500 m.'ye kadar olan yerlerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut önde kalın ve geniş olup geriye doğru keskin bir şekilde daralmaktadır. Baş büyüktür ve yukardan aşağıya doğru yassılaşmıştır. Baş üzerinde 3 adet esnek dikenleri vardır. Bunlardan birincisi baş boyundan uzun ve tek parçalıdır. Bu dikenlere yakın 3 dikenle beraber birincisi sırt yüzgecini meydana getirir. İkinci Sırt Yüzgecini 9-10 adet ışın oluşturur. Göğüs yüzgeçleri pençe şeklinde olup iyi gelişmişlerdir. Vücudu dikenli, pulsuz ve kaygandır. Ağız geniş ve çok büyüktür.

Etçil balıklardır. Besinlerini canlı hayvan ayrımı yapmaksızın balıklar, sukuşları ve omurgasız hayvanlar teşkil eder. Çevik olmalarına rağmen iyi yüzemezler. Üreme periyotları ilkbahar ayları ile yaz aylarının sonuna kadardır. Yumurtalar 15-45 cm. uzunluğunda şeritler içersindedir. Sonra, tek sıra halinde olan bu yumurtalar suda açılır ve su yüzeyine yayılır. 5-6 cm. boya ulaşan larvalar dibe doğru inerek dip hayatına uyum sağlarlar.

Eti lezzetli ve beyaz olmsına rağmen etinin sert olması ve şeklinin çok çirkin olmasından dolayı ülkemizde yenilmez. Ancak Avrupada etine ilgi fazla olduğundan taze, isli ve dondurulmuş olarak pazarlanmaktadır. Avcılığı kalkan ağları, parakete, dip trolu ile arasıra da olta ile yapılır.

FOLYA BALIĞI (1)



Myliobatis aquila (Linnaeus, 1758)

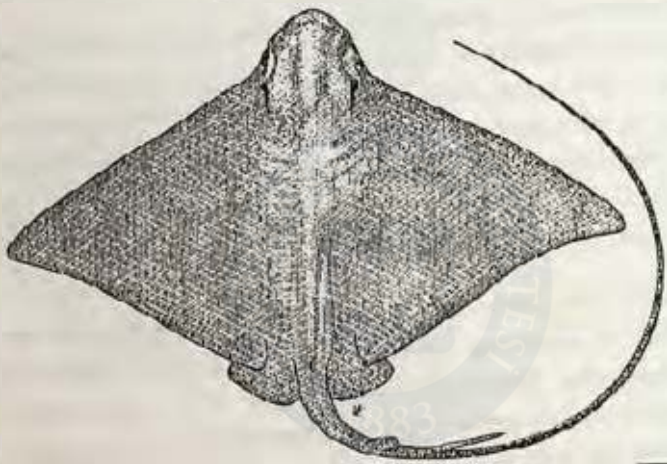



ALM. Adlerrochen
CEZ.
DAN. Ornerekke
FAS. Tchoutchou
FRA. Aigle de mer
HOL. Duivelsroggen
İNG. Eagle ray
İSP. Chucho
İSR. Netz harumaf
İSV. Leopardrocka
İTA. Aquila di mare
İZL.
JAP. Tobiei
MAL. Ajkla
MIS. Witwat
MON. Aigla de marina
NOR. Orneskater
POR Ratao
ROM.
RUS.
TUN. Hmama
YUG. Biskup
YUN. Aetös

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

FOLYA BALIĞI (1)

Hypotremata takımının *Myliobatidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 300 m. olan yerlerinde; dipleri çamurlu ve kumlu bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut disk şeklindedir. Vücut genişliği vücut boyunun hemen hemen 2 katıdır. Baş yan taraflarında göğüs yüzgeçlerinden ayrılmamıştır. Burun kısa, yuvarlak ve geniştir. Vücut pürüzsüzdür. Sırt yüzgeçleri kuyrukta ve karın yüzgeçlerinin gerisindedir. Kuyruk uzunluğu vücut boyunun 2 katı kadardır. Kuyruk boyunun 1/4 mesafesinde 1 ya da daha fazla sayıda diken vardır. Gözler başın yanlarına yerleşmiştir. Dişler, 7 sıralı mozaik dişler şeklindeir. Vücudunun orta hattı boyunca küçük dikenleri vardır. Vücudunun üst tarafları kahverengi, gri, yeşilimsi, sarımsı ve kuyruk kısmı ise daha koyu renktedir. Göğüs yüzgecin kenarları daha koyu alt yüzeyi ise beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan balıklar ile yumuşakçalar ve krustaseler gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar aylarındadır.

Etleri kırmızı, lezzetsizdir. Kuyruklarında bulunan dikenlerdeki zehirden dolayı ekonomik bir balık değildir. Avcılığı dip trolu, dip uzatma ağları ve parakete ile yapılır.

FOLYA BALIĞI (2)

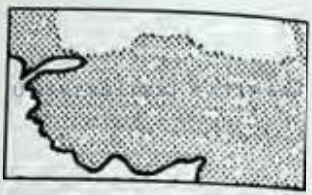

Pteromylaeus bovinus (E. Geoffr. St. Hil. 1817)

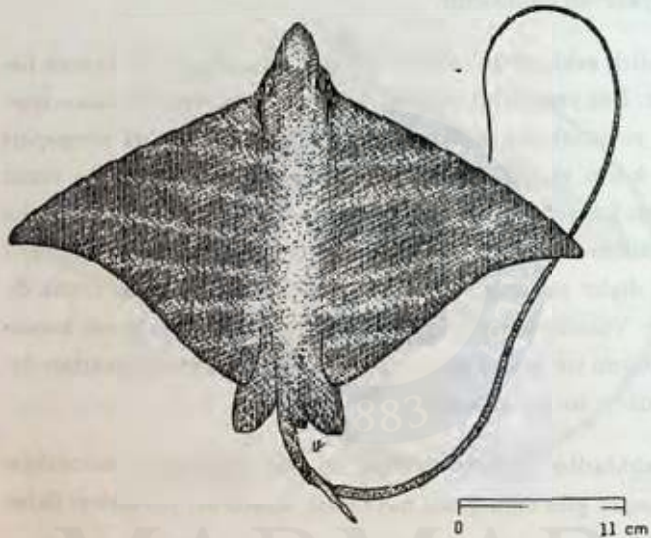

ALM.
CEZ.
DAN.
FAS. Tchoutchou
FRA. Mourine vachette
HOL. POR Bispo
İNG. Bull ray
İSP. Pez obispo
İSR. Netz hayam
İSV.
İTA. Vaccarella
İZL.
JAP.
MAL. Ghasfur
MIS. Witwak
MON. Pisciu vëscu
NOR.
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Golub
YUN. Aetós

FOLYA BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Myliobatidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 200 m.'ye kadar olan yerlerinde; kumlu ve çamurlu dip bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut disk şeklindedir. Burun sivri ve uzundur (yuvarlak). Kuyruk çok uzun, diskin 2 katı boyundadır. Kuyruğun kaidesine doğru bir yerinde 1 adet diken bulunur. Vücut pürüzlüdür. Baş yan taraflarında göğüs yüzgeçlerinden ayrılmış durumdadır. Sırt yüzgecinin başlangıcı karın yüzgeçlerinin orta hizasındadır. Gözler başın yanlarına yerleşmiştir. Sırt tarafları yeşilimsi kahverengi ve daha koyu çapraz çizgilidir. Yaşlı balıklarda renk değişmez, aynıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile yumuşakçalar, krustaseler gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar aylarındadır. Yavrular sonbahar başlarında ortada görülürler.

Etleri lezzetsizdir. Ayrıca kuyruklarında zehirli dikenlerin bulunması da bu balığı yenilen balıkların dışında bırakmaktadır. Avcılığı diptrolu, uzatma ağları ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GELİNCİK BALIĞI (1)

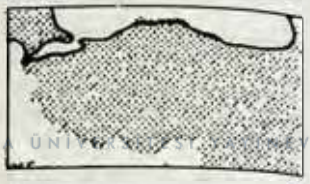

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Gaidropsarus mediterraneus (Linnaeus, 1758)



ALM.	Seeqauppen	JAP.	
CEZ.		MAL.	Ballotra
DAN.	Havkvabbe	MIS.	
FAS.		MON.	Mustela brüna
FRA.	Motelle	NOR.	Tangbrosme
HOL.	Meun	POR	Laibeque
İNG.	Three-bearded rockling	ROM.	Galea
İSP.	Mollareta	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.	Skärlångor	YUG.	Ugorova mater
İTA.	Motella	YUN.	Gaidorópsaro
İZL.	Blettabyrfill		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GELİNCİK BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Gadiformes takımının *Gadidae* familyasındandır. Atlas Okyanusu'nun batısından kuzeye doğru norveç sahillerine kadar olan bölgelerde ve Akdeniz gibi sıcak, ılık ve oldukça soğuk denizlerin; dipleri kayalık, taşlık, çamurlu, kumlu ve sazlıklı sahillerinde yaşarlar. Bazen 40-60 m.'ler arasında (çok ender olarak da 200-500 m.'ler arasında) yaşadıkları tesbit edilmiştir.

Vücudu uzun ön tarafı yuvarlak ve geri kısımları yanlardan yassılaşmıştır. Vücut çok küçük sikloid pullarla örtülüdür. Baş vücuduna göre küçük olup ağzı normal büyüklüktedir. Burnu küt, geniş ve yassıdır. Üç tane bıyığı vardır. İkisi üst çenede bir tanesi de alt çenededir. Çenelerindeki dişler keskindir. Birinci sırt yüzgeci bir oyuk içine yerleşmiş olup boyu kısa ve alçaktır. Yüzgecin birinci ışınının boyu diğerlerinden daha uzundur. İkinci sırt ve anüs yüzgeçleri uzundur. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin önünde yer alır. Vücudunun üst tarafları siyah ve koyu kahve, karın kısmı ise krem ve kahve rengindedirler. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kenarları koyu renklidir. Vücudunda beyaz lekeler bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides ve yengeç gibi omurgasız hayvanlardır. Yumurtlama periyodu Eylül-Nisan ayları arasındadır. Yumurtalarının çapı 0,70-0,85 mm.'dir. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Yavrular planktonlarla beslenirler.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri olmayan balıklardır. Ülkemizde taze olarak yenir. Manyat, olta, dip trolu ve algarna ile diğer balıklarla beraber avlanılırsa da asıl avcılığı içlerine yem olarak konulan yengeçli gelincik sepetleri ile yapılır.

GELİNCİK BALIĞI (2)

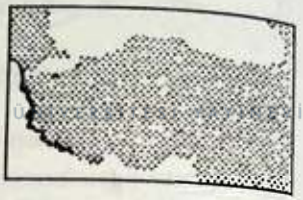

Phycis blennioides (Brünnich, 1768)

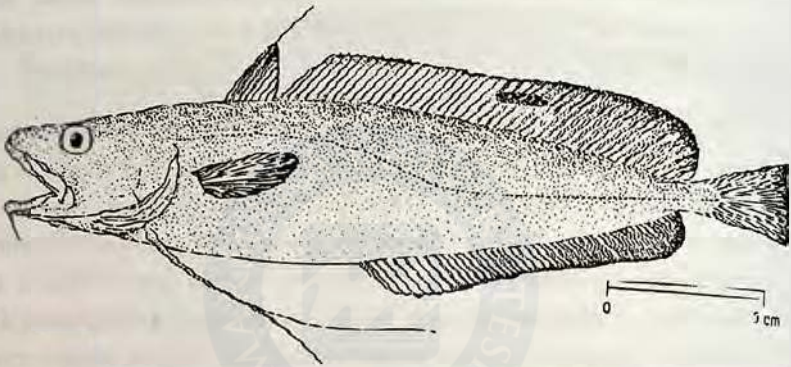

ALM.

CEZ. Muzdel

DAN.

FAS. Mouya

FRA. Motelle de roche

HOL.

İNG. Greater forkbeard

İSP. Brótóla de fango

İSR. Fiqis

İSV.

İTA. Musdea bianca

İZL.

JAP.

MAL. Lipp abjad

MIS.

MON. Mustela

NOR.

POR

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Tabinja bjelica

YUN. Pentikós

GELİNCİK BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Gadiformes takımının *Gadidae* familyasındandır. Genellikle Batı Akdeniz'de, Doğu Atlantik'ten İzlanda ve Norveç'e kadar (nadiren Adriyatik ve Doğu Akdeniz sahillerinde) olan sahillerde yani sıcak ve ılık denizlerin dipleri kayalıklı, taşlıklı ve çamurlu olan yerlerinde genellikle 60-300 m. derinlikler arasında yaşamaktadırlar.

Vücut uzun ve yanlarından yassılaşmıştır. Gözler büyüktür. En büyük özelliği karın yüzgecinin uçlarının çatallı ışın şeklinde oluşudur. İki sırt ve bir tek anüs yüzgeci vardır. Birinci sırt yüzgeci ikinciye nazaran çok küçük olup üçüncü ışını uzamıştır. Ancak ikinci sırt yüzgecinden çok yüksektir. İkinci sırt ve anüs yüzgeçleri uzundur. Renkleri genellikle esmer-kahverengi ve soluk pembedir. Anüs ve kuyruk yüzgeçlerinin kenarları siyahtır. İkinci sırt yüzgecinde genellikle siyah bir benek vardır. Yüzgeçlerinde diken ışın yoktur.

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar ve krustaseler teşkil eder. Üreme periyodu Ocak-Mayıs ayları arasındadır.

Eti lezzetlidir. Yalnız taze olarak yenilir. Ekonomik önemi yoktur. Avcılığı algarna, dip trolleri ve manyat gibi av aletleri ile yapılırsa da daha çok sahillerde yemli gelincik sepetleri ile yapılır.

GOBENE BALIĞI

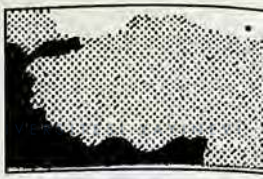

Auxis rochei (Risso, 1810)



ALM.	Fregattmakrele	JAP.	Hira-soda
CEZ.	Melva	MAL.	Tumbrell
DAN.	Auxide	MIS.	
FAS.	Milva	MON.	Bonita
FRA.	Melva	NOR.	Auxid
HOL.	Valse bonito	POR	Judeu
İNG.	Frigate mackerel	ROM.	
İSP.	Melva	RUS.	
İSR.	Tuna nanasit	TUN.	Tebrelli
İSV.	Auxid	YUG.	Rumbac
İTA.	Tombarello	YUN.	Kopáni
İZL.			

GOBENE BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Thunnidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve azsoğuk denizlerin sathında, orta sularda ve sahillerden uzakta genellikle sürüler halinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut kuvvetli, uzun ve yuvarlaktır. İki sırt yüzgeci vardır. 1. sırt yüzgeinde 10-12 ışın vardır. 2. sırt yüzgeci ile kuyruk yüzgeci arasında 8 ve anüs yüzgecinin gerisinde 7 adet pinül vardır. Kuyruk yüzgeci yarımay şeklindedir. Vücudunun sırt kısmında açık renkli bir saha içinde koyu lacivert-siyah renkli lekeler vardır. Karın tarafı beyazdır. Göğüs ve karın yüzgeçleri kırmızımsı, onların kenarlarının iç tarafları siyahtır. Pinüller siyah kenarlı sarı renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini uskumru, kolyoz, sardalya, gibi pelajik balıklar ve mezgit, kaya gibi bazı dip balıkları ile yengeç, mürekkep balıkları gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme Mayıs-Kasım ayları arasındadır.

Etleri kırmızı ve çok lezzetli balıklardır. Ekonomik değeri yüksektir. Taze, füme, konserve ve tuzlu olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, gırgır, parakete ve olta ile yapılır.

GRİ CAMGÖZ BALIĞI

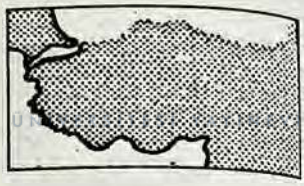

Squalus blainvillei (Risso, 1826)



ALM. Dornfisch

CEZ.

DAN. Pighaj

FAS. Kalb bouchouika

FRA. Aiguillat

HOL. Doornhaai

İNG. Blainville's dogfish

İSP. Galludo

İSR. Qozan mazui

İSV. Hajar

İTA. Spinarolo bruno

İZL. Hafur

JAP. Same

MAL. Mazzola tax-xewk

MIS. Irsh

MON. Spinarolu brün

NOR. Piggha

POR. Galhudo

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Kostilj

YUN. Kocálas

GRİ CAMGÖZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Squaliformes takımının *Squalidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 16-700 m. derinliğinde olan suların diplerinde ya da dibe yakın bölgelerinde yaşarlar.

Vücutları uzundur. Ağızları az kavislidir. Çenelerinde bulunan dişler çok küçük olup uçları bükülmüştür. Vücutta beyaz lekeler bulunmaz. Spirakulum (su püskürtme deliği) gözlerin gerisinde yer alır. Solungaçlar 5 çifttir Her iki sırt yüzgecinin önlerinde birer sert diken vardır. Anüs yüzgeci ve göz kapağı yoktur. Kuyruk yüzgeci heteroserk tipindedir. Sırt tarafları boz ve gri, yan tarafları esmer ve karın kısmı ise beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini uskumru, kolyoz, hamsi, zargana gibi balıklar ile dipte yaşayan balıklar ve istakoz, karides, yengeç gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Vivipar (canlı doğuranlar) balıklardır. Erkekler 45-50 cm., dişiler 50-65 cm. arasında cinsi olgunluğa erişirler.

Eti serttir. Ülkemizde eti yenmez. Dış ülkelere satılmaktadır. Etinden balıkunu ve iç organlarından gübre yapılır. Derisi mobilya sanayiinde zımpara olarak kullanılır. Karaciğer ve böbreklerinden elde edilen yağ tıbbi açıdan çok önemlidir. Avcılığı dip trolu, ağ ve olta ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GÜMÜŞ BALIĞI (1)

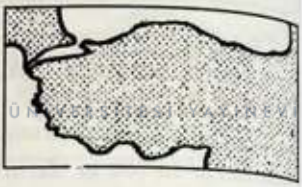

Atherina (Hepsetia) boyeri Risso, 1810



ALM.	Priesterfisch	JAP.	
CEZ.		MAL.	Kurunella
DAN.		MIS.	Bissari
FAS.		MON.	Gasassun
FRA.	Jöel	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Boyer's sand smelt	ROM.	
İSP.	Cabezuda	RUS.	
İSR.	Atherina	TUN.	
İSV.		YUG.	Gaavun Batas
İTA.	Latterino lavone	YUN.	Atherina
İZL.			

GÜMÜŞ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Atherinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinde genel olarak sürüler halinde yaşayan, ayrıca sahillerin dipleri kumlu ve taşlı olan bölgelerini tercih eden balıklardır. Acı ve tatlı sularda da yaşarlar.

Vücudu orta büyüklükte ve yanlardan yassılaşmıştır. Ağzı balığa göre büyüktür. Çenelerinin uzunluğu hemen hemen eşittir. Dişleri kıl şeklindedir. Karnı yuvarlaktır. Muzo yuvarlaktır. Vücutları şeffaf görünümde olup kesiti simetriktir. Sırt tarafları sarımsı-yeşil, yanları yeşilimsi gümüşi, karın tarafları ise gümüşi beyazdır.

Etçil balıklardır Besinlerini krustaseler, kurtlar, yumuşakçalar, küçük balık ve yavruları ile yumurtaları oluşturur. Üremeleri Nisan-Eylül ayları arasındadır. Yumurtası demersal, ergini pelajiktir.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksektir. Taze olarak yenmektedir. Avcılığı dalyan, ığrıp, manyat ve tarlakoz gibi ağlar ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GÜMÜŞ BALIĞI (2)

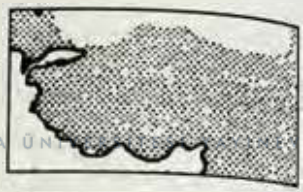

Atherina presbyter Cuvier, 1829



ALM. Kleiner Ahrenfish

CEZ.

DAN. MIS. Bissari

FAS. Luizi

FRA. Prêtre

HOL.

İNG. Caspian sand smelt

İSP. Mochon

İSR. Atherina

İSV.

İTA. Latterino

İZL.

JAP.

MAL. Kurunella

MON. Preve

NOR.

POR. Peixe-rei

ROM. Aterina

RUS. Dolgunka

TUN.

YUG. Gavun brfun

YUN. Atherina

GÜMÜŞ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Atherinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinde, acı ve tatlı sularda genellikle sürüler halinde yaşarlar. Yaşadıkları sahillerin dipleri kumlu ve taşlıktır.

Vücudu orta büyüklükte ve yassılaşmıştır. Karnı yuvarlaktır. Ağzı vücuduna göre büyüktür. Muzo yuvarlaktır. Anüs yüzgecinde en çok 17 ışın bulunur. Vücudu şeffaf görünümlü olup kesitleri silindiriktir. Yumurtası demersal, ergini pelajiktir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kurtlar, krustaseler, yumuşakçalar, küçük balıklar ve yavruları ile yumurtalar teşkil eder.

Eti beyaz, lezzetli olup taze olarak tüketilir. Ekonomik değerleri oldukça yüksektir. Avcılığı ığrıp, aterina, manyat, dalyan ve tarlakoz gibi ağlarla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GÜN BALIĞI

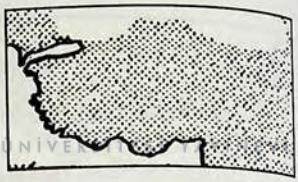

Thalassoma pavo (Linnaeus, 1758)

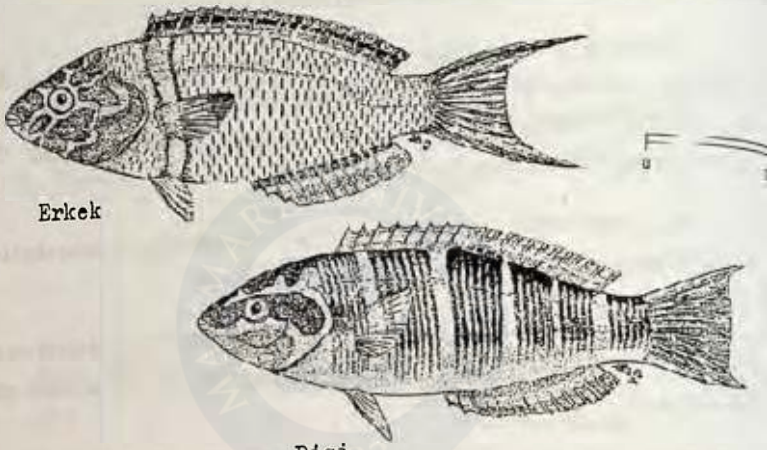

Erkek

Dişi

ALM. Pfauenfisch
CEZ. Pesce di ré
DAN.
FAS.
FRA. Girelle paon
HOL.
İNG. Ornate wrasse
İSP. Galán
İSR. Tawwason hayyam
İSV.
İTA. Donzella pavonina
İZL.
JAP.
MAL. Ruzun
MIS.
MON. Zigurela paun
NOR.
POR. Peixe de rolo
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Vladika
YUN. Ghylós

GÜN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 1-150 m. arasında değişen sularında; dipleri kayalık, taşlık ve bitkili olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücut uzun, ağız küçüktür. Her çenede küçük keskin 1 sıralı dişler vardır. Vücut çok pulludur. Yançizgi üzerinde 26-31 adet pul bulunur. Yançizgi, sırt yüzgecinin 10. -11. yumuşak ışın hizasında aşaya doğru biraz kıvrılır ve tekrar kuyruk yüzgecine doğru devam eder. Kuyruk yüzgeçleri (gençlerin dışında) oldukça çatallı olup iki uçtaki ışınları uzundur. İki ana renk içeren balıklardır. Ençok bilineni sırt yüzgecinin orta kısmının aşağısında siyah bir leke olmasıdır. Genellikle yosun yeşili olan vertikal (enine) bantları vardır. Daha az bilinen şekli de ihtimal erkeklerde sırt yüzgecinin önünden başlayıp göğüs yüzgecine doğru devam eden mavi ve kırmızı enine bantlarının olmasıdır. Yan kısımlar yeşil ve baş, mavi ile kırmızı-siyah olukludur. Nadiren bazı formlarda sırtta siyah benek, enine mavi ve kırmızı çizgiler yoktur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük yumuşakçalar, krustaseler, balık yumurtası ve küçük balıklar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır. Bu balıklarda seks değişimi olur. Daha sıcak havalarda dişiden erkeğe dönüşüm vardır (Hermafrodit-çift cinsiyetli).

Etleri lezzetsizdir. Ekonomik önemleri çok azdır. Avcılığı diğer balıklarla beraber olur. Manyat, tarlakoz, tekir gibi ağlar ile olta ve paraketelere takılarak avlanırlar.

GÜNEŞ BALIĞI

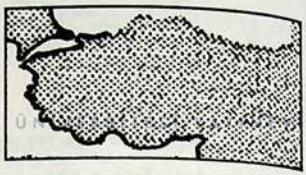

Coris julis (Linnaeus, 1758)

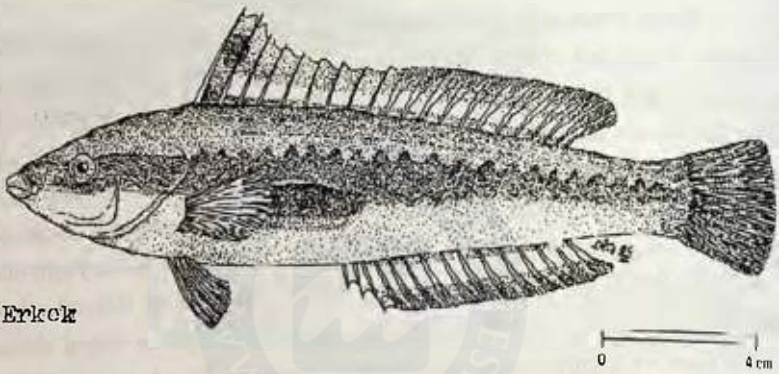

ALM.	Meerjunker	JAP.	
CEZ.	Jirél	MAL.	Zigurella
DAN.	Junkergylte	MIS.	'aruset et bahr
FAS.	Elkadi	MON.	Zigurela
FRA.	Girelle commune	NOR.	
HOL.		POR.	Carelete
İNG.	Rainbow wrasse	ROM.	
İSP.	Doncella	RUS.	
İSR.	Yulit	TUN.	Zultan
İSV.		YUG.	Knez du guja
İTA.	Donzella	YUN.	Ghylós
İZL.			

GÜNEŞ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 120 m.'ye kadar olan sahillerinde; dipleri kayalık, taşlık ve bitkili olan yerlerinde (genellikle 60 m.'den daha az olan derinliklerinde) yaşayan balıklardır.

Vücudu fazlaca uzun ve pullarla örtülüdür. Baş çıplaktır. Çenedeki dişler, konik, kuvvetli ve seyrek olup iki sıra oluşturur. Ağız deliği küçüktür. Dudakları incedir. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Solungaç zarı üzerinde üst kısımda ve sırt yüzgecinin 2-5. ışınları arasında birer siyah leke vardır. Tüm vücut boyunca, açık portakal renginde ve zigzak şekilde olan bir çizgi vardır. Bu çizginin alt tarafında, göğüs yüzgeçlerinden başlayarak sırt yüzgecinin yumuşak ışınının başlangıcına kadar, şekilsiz siyah renkli uzun bir leke vardır. Vücudun üst kısmı yeşilimsi-mavi, karın yan tarafları gümüşi ve menekşe renginde boyuna çizgilidir. Karın yanları boyunca sırta daha yakın olan, zigzak şeklinde uzayan bir bant bulunur. Dişilerde solungaç kapağı üzerinde mavi benek vardır. Vücut yanları boyunca açık renkte çizgili bant yer alır.

Etçil balıklardır. Besinlerini çeşitli omurgasız hayvanlar (karından bacaklılar, deniz kestaneleri, krustaseler) ile balık yumurtaları ve küçük balıklar teşkil eder. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 1 yaşında erişirler. Hermafrodittirler. Dişiler çok sık olarak erkeğe dönüşürler.

Etleri lezzetsiz ve tatsızdır. Ekonomik değerleri çok düşüktür. Avcılığı diğer balıklar avlanırken beraberce avlanmış olurlar. Avcılığı manyat, ığrıp, tarlakoz, tekir ağları ile olta ve parakete (yemli olarak) ile yapılır.

HAMSİ BALĞI

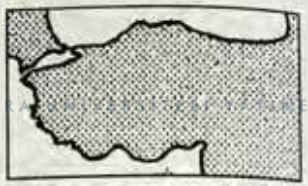

Engraulis encrasicolus (Linnaeus, 1758)



ALM. Sardellen
CEZ. Atils
DAN. Ansjos
FAS. Lanchouba
FRA. Anchois
HOL. Ansjovis
İNG. Anchovy
İSP. Anchoa
İSR. Afian
İSV. Ansjovisfiskar
İTA. Acciuga
İZL. Ansjósa
JAP.
MAL. İncova
MIS. Anchooga
MON. Ancium
NOR. Ansjos
POR. Anchova
ROM. Hamsie
RUS. Khamsa
TUN. Anchouba
YUG. Mincun
YUN. Gávros

HAMSİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Clupeiformes takımının *Engraulidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil ve açık sularında yaşarlar. Atlas Okyanusu, Kuzey Denizi ve Cebelitarık'tan Azak Denizi'ne kadar bütün Akdeniz Sular sisteminde ve bu nedenle de tüm Türkiye sularında bulunurlar. Karadeniz'e doğru olan coğrafik yayılışından dolayı biri Marmara'da diğeri Karadeniz'de yerleşmiş iki gruba ayrılır. Marmarada yaşayan Marmara Hamsi Balığı: *Engraulis encrasicholus* (Linn.) bütün hayat devrelerini Marmara içinde geçirmektedir. Karadeniz'de yaşayan iki alt türden birincisi Karadeniz Hamsi Balığı: *Engraulis encrasicholus ponticus* Alexandrov, 1927 ikincisi ise Azak Hamsi Balığı: *Engraulis encrasicholus maeoticus*. Pusanov, 1926 dır. Ancak Türkiye balıkçılığında önemli yeri olan; Karadeniz'de yaşayanın meydana getirdiği stoklardır.

Vücutları ince uzun ve yanlardan basıktır. Geniş ağızlı, ağız açıklığı gözlerin gerisine kadar uzanır. Sırt tarafları yeşil-mavi ya da siyaha yakın koyu mavi olup yan ve karınları ise gümüşi beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini planktonik canlılar oluşturur. Kışı 25-50 m. derinliklerde geçirirler. Suların ısınmaya başladığı zaman yani ilkbahara doğru üreme ve beslenme için sahillere doğru göç ederler. Boyları genellikle 7-15 cm. uzunlukta olup 2-3 yıl yaşarlar. Birinci yaşından itibaren cinsi olgunluğa erişirler. Yumurtlama dönemleri Karadeniz'de Mayıs-Ekim; Marmara'da Nisan'ın ikinci yarısı Ekim'in ikinci yarısı; Ege'de Nisan-Kasım'ın ikinci yarısı; Akdeniz'de Mart-Aralık ayının ikinci yarısıdır. Yumurtlama periyodunda su sıcaklığı 18°-27°C arasında değişmektedir. Yumurtaları pelajik, oval ve yumurtanın büyük çapı yaklaşık olarak 1.5 mm.'dir. Pelajik olan larvalarda da 10-50 m. derinlikler arasındaki sularda bulunurlar ve planktonik organizmalarla beslenirler.

Eti çok lezzetlidir. Her türü yüksek ekonomik değeri olan balıklardır. Balık ticareti ve sanayiinde önemli yer tutar. Taze, tuzlu, füme ve konserve şeklinde tüketilir. Ayrıca balık unu, balıkyağı ve gübre olarak da kullanılır. Avcılığı; dalyan, ığrıp, gırgır, saçma-serpme ve ortasu trol ağlarıyla yapılır.

HASKEFAL BALIĞI

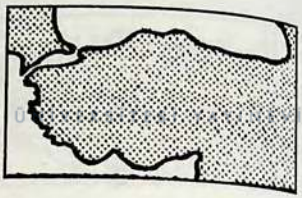

Mugil cephalus Linnaeus, 1758

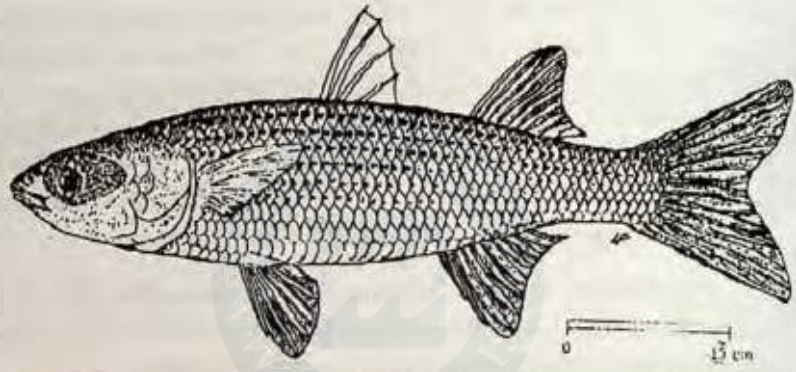

ALM.	Gemeine Meerasche	JAP.	Bora
CEZ.	Müle	MAL.	Mulett taliswed
DAN.	Multe	MIS.	Bouri
FAS.	Bouchakfa	MON.	Müsaru
FRA.	Mulet cabot	NOR.	
HOL.	Harder	POR.	Mugem
İNG.	Common grey mullet	ROM.	Chefal
İSP.	Mujol	RUS.	Loban
İSR	Kifon gedol harosh	TUN.	Bouri
İSV.	Multar	YUG.	Cipal
İTA.	Cefalo	YUN.	Képhalos
İZL.	Graröndungur		

HASKEFAL BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımını *Mugilidae* familyasındandır. Dünyanın ılık ve sıcak denizleri ile acı ve tatlı sularında yaşayan balıklardır.

Vücut füze şeklindedir. Gözde yağ kapağı göz bebeğine kadar iner. Üst dudağı az kabarık ve tüberküller (tomurcuklar) yoktur. Başın üst kısımlarındaki pullar burun ucuna kadar azalarak devam eder. Sırttaki pullarında kanallar vardır. Sırt taraflarında gri ve yanları boyunca uzanan esmerimsi 12 adet bantları vardır. Göğüs yüzgeçlerinin üzerinde esmer bir leke vardır. Cinsi olgunluğa dişiler 7-8, erkekler ise 6-7 yaşlar arasında başlamaktadır. Üreme periyodu Mayıs-Kasım ayları arasındadır. Çeşitli ortamlara uyum sağlama özelliği olan balıklardır. Tuzluluk, temperatür, oksijen ve diğer bazı faktörlere karşı dayanıklıdır.

Omnivor balıklardır. Besinlerini kurtlar, böceklek, krustaseler, yumuşakçalar ve yosunlar teşkil eder. Yumurtlamak için iç sulardan denizlere göç ederler (Katadrom balıklardır). Döllenme denizde olur.

Eti lezzetlidir. Taze olarak tüketildiği gibi isli, kurutulmuş ve tuzlaması yapılır. İyi avı yapılan bu balıkların ekonomik önemi büyüktür. Konservesi çok tutulmaktadır. Havyarı çok değerlidir. Avcılığı dalyan, çökertme, çevirme, kefal gibi ağlarla yapılır. Ayrıca kefal oltaları, çarpma ve zıpkın ile de avlanmaktadır.

HİNDİSTAN BALIĞI

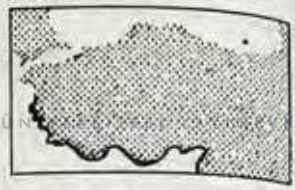

Holocentrus ruber (Forsskål, 1775)

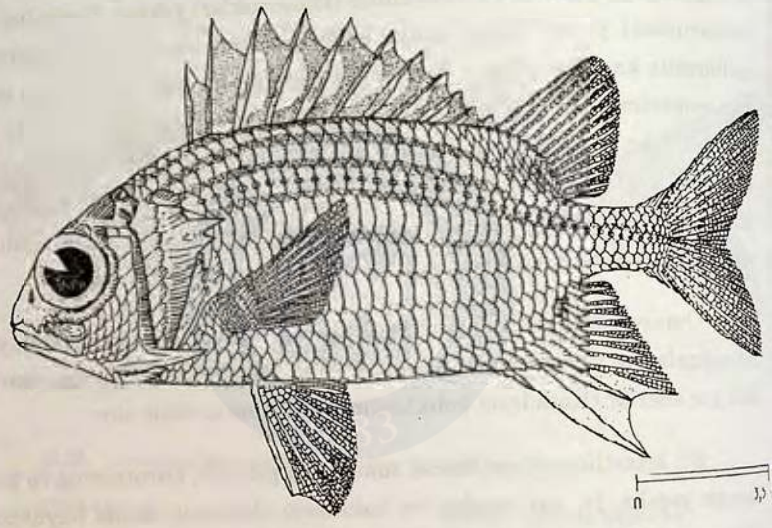

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	Gohaia
FAS.		MON.	
FRA.	Holocentre rouge	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Red soldier fish	ROM.	
İSP.		RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Pesce armato rosso	YUN.	
İZL.			

HİNDİSTAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Beryciformes takımının *Holocentridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 50 m. olan yerlerinde; taşlık ve kayalık dip bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut yanlardan basık ve ktenoit pullarla örtülüdür. Gözler iridir. Çenelerde küçük sivri dişler bulunur. Solungaç kapaklarının arka kenarları hem dişli ve hem de sivri uzun dikenlidir. Başın sırt tarafındaki görünüşü kabarıktır. Sırt yüzgecinde 11 diken ışın, 12-14 (genellikle 13) yumuşak ışın bulunur. Anüste 4 diken (3. ışını en uzun), 8-9 yumuşak ışınları vardır. Göğüs yüzgecinde 13-15 (genellikle 14) ışın; karın yüzgecinde 1 diken, 7 yumuşak ışın vardır. Yanalçizgi de 34-38 adet pul bulunmaktadır. Kuyruk çatallıdır. Vücutta boydan boya uzanan beyaz-gümüşi ve kahverengi-kırmızımsı 6-8 adet bant vardır. Yanaklarda üçköşeli kırmızımsı bir leke bulunur. Yüzgeçlerin uç ve ön taraflarında siyahımsı lekeler yer alır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçü balıklar ile yumuşakçalar, kurtlar gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri olmayan balıklardır. Avcılığı ığrıp, manyat, uzatma ve diptrolu ağları ile parakete, olta gibi yemli olarak iğneli av aletleriyle yapılır.

HOROZBİNA BALIĞI (1)

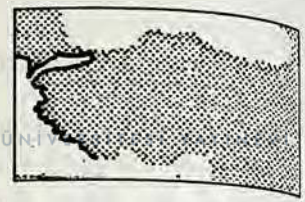

Blennius gattorugine Brunnich, 1763

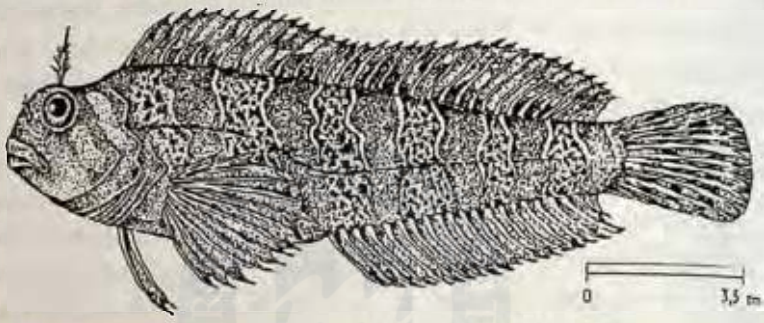

ALM.	Gestreifter schleimfisch	JAP.	
CEZ.		MAL.	Budakkra
DAN.		MIS.	Abu gourra'a
FAS.	Boumelousse	MON.	Bavoca
FRA.	Baveuse	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe lula
İNG.	Rock blenny	ROM.	Cucoşel
İSP.	Babosa	RUS.	
İSR.	Riran hamakrin	TUN.	Bouguil
İSV.		YUG.	Babica
İTA.	Bavosa	YUN.	Saliara
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

HOROZBİNA BALIĞI (1)

Perciformes takımının *Blenniidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 3-32 m. arasındaki bölgelerinde yaşarlar. Genel olarak, diplerinde orta boy taşlar olan bölgeleri ve büyük deniz yosunu (*laminaria*) zonlarını tercih ederler.

Vücut uzun, yanlardan arkaya doğru yassılaşmıştır. Baş kısa ve başın yüksekçe olan kısmında gözler yerleşmiştir. Gözün üstündeki tentakül iyi gelişmiş olup dallıdır. Başın profili yuvarlaktır. Başta tentakül-ler arasında oldukça derin enine bir çukur yer alır. Her gözün alt tarafında burnun üstünde küçük çatallı tentakül bulunur. Her çenede küçük tek sıralı keskin dişleri vardır. Sırt yüzgeci devamlıdır fakat son ışınlar diğerlerine nazaran daha uzundur. Sırt yüzgecinin ilk ışını arasında siyah bir leke bulunur. Vücudunun zemin rengi sarı kahverengi, zeytuni kahverengi ve kırmızımsı kahverengidir. Vücutta 6-7 adet koyu enine bantlar vardır. Bu bantlar sırt yüzgecinde de bulunur. Gözler kırmızımsı kahverengidir.

Omnivor balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan omurgasız hayvanlar (deniz kestaneleri. krustaseler, yumuşakçalar, kurtlar v.s) ve çeşitli yosunlar oluşturur. Üreme ilkbahar ve yaz aylarındadır. Erkekler yumurtaları kayalar arasında korurlar. Ayrıca yumurtaların bulundukları bölgeyi oksijen bakımından zenginleştirmek için su akımı yaparlar. Döllenen yumurtalardan çıkan larvalar 1 ay sonra serbestçe yüzerler. İhtimal yaz ortalarında dibe adapte olurlar.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (manyat, tarlakoz, gelincik ve kayabalığı sepetleri, olta ve parakete gibi av aletleri ile) bu balıklar da avlanırlar.

HOROZBİNA BALIĞI (2)

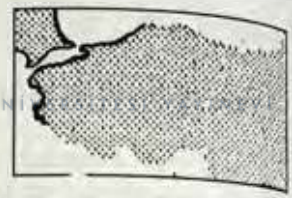

Blennius ocellaris Linnaeus, 1758

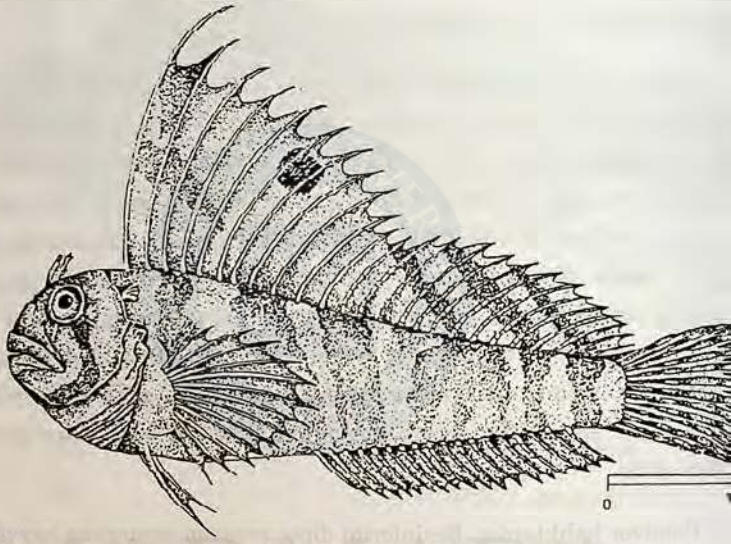

ALM.	Schleimfisch	JAP.	
CEZ.	Baosa	MAL.	Budakkra tal-ghajn
DAN.		MIS.	Abu gourra'a
FAS.	Boumelousse	MON.	Bavoca
FRA	Baveuse papillon	NOR.	
HOL.	POR. Marachomba		
İNG.	Butterfly blenny	ROM.	
İSP.	Torillo	RUS.	
İSR.	Riran hamakrin	TUN.	Bou zilliq
İSV.		YUG.	Slingura dubljinka
İTA.	Bavosa occhiuta	YUN.	Saliára
İZL.			

HOROZBİNA BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Blennidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 30-200 m. arasındaki derinliklerinde ve dipleri kayalık, taşlık olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücudu uzunca ve yanlardan yassılaşmıştır. Başı kısa, profili küt ve yuvarlaktır. Ağzı küçük, her çenenin gerisinde 2 uzun kanin (hafifçe bükülmüş), çenede sık dizilmiş dişler vardır (36-40 adet). Gözleri büyüktür. Yüzgeçleri gelişmiştir. Sırt yüzgecinin ön tarafı çok yüksektir (Dikenli ışın kısmı yumuşak ışın kısmına nazaran daha yüksektir). Dikenli kısmının arka tarafında (6.-7. ışınları arasında) mavimsi ve beyazımsı bir şeritle çevrilmiş olan koyu renkte bir büyük yuvarlak leke vardır. Birinci sırt yüzgecinin 1. diken ışını diğerlerinden daha uzundur. Her gözünün üstünde (gözler arasında) uçları çatallı bodur tentakülleri vardır. Vücutta 5-6 adet enine bant bulunur (koyu renkte). Sırt yüzgecinde derince bir girinti vardır

Etçil balıklardır. Besinlerini krustaseler, yumuşakçalar gibi küçük omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar-yaz aylarındadır. Yumurtalar dipte kayalar ve taşlar arasındaki yuvalara ve de ölü istiridye gibi hayvanların kabuklarına yapışırlar.

Etleri lezzetsiz ve kılçıklı olduğundan ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklarla beraber manyat, tarlakoz, diptrolu, olta ve parakete gibi av aletleriyle yapılır.

HOROZBİNA BALIĞI (3)

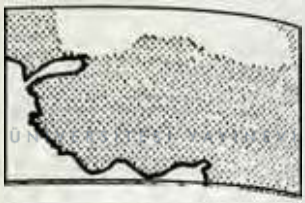

Blennius pavo Risso, 1810

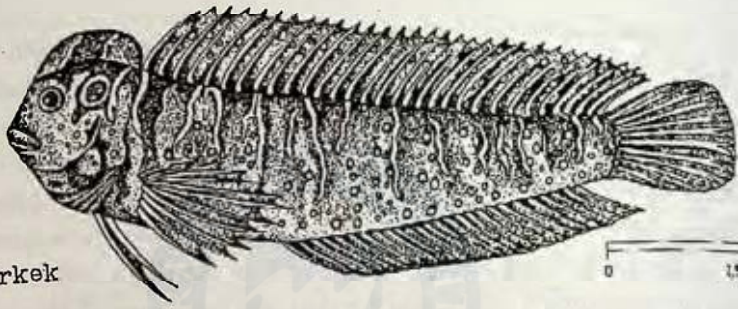

Erkek

ALM.	Pfauenschleimfisch	JAP.	
DAN.		MAL.	Buddakra tal-ghalla
CEZ.		MIS.	Abu-gurra'a
FAS.	Boumelousse	MON.	Bavoca
FRA.	Bigoula	NOR.	
HOL.		POR.	Judia
İNG.	Peacock blenny	ROM.	Cocoşel de mare
İSP.	Gallerbu	RUS.	Morska sobatchka
İSR.	Riran tavasi	TUN.	
İSV.		YUG.	Pijevac
İTA.	Bavosa liscia	YUN.	Saliára
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

HOROZBİNA BALIĞI (3)

Perciformes takımının *Blenniidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin dipleri taşlı, kayalık ve yosunlu bölgelerinde (gizlenmiş olarak) yayılmışlardır. Derinliği en çok 40-50 m. olan sahilleri tercih eden dip balıklarıdır. Zaman zaman tuzluluğu ‰ 5 olan yerlere de girerler.

Vücut çıplak ve yassı olup kuyruk yüzgecine doğru gittikçe inceleen şekildedir. Ağzı küçüktür. Burnu sivridir. Gözler küçüktür. Çenelerinin her bir yanında kıvrılmış olan bir diş vardır. Erkeklerde baş üzerinde az çok sertleşmiş bir ibik, dişilerde ise küçük ve ince bir ibik bulunur. Yanakta göz şeklinde bir leke vardır. Gözünün üzerinde göz çapından küçük tentakülleri vardır. Göğüs yüzgeçleri ancak anüse ulaşırlar. Sırt yüzgecinin yüksekliği eşit gibi devam eder. Anüs ve sırt yüzgeçlerinin yumuşak ışınlarının uçları açık renkte ve zarsızdır. Vücut rengi siyahımtrak esmer ve sırtı enine doğru koyu çizgilidir. Erkekler kuluçka döneminde yumurtaları korurlar.

Omnivor balıklardır. Besinlerini omurgasız hayvanlar (bilhassa yumuşakçalar) ve yosunlar teşkil eder. Üremeleri Mayıs-Eylül arasındadır. Yumurtası da demersaldir.

Etleri sert, kılçıklı ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı, diğer balıkları avlarken (manyat, tarlatoz, dip trolu gibi ağlar ve olta, parakete gibi iğneli takımlarla) bu balıklar da avlanırlar.

HOROZBİNA BALIĞI (4)

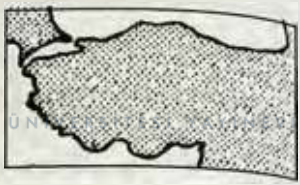

Blennius sanguinolentus Pallas, 1811

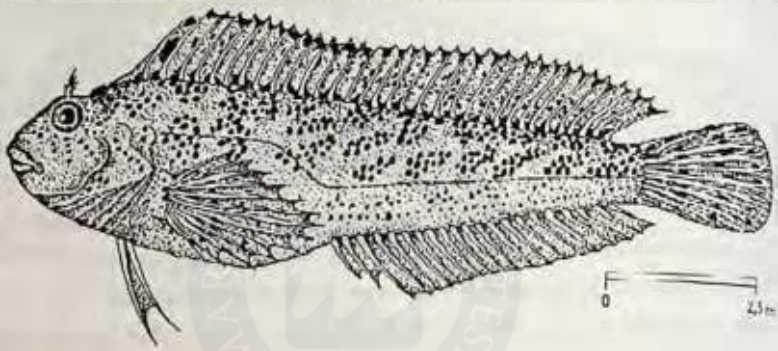

ALM.	Blutstriemenschleimfisch	JAP.	
CEZ.		MAL.	Budakkra hamra
DAN.		MIS.	Abu gourra'a
FAS .	Boumelousse	MON.	Bavoca
FRA.	Baveuse	NOR.	
HOL.		POR.	Caboz
İNG.	Red-speckled blenny	ROM.	Corosbina
İSP.	Lagartina	RUS.	
İSR.	Riran akod	TUN.	
İSV.		YUG.	Babica
İTA.	Bavosa insanguinata	YUN.	Saliára
İZL.			

HOROZBİNA BALIĞI (4)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Blenniidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 0,5-10 m. derinliklerinde bulunurlar. Dipleri kayalık ve yosunlu olan kıyı sularında yaşarlar.

Vücut şişko bir mide ile kalındır. Baş kısadır. Üst çenenin her bir yanında kıvrılmış 2 adet küçük kanin dişleri vardır. Her gözün üstünde 1 küçük tentakül vardır. Sırt yüzgeçleri aynı yükseklikte olmak kaydıyla kuyruk yüzgecine kadar devam edip, kuyruk yüzgeci ile biraz genişçe bir zar ile birleşir. Göğüs yüzgeci anüs yüzgecinin başlangıcına ulaşırlar. Göğüs ve anüs yüzgeçlerinin ışınlarının uçları şeffaf ve zarsızdır. Sırt yüzgecinin ilk ışınlarının üst tarafında siyah bir leke vardır. Vücuttaki renk değişebilir. Genellikle donuk zeytin renklidir. Kuyruk yüzgecinin üzerinde çokça kırmızı benekler bulunur.

Otnivor balıklardır. Çeşitli yumuşakçalar, deniz kestaneleri ve yosunlar besinlerini oluşturur. Üreme zamanı Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtalarını dipte bulunan ölü yumuşakçaların kabuklarına veya taşların alt taraflarına bırakırlar.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Manyat, tarlakoz, kaya balığı sepetleri, olta ve parakete ile herhangi bir balık için avcılık yapılırken, bu balıklar da tesadüfen avlanmış olurlar.

HOROZBİNA BALIĞI (5)

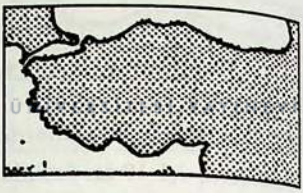

Blennius tentacularis Brünnich, 1765



ALM. Gehörnter Schleimfisch

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA.

HOL.

İNG. Horned blenny

İSP. Vieja

İSR.

İSV.

İTA. Bavosa cornuta

İZL.

JAP.

MAL.

MIS.

MON. Baveca cornüa

NOR.

POR. Peixe diable

ROM. Cocoşel de mare

RUS.

TUN.

YUG. Babuka

YUN.

HOROZBİNA BALIĞI (5)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Blenniidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 6-30 m. arasındaki derinliklerinde ve dipleri taşlı, kumlu olan yerlerinde yaşarlar. Çamurlu zeminli acı sularda da bulunurlar.

Vücut uzun, yanlardan yassılaşmıştır. Gözün üstündeki tentakülün diğerlerinden farklı olarak kenarlarının çatallı olmasıdır. Gözler arasındaki alan hafifçe kabarıktır. Burun kısa ve yuvarlaktır. Burun deliklerinin her birinin üst tarafında küçük ince bir diş gibi (çıkıntılı görünümlü) uzantı vardır. Sırt yüzgeçlerinin diken ve yumuşak ışınlarının arasında yarık yoktur. Sırt ve anüs yüzgeçleri aynı yüksekliklerde devam edip kuyruk yüzgeci ile bir zarla birleşirler. Karın yüzgeçleri anüse erişmezler. Sırt yüzgecinde 1. ve 2. ışınları arasında siyah bir leke vardır. Vücut rengi değişkendir. En genel şekli kestane rengi ve soluk sarı rengi ile beraberce birbiri ardınca gelmek üzere düzenlenmiştir. Vücut siyahımtrak kırmızı, siyah veya esmer çizgili, küçük lekelidir. Çoğu kezde net olarak 7-8 adet enine siyah çizgiler ihtiva eder. Tüm yüzgeçler koyu renkte ve kaideleri gri renklidir.

Omnivor balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan omurgasız hayvanlar ve yosunlar teşkil eder. Üremesi ilkbahar ve yaz aylarındadır. Döllenme olayı hemen hemen su sathında meydana gelir.

Eti sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklar avlanırken yapılır (manyat, tarlakoz, kaya ve gelincik balıkları için sepetler, olta ve parakete gibi av aletleri ile).

HOROZBİNA BALIĞI (6)

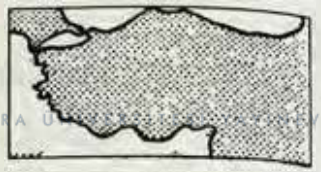

Coryphoblennius galerita (Linnaeus, 1758)

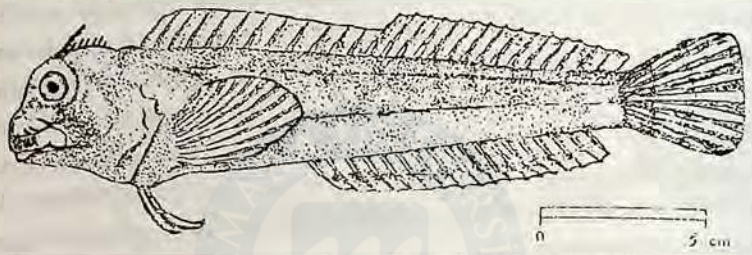

ALM.

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA.

HOL.

İNG Climbing blenny

İSP. Moma

İSR.

İSV.

İTA. Bavosa galletto

İZL.

JAP.

MAL.

MIS.

MON. Baveca galetu

NOR.

POR. Marachomba

ROM. Horozbina

RUS.

TUN.

YUG. Slingurica penjacica

YUN.

HOROZBİNA BALIĞI (6)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Blennidae* familyasındır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 2-30m. arasında olan, diplerinde taşlık ve *Laminaria*'lı deniz yosunu bulunan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut uzun, profili (baş) tatlı eğimli ve ağız geniştir. Alt çenede iyi gelişmiş 2 adet kanin dişleri vardır. Başta gözler arasında 1 adet yandan yassılaşmış, etlice ve kenarları çıkıntılı olan tentakülü vardır. Ayrıca bu tentakülün arkasında tek sıra halinde olan çıkıntılar vardır (3-7 adet). Sırt yüzgeci ve anüs yüzgeci kuyruk yüzgeci ile birleşmiş değildir. Sırt yüzgecinin diken ışınları kısmı, yumuşak ışınlar kısmından daha alçak ve ikisinin arasında açıkça görülen bir yarık vardır. Vücutta açık veya esmer renkte olan enine bantlar bulunur. Gençlerde vücut ve baş üzerinde mavimsi-beyaz benekler vardır. Kuyruk yüzgeci açık veya enine olan esmer çizgilidir. Sırt ve anüs yüzgeçleri genellikle açık renklidir. Göğüs yüzgeçlerinin zarları siyah, ışınları beyazdır.

Omnivor balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan omurgasız hayvanlar ve yosunlar teşkil eder. Üremeleri yaz aylarında taşlık olan yerlerde gerçekleşir. Yumurtalar iplikcikleri vasıtasıyla taşlara tutunurlar ve erkekler tarafından korunurlar.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avıcılığı diğer balıklar (manyat, tarlakoz, gelincik ve kayabılığı sepetleri, olta ve parakete ile) avlanırken bu balıklarda avlanmış olurlar.

HORTUM KAYASI BALIĞI

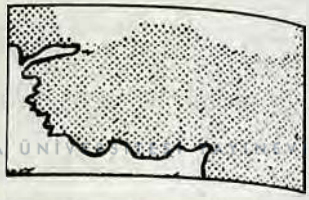

Gobius paganellus Linnaeus, 1758

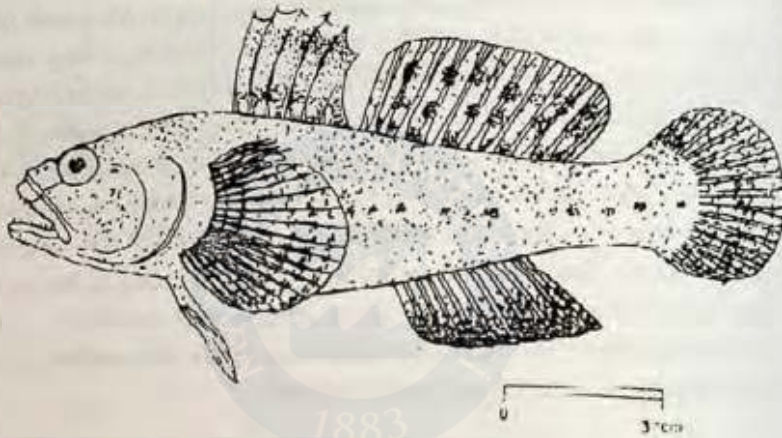

ALM.	Blutgrundel
CEZ.	
DAN.	
FAS.	Baghbagh
FRA.	Gobie paganel
HOL.	
İNG.	Rock goby
İSP.	Cabot
İSR.	Qevarnun hahof
İSV.	
İTA.	Ghiozzo paganello
İZL.	
JAP.	
MAL.	Mazzun
MIS.	Abu-kirsh
MON.	Gobu nigru
NOR.	
POR.	Caboz
ROM.	
RUS.	
TUN.	
YUG.	Glavoc porupnjak
YUN.	Goviós

HORTUMKAYASI BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Gobiidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 0-100 m. arasındaki sularında ve dipleri kumlu, çamurlu, taşlı, yosunlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut silindir şeklindedir. Birinci sırt yüzgecinin üst tarafında renksiz ve sarımsı-portakal renkli bir bant vardır. İkinci sırt yüzgecinde pembemsi-beyaz benekler bulunur. Göğüs yüzgeci ışınları iyi gelişmiştir. Vücudun genel rengi değişiklik gösterirsede sırt tarafları yeşilimsi-sarımsı düzensiz esmer lekelidir. Birinci sırt yüzgeinin tabanına doğru uzanan çok açık bir şekilde göğüs yüzgecinin serbest ışınları görülmektedir. Ön burun delikleri 6 ya da daha çok parmak şekilli dallanma gösteren tentaküllüdür. Yançizgi üzerinde 50-57 adet pul vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, balık yumurtaları ile karides, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir.

Etleri beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri olan balıklardır. Taze olarak tüketilir. Ülkemizde tükekimi çok az olmakla beraber dış ülkelerde aranılan bir balıktır. Avcılığı manyat, tarlakoz, olta, parakete ve sepet gibi av aletleriyle yapılır.

ISKARMOZ BALIĞI (1)

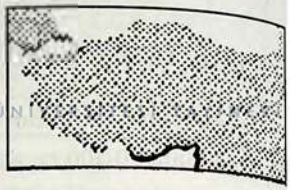

Sphyraena chrysotaenia Klunzinger, 1884

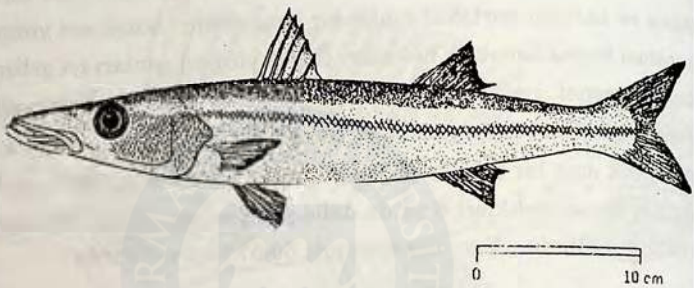

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS		MON.	
FRA.	Becune	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Blunt jaw barracuda	ROM.	
İSP.		RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Luccino marino orientale	YUN.	
İZL.			

ISKARMOZ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Sphyraenidae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerin derinliği 100 m. kadar olan sularında yaşarlar. Kızıldeniz'den Akdeniz'e geçmiş bir balıktır.

Vücudu uzuncadır. Vücudundaki pulları küçüktür. Baş ve çeneler uzundur. Dişleri büyük, keskin ve batıcıdır. Ağız büyükçedir. İki sırt yüzgeci, karın yüzgeci, göğüs yüzgeci ve anüs yüzgeci vardır. Yüzme keseleri büyüktür. Karın yüzgeçleri birinci sırt yüzgecinin hizasının ön tarafında bulunur. Kuyruk yüzgecinin arka kısımları ve birinci sırt yüzgeci siyahgri renklerindedir. Vücudunun rengi koyu yeşil-esmer, karın tarafları ve yanları gümüşi-beyazdır.

Karnivor(etçil) balıklardır. Besinlerini hamsi, uskumru, kolyoz gibi balıklar ile deniz anası, mürekkep balığı ve krustase gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar-yaz ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti beyazdır, ancak lezzetli değildir. Ülkemizde tüketilmez. Bazı dış ülkelerde taze ve tuzlu olarak yenir. Avcılığı dalyan, manyat, uzatma ağları ve paraketelerle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ISKARMOZ BALIĞI (2)

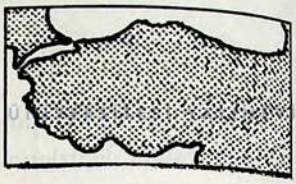

Sphyraena sphyraena (Linnaeus, 1758)



ALM.	Barracudas	JAP.	Kamasu
CEZ.	Alut	MAL.	Lizz
DAN.	Barrakuda	MIS.	Moghzal
FAS.	'Lissighné	MON.	Lüssü de marina
FRA.	Brochet de mer	NOR.	Barrakuda
HOL.	Barracoeda	POR.	Bicuda
İNG.	Barracuda	ROM.	Luci
İSP.	Espetón	RUS.	Barrakuda
İSR.	Asfirma	TUN.	Maghzel
İSV.	Barracuda	YUG.	Barakuda
İTA.	Luccio marino	YUN.	Leutsos
İZL.			

ISKARMOZ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Sphyraenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin dipleri kayalıklı ve kumlu yerlerinde, derinliği sığ sulardan 100 m.'ye kadar olan bölgelerinde bol olarak bulunurlar.

Vücut oldukça uzun ve küçük pullarla örtülüdür. Baş ve çeneleri uzuncadır. Ağız açıklığı büyüktür. Dişleri büyük ve keskindir. İki sırt yüzgeci, karın yüzgeci ve anüs yüzgeci vardır. Karın yüzgeci birinci sırt yüzgecinin karşısındadır. Vücudunun sırt tarafları koyu yeşil, gri renklerinde, karın tarafları ve yanları gümüşidir. Sırt ve kuyruk yüzgeçleri siyahımsı-gri, diğer yüzgeçleri ise açık gri ve sarıdır. Gençleri ise siyahımsı lekelidir.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini sardalya, hamsi, kolyoz, uskumru gibi balıklar ile mürekkep balıkları ve krustaseler gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar-yaz aylarındadır. Yumurtaları pelajiktir. Yumurta verimi 400.000 kadardır.

Eti lezzetli değildir. Bazı ülkelerde taze ve tuzlanarak tüketilmektedir. Avcılığı ığrıp, manyat, uzatma ağları ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ISKAROZ BALIĞI

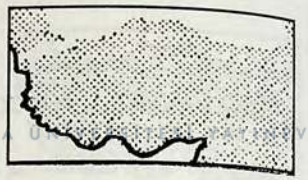

Sparisoma cretense (Linnaeus, 1758)

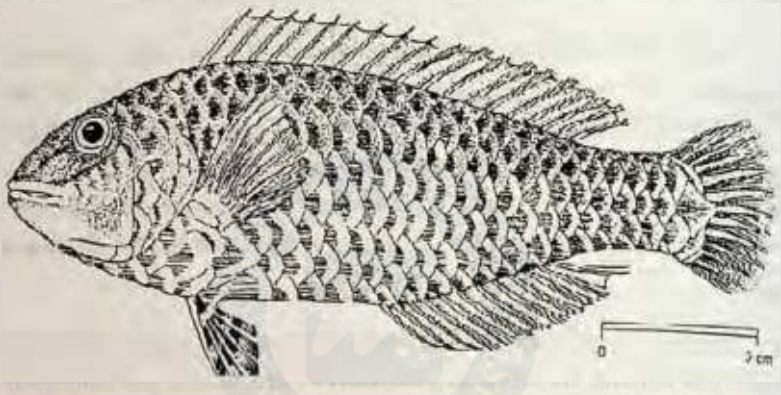

ALM. Papageifische

CEZ. Jakkhàn

DAN. Papegojefisk

FAS. Kanaria

FRA. Perroquet

HOL.

İNG. Parrot fish

İSP. Vieja colorada

İSR. Sqarus

İSV. Papegojfiskar

İTA. Scaro

İZL.

JAP. Budai

MAL. Marzpan

MIS.

MON. Scaru de Grecia

NOR.

POR Peixe-papagaio

ROM.

RUS.

TUN. Arousa

YUG. Papigaca

YUN. Scáres

ISKAROZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Scaridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 5-50 m olan; dipleri kayalık, taşlık, uçurumlu bitkili ve engebeli bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut oval, yanlardan hafifçe basık, baş konik, burun yuvarlak, özellikle gözler arasındaki saha düzdür. Ağzının durumu papağanın gaga yapısına benzemektedir. Vücudundaki pullar çok geniştir. Yançizgi üzerinde 23-35 adet pul vardır. Gözlerin aşağısında yanakların üzerindeki pullar 1 sıralıdır. İki renkli şekli vardır. Biri (ihtimal erkekde) solungaç kapağınının arkasında geniş büyük bir leke (gri) dir. Diğeri (ihtimal dişide) kuyruk sapının üstünde, göğüs yüzgecinde ve solungaç kapağının üzerinde büyük sarı çıkıntı üstünde geniş gri bir leke olup zemini kırmızıdır. Keza göz sarıdır.

Omnivor balıklardır. Besinlerini diplerde bulunan çeşitli küçük yumuşakçalar, krustaseler gibi omurgasız hayvanlar ile çeşitli deniz yosunları oluşturur. Üremeleri Ağustos-Ekim ayları arasındadır. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir.

Etleri sert ve lezzetsiz olduğundan ekonomik değerleri de yoktur Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve diptrol ağları ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ISPAROZ BALIĞI

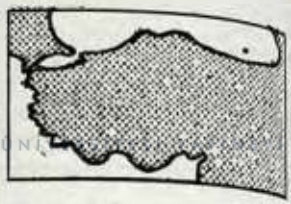

Diplodus annularis (Linnaeus, 1758)

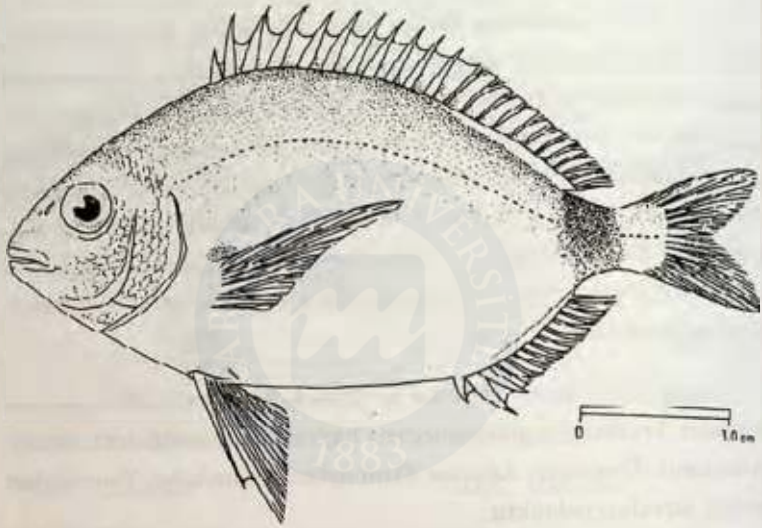

ALM.	Gemeiner Geissbrassen	JAP.	
CEZ.	Sparalion	MAL.	Sparlu
DAN.		MIS.	Sabaris
FAS.	Rabej	MON.	Sperlin
FRA.	Sparaillon	NOR.	
HOL.		POR	Alcarraz
İNG.	Annular bream	ROM.	Sparos
İSP.	Raspallon	RUS.	Sporitza
İSR.	Sargus hatabaat	TUN.	Sibrí
İSV.		YUG.	Spar
İTA.	Sparaglione	YUN.	Spáros
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ISPAROZ BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 50 m. ye kadar olan yerlerinin sahillerinde yayılma gösteren bir balıktır.

Vücut oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Burnu kısa ve küttür. Üst ve alt çenedeki dişleri sıra teşkil eder. Dişleri öne doğru çıkıntılı değildir. Ağzı küçüktür. Vücut iri pullarla örtülüdür. Göğüs yüzgeçleri anüs yüzgecine kadar ulaşır. Yançizgi yay şeklindedir. Vücudunun karın ve yan tarafları gümüşi renktedir. Enine ışınları açık bir şekilde görülmektedir. Kuyruk yüzgecinin başlangıcında bir adet geniş ve enine siyah bir bant vardır.

Omnivor (hem hayvan ve hem de bitkilerde beslenen) hayvanlardır. Besinlerini yumuşakçalar, karides, yengeç gibi omurgasız hayvanlar ve bitkiler oluşturur. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları ve larvaları pelajiktir.

Eti lezzetlidir. Taze olarak yenir. Avcılığı olta, parakete, çökertme ağları ve diptrolu ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

İĞNELİVATOZ BALIĞI

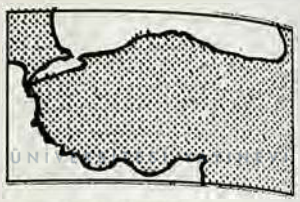

MARMARA ÜNİ

Dasyatis pastinaca (Linnaeus, 1758)

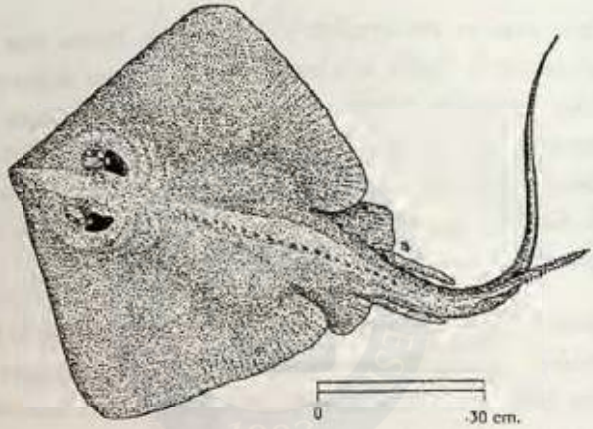

ALM.	Stechrochen	JAP.	
CEZ.		MAL.	Bell
DAN.	Pigrokke	MIS.	Hiddaia
FAS.	Tchoutchou	MON.	Raza pastinaca
FRA.	Pastenague	NOR.	Pil-skater
HOL.	Piljlstaartrog	POR	Jamanta
İNG.	Common stingray	ROM.	Pisica de mare
İSP.	Pastinaca	RUS.	Kvostokol
İSR.	Trigon kotzani	TUN.	
İSV.	Stingrock	YUG.	Zutulja
İTA.	Pastinaca	YUN.	Sélachi trygéna
İZL.			

İĞNELİVATOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Rajiformes takımının *Dasyatidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil bölgelerinde; derinliği 60 m. ye kadar olan sularında ve zemini kumlu, çamurlu yerlerinde yaşarlar.

Vücut sırt-karın istikametinde yassılaşmıştır Disk şeklinde olan vücudunun genişliği boy uzunluğundan az daha büyüktür. Kuyruğun boyu disk boyunun 1.5 katı kadardır. Gövdenin alt kısmında ağız, burun delikleri ve 5 çift solungaç deliği bulunur. Gözün üstünde arka kısmına doğru bir çift spirakulum (su püskürtme deliği) vardır. Sırtta testere şeklinde tırtıklı bir iğne bulunur. Kuyruk yüzgeçsiz olup uzun, kamçı şeklindedir. Derisi çıplak, dikensizdir. Kuyruğun alt ve üst tarafında kuyruğun ucuna kadar devam etmeyen deri kıvrımları vardır. Sırt yüzgeçleri yoktur. Vücut rengi üstte gri, kahverengi, kırmızımtrak veya zeytin yeşilidir. Gençlerinde beyaz benekler bulunur. Alt kısmının rengi ise kirlibeyazdır. Rengini bulunduğu ortama göre ayarlar.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini balıklar ve krustaseler, mlüskler gibi dipte yaşayan omurgasız hayvanlardır. Üremeleri çiftleşerek olur. dişiler 4-6 adet yavruyu canlı olarak doğrurular.

Eti lezzetsiz olduğundan ekonomik değeri çok azdır. Etinden ve yağından faydalanmak üzere ihracaatı yapılmaktadır. Avcılığı dip trolu, ığrıp, parakete ve oltalarla yapılır.

İNCİ BALIĞI



Carapus acus Brunnich, 1763

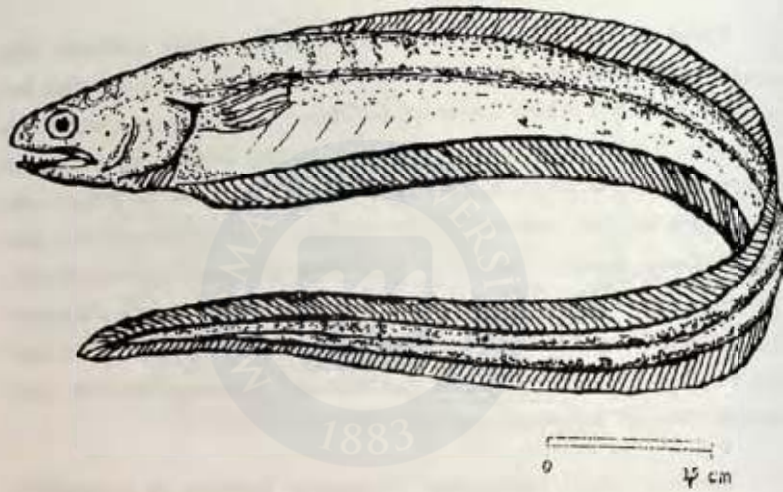

ALM.	Nadelfisch	JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	Carignera de marina
FRA.	Aurin	NOR.	
HOL.		POR	
İNG.	Pearl fish	ROM.	
İSP.	Zurriaga	RUS.	
İSR.	Dayyar	TUN.	
İSV.		YUG.	Strmorinac
İTA.	Galiotto	YUN.	
İZL.			

İNCİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carapidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği sığ sahillerden 150 m.'ye kadar olan yerlerinde, dipleri taşlı ve kumlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ince uzun ve yanlarından basıktır. Pulları yoktur. Çeneler geniş ve gözün arka kısmına geçer. Şekli yılan balığını andırır. Solungaç kapağının üst kısmı sivridir. Ayrıca göğüs yüzgecinin kaide kısmını bu sivri geçer. Sırt ve anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgeçleriyle birleşmiş olarak devam eder. Karın ve kuyruk yüzgeçleri yoktur. Anüs göğüs yüzgecinin kaide kısmının ön tarafında (başa daha yakın) bulunur. Larval evrenin başlangıcında sırt yüzgecinin birinci ışını çok fazla uzamıştır. Sırt yüzgecinin ışınları anüs yüzgecinin birinci ışınlarından kısadır. Kuyruğu kamçı gibidir. Sırt tarafları yeşilimtrak-sarı ile karışık turuncu, karın tarafı beyaz ve yüzgeçler sarımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balık ve larvalar ile çeşitli yumuşakçalar, kurtlar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mayıs-Eylül ayları arasındadır. Yumurta, larva ve gençlik evreleri pelajik, ergin evrelerinde ise dip hayatına uyarlar. Deniz hıyarlarının içlerine girerek onlarla ortak yaşarlar.

Etleri beyazdır. Ekonomik değerleri olmayan balıklardır. Avcılığı algarna ile gelincik ve kaya balığı sepetleriyle yapılır.

İSKENDER BALIĞI

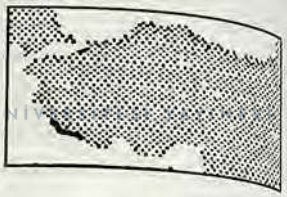

Scyris alexandrina (E. Geoffroy Saint-Hilaire, 1817)

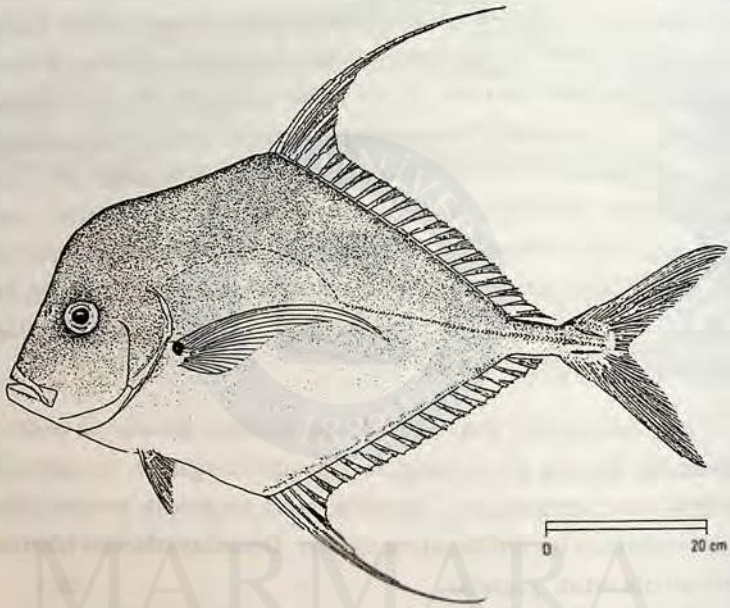

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Cordonnier bossu	NOR.	
HOL.		POR	
İNG.	Alexandria pompano	ROM.	
İSP.	Jurel de Alejandria	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.		YUN.	
İZL.			

İSKENDER BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 50 m.'ye kadar olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut yüksek ve çok yassıdır. Sırtın yandan görünüşü diktir. Ağız büyüktür. Sırt yüzgecinin ön tarafında 7 adet diken vardır. Yançizgi üzerinde pul vardır. Ancak vücudun diğer yerlerinde pul yoktur. Kuyruk sapının her iki tarafında karina bulunur. Sırt yüzgecinde 1 diken ve 20-22 adet devamlı yumuşak ışın vardır. Anüs yüzgeinde 2 diken ve 18-20 adet yumuşak ışın bulunur. Gençlerde ilk yumuşak ışınlar sırt ve anüs yüzgeçlerinde ipliksi uzantılar şeklindedir. Yançizgi üzerinde 4-20 adet pul vardır. Baş ve vücudun üst tarafları gümüşi, yan ve karın tarafları beyaz renktedir. Sırt yüzgecinin ışınları siyah renklidir. Gençlerin vücudunda 5 adet enine koyu bant vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini sadalya, hamsi ve çaça gibi balıklar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır.

Ekonomik değeri çok az olan balıklardır. Avcılığı diğer balıklar (manyat, ığrıp, dalyan, olta ve parakete ile) avlanırken bu balıklar da avlanırlar.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

İSKORPİT BALIĞI (1)

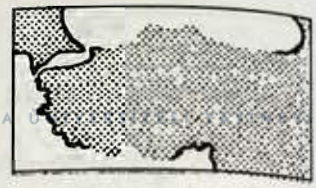

Scorpaena notata Rafinesque, 1810

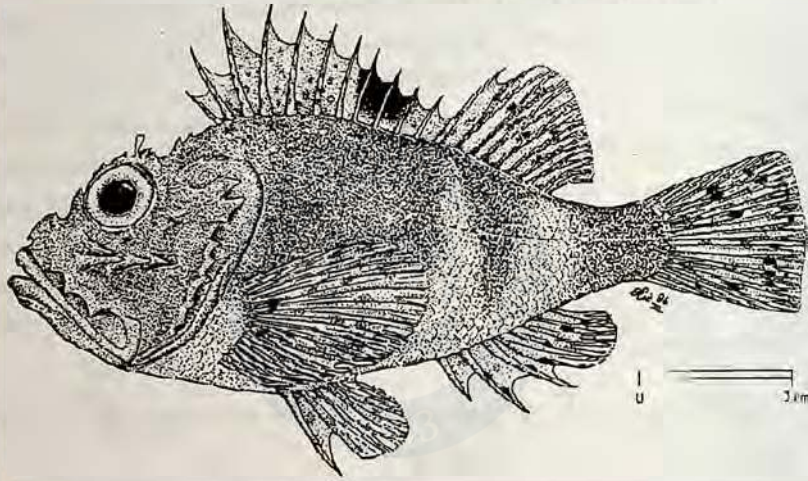

ALM.	Kleiner roter Drachenköpf	JAP.	
CEZ.		MAL.	Skorfna
DAN.		MIS.	Akrub
FAS.	Eagiat	MON.	Capun picium
FRA	Pepite rascasse	NOR.	
HOL.		POR.	Rascasso
İNG.	Small red scorpion fish	ROM.	
İSP.	Escorpora	RUS.	
İSR.	Aqravnun halaq	TUN.	Bou keshesh sghir
İSV.		YUG.	Jaukavica
İTA.	Scorfanotto	YUN.	Scorpiós
İZL.			

İSKORPİT BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Scorpaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 15-700 m. arasında olan bölgelerinde; dipleri kumlu, çakıllı, taşlı ve yosunlu yerlerinde yaşarlar. Ancak derinliği en çok 300 m. ye kadar olan yerleri tercih ederler.

Vücut orta büyüklükte ve sert pullarla örtülüdür Baş, boğaz ve göğüs yüzgeçlerinin kaideleri çıplaktır Yanak ve operkulum üzerinde kabarcıklar vardır. Gözler büyük, dikey çapı yatay çapına eşittir. Vücut üzerinde, yan çizgi boyunca, kemiksi çıkıntıların kaidesinde ve diğer kısımlarında palet şeklinde sertleşmiş çıkıntılar bulunur. Göz tentakülleri ve göz altındaki tentaküller çok gelişmiştir. Sırt yüzgecinin diken ışınlarının 3., 4., 5. ışınları en uzunlarıdır. Anüs yüzgecinin diken ışınlarının 2. si en uzunudur. Baş büyük, alnı girintili çıkıntılıdır. Vücudun üst kısımlrı esmer renktedir. Göğüs, kuyruk ve sırt esmer çizgilidir. Sırt yüzgecinin 8-11. diken ışınlarının arasında siyah bir leke vardır. Genel renk kahverengi kırmızıdır. Yüzgeçler siyah beneklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar ve karides, yengeç gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremesi ilk bahar aylarındadır.

Eti sert, beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik önemi vardır. Taze ve dondurulmuş olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete ve diptrolo gibi av aletleriyle yapılır.

İSKORPİT BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİV

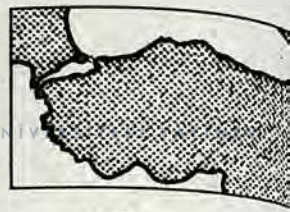

Scorpaena porcus Linnaeus, 1758

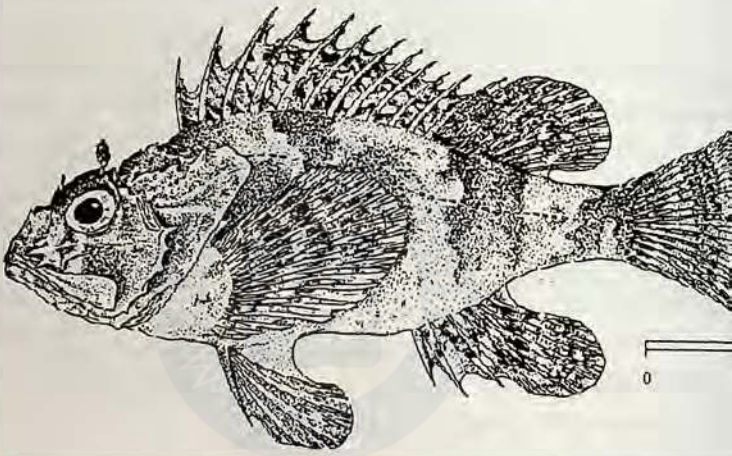

ALM.	Kleiner Drachenkopf	JAP.	Fusakasago
CEZ.	Raskas	MAL.	Skorfna
DAN.	Blakaeft	MIS.	Akrub
FAS.	Rascasse	MON.	Rascassa
FRA.	Rascasse noire	NOR.	
HOL.	Schorpioen-vissen	POR.	Rascasso
İNG.	Small-scaled scorpion fish	ROM.	Scorbie-de-mare
İSP.	Rascacio de roca	RUS.	Skorpida
İSR.	Akrabit	TUN.	Bu kechchech
İSV.	Skorpänfiskar	YUG.	Skrpun
İTA.	Scorfano nero	YUN.	Scórpena
İZL.			

İSKORPİT BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Scorpaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 0-130 m. fakat genellikle 0-30 m. arasında olan bölgelerinde bulunurlar. Dipleri kumlu, çamurlu, taşlı ve bitkili olan sahillerde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut irice ve küçük pullarla kaplıdır. Baş büyüktür. Başın üzeri, göğüs yüzgeçleri ve karın yüzgeçlerinin alt tarafları pulsuzdur. Başın uzunluğu genişliğinden fazladır. Ağzı büyük ve eğridir. Gözleri büyük olup dikey çapı yatay çapından küçüktür. Gözlerinin önünde iki çift burun deliği vardır. Gözlerin tentakülleri küçüktür. Sırt yüzgecinin en uzun ışınları 3., 4. ve 5. ışınlarıdır. Sırt yüzgecinin yumuşak ışınları diken ışınlarından uzundur. Alın girintili ve ensede bir çukur vardır. Altçene ucunun alt tarafında yan yana iki delik bulunur. Başın üzerinde sivri olmayan her yönde bilhassa geriye doğru çok sayıda deri çıkıntıları vardır. Vücut ve yüzgeçler esmerimsi veya kırmızımsı ve az da gri renklidir. Vücutta 3 adet esmer dikey bant vardır. Yüzgeçler koyu bantlı ve lekelidir. Başın alt tarafı üst tarafından daha açık olup esmer renkte ve çizgilidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya balıkları ve horozbina gibi küçük dip balıkları ile karides, yengeç ve deniz yıldızları gibi omurgasız dip hayvanları teşkil eder. Cinsi olgunluğu 2-3 yaşlarında erişir. Üremeleri ilkbahar-yaz aylarındadır.

Etleri beyaz, sert ve lezzetlidir. Ekonomik önemi yüksek olan balıklardır. Taze ve dondurulmuş olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete ve dip trolu ile yapılır.

İSKORPİTHANİSİ BALIĞI

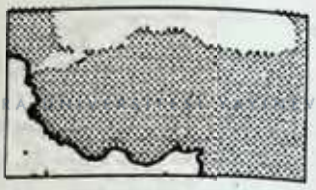

Polyprion americanus (Schneider, 1810)

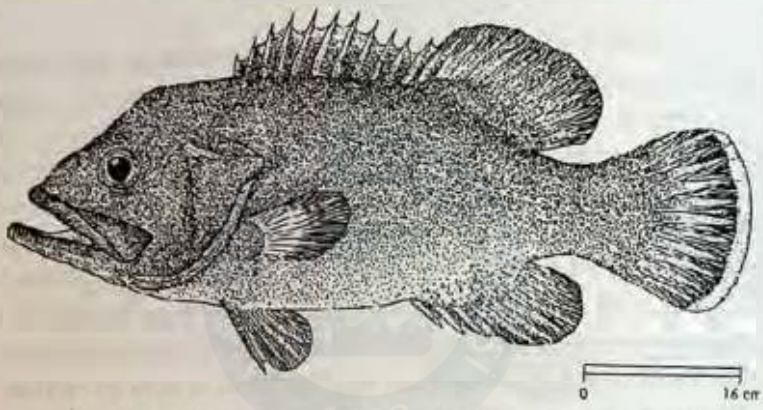

M.	Wrackbarsch	JAP.	
CEZ.	Mérot gris	MAL.	Dott
DAN.	Vragfisk	MIS.	Moza
FAS.	Tsärna bèda	MON.	Pampanu
FRA.	Cernier	NOR.	Vragfisk
HOL.	Reuzenbaars	POR.	Cherne
İNG.	Stone bass	ROM.	
İSP.	Cherna	RUS.	
İSR.		TUN.	Mennani
İSV.	Vrakfisk	YUG.	Kirnja glavulja
İTA.	Cernia di fondale	YUN.	Vláchos
İZL.	Blakarpi		

İSKORPİTHANİSİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 100-200 m. arasında (nadiren 1000 m ye kadar olan derinliklerde); dipleri kayalık ve taşlık olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut büyük, iri, yüksekliği oldukça fazla ve kuvvetli yapılıdır. Baş büyük, profili dik durumu açıkça gösteriyor. Gözler arasında ve üstünde ile başın ön üst tarafında çukurlar ve kabartılar vardır. Altçene üst çeneden daha uzundur. Dişler küçük, konik, kuvvetli ve keskindir. Ön solungaç kapağının kenarları dişlidir. Solungaç kapağı üzerinde geriye doğru uzanan karina şeklinde bir çıkıntı vardır. Pullar küçük olup baş ve vücudu örtmektedir. Ayrıca yüzgeçlerin kaide kısımlarının üzerinde de pullar vardır. Ancak pullar Sırt, anüs ve kuyruk yüzgeçlerinin üzerinde geniş bir yayılım gösterir. Sırt yüzgecinin 11-12 adet çok sert diken ışını ve 11-12 adet yumuşak ışını; anüs yüzgecinin de 3 adet diken ve 8-10 adet yumuşak ışını vardır. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Yan çizgi üzerinde 90-114 adet pul vardır. Ergin balıkların sırt bölgesi koyu kahverengi, yan tarafları açık renkli ve karın tarafları ise sarımsıdır. Bazan yanlarda ve sırtta yan taraflarında donuk, solgun daha açık benekler bulunur. Gençlerinde büyük beyaz ve daha küçük siyah benekler düzensiz şekilde dağılmış olabilir. Kuyruk yüzgecinin kenarı beyazdır. Bu balıklar açık denizlerin dip sularında fakat daha çok yüzücü döküntü ve deniz yosunlarının bulundukları bölgelerde yüzerler. Ya tek ya da sürüler halinde yüzücü döküntüler etrafında bulunurlar. Genel olarak gençleri sürü halinde olurlar. Erginleri göçmen olup hayatlarını dipte geçirirler. Yaz ve sonbahar aylarında kıyılara doğru gelirler.

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar ve yengeç, istakoz, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremesi yaz aylarındadır.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri çok yüksek balıklardır. Taze ve dondurulmuş olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete, diptrolu ve zıpkın ile yapılır.

İSTRONGİLOZ BALIĞI

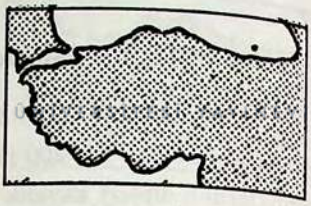

Spicara smaris (Linnaeus, 1758)

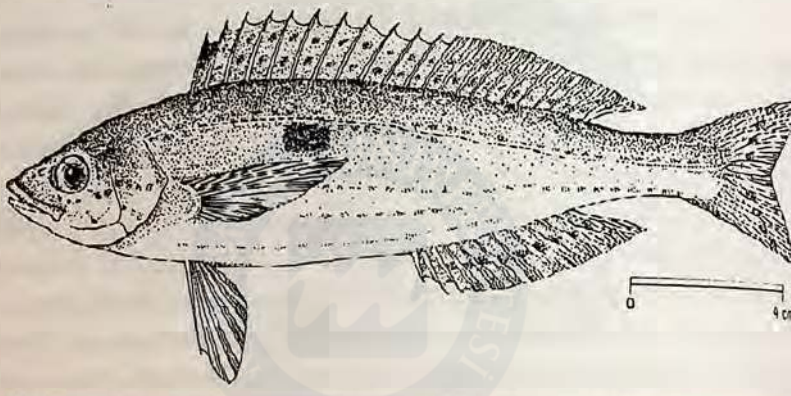

ALM.	Laxierfische	JAP.	
CEZ.	Tchoucla	MAL.	Arznella
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	Zerlu
FRA.	Picarel	NOR.	
HOL.	Zeeschijter	POR.	Ferreiro
İNG.	Picarel	ROM.	Smarid
İSP.	Caramel	RUS.	Smirida
İSR.	Smaris	TUN.	Bou zoummara
İSV.		YUG.	Gera
İTA.	Zerro	YUN.	Marida
İZL.			

İSTRONGİLOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Centracanthidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 150 m.'ye kadar olan bölgelerinde bulunurlar. Dipleri kayalık, çamurlu ve yosunlu yerlerde yaşayan balıklardır.

Vücut ovalimsidir. Ağız ileriye doğru çekilerek bir tüp gibi uzatılabilir. Vücut yüksekliği tüm boyun 1/5 ya da 1/6 sı kadardır. Damakta diş yoktur, nadiren çok küçük olarak bulunur. Vücut yüksekliği baş boyuna eşittir. Vücut ktenoit pullarla örtülüdür. Sırt yüzgecinin öndeki ilk 3 ışının uç kısımlarında siyah leke bulunur. Sırt yüzgecinde 11 adet diken ışın ve 11 adet yumuşak ışın vardır. Diken ve yumuşak ışın arasında girinti yoktur. Yançizgi ile sırt yüzgeci arasında 4'ten fazla pul sırası vardır. Solungaç kapağında ve yanaklarda pul vardır. Yançizgi ile göğüs yüzgeci arasında dört köşeli bir leke bulunur. Sırt tarafları koyu kül renginde, yan ve karın tarafları ise beyazdır.

Omnivor (çeşitli besin alan) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, balık yumurtaları, yosunlar ile midye ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Cinsi olgunluğu 3. yaşından itibaren başlar. Yumurtaları demersal, larvaları ise pelajiktir.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri yüksektir. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, tekir ağları, özel sepet ve olta ile yapılır.

İZMARİT BALIĞI

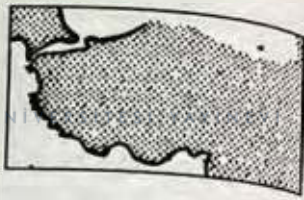

Spicara maena maena (Linnaeus, 1758)

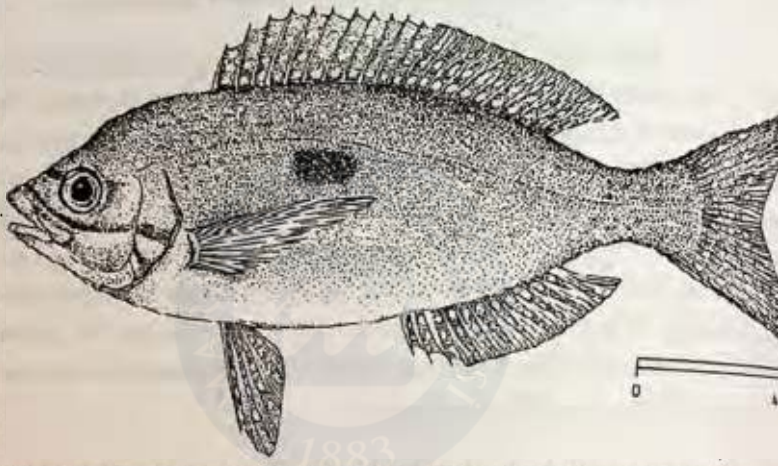

ALM. Laxierfisch
CEZ. Mendola
DAN.
FAS.
FRA. Mendole commune
HOL.
İNG. Blotched picarel
İSP. Chucla
İSR. Manun
İSV.
İTA. Mennola
İZL.
JAP.
MAL. Mirli
MIS.
MON. Menura
NOR.
POR. Chucla
ROM.
RUS.
TUN. Zoumrat
YUG. Modrak
YUN. Ménoula

İZMARİT BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Maenidae* familyasındandır. Eski dünya (Avrupa, Asya, Afrika)nın sahillerinde, genellikle yosunların bol olduğu bölgelerde yaşamlarını sürdüren dip balıklarıdır.

Vücudu uzunca veya silindir şeklindedir. Vücut küçük pullarla örtülüdür. Vücut üzerinde, geniş ve enine olan birçok esmer bant bulunur. Yançizgi ile göğüs yüzgeci arasında dört köşeli bir leke vardır. Kuyruğu çatal şeklindedir. Tek yüzgeçlerinde mavi lekeler ve benekler bulunur.

Omnivor balıklardır. Besinini küçük balık, balık yumurtaları ile krustaseler gibi omurgasız hayvanlar ve biraz da bitkisel organizmalar oluşturur. Dişilerin ömrü erkeklere nazaran daha kısadır. Bütün sene boyunca sahillerde rastlanılırken, senede iki defa (ilk ve sonbahar aylarında) sahillerde kümelendiği ve iki defa da (kış ve yaz aylarında) sahillerden yaklaşık 100 m. ya da daha fazla derinliklere gittiği gözlenmektedir. Kışın suyun soğumasıyla derinlere inerler. Dişiler erkeklerden daha fazla sıcaklıktan hoşlanırlar. Ortalama olarak yaşam süresi 7-8 yıl olup cinsi olgunluğa dişilerde 3. yılda, erkeklerde 4. yılda ulaşmaktadırlar. Üremelei sahillere yakın yerlerde Nisan'dan Temmuz'a kadar devam eder. Yumurtaların çapı 0.35-0.50 mm. arasında olup demersaldir. Yumurtadan çıkan larvalar ise sahillere yakın yerlerde pelajik olarak yaşarlar.

Etleri çok lezzetlidir. Ekonomik değeri oldukça yüksektir. Taze ve isli olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, tarlakoz, özel sepet ve olta ile yapılır.

KAĞIT BALIĞI

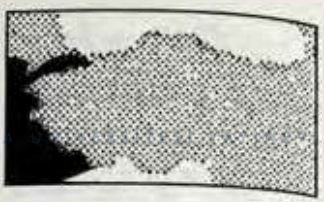

Trachipterus trachypterus (Gmelin, 1789)

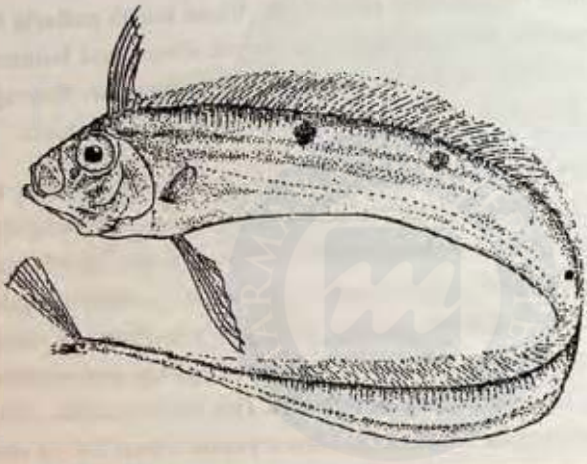



ALM. Läbelfisch
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA. Poisson ruban
HOL.
İNG. Deal fish
İSP. Flámula
İSR. Trakhipterus
İSV.
İTA. Pesce nastro
İZL.
JAP.
MAL. Fjamma
MIS.
MON. Pisciu rüban
NOR.
POR.
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Mac
YUN. Trachypteros

KAĞIT BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Lampridiformes takımının *Trachipteridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 15-500 m. arasında olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücutları yanlardan yassılaşmış, ince, uzun ve saydamdır. Başları nispeten küttür. Ağızları çok küçük ve az gelişmiş dişleri vardır. Sırt yüzgeci başın hemen üstünde taç (tepelik) meydana getirdikten sonra kuyruk yüzgecine kadar devam eder. Sırt yüzgecinde ışınlar 120 adetten çoktur. Anüs yüzgeçleri yoktur. Göğüs yüzgeçleri çok küçüktür. Karın yüzgeçleri de oldukça ön tarafta yer alır. Vücudun alt profili düzdür. Kuyruk yüzgeci iyi gelişmemiştir. Vücut parlak gümüşi renklidir. Yan taraflarında iri, siyah ve yuvarlak benekler vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile ahtapot, mürekkep balığı ve kabuklular gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri ilkbahar ve ya aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Etleri yenmez. Dolayısıyla ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı tesadüflere bağlı olarak gırgır, orta ve su üstü ton ağı ve ortasu trolleri ile yapılır.

KALKAN BALIĞI

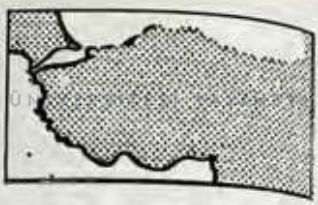

Psetta maxima (Linnaeus, 1758)

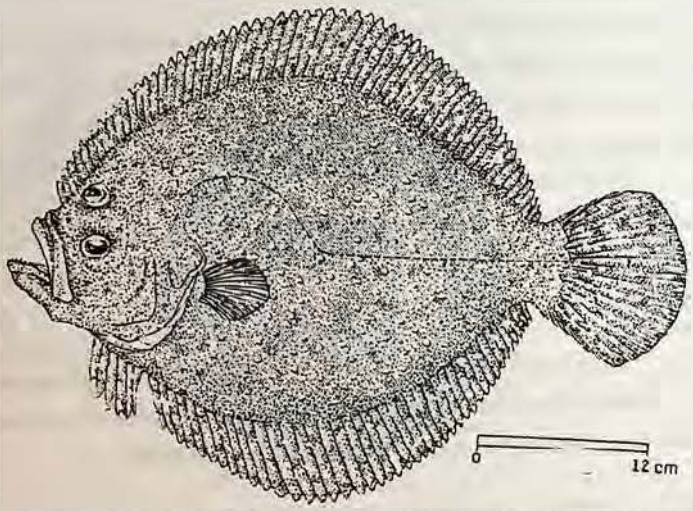

ALM. Steinbutt
CEZ. Rombo
DAN. Pighvarre
FAS. Lkarâ
FRA. Turbot
HOL. Tarbot
İNG. Turbot
İSP. Rodaballo
İSR.
İSV. Piggvar
İTA. Rombo chiodato
İZL. Sandhverfa
JAP.
MAL. Barbun imperiali
MIS. Sämak musa
MON. Rubmu d'i chiodi
NOR. Piggvar
POR. Pregado
ROM. Calcan mic
RUS. Tjurbo
TUN. Syaks
YUG. Plat
YUN. Kalkáni

KALKAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Scophthalmidae* familyasındandır. Ilık ve serin denizlerin yaklaşık olarak derinliği 100 m. olan yerlerinde bulunan, dipte yaşayan balıklardır.

Vücut yüksek olup vücudunun her iki yanında uçları iğne şeklinde kemik plâklar bulunur. Yüzgeçleri pulsuzdur. Ağız büyük ve eğiktir. Çenelerinde birkaç sıra dişleri vardır. Gözlü tarafın üst kısmı koyu kahve ya da kahverengi-siyah lekeli, gözsüz tarafın (sağ tarafı) alt kısmı beyaz ya da siyah lekelidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya, kırlangıç, horozbina, hamsi, çaça ve gümüş gibi balıklar ile karides, yengeç gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üremeleri Karadeniz'de Nisan-Haziran, Akdeniz'de ise Mart-Temmuz ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa erkekler 5-6, dişiler 6-7 yaşlarında erişirler. Yumurtaları pelajiktir. Yumurtalarının çapı 0.90-1.20 mm. arasındadır. Ergin hale gelince yüzme keseleri kaybolup dip hayatına uyum sağlarlar.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik değeri büyük balıklardır. Taze olarak yenir. Konserve şeklinde de yenilir. Avcılığı kalkan ağları, parakete ve dip trolu ile yapılır.

KARACA BALIĞI

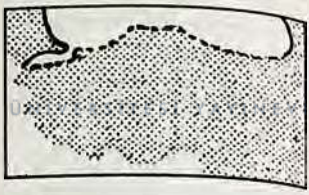

Acipenser gueldenstaedti colchicus Marti, 1940



ALM.	Waxdick	JAP.	Chôzame
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Esturgeon du danube	NOR.	Stor
HOL.	Steur	POR.	Esturjao
İNG.	Osetr	ROM.	Nisetru
İSP.	Esturion	RUS.	Chernomorsko-azovskyi osetr
İSR.		TUN.	
İSV.	Rysk stör osetr	YUG.	
İTA.	Storione danubiano	YUN.	
İZL.	Styrja		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KARACA BALIĞI

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasından olan bu balıklar Azak Denizi, Hazar Denizi gibi ılık ve oldukça soğuk olan denizler ile bunlara bağlı tatlısularda yaşarlar.

Vücudunda kemiksi plâkcıklar vardır. Sırtta 10-14, yan taraflarında 30-43, karın taraflarında da 15-16 adet kemiksi plâkcıklar bulunur. Alt dudağı biraz girintilidir. Burnu kısa ve yuvarlaktır. Bıyıkları kısa, düz olup ağıza kadar ulaşmazlar. Vücudun yan taraflarındaki kemiksi plâkcıklar çıkıntılı, yıldız şeklinde ve büyükçedir. Başın üzerinde tek tek dikenler vardır. Ağırlıkları 15-30 Kgr. arasındadır. Ağırlıkları en çok 100 Kgr. kadar olmaktadır. Vücut rengi, sırtta siyah ya da siyaha yakın, yan tarafları daha açık ve karın tarafları ise gümüş beyazıdır.

Etçil balıklardır. Geçici balıklardır. Derinliği en çok 50 m. olan denizlerde yaşarlar. Üreme periyodu Nisan-Temmuz ayları arasındadır. Üremeden sonra denize dönerler ve ancak tekrar yumurtlaması ertesi sene gerçekleşir. Besinlerini yumuşakçalar, istakoz, karides gibi omurgasız hayvanlar ile hamsi, sardalya, çaça ve kaya balıkları gibi balıklar teşkil eder. Cinsi olgunluğa erkekler 8-12, dişiler ise 10-16 yaşları arasında erişirler. Üreme; su sıcaklığı 12-13°C arasında, akıntısı fazla olan, su derinliği 1-10 m. arasında değişen, zemini taşlık ve topraklı olan nehirlerde meydana gelir. Yumurtaları yapışkanlıdır. Çapları ortalama olarak 3 mm.'dir. Yumurta verimliliği 70.000-400.000 adet arasındadır.

Eti çok kaliteli ve lezzetlidir Taze, kurutulmuş, islenmiş ve konserve olarak yenilir. Etinden daha değerli olan yumurtasından taneli havarı çok üstün kalitelidir. Avcılığında paraketa, dalyan, çekme ve sürütme ağları kullanılır.

KARAGÖZ BALIĞI

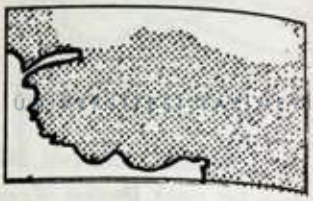

Diplodus vulgaris (E. Geoffroy Saint-Hilaire, 1817)

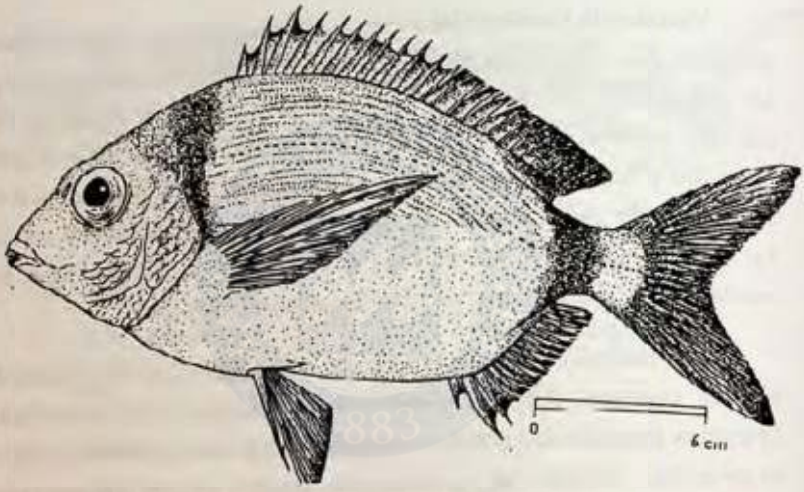

ALM.	Gemeier Geissbrassen
CEZ.	Santandonie
DAN.	
FAS.	Hadad
FRA.	Sar
HOL.	
İNG.	Two banded bream
İSP.	Mojarra
İSR.	Sargus matzui
İSV.	
İTA.	Sarago di sabbia
İZL.	
JAP.	
MAL.	Xirgien
MIS.	Shargoush
MON.	Sargu endurau
NOR.	
POR.	Choupa
ROM.	
RUS.	
TUN.	Tinar
YUG.	Sarag
YUN.	Spáros

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KARAGÖZ BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin dipleri kayalık, çakıllı ve kumlu yerlerinde demersal olarak yaşarlar. Suyun derinliği ise 130 m kadardır.

Vücut oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Burun kalındır. Alt ve Üst çenelerdeki dişleri eğik ve keskindir. Bu dişler 8 adettir. Vücudunun rengi gri, esmerimsi-yeşilimsidir. Karın bölgesi açık renklidir. Yançizginin üst ve alt taraflarında koyu renkli ince çizgiler bulunur. Birinci sırt yüzgecinin önünden göğüs yüzgecinin başlangıç yerine kadar olan bölgede siyah renkte enine bantlar vardır. Kuyruk sapının üzerinde geniş siyah renkte bir bant bulunur.

Omnivor (hem hayvan ve hem de bitki ile beslenen) balıklardır. Besinlerini karides, yengeç, yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar ve yosunlar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 2 yaşlarında erişirler. Üremeleri Akdeniz havzasında sonbahar aylarındadır.

Eti lezzetlidir. Taze olarak yenir. Avcılığı dalyan, ığrıp, çevirme, tekir ağları, diptrolu ve parakete ile yapılır.

T.C.
Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı

KARAGÖZ İSTAVRİT BALIĞI

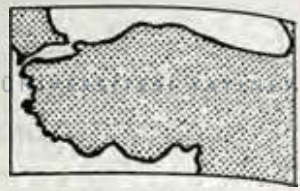

Trachurus trachurus (Linnaeus, 1758)

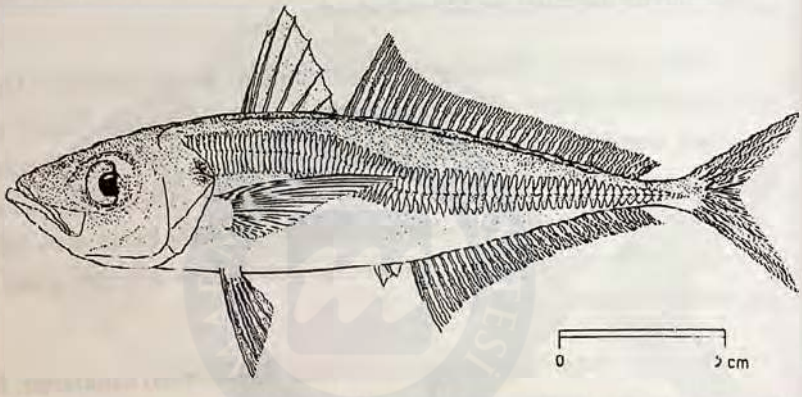

ALM.	Bastardmakrele	JAP.	Muroaji
DAN.	Chrel	MAL.	Sawrella
CEZ.	Hestemakreller	MIS.	Seif
FAS.	Chrene	MON.	Cagnassum
FRA.	Saurel	NOR.	Taggmakreller
HOL.	Horsmakreel	POR.	Carapau
İNG.	Atlantic horsa mackerel	ROM.	Stavrid
İSP.	Jurel	RUS.	Stavrida
İSR.	Trakhon gedel magen	TUN.	Chourou
İSV.	Taggmakrillar	YUG.	Sarun
İTA.	Suro	YUN.	Savridi
İZL.	Brynstirtla		

KARAGÖZ İSTAVRİT BALIĞI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Avrupa, Afrika, Atlas Okyanusu, Doğu Hindistan, Avustralya ve Büyük Okyanus gibi ılık ve sıcak denizlerin sahil ve açık sularında pelajik olarak yaşarlar.

Vücutları füze şeklinde olup ince pullarla örtülüdür. Vücuduna göre gözleri büyük ve burnu kısadır. Ağız normal büyüklükte ve eğiktir. Çenelerdeki dişler incedir. Yançizgisinde 79'dan daha az sayıda dikenli kalkan pulu bulunur Birinci sırt yüzgeci dikenlidir. Bu yüzgecin önünde deriye batık durumda kısa bir tek diken vardır. Anüs yüzgecinin önünde iki kısa diken bulunur. Vücudunun sırt kısımları grimsi-yeşil, yan tarafları göz alıcı, parlak gümüş renginde, karnı ise beyazdır. Operkulumun arka kenarı üzerinde siyah bir lekesi vardır. Yançizgi ile sırt yüzgeçleri arasında bulunan nokta şeklinde ikinci bir çizgi kuyruğu doğru devam eder. Karagöz İstavrit balığı ile Sarıkuyruk İstavrit balığı *(Trachurus mediterraneus)* birbirlerine çok benzerler. Sarıkuyruk İstavrit balığının yançizgisinde 79'dan daha çok kalkan pulu vardır. Yançizgi üzerinde yer alan nokta şeklindeki çizgi ikinci sırt yüzgecinin başlangıcına kadar uzanır. Kuyruk yüzgecinin rengi sarıdır. Karagöz İstavrit balığının ise gri ya da koyu mavidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, gümüş, çaça ve sardalya gibi balıkların yavruları ile krustaseler ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Üreme periyodu Mart-Temmuz ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Yumurtalarının çapı 0,70-1,10 mm. arasındadır. Yavruları planktonla beslenirler. Yazın sahillerde büyük sürüler oluştururlar, kışın ise derinliği 200 m. olan sulara giderler.

Eti lezzetlidir. Genellikle taze dondurulmuş, tuzlanmış işlenmiş ve konserve olarak yenilir. Ayrıca kurutulmuş olarak da tüketilmektedir. Ülkemiz balıkçılığında önemli bir yeri vardır. Avcılığında dalyan, gırgır, ığrıp, tarlakoz, ortasu trolü, olta ve çapari gibi av aletleri kullanılır.

KARKARİAS BALIĞI

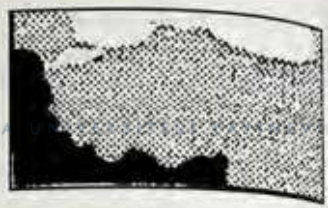

Carcharodon carcharias (Linnaeus, 1758)

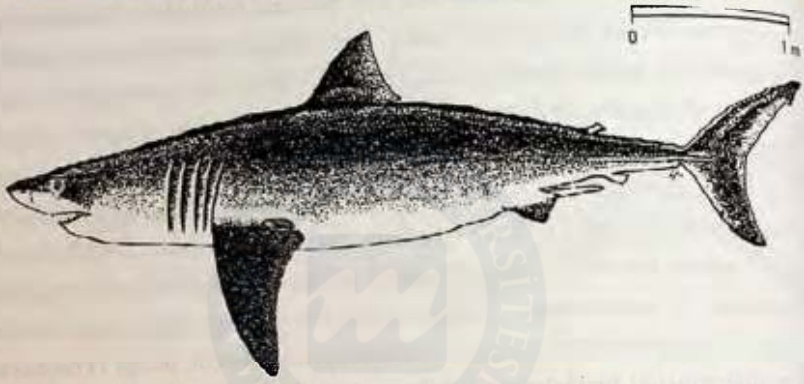

ALM.	Menschenhai	JAP.	Hohojıro-zame
CEZ.	Kalb bhar	MAL.	Kelb abjad
DAN.	Bla haj	MIS.	Wahsh
FAS.	Kalb bhar	MON.	Pisciu can gianco
FRA.	Requin	NOR.	
HOL.	Mensen haaı	POR.	Tubarac-come-homens
İNG.	White shark	ROM.	
İSP.	Jaquetón	RUS.	Geldevaja akula
İSR.		TUN.	Kalb bhar
İSV.	Store vıta hajen	YUG.	Pas ljudozder
İTA.	Pescecane	YUN.	Skylópsaro sbrillios
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KARKARİAS BALIĞI

Pleurotremata takımının *Lamnidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve serin denizlerin derinliği yüzeye yakın kıyı sularından 1000 m.'ye kadar olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut füze şeklinde, biraz şişmanca ve hareketlidir. Kuyruk yüzgecinin her iki yanında birer karina bulunmaktadır. Burun yuvarlak, dişlerin kenarları testere gibi üçgen şeklindedir (bu balıkların karakteristik özelliğidir). Üstçenenin herbir yanında 12, altçenede ise 11 adet diş vardır. Solungaç yarıkları 5 adet ve tümü göğüs yüzgecinin önündedir. İki sırt yüzgeci vardır. 1. si üçgen şeklinde ve göğüs yüzgecinin arka hizasının gerisindedir. 2.si daha küçük ve anüs yüzgecinin hemen önündedir. Kuyruk yüzgeci büyük, ay şeklindedir. Hemen hemen aynı boyda olan yüzgeç loblarının üst lopu çentiklidir. Göğüs yüzgeçleri geniş ve uzundur. Sırt esmer-gri, koyu gri, mavi-gri, siyahımsı, açık gri veya gri-beyaz renklidir. Karın beyazdır. Göğüs yüzgeçlerinde siyah bir leke vardır (altyüzeylerinin uç tarafında).

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar (uskumru, palamut gibi), deniz kaplumbağaları, gemilerden atılan çöpler ile ahtapot gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Tek ya da sürüler halinde gezerler. Bunlar açgözlü, obur, açık sularda yüzen insanlara saldıran çok tehlikeli köpek balıklarıdır. Doğuran balıklardır. Cinsi olgunluğa 4 m. civarında erişirler. İlkbahar ve yaz aylarında 60-140 cm. arasında 9 yavru doğurur.

Etleri çok lezzetlidir. Ekonomik önemi büyük olan bu balıkların dış pazarı çok yüksektir. Karaciğeri yağ ve vitamin A bakımından çok zengindir. İlaç sanayiinde önemi büyüktür. Dış ülkelerde taze, donmuş ve tuzlu olarak satılmaktadır. Ayrıca iskelet ve yüzgeçlerinden de insan gıdası olarak yararlanılır. Avcılığı gırgır, ortasu trolu gibi ağlar ve olta, parakete ile yapılır.

KAYIŞ BALIĞI

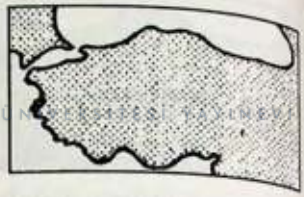

Ophidion barbatum Linnaeus, 1758

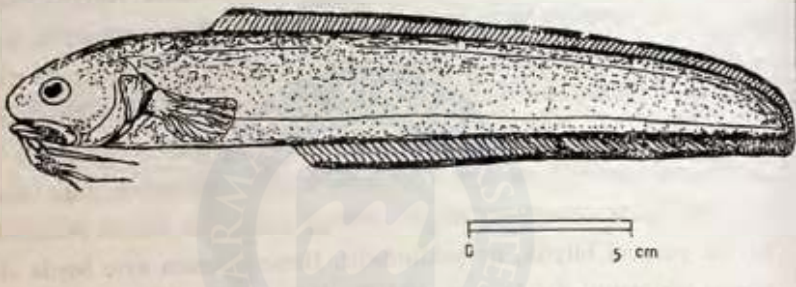

ALM.	Brandbrassen	JAP.	
CEZ.	Bosla	MAL.	Ballotra
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	Galetu de marina
FRA.	Douselle	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe cobrelo
İNG.	Snake blenny	ROM.	Cordea
İSP.	Doncella blanca	RUS.	Oşiben
İSR.	Zaknun	TUN.	
İSV.		YUG.	Huj
İTA.	Galletto	YUN.	
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KAYIŞ BALIĞI

Perciformes takımının *Ophidiidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 3-150 m. arasında olan sularında bulunurlar. Dipleri çamurlu, kumlu, çakıllı, taşlı ve bitkili olan yerlerde yaşarlar.

Vücudu uzunca ve yanlardan fazlaca yassılaşmıştır. Vücut çok küçük pullarla örtülüdür. Tek yüzgeçleri birleşmiştir. karın yüzgeçleri iki adet olup herbirinin ön kolu arka koldan kısadır ve bıyık şeklinde olup alt çenede bulunmaktadır. Dişleri küçüktür. Burnu kabarıktır. Üstçenesi altçenisini örtmektedir. Gözleri büyüktür (çapı baş boyunun 1/3.5 ta birine eşittir). Dil dişsizdir. Göğüs yüzgeci başın hemen gerisinde başlar. Tek yüzgeçleri kenarları boyunca siyahtır. Birinci solungaç yayının alt kolunda 5-6 adet solungaç dikeni vardır. Vücut rengi gümüşi, parlak, açık kırmızı ve belirsiz bir şekilde lekelidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar ile yumuşakçalar, krustaseler, kurtlar ve diğer omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti beyaz, sert ve lezzetlidir. Denizlerimizde az bulunur. Ekonomik değerleri yok gibidir. Ülkemizde eti beğenilmez. Dış ülkelerde eti yenmektedir. Daha ziyade tütsüleme yapılarak tüketilir. Avcılığı diğer balıklarla beraber (manyat, ığrıp, tarlakoz, kaya balığı sepetleri ve diptrolu gibi av aletleriyle) yapılır.

KAZIKKUYRAK BALIĞI

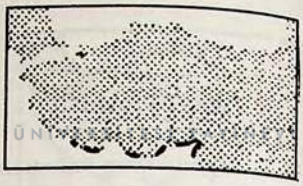

Gymnura altavela (Linnaeus, 1758)



ALM.

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Mourine bâtarde

HOL.

İNG. Butterfly ray

İSP. Vela latina

İSR. Kanfit

İSV.

İTA. Altavela

İZL.

JAP.

MAL. Farfett

MIS.

MON. Raza grand àre

NOR.

POR. Jamanta

ROM.

RUS.

TUN. Gounfoud

YUG. Leptirica

YUN. Sélachi platyptero

KAZIKKUYRUK BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Dasyatidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 10-20m arasında olan derinliklerinde bulunan ve dipleri çamurlu, kumlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut sırt karın istikametine doğru yassılaşmıştır. Vücut genişliği uzunluğunun 2 katı olan ovalimsi disk şeklindedir. Kuyruk boyu disk boyunda enaz 2 defa bulunur. Burun kısa, yuvarlak olan köşeden ölçülen açı aşağı yukarı 135°'dir. Gözler arasındaki uzunluk göz-burun arasındaki uzunluğa eşittir. Spirakulumların arkasında birer küçük tentakül bulunur. Kuyruğu kamçı şeklinde, yan tarafları dişli ve 1-2 adet zehirli dikeni vardır. Sırt yüzeyinin zemin rengi kahverengi, fazla olan esmer rengin üzerinde açık renkli küçük lekeler oluşturur. Karın tarafları beyazımtrak kahverengi gölgeli, pembemsi ya da pas rengindedir. Disk ve karın bölgesinin kenarları koyudur.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte bulunan balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur Döllenme Mart-Mayıs ayları arasında olur. Gebelik 1 yıldan fazla sürer ve canlı olarak doğururlar. Zehirli dikenlerinin çarptıkları yerlerde tehlikeli yaralar açılmaktadır. İnsanlar için tehlikeli balıklardır.

Etleri kırmızı ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri düşük balıklardır. Avcılığı dip trolu, ığrıp, olta ve parakete ile yapılır.

KEDİ BALIĞI (1)

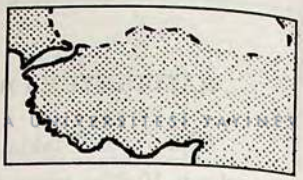

Scyliorhinus canicula (Linnaeus, 1758)



ALM. Kleingefleckter Katzenhai

CEZ. Ktat

DAN. Smaplettet rodhaj

FAS. Ktat

FRA. Petite roussette

HOL. Zeehond

İNG. Small spotted dogfish

İSP. Pintarroja

İSR. Gildan

İSV. Småfläckıg rödhaj

İTA. Gattuccio

İZL.

JAP.

MAL. Gattarell

MIS. Irsh

MON. Gatüssu

NOR. Samplettet rödhai

POR. Pintarroxa

ROM.

RUS.

TUN. Ktat

YUG. Morska macka

YUN. Skyláki

KEDİ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Squaliformes takımının *Scyliorhinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 4-550 m. arasındaki derinliklerinde bulunurlar. Bu suların diplerinde ya da dibe yakın bölgelerinde yaşarlar. Genel olarak yaşamlarını derinliği 50-150 m. arasındaki sularda sürdürürler.

Vücutları füze şeklindedir. Vücudunda ve yüzgeçlerinde çok sayıda yuvarlak gri benekler vardır. Vücudunun yanları ise koyu sarı ve gridir. Sırt tarafları sarımsı renkte olup karnı beyazdır. Ağız alt taraftadır. Göz kapakları vardır. Dişleri küçüktür. Spirakulum (su püskürtme deliği) gözlerin gerisindedir. Solungaç delikleri başın her iki yanında 5'er tanedir. İki sırt yüzgeci vücudun gerisinde olup dikensizdir. Anüs yüzgeçleri vardır. Kuyruk yüzgeci heteroserk tipinde olup orta büyüklüktedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte ya da dibe yakın yerlerde balıklar ile omurgasız hayvanlar teşkil eder. Dişiler 39 cm., erkekler 34-45 cm. arasında cinsi olgunluğa erişirler. Üreme periyodları Nisan-Haziran ayları arasındadır. Ovipardırlar (yumurtlayıcı). Dişiler yumurtalarını eni 4 cm. boyu 12 cm. olan dört köşe, keratinli bir kese içinde kumluk, kayalık ve sazlık bölgelere bırakırlar. Yumurtaların köşelerinde bulunan iplikler yardımıyla taşlara, zemine ve sazlıklara tutunurlar. Bölge sıcaklığının artmasıyla yavrular yumurtalardan yaklaşık 10 cm. boyunda çıkarlar.

Eti serttir. Ülkemizde insan besini olarak tüketilmez. Ancak bazı Avrupa ülkelerinde etine ilgi fazladır. Genellikle balıkunu yapılır. Karaciğerlerinde bulunan vitaminleri ilaç yapımında ve derileri mobilya imalatında zımpara olarak kullanılır. Avcılığı dip troli ve parakete gibi av aletleriyle yapılır.

KEDİ BALIĞI (2)

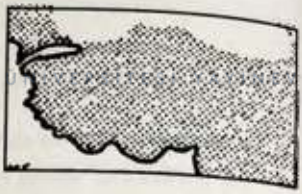

Sycliorhinus stellaris (Linnaeus, 1758)



ALM.	Grossgefleckter Katzenhai	JAP.	
CEZ.	Qattous	MAL.	Gattarell tar-rukkal
DAN.	Storplettet rodhaj	MIS.	Irsh
FAS.	Qattous	MON.	Gatüssu d'arga
FRA.	Grande roussette	NOR.	Storflekket rodhai
HOL.	Grootgevlekte honoshaai	POR.	Patarroxa
İNG.	Large spotted dogfish	ROM.	
İSP.	Gata	RUS.	
İSR.		TUN.	Qattous
İSV.	Storfläckıg rodhaj	YUG.	Macka mrkulja
İTA.	Gattopardo	YUN.	Catos
İZL.			

KEDİ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Squaliformes takımının *Scyliorhinidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin genellikle dipleri kayalık, mercanlı veya çamurlu zeminlerinde ve derinliği kıyılardan 400 m.'ye kadar olan sakin sularında yaşamaktadırlar. Genellikle yaşamlarını 20-150 m. arasındaki derinliklerde sürdürürler.

Vücutları silindirik ve kuyruğa doğru gidildikçe daralmaktadır. Burun lopları birleşmiş olup üst dudağı da örtmez (*Scyliorhinus canicula*'da ise üst dudağı örter.). Burun delikleri vardır. Gözleri ovaldir. Solungaç açıklıkları başın iki yanında 5'er adettir. Son iki adedi göğüs yüzgecinin üstünde yer alır. Derisi pürüzlüdür. İki sırt yüzgeci, bir anüs yüzgeci ve heteroserk kuyruk yüzgeci vardır. Vücudunun sırt tarafı grimsi veya kahverengimsi, yanlara doğru gidildikçe daha açık renklidir Vücudunda ve yüzgeçlerde siyah ve kahverenkli çok sayıda nokta veya lekeler bulunur. Renkleri yaşlarına ve bulundukları ortama göre değişebilir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dip ya da dibe yakın ortamlarda yaşayan omurgasız hayvanlar (karides, mürekkepbalığı gibi.) ve dipte yaşayan balıklar teşkil eder. Genellikle gece avlanırlar. dişiler 79 cm.'de, erkekler 77 cm.'de cinsi olgunluğa erişirler. Yumurtaları kahverengi-siyah renklerinde olup 10-13 cm. uzunluğunda ve 3,5 cm. genişliğindedir. Dört köşeli olan yumurtasının her köşesinden çıkan iplikcikler yardımıyla yosunlara ve taşlara tutunurlar.

Eti serttir. Ülkemizde insan gıdası olarak tüketilmez. Dış ülkelerde eti çokca yenildiğinden ihraç edilmektedir. Karaciğerlerinde vitamin ve yağ bulunduğundan ilaç sanayiinde kullanılır. Genel olarak balık unu yapılır. Derileri çok pürüzlü olduğundan zımpara olarak mobilya sanayiinde kullanılır Avcılığı dip trolu ve parakete'lerle yapılır.

KELER BALIĞI

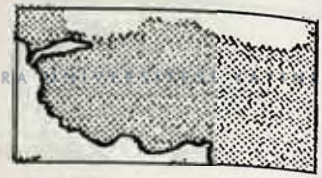

Squatina squatina (Linnaeus, 1758)

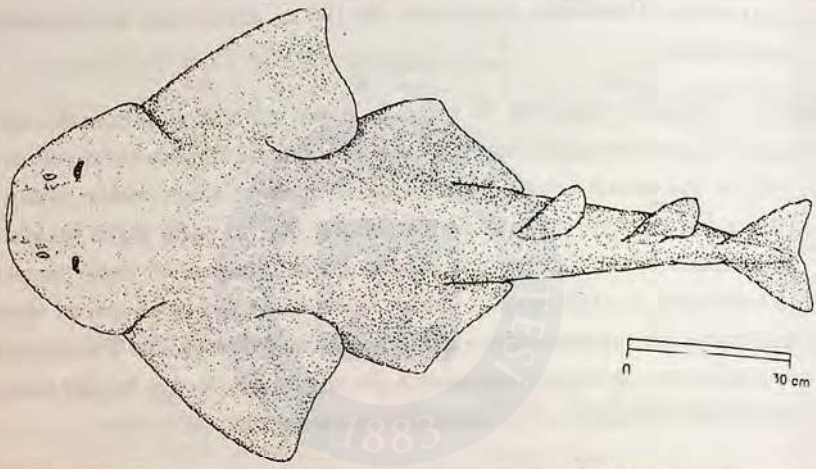

ALM.	Meerengel	JAP.	Korozame
CEZ.		MAL.	Xkatlu
DAN.	Havengel	MIS.	
FAS.		MON.	Pisciu angelu
FRA.	Ange de mer	NOR.	Havengel
HOL.	Speelman	POR.	Anjo
İNG.	Angel shark	ROM.	
İSP.	Angelote	RUS.	
İSR.	Malachi	TUN.	Sfinn
İSV.	Havsänglar	YUG.	Sklat
İTA.	Squadro	YUN.	Angelos rina
İZL.	Bardaháfur		

KELER BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleurotremata takımının *Squatinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 5-100 arasında olan; dipleri taşlı, kumlu, bitkili ve engebeli bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut; baş, göğüs, karın ve kuyruk yüzgeçlerinin tümünü içine alarak karakteristik bir özellik olarak yassılaşmıştır. Baş geniş ve yuvarlaktır. Burun deliklerinde az çatallanmış uzantılar vardır. Gözler küçüktür. Spirakulumlar göz çapından daha büyük ve geniştir. Pullar küçük ve pürüzlü olup üst yüzeyin tümünü alt yüzeyin büyük bir kısmını örter. Göğüs yüzgeçleri oldukça geniştir. Baş ile bir girinti yaparak birleşirler. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçleri gibi yanlarına doğru genişlemiş ancak ondan daha küçük olup birleşmezler, ayrıdırlar. Kuyruk yüzgecinin alt lopu üst lopundan daha büyük ve geriye doğru daha fazla uzamıştır. Anüs yüzgeci yoktur. Sırt yüzgeçlerinin ikisi de göğüs yüzgeçlerinin arkasında kuyruk yüzgecinin üzerindedir. Sırt tarafları gri, kahverengi veya yeşilimsi bir zemin üzerinde sıkça koyu lekelidir. Bazen de daha açık lekeler bulunur. Alt taraf beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, yumuşakçalar, krustaseler gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Döllenme ilkbahar aylarında olur. 9-20 adet yavru doğrurur ve boyları 24 cm. kadardır. Cinsi olgunluğa erkekler 183, dişiler 126-167 cm. de ulaşırlar.

Etleri kuru ve lezzetsizdir. Ülkemizde yenmez. Dış ülkelerde etleri yenmektedir. Karaciğerinden yağ ve vitamin elde edilir. Pürüzlü olan derileri mobilya sanayiinde zımpara olarak ve derileri de işlendikten sonra süs eşyaların kaplanmasında kullanılır. Avılığı dip trolu, dip paraketesi ve olta ile yapılır.

KILAVUZ BALIĞI

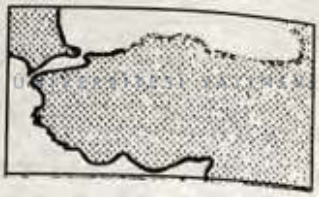

Naucrates ductor (Linnaeus, 1758)

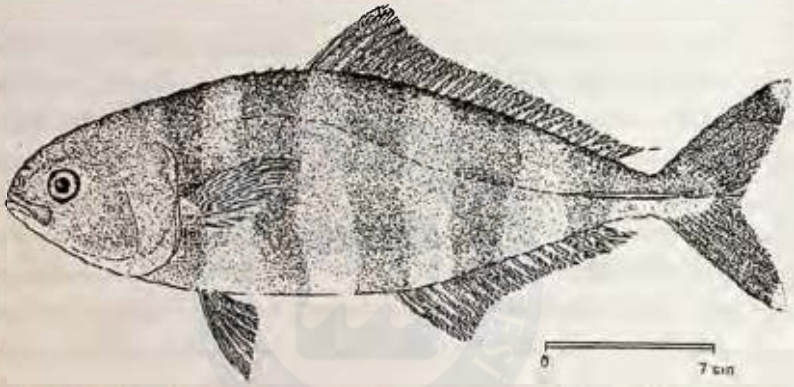

ALM. Lotsenfisch
CEZ. Fanfr
DAN. Lodsfisk
FAS. Labghyla
FRA. Poisson pilote
HOL. Loodsmannetje
İNG. Pilot fish
İSP. Pez piloto
İSR. Nawwat
İSV. Lotsfisk
İTA. Pesce pilota
İZL. Loösfiskur
JAP. Burimodoki
MAL. Fanfru
MIS.
MON. Pilota
NOR. Losfisk
POR Peixe piolho
ROM.
RUS.
TUN. Farfar
YUG. Fanfan
YUN. Kelaouxos

KILAVUZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerde pelajik olarak yaşayan ve geniş yayılma gösteren balıklardır.

Vücudu yumuşak sikloid pullarla kaplıdır. Burnu küttür. Çenelerinde kuvvetli dişleri bulunur. Birinci sırt yüzgeci 4 adet kısa dikenlidir. İkinci sırt yüzgeci uzun olup kaideleri pullarla örtülmüştür. Anüs yüzgecinin kaidesinde pullar vardır ve yüzgecin ön tarafında 2 diken bulunur. Kuyruk yüzgeçleri kıvrıktır. Vücudunun rengi mavimsi gridir. Vücutta mavi renkte enine 5-7 adet bantları vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, sardalya, istavrit ve uskumru gibi balıklar ile köpek balıklarının besinlerinden artan kırıntılar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 2-3 yaşları arasında erişirler. Yumurtlamaları yaz aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Eti lezzetlidir. Avcılığı manyat, ığrıp ve uzatma ağlarıyla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

KILIÇ BALIĞI

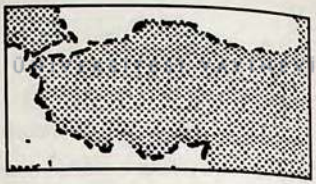

Xiphias gladius Linnaeus, 1758



ALM. Schwertfisch
CEZ. Espada
DAN. Svaerdfish
FAS. Bhichi chabada
FRA. Espadon
HOL. Zwaardfisch
İNG. Swordfish
İSP. Pez espada
İSR. Dag haherev
İSV. Svaerdfisk
İTA. Pesce spada
İZL. Sverofiskur
JAP. Mekajiki
MAL. Pixxispad
MIS. Om sheraa
MON. Spadun
NOR. Svaerdfisk
POR Agulha
ROM. Peste spada
RUS. Mech-riba
TUN. Boussif
YUG. Igo
YUN. Xiphiós

KILIÇ BALIĞI

Perciformes takımının *Xiphiidae* familyasındandır. Atlantik, Hint ve Pasifik Okyanuslarının sıcak bölgelerinde, Avrupa denizlerinin havzalarında ve nadiren Azak Denizi'nde yaşamaktadırlar.

Vücudu çıplak olup kabarıklarla kaplanmıştır. Üst çenesi kılıç şeklinde fazlaca uzamış ve alttakinden oldukça uzundur. Kılıç şeklinde olan bu çıkıntı çok iyi gelişmiştir. Sırt yüzgecinin öndeki kısmı kısa orak şeklinde ve yüksektir, gerideki ise uzun ve alçaktır. Göğüs yüzgeci uzun ve sivrileşmiştir. Sırt kısımları koyu siyahımsı mavi, yan ve karın tarafları gümüşi beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini sardalya, istavrit, uskumru ve palamut gibi balıklar ile ahtapot gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Boyları 3-4 m. kadardır. Ender olarak 5 m.'dir. Ağırlıkları 200-300 Kgr. ya da daha fazla olanları vardır. Tipik bir pelajik balıktır. Genelllikle sahillerden uzakta denizin üst tabakalarında yaşamaktadır. Suyun ısısına karşı çok hassastır. Suların soğumasıyla ya hemen derinlere iner ya da daha sıcak bölgelere doğru giderler. Üremeleri Mayıstan Temmuza kadar ve sahillerden uzakta meydana gelir. Yumurtaları pelajik olup yumurta çapları 1.8-1.9 mm.'dir. Yumurtadan 2-3 günde larvalar 4.5 mm. boylarından çıkarlar ve bir müddet sonra planktonlarla beslenirler.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ülkemizde ve dış ülkelerde ekonomik değeri çok yüksektir. Karaciğerinden elde edilen yağ ve A vitamini önemlidir. Avcılığı; dalyan, suüstü kılıç ve parakate ağları ile olta ve zıpkınla yapılır.

KIRLANGIÇ BALIĞI (1)



Aspitrigla cuculus (Linnaeus, 1758)



ALM.	Kuckucksknurrhahn	JAP.	
CEZ.		MAL.	Ghadma
DAN.	Tvaerstribet knurhane	MIS.	Farkha
FAS.	Roubiou	MON.	Galineja cofanu
FRA.	Grondin rouge	NOR.	Tverrstripet knurr
HOL.	Engelse poon	POR	Ruivo
İNG.	Red gurnard	ROM.	
İSP.	Escacho	RUS.	
İSR.	Trigla haruza	TUN.	Djaj
İSV.	Rödknot	YUG.	Krkotajka
İTA.	Cappone coccio	YUN.	Capóni
İZL.			

KIRLANGIÇ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil bölgelerinde, dipte yaşayan balıklardır.

Vücut, başın arkasından kuyruğa doğru incelmektedir Dış görünüşü ile koni'ye benzemektedir. Burnun önünde bazen küçük bir girinti vardır. Solungaç kapaklarının üzerinde dikenler ve kemik çıkıntıları bulunur. Vücudunu örten pullar ya küçük ya da orta büyüklüktedir. Vücudunun yan taraflarında enine katlanmalar görülür. Birinci ve ikinci sırt yüzgeçleri az bir ara ile ayrılırlar. Göğüs yüzgeçlerinde parmak şeklinde 3'er tane ışınları vardır. Bu ışınlar gerektiğinde zeminde yürümesine yardımcı olmaktadır. Vücudunun sırt ve yan tarafları kırmızı-kahverengi, karın kısmı ise beyaz ve pembe renklidir. Genel olarak kırmızı baskın renktir.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, karides ve yengeç gibi kabuklular, yumuşakçalar ve bazı bitkiler oluşturur. Cinsi olgunluğa 18 cm. (total uzunluk) de erişirler. Üreme periyodu ilkbahar ve yaz ayları arasındadır. Yumurtası pelajiktir.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri oldukça yüksektir. Taze olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve dip trolu gibi ağlar ile parakete ve oltalarla yapılır.

KIRLANGIÇ BALIĞI (2)

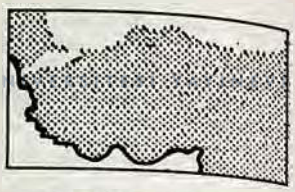

Aspitrigla obscura (Linnaeus, 1758)

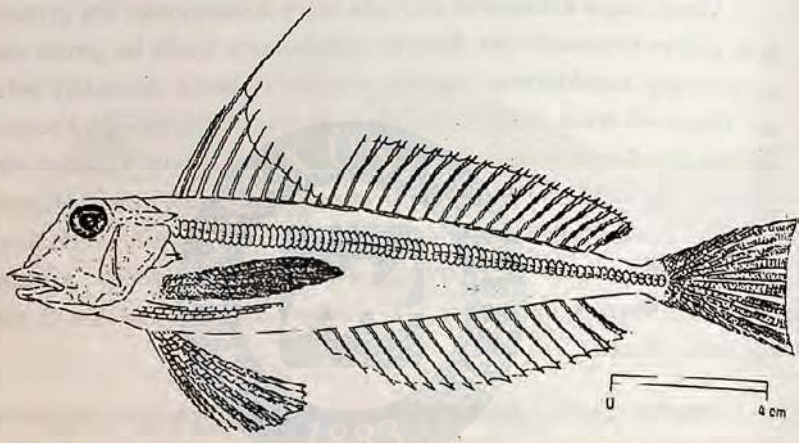

ALM.	Knurrhähn	JAP.	
CEZ.		MAL.	Span julett
DAN.		MIS.	Farkha
FAS.	Roubiou	MON.	Galineja cofanu
FRA.	Grondin sombre	NOR.	Langfinnet knurr
HOL.		POR	Ruivo
İNG.	Shining gurnard	ROM.	
İSP.	Bejel	RUS.	
İSR.	Trigla haruza	TUN.	Djaj
İSV.		YUG.	Kokun
İTA.	Cappone nero	YUN.	Capóni
İZL.			

KIRLANGIÇ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil bölgelerinde (derinliği 150 m. olan), dipte yaşayan balıklardır.

Vücut, büyük olan başın arkasından kuyruğa doğru incelmektedir. Dişler hem üst ve hem de alt çenede vardır. Damak kemiklerinde diş yoktur. Vücudunun yan taraflarında kemik plâklar bulunur. Göğüs yüzgecinde 3'er adet parmak şeklinde ışınları vardır. Birinci sırt yüzgecinin ikinci ışını diğerlerinden daha uzundur. Başta kemik plaklar bir zırh gibidir. Ayrıca solungaç kapaklarının uçları kemik dikenlidir. Sırt tarafları kırmızı-pembe, karın tarafları ise beyaz renklidir. Göğüs yüzgeçleri koyu mavi, diğer yüzgeçleri kırmızıdır.

Omnivor balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, karides, yengeç ve yumuşakçalar oluşturur. Kısa mesafelerde göç eder. Kışı belli bir drinlikle geçirdikten sonra, yazın sahillere doğru yaklaşırlar. Yumurtlama periyodu ilkbahar-yaz ayları arasındadır.

Eti beyaz, sert fakat lezzetlidir. Ekonomik önemi büyük olan balıklardır. Taze ve dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve dip trolu gibi ağlar ile parakete ve olta'larla yapılır.

KIRLANGIÇ BALIĞI (3)



Lepidotrigla cavillone (Lacepéde, 1801)

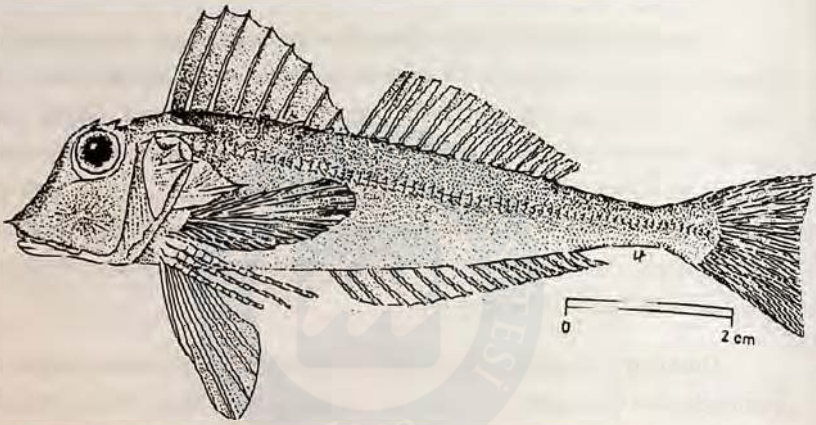

ALM. Rahuer Seehahn
CEZ.
DAN.
FAS. Roubiou
FRA. Cavillone
HOL.
İNG. Large scaled gurnard
İSP. Cabete
İSR. Triglia manasit
İSV.
İTA. Caviglione
İZL.
JAP.
MAL. Zumbrell
MIS.
MON. Caviyun
NOR.
POR Ruive
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Cepurljica
YUN. Capóni

KIRLANGIÇ BALIĞI (3)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin dipleri kumlu, çakıllı ve kayalıklı olan yerlerinde yaşarlar. Genellikle derinliği 80 m.'nin altında olan suları tercih ederler.

Başları büyük olup üzerinde kemiksi plaklar vardır. Bu plakların uçları arkaya doğru çıkıntılıdır. Gözlerinin arasında iki adet diken ve gözlerin arkasında ise derin bir girinti bulunur. Göğüs yüzgeçlerinin alt tarafında parmak şeklinde ve serbest durumda 3 adet ışını vardır. Vücudun rengi pembe ya da pembe üzerinde gridir. Göğüs yüzgeçlerinin arka kenarları mavi ve siyahımsı renktedir.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, yengeç ve yumuşakçalar gibi omurgasız dip hayvanları oluşturur. Cinsi olgunluğa 2. yaşında erişirler. Yumurtlama periyodu İlkbahar-Yaz ayları arasındadır.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek balıklardandır. Taze olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve dip trolu gibi ağlar ile parakete ve olta'larla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

KIRLANGIÇ BALIĞI (4)

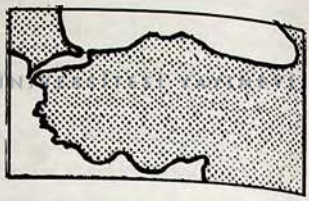

Trigla lucerna Linnaeus, 1758



ALM.	Roter Knurrhahn	JAP.	
CEZ.		MAL.	Gallina
DAN.	Knurhane	MIS.	Farkha
FAS.	Gual	MON.	Grüniu
FRA.	Grondin galinette	NOR.	RØdknurr
HOL.	Rode poon	POR.	Ruivo
İNG.	Yellow-gurnard	ROM.	Rindulica-de-mare
İSP.	Lluerna	RUS.	Morskoi petuch
İSR.	Trigla halaqa	TUN.	Djaj
İSV.	Fenknot	YUG.	Kokot balavica
İTA.	Cappone gallinella	YUN.	Cáponi
İZL.			

KIRLANGIÇ BALIĞI (4)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 300 m. olan; dipleri kumlu ve çakıllı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır. Genel olarak 50-200 m. derinlikler arasında yaşamlarını sürdürürler.

Başın profili düzdür. Burnun ön tarafları yuvarlaktır. Başı büyüktür. Baş kemik plaklarla zırhlıdır. Birinci sırt yüzgecinin kaidesinden itibaren ikinci sırt yüzgecinin son ışınının kaidesine kadar devam eden kemiksi levhacıklar vardır. Pulları küçüktür. Vücudunun sırt bölgesi esmer ve grimsi beyaz, karın tarafları ise pembe ya da esmer kırmızıdır. Göğüs yüzgecinin alt kenarları mavi, mavi-siyah lekeli ve yeşilimsi olup üst kenarları ise açık mavi, menekşe ve kırmızımsıdır.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, karides, yengeç ve diğer canlılar oluşturur. Cinsi olgunluğa 3-4. yaşlarında erişirler. Üreme periyodu Haziran-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtası pelajiktir. Larvaları 1 cm. boya ulaşınca dip hayatına yavaş yavaş geçmeye başlar.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek balıklardandır. Taze ya da dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve dip trolü gibi ağlar ile parakete ve oltalarla yapılır.

KIRMA MERCAN BALIĞI

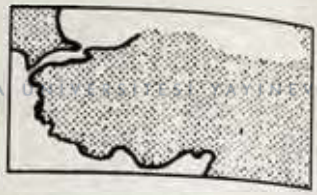

Pagellus erythrinus (Linnaeus, 1758)



ALM.	Rotbrassen	JAP.	
CEZ.	Luvr	MAL.	Pagella hamra
DAN.	Rod blankesten	MIS.	Ghozailla
FAS.	Boubrahim	MON.	Testassu
FRA.	Fageoţ rouge	NOR.	Pagell
HOL.	Zeebrasen	POR.	Bica
İNG.	Pandora	ROM.	
İSP.	Pagel	RUS.	Mergian
İSR.	Vardit metzuia	TUN.	Mourjane
İSV.	Röda pagellen	YUG.	Rumenac
İTA.	Fragolina	YUN.	Lethrini
İZL.			

KIRMA MERCAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinde; dipleri kayalık, çakıllı ve kumlu yerlerinde yaşayan dip balıklarıdır. Genellikle derinliği 20-100 m. arasında olan sularda hayatlarını sürdürürler.

Vücut oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Burun uzundur. Gözler arasındaki açıklık geniştir. Gözlerinin ön tarafında iki burun deliği bulunur. Kuyruk yüzgecinin üst parçası alt parçasından daha uzundur. Vücut rengi sırt trafları koyu kırmızı ve karın tarafına doğru ise daha açık karmin kırmızısıdır. Göğüs yüzgeçlerinin koltuğunda kırmızı bir leke vardır

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini karides, yengeç, kurtlar yumuşakçalar ve küçük balıklar oluşturur. Cinsi olgunluğu 1-2 yaşlarında erişirler. Hermafrodittirler. Üremeleri yaz aylarındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti lezzetlidir. Taze olarak yenir. Avcılığı olta takımları ve ağlar ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

KİKLA BALIĞI

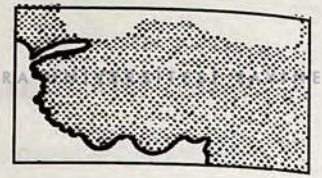

Labrus bergylta Ascanius, 1767

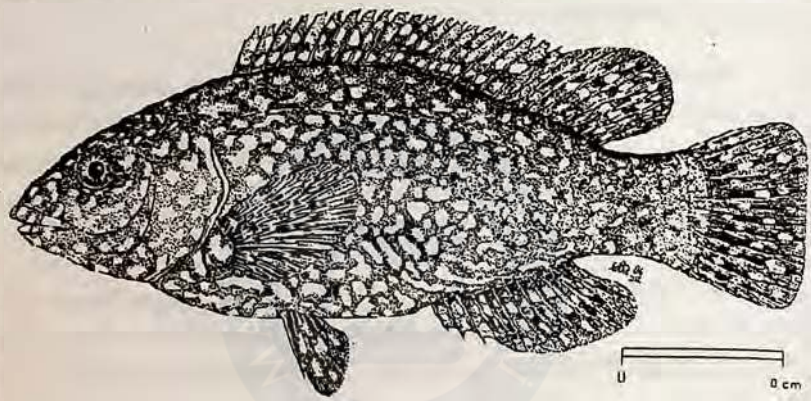

ALM.	Gefleckter Lippfisch	JAP.	
CEZ.	Roucadu	MAL.	Morlin
DAN.	Berggyit	MIS.	Khoddair
FAS.	Scour	MON.	Sesura
FRA.	Vieille	NOR.	Berggylt
HOL.	Gevlekte lipvis	POR.	Bodiao
İNG.	Ballan wrasse	ROM.	
İSP.	Maragota	RUS.	
İSR.		TUN.	Djeja
İSV.	Berggytlta	YUG.	Vrana atlantska
İTA.	Tordo marvizzo	YUN.	Chilóu papagállos
İZL.			

KİKLA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 0-250 m. arasında olan sularında, dipleri taşlık, kumluk ve bitkili bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut oldukça uzun, iri yapılı ve büyük başlıdır. Dudaklar kalın ve etlidir. Dişler kuvvetli, konik ve orta boyda. Her iki çenede birer sıralı olarak dizilirler. Ön solungaz kapağı pürüzsüz (düz) dür. Pullar biraz büyük ve yançizgi boyunca 41-47 adet olarak dizilirler. Sırt yüzgecinde 18-21 adet diken, 9-13 adet yumuşak ışın; anüs yüzgecinde 3 adet diken, 8-12 adet yumuşak ışın bulunur. Sırt yüzgecinin birinci yumuşak ışının karşısından anüs yüzgeci başlar. Yançizgi üzerinde pulların sayısı 50'den azdır. Vücudun renkleri yaşa, cinsi olgunluğa, heyecan verici durumlara, üreme durumuna ve yaşadığı ortamlara göre değişiklikler gösterir. Bu nedenle yeşilimsi-kahverengi, bazen kırmızımsı nadiren de net olarak beyaz noktalı benekli olabilir. Her pulun arka kenarları siyah ve ortası daha açıktır. Bu durum çok göze çarpar. Yüzgeçlerin rengi vücut rengi gibidir. Gençlerin rengi zümrüt yeşilidir. Gençler genellikle kayaların içinde bulunurlar.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, balık yumurtaları ve midye gibi omurgasız hayvanlar teşkil eder. Yumurtlama ilkbahar aylarının başlangıcında olur. Genç balıklar sonbahar başlarında kıyılara gelirler.

Etleri tatsız, lezzetsizdir. Ekonomik değerleri çok düşüktür. Avcılığı manyat, ığrıp, olta ve parakete ile yapılır.

KOLAN BALIĞI

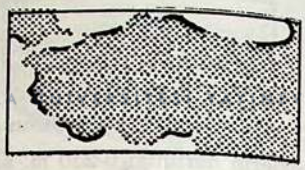

Acipenser sturio Linnaeus, 1758



ALM.	Germeiner stor	JAP.	Chôzame
CEZ.		MAL.	Sturium
DAN.	Stor	MIS.	Asipinsar
FAS.		MON.	Stürion
FRA.	Esturgeon	NOR.	Stor
HOL.	Steur	POR.	Esturjáo
İNG.	Sturgeon	ROM.	Viza galbena
İSP.	Esturion	RUS.	Nemetskiy oseter
İSR.		TUN.	
İSV.	Vancig stor	YUG.	Jesetra
İTA.	Storione	YUN.	Stourioni
İZL.	Styrja		

KOLAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasındandır. Batı Avrupa'nın bütün denizlerinde, Atlas Okyanusu (Kuzey Amerika, Hudson körfezi)'nun ve Akdeniz'in sahillerinde ve bunlarla ilgili ara denizler ile tatlısularda yaşamaktadırlar.

Vücudunda beş sıra halinde boylu boyunca uzanan kalın tek parça kemiksi plâklar vardır. Bir tek sıra sırtta 9-15, iki sıra yan taraflarında 24-36 ve iki sıra da karın tarafında 9-14 adet kemiksi plâklar yer alır. Ağız altta ve yataydır. Dişleri bulunmaz. Burun uzun, sivri ve ön kısmı yuvarlağımsıdır. Alt dudağının ortası girintilidir. Altta bulunan 4 adet bıyıkları pürüzsüz olup ağıza kadar ulaşmazlar. Sırtının rengi gri-mavi ve gri-yeşil, karın ise beyaz ya da gümüş parıltılıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, çaça gibi balıklar ile krustaseler, yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Cinsi olgunluğa erkekler 7-16, dişiler ise 8-18 yaşları arasında erişirler. Dip balıkları olmasına rağmen süratli yüzmektedir. Üreme periyodu Nisan-Temmuz ayları arasında olup tatlısuların çakıllı, taşlı ve topraklı zemini üzerinde yumurtlarlar. Yumurtası siyah ve çapı 2-3 mm. olup yumurta verimliliği 1.000.000'a kadar ulaşmaktadır. Yumurtadan çıkan larvalar süratli büyürler.

Eti lezzetlidir Taze, tuzlanmış ve konserve olarak yenilir. Etinden çok daha kıymetli ve ekonomik önemi büyük olan havyarıdır. Avcılığı paraketa, serpme ve yüzen ağlar, dalyanlar ile yemli oltalarla yapılır.

KOLYOZ BALĞI

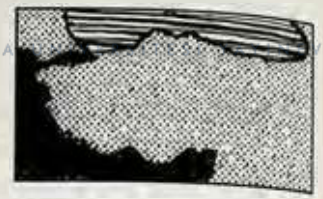

Scomber japonicus Houttuyn, 1782

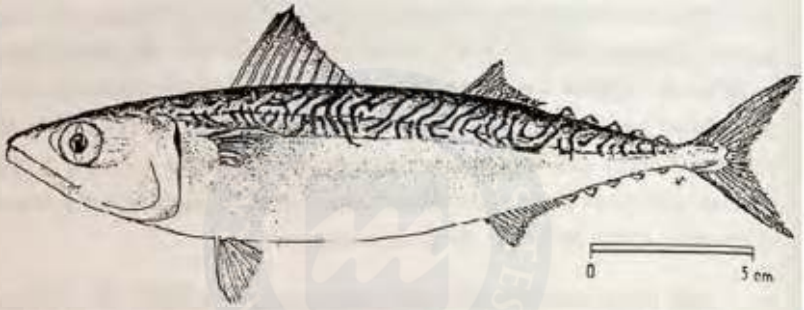

ALM.	Spanische makrele	JAP.	Honsaba
CEZ.	Skorton	MAL.	Kavall
DAN.	Spansk makrel	MIS.	Kaskomri
FAS.	Kabaila	MON.	Cegüu
FRA.	Maquereau espagnol	NOR.	Spansk makrell
HOL.	Spaanse makreel	POR.	Cavala-do-pasifico
İNG.	Chub mackerel	ROM.	Colios
İSP.	Estornino	RUS.	Atlanticheskoya skumbriya
İSR.	Kolias	TUN.	Squoumri
İSV.	Spansk makrill	YUG.	Flavica
İTA.	Sgombro cavallo	YUN.	Koliós
İZL.	Spánskur makrill		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KOLYOZ BALIĞI

Perciformes takımının *Scombridae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerde yaşarlar. Pelajik balıklardır.

Vücutları mekik şeklinde, uzun ve yanlardan yassılaşmıştır. Vücudu örten pullar küçüktür. İkinci Sırt ve Anüs yüzgeçlerinin gerisinde 5 adet yalancı yüzgeç vardır. Ağız büyüktür. Dişleri küçük, sivri ve arkaya doğru kıvrılmıştır. Başı çıplaktır. Yüzme kesesi vardır. Gözleri büyük ve kırmızı renktedir. Vücudunun sırt bölgesinde düzensiz, ağ teşkil edecek şekilde koyu mavi-siyahımsı çizgiler bulunur. Karnın yan tarafları ise az çok büyük olan yeşilimsi gri beneklidir.

Etçil ve göçücü balıklardır. Besinlerini hamsi, gümüş, istavrit, çaça gibi balıklar ile planktonlar oluşturur. Genel olarak 3 yaşında cinsi olgunluğa erişirler. Yumurtlama periyodu Marmara'da Haziran başından Ağustos sonuna kadardır. Yaklaşık olarak 400.000 kadar yumurta bırakırlar. Yumurtaları pelajiktir. Yumurtalarının çapı 0,90-1,25 mm. arasında değişir. Büyük göç yapmazlar. Ancak bir kısmı yaz aylarında Marmara'dan Karadeniz'e geçip Batı karadeniz'in sahil bölgelerimizde dolaştıktan sonra Ekim-kasım ayları arasında tekrar Marmara'ya gelirler. Boyları 12-16 cm. arasında olanlarına "Kolyoz vonozu" adı verilir. Kolyoz balığı ile Uskumru balığı (Scomber scomber) birbirlerine çok benzerler. Kolyoz balığında gözler büyük, baş boyunun 3.5-4.3'te biridir. Vücudun yan taraflarında orta çizginin üst kısmı desenli ve noktalıdır. Birinci sırt yüzgecinde 7-10 adet diken bulunur. Yüzme keseleri vardır. Uskumru balığında ise gözler küçük, baş boyunun 4.3-5.5'ta biridir. Vücudun yan taraflarında; orta çizginin altı düz ve gümüş renklidir. Birinci sırt yüzgecinde 9-14 adet diken vardır. Yüzme keseleri yoktur. Ayrıca Kolyoz balığının eti Uskumru balığı kadar lezzetli değildir.

Eti oldukça lezzetlidir. Ekonomik değeri büyüktür. Taze, kuru (çiroz), tuzlu ve konserve olarak tüketilir. Avcılığı, gırgır, ığrıp, manyat, dalyan, dip ağları, uzatma ağları ve olta ile yapılır.

KÖMÜRCÜKAYASI BALIĞI

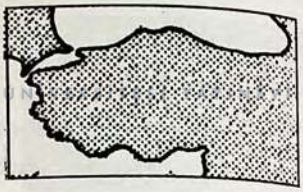

Gobius niger Linnaeus, 1758

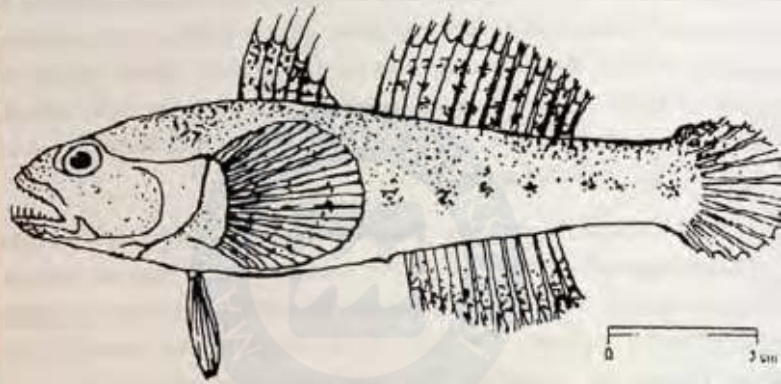

ALM. Schwarzgrundel
CEZ. Kabot
DAN. Sort kutling
FAS. Baghbagh
FRA. Gobie noir
HOL.
İNG. Black goby
İSP. Chaparrudo
İSR. Qevarnun hammikhmoret
İSV. Svarta smörbulten
İTA. Ghiozzo nero
İZL.
JAP.
MAL. Mazzun iswed
MIS. Abu-kirsh
MON. Gobu nigru
NOR. Kutling
POR. Caboz
ROM.
RUS.
TUN. Zankour
YUG. Glavoc melar
YUN. Goriós

KÖMÜRCÜKAYASI BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Gobiidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 50-75 m. arasında olan dip sularında, acı sularda ve bazen de haliç ve lagünlere girerek bu sularda yaşamlarını sürdürürler. Yaşadığı dip ortamı kumlu, çamurlu, taşlı ve yosunlu-sazlı yerlerdir.

Vücut silindir şeklindedir. Kuyruk bölgesi uzun ve yüksektir. Yanakları hemen hemen çıplaktır. İkinci sırt yüzgeci geride yükselmektedir. Erkeklerde birinci sırt yüzgecinin orta ışınları, kenardakilerden 2-3 kat daha uzundur. Karın yüzgeçleri anüs'e kadar erişirler. Göğüs yüzgeçleri üst taraflarında ince serbest uzantılar vardır. Vücut rengi esmergridir. Karın yanlarının üzerinde birbiri içine girmiş benekler bulunur. Birinci sırt yüzgecinin üzerinde genellikle üst ve alt taraflarında, geride siyah lekeler vardır. Birinci sırt yüzgecinin üzerinde ender olarak ön köşesinde ve üstte siyah bir leke vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kurt, krustase, küçük balıklar ve dipte bulunan balık yumurtaları teşkil eder. Üremeleri Mart-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir. Yumurtası küçük ve armut şeklindedir.

Etleri beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksektir. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, tarlakoz, olta, parakete ve sepet gibi av aletleriyle yapılır.

KÖPEK BALIĞI (1)

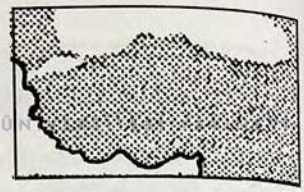

Mustelus asterias Cloquet, 1821



ALM. Glatthai

CEZ. Kelb el bhar

DAN. Glathaj

FAS. Kelb el bhar

FRA. Emissole tachetée

HOL. Toonhaai

İNG. Stellate smooth hound

İSP. Musola

İSR. Kerishen nagod

İSV. Hundhaj

İTA. Palombo stellato

İZL.

JAP.

MAL. Mazzola bla xewka

MIS. Wahsh

MON. Lincoera liscia

NOR. Glatthai

POR. Caçao pique

ROM.

RUS.

TUN. Kelb el bhar

YUG. Pas glusac

YUN. Galéos

KÖPEK BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Carcharhinidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve soğuk denizlerin derinliği 500 m. den nehirlerin kıyılarına kadar olan yerlerinde yayılım gösterirler. Dipleri kumlu ve çakıllı bölgelerde dip ve dibe yakın olarak yaşayan balıklardır.

Vücut ince uzun, burun biraz sivri ve göz ovaldir. Göz kırpma zarları yoktur; fakat alt kenarda kalın bir deri kıvrımı vardır. Burun delikleri tamamiyle ağızdan ayrılmıştır. Dişler düzgündür ve dip yanlarında çıkıntı yoktur. Dişler 5-7 sıralı olarak mozaik gibi (kaldırım taşı gibi) yan yana dizilmişlerdir. Solungaç açıklıkları 5 adettir. 5. açıklık göğüs yüzgecinin üzerindedir. Spirakulum (su püskürtme deliği) vardır. Deri pürüzlüdür. 2 adet sırt yüzgeci vardır. 1. sırt yüzgeci göğüs yüzgecinin arka kaidesinden başlar. 2. sırt yüzgeci anüs yüzgecinin önünde başlar. Kuyruk yüzgecinin arka kenarı genel olarak beyazımsıdır. Kuyruk yüzgecinin alt lopu üst loptan daha geniş ve yukarıya doğru yönelmiştir. Sırt ve yanlarda beyaz lekeler vardır. Alt tarafları beyazımsıdır. Düzensiz olarak sırt ve yanlarda bulunan bu beyaz lekeler özellikle yançizgi boşunca uzanmaktadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dip yada dibe yakın yaşayan karides, istakoz, yengeç gibi omurgasız hayvanlar ve istavrit, sardalya gibi balıklar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Ovovivipar (yumurtaları ananın karnında açılanlar) dırlar. Bir batında 7-15 adet yavru doğrururlar. Çıkan yavrular 30 cm. kadardır. Erkekler 75-85cm, dişiler ise 85-96 cm. arasında cinsi olgunluğa erişirler.

Etleri taze, donmuş ve salamura olarak dış ülkelerde tüketilmesine karşın ülkemizde fazlaca ekonomik önemi yoktur. Yüzgeçlerinden insan gıdası olarak çorba yapılmaktadır. Karaciğerinden elde edilen yağ ve vitaminlerden ilaç sanayiinde yararlanılır. Avcılığı, dip trolu, ortasu trolu ve dip paraketeleri ile yapılır.

KÖPEK BALIĞI (2)

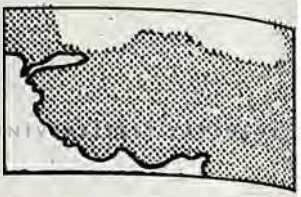

Mustelus mustelus (Linnaeus, 1758)



ALM. Glatthai

CEZ. Maniosa

DAN. Glathaj

FAS. Kalb lbahr

FRA. Emissole lisse

HOL. Glashaai

İNG. Smooth hound

İSP. Musola

İSR. Karish kalbi

İSV. Hundhaj

İTA. Palombo

İZL.

JAP.

MAL. Mazzola bla zewka

MIS.

MON. Lincoera liscia

NOR. Glatthai

POR. Caçao

ROM.

RUS.

TUN. Ktat

YUG. Pas mekus

YUN. Galéos

KÖPEK BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Carcharhinidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve soğuk denizlerin 5-450 m. (genellikle 5-50 m.) arasında olan derinliklerinde dipleri çamurlu, kumlu ve bitkili olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut ince ve uzun; burun uzun ve yuvarlak; gözler ovaldir. Göz kapağı yoktur fakat alt göz kapağı yatay bir deri kıvrımı şeklindedir. Dişler küçüktür. Üstçenenin arka tarafındaki dişler içe doğru eğik ve uçları sivridir. Diğer dişlerin diplerinin yanlarında birer çıkıntı vardır. Solungaç açıklıkları 5 adettir. 5. açıklık göğüs yüzgecinin üzerinde yer alır. Deri pürüzlüdür. İki sırt yüzgeci vardır. Göğüs yüzgeci 1. sırt yüzgecinin başlangıcına kadar uzanır. Spirakulum vardır. Genel olarak vücut rengi gri yan tarafları açık renklidir. Vücutta ayrıca yuvarlak veya oval beyazımsı lekeler bulunur. Karın tarafları beyazımsı veya hafif sarımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini pelajik sularda sürü halinde yaşayan balıklar (uskumru, kolyoz, torik, sardalya ve hamsi gibi) ve omurgasız hayvanlar (ahtapot, medüz gibi) oluşturur. Geceleyin beslenirler. Doğuran balıklardır. Bir batında maksimum 28 yavru doğururlar. Yavruların boyları 35 cm. civarındadır. Erkekler cinsi olgunluğa 70-96 cm., dişiler ise 80 cm. boyunda erişirler. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Etleri taze, tuzlu ve donmuş olarak tüketilir. Ekonomik önemi oldukça yüksektir. Ülkemizde çok az yenir. Dış ülkelerde tüketimi fazladır. Kurutulmuş yüzgeçlerinden çorba, karaciğerlerinden elde edilen yağ ve vitaminden ilaç sanayiinde yararlanılır. Avcılığı dip veya satıh paraketeleri, oltalar ve dip trolleri ile yapılır.

KÖTEK BALIĞI

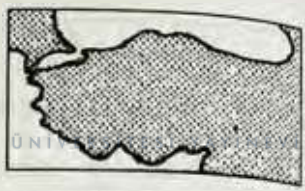

Umbrina cirrosa (Linnaeus, 1758)

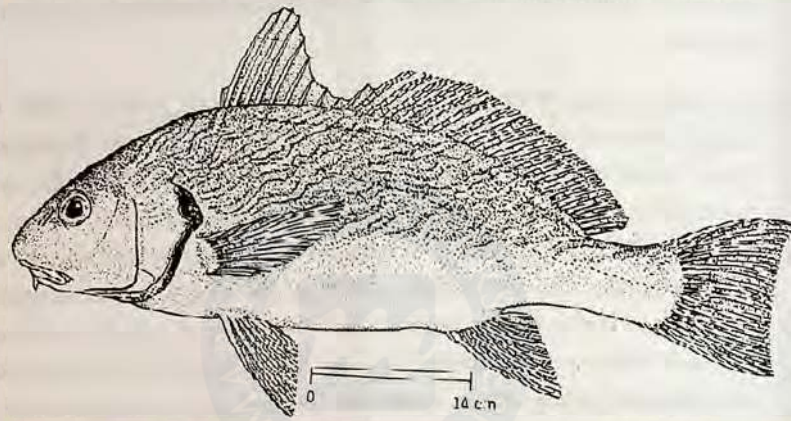

ALM.	Schattenfisch	JAP.	
CEZ.	Bu omela	MAL.	Gurbell
DAN.		MIS.	Shifsh
FAS.	Meskar	MON.	Umbrina
FRA.	Ombrine	NOR.	
HOL.		POR.	Corvina
İNG.	Corb	ROM.	Milàcop
İSP.	Verrugato	RUS.	Svetli gorbil
İSR.	Zaldekan	TUN.	Baghla
İSV.		YUG.	Kurjal
İTA.	Ombrina	YUN.	Mylokópi
İZL.			

KÖTEK BALIĞI

Perciformes takımının *Sciaenidae* milyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde derinlikleri 100-150 m. arasında olan bölgelerin sahil sularında yaşarlar. Bu sahil sularının dipleri kayalık, taşlık, mercanlık ve çamurlu olan yerlerinde, dibe yakın alanlarda bulunurlar.

Vücut iri ve yanlardan hafifçe basıktır. Başı vücudun genişliğine karşın küçüktür. Vücudunun üst tarafı yay şeklinde eğridir. Burnu kısa ve kütür. Vücut, baş ve yüzgeçlerin kaideleri pulludur. Ağzı baş ve vücuda göre küçüktür. Çenelerinde sıralar halinde ince dişler bulunur. Gözlerin önünde bulunan burun deliklerinin bir çifti elipsoit, diğeri yuvarlak ve küçük kapaklıdır. Solungaç kapağının üzerindeki pulları, sert ve dişlidir. Alt çenede kısa bir bıyık vardır. Kuyruk yüzgeci az çok oyuklu veya hafifçe yuvarlaktır. Yüzgecin alt parçası yuvarlak olup üst parçasından daha uzundur. Vücudunun üst tarafında açık sarı rankte ve enine, boyuna istikamette giden beyaz ve esmer çizgiler vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kurt, salyangoz, midye, karides, istiridye ve küçük balıklar oluşturur. Üremesi ilkbahar ve yaz aylarındadır. İlk seksüel olgunluğa total boyu 35 cm.'de ulaşırlar.

Eti beyaz, sertçe ve lezzetlidir Ekonomik değerleri yüksek olan balıklardır. Taze ve tuzlanıp kurutulmuş olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, manyat, ığrıp, dip trol gibi ağlar ve yemli olarak da olta ve parakete ile yapılır.

KULAKLIFOLYA BALIĞI

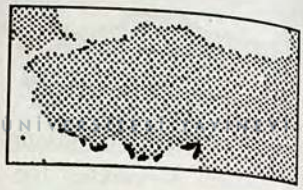

MARMARA ÜNİ

Mobula mobular (Bonnaterre, 1788)



ALM.	Meeresteufel	JAP.	
DAN.		MAL.	Baqra
CEZ.		MIS.	Mela
FAS.		MON.	Diau de marina
FRA.	Diable de mer	NOR.	
HOL.		POR.	Diabo de mar
İNG.	Devil fish	ROM.	
İSP.	Manta	RUS.	
İSR.	Mobula	TUN.	Gadu
İSV.		YUG.	Golub uhan
İTA.	Diavolo di mare	YUN.	Selachi kephaloptero
İZL.			

KULAKLI FOLYA BALIĞI

Hypotremata takımının *Mobulidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 100 m. olan sularında yaşayan balıklardır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Vücut disk şeklinde, genişliği uzunluğundan 2-3 defa fazladır. Göğüs yüzgeçleri yanlara doğru genişlemiş ve uçları sivridir. Vücut sırt ve karın istikametinde yassılaşmıştır. Baş oldukça geniştir. Başın ön tarafında ve her iki yanında boynuz şeklinde uzantı bulunur. Gözler başın her iki yanında yerleşmiştir. Kuyruk silindirik ve ince uzun olup vücut boyunun iki katından daha uzundur. Sırt yüzgeci kuyruk başlangıcında yer alıp üçgen şeklindedir. Ayrıca karın yüzgeçlerinin hizasında yer alır. Sırt yüzgecinin arkasında kenarları dişli, az zehirli uzun bir diken bulunur. Dişler çenelerde küçük kabartılar şeklinde ve seriler halinde dizilmişlerdir. Üst yüzeyi koyu kahverengi ve siyahtır. Alt tarafları beyazdır. Geniş olan göğüs yüzgeçleri sayesinde su içersinde (kuş kanadı gibi çırparak) uçarak hareket ederler. Genellikle küçük gruplar halinde nadiren kıyılara yakın yerlere gelirler. Fazla büyük olan bu balıklar zararsızdırlar.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük omurgasız hayvanlar ve balıklar ile su içindeki planktonlar (solungaçlarının özelliğinden dolayı ağızdan alınan suyun sözülmesi) oluşturur. Ovovivipar (yumurtaları ana karnında açılarak doğuran) dırlar. Yavrularını derinliği 30-40 m. olan ve yüzeye yakın sularda doğururlar. Yavruların boyları 30 cm. kadardır. Bir batında 8-12 yavru doğururlar.

Etleri lezzetsiz olduğundan itibar edilmez. Sularımızda çok ender rastlanan balıklardır. Karaciğerlerinden yağ ve vitamin A elde edilir. Ayrıca balıkunu sanayiinde yararlanılır. Avcılığı genel olarak sportiftir. Olta ve yüzer parakete ile yapılır.

KUM BALIĞI

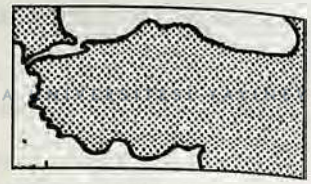

Gymnammodytes cicerellus (Rafinesque, 1810)

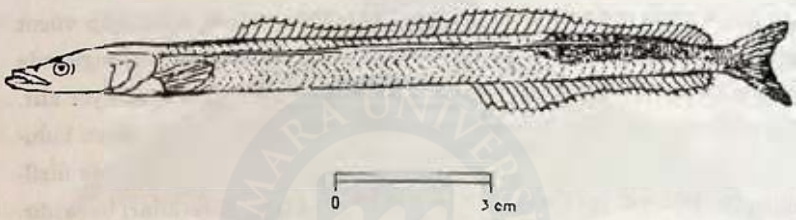

ALM.	Sandaal	JAP.	
CEZ.	Alutsctjedd	MAL.	Fjammette
DAN.		MIS.	Bsario
FAS.		MON.	Cicerela
FRA.	Cicerelle	NOR.	
HOL.		POR.	Ligeirao
İNG.	Sand-lance	ROM.	Uva
İSP.	Salton	RUS.	Pescianka
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Hujica golica
İTA.	Cicerello	YUN.	Loutsáki
İZL.			

KUM BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Ammodytidae* familyasındandır. Sıcak, soğuk ve ılık denizlerin derinliği 30 m. ye kadar olan sularında ve dipleri kumlu sahillerinde yaşayan balıklardır.

Vücudu uzunca, mekik şeklindedir. Karın tarafına enine ve eğik durumda sertleşmiş buruşukluklar vardır. Vücudun ön tarafları çıplaktır. Ağzı büyük, gözleri küçüktür. Altçene üstçeneden az daha uzun ve sivridir. Derisi biraz kalındır. Sırt ve Anüs yüzgeçlerinin üst kenarları dalgalıdır. Göğüs yüzgeçleri başın hemen arkasında yer alır. Vücudun alt kısmı boyunca, boyuna sertleşmiş olan bir kıvrımı vardır. Sırt yüzgecinin başlangıcı göğüs yüzgecinin arka hizasından geride bulunur. Sırt tarafları zeytuni veya esmer renklidir. Yanlarında, kuyruk yüzgecinin kaidesine kadar uzanan parlak gümüşi bir çizgi vardır. Baş, yaldız parlaklığındadır ve üzerinde genelllikle mavi bir leke bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, krustaseler, kurtlar ve yumuşakçalar oluşturur. Sürüler halinde gezerler ve yaşamları süresince istedikleri zaman kendilerini kuma gömerler. Üremeleri ilkbahar ve yaz ayları boyunca devam eder. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir. Üreme yerleri kumlu, sığ nehir ağızları ve acısulu yerlerdir.

Eti beyaz ve lezzetli olmasına rağmen ender bulunan ve az avlanan bir balıktır. Özel olarak avcılığı yapılmaz, ancak diğer balıklar avlanırken (manyat, ığrıp, tarlakoz ve diptrolu gibi av aletleriyle yapılan avcılıkta) bu balıklar da avlanırlar.

KUMTRAKONYASI BALIĞI

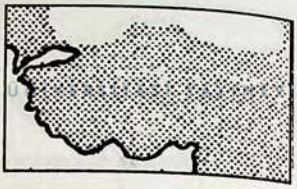

Trachinus araneus Cuvier, in Cuvier & Valenciennes, 1829

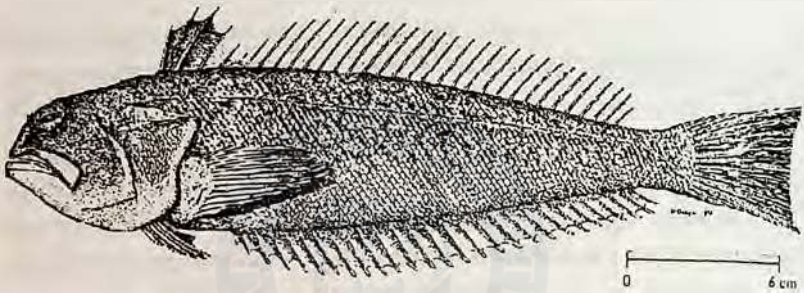

ALM.	Petermannchen	JAP.	
CEZ.	Drasna	MAL.	Tracna
DAN.	Fjaesing	MIS.	Ballama
FAS.	El agrab	MON.	Aragna
FRA.	Vive araignée	NOR.	Fjesing
HOL.	Pieterman	POR.	Aranhuço
İNG.	Spotted weever	ROM.	
İSP.	Araña	RUS.	
İSR.	Achshuv	TUN.	Bellem
İSV.	Fjarsingar	YUG.	Pauk crni
İTA.	Tracina ragno	YUN.	Drakaina
İZL.	Fjörsungur		

KUMTRAKONYASI BALIĞI

Perciformes takımının *Trachinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 2-100 m. arasında olan, dipleri kumlu, kayalıklı, bitkili yerlerinde ve genellikle yarıya kadar kuma gömülü olarak yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut uzun ve yanlarından yassılaşmıştır. Ağız büyük ve yukarıya dönüktür. Vücut ktenoid pullarla örtülüdür. Gözler başın üst tarafında olup yana bakışlıdır. Gözlerin önünde başın üstünde küçük 1 çift diken vardır. Birinci sırt yüzgecinde 6-7 adet zehirli diken vardır. Solungaç kapağı üzerinde de zehirli bir dikeni bulunur. Karın yüzgeçlerinin ilk ışını diken şeklindedir. Yan taraflarında boydan boya uzanan 7-11 adet, alt kısımları siyah ve üst tarafları kahverengi veya sarı-kahverengi benekler vardır. Birinci sırt yüzgecinin ön yarısı siyahtır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar yumuşakçalar ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Zehirli olan dikenleri insanlarda şiddetli sancı meydana getirir. Balık öldükten sonra da dikenleri zehir etkisini göstermektedir. Üremeleri Nisan-Mayıs ayları arasındadır. Yumurta ve larvalar pelajiktir.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Az avlanmaktadırlar. Taze olarak yenir. Dış ülkelerde de çok aranan bir balıktır. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (manyat, tarlakoz, ığrıp, parakete, olta ve dip trolu ile) avlanmaktadırlar.

KUPES BALIĞI



Boops boops (Linnaeus, 1758)

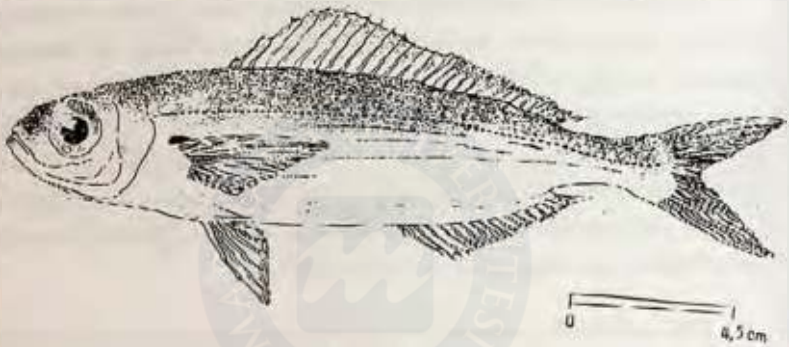

ALM.	Gelbstriemen	JAP.	
CEZ.	Boga	MAL.	Vopa
DAN.	Okseojefisk	MIS.	Moza
FAS.	Hamrouda	MON.	Buga
FRA.	Bogue	NOR.	Okseoyefisk
HOL.		POR.	Boga
İNG.	Bogue	ROM.	Gupa
İSP.	Boga	RUS.	
İSR.	Goboos	TUN.	Sbouga
İSV.	Oxogonfisk	YUG.	Bukva
İTA.	Boga	YUN.	Gopa
İZL.			

KUPES BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındır. Sıcak ve ılık denizlerin, derinliği 350 m. olan sularında, dipleri kumlu, çamurlu, kayalıklı ve bitkili bölgelerinde demersal olarak yaşarlar.

Vücutları iğ şeklindedir. Vücudundaki pulları ince ve oldukça büyüktür. Ağzı küçüktür. Üst çenede uçları keskin 24 adet dişleri vardır. Alt çenede ise sivri dişler bulunur. Gözleri boyuna göre büyüktür. Burnanan üzeri pulsuzdur. Vücudunun rengi sırtta mavi-gri, yanları ve karın bölgeleri ise gümüşidir. Yançizginin altında vücut boyunca uzanan 3-4 adet altın sarısı renginde çizgi vardır. Yançizgi koyu ve yüzgeçleri açık renklidir.

Omnivor (hem bitkisel hem de hayvansal besinlerle beslenen) balıklardır. Besinlerini karides, yengeç, balık yavruları ve yosunlar oluşturur. Hermafrodittirler. Üremeleri Şubat-Mayıs ayları arasındadır.

Eti o kadar lezzetli değildir. Taze olarak yenir. Avcılığı manyat, çeşitli olta takımları ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

KURBAĞA BALIĞI

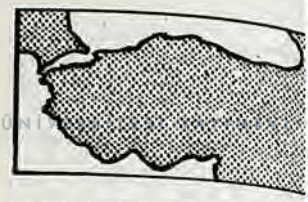

Uranoscopus scaber (Linnaeus, 1758)



ALM. Sterngucker

CEZ. Buldog

DAN.

FAS.

FRA. Rat

HOL. Sterrenkijkers

İNG. Star gazer

İSP. Rata

İSR. Hoseh bekohavim

İSV. Stjarnkikare

İTA. Pesce prete

İZL.

JAP. Mishimaokoze

MAL. Zondu

MIS. Kott

MON. Pisciu preve

NOR.

POR. Aranhuço

ROM. Bou-de-mare

RUS. Morskaia korova

TUN. Bouma

YUG. Bezmek

YUN. Lychnos

KURBAĞA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Uranoscopidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 2-200 m. olan sahillerinde; dipleri kumlu, çamurlu ve çakıllı bölgelerinde, bazen de kum ve çamura gömülü olarak yaşayan dip balıklarıdır.

Başın uzunluğu vücudun yüksekliğinden fazladır. Başın genişliği, uzunluğundan ve yüksekliğinden daha büyüktür. Göğüs yüzgeçleri boğaz üzerindedir. Yançizgi sırt boyunca genişlemiştir. Çeneler kadife gibi ince dişlidir. Gözler yukarı dönüktür. Ağız büyük ve dikeydir. Karnın üst kısmı pulsuzdur. Vücudun sırt kısmında mavimsi-gri, esmer ve beyaz veya açık renkte çizgilidir. Vücudun yanları parlak gri ve karın tarafı beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, istakoz, kurt ve mürekkep balıkları gibi dip ya da dibe yakın yerlerde yaşayan canlılar oluşturur. Üreme zamanı Temmuz başından Eylül ortasına kadar devam eder. Yumurtaları pelajik olup çapları 2 mm.'den fazladır. Yumurtadan çıkan larvalar ilk altı aylarını pelajik geçirirler. Bu sırada besinleri planktonik organizmalardır. Sonrada yavaş yavaş dip hayatına uymaya başlar.

Etleri beyaz ve lezzetlidir. Taze olarak tüketilir. Avcılığı ığrıp, manyat, uzatma ve diptrolu ağları ayrıca da yemli olarak parakete ile yapılır.

KURDELE BALIĞI

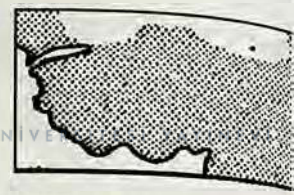

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Cepola macrophthalma (Linnaeus, 1758)

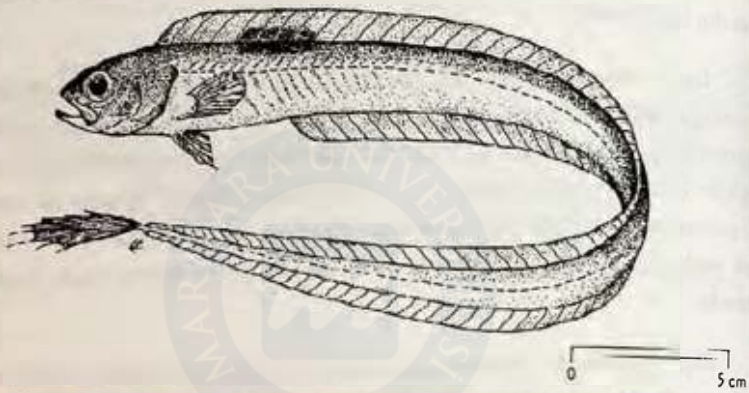

ALM. Roter Bandfisch
CEZ. Cepolla
DAN.
FAS. Thahoezzat
FRA. Cépola rougeatre
HOL.
İNG. Red band-fish
İSP. Cinta
İSR. Qepola
İSV.
İTA. Cepola
İZL.
JAP.
MAL. Fjamma hamra
MIS.
MON. Çevula russatra
NOR.
POR. Suspensorios
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Kurdela
YUN. Kordella

KURDELE BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Cepolidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve serin denizlerin derinliği sığ sahillerden 200 m. ye kadar olan yerlerinde, dipleri kayalık, taşlık, çakıllık ve kumluk bölgelerinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut çok uzun, şerit gibi ve uysaldır. Dalgalanma yavaş hareketli olup kuyruğa doğru gitgide incelenerek devam eder. Vücut yüksekliği tüm boyunun 11/13'i kadardır. Baş küçük, burun yuvarlakçadır. Ağız büyük ve eğiktir. Çenelerdeki dişler küçük ve sivridir. Sırt ve anüs yüzgeçleri çok uzun olup sırt yüzgecinde 67-70 (öndeki 2 ışın segmentsiz) ve anüs yüzgecinde 59-61 adet ışın vardır Göğüs yüzgeçleri küçük, karın yüzgeçleri göğüs konumludur. Kuyruk yüzgeci sivridir. Pulları çok küçük ve sikloiddir. Sırt ve yan tarafları kırmızımsı, kırmızı-portakal rengi; karın portakalrengi-sarımtrak; yüzgeçler açık sarı-kırmızımsıdır. Solungaç kapağı yaldız parlaklığındadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, larvaları ve küçük omurgaız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar aylarındadır.

Etleri lezzetli değildir. Ekonomik değerleri olmayan balıklardır. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (ığrıp, manyat, diptrol ağlarıyla) bu balıklar da avlanırlar.

LAHOS BALIĞI

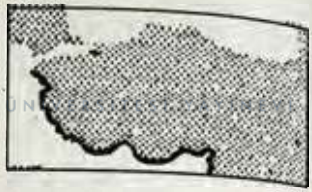

Epinephelus aeneus (E. Geoffroy Saint-Hilaire, 1817)

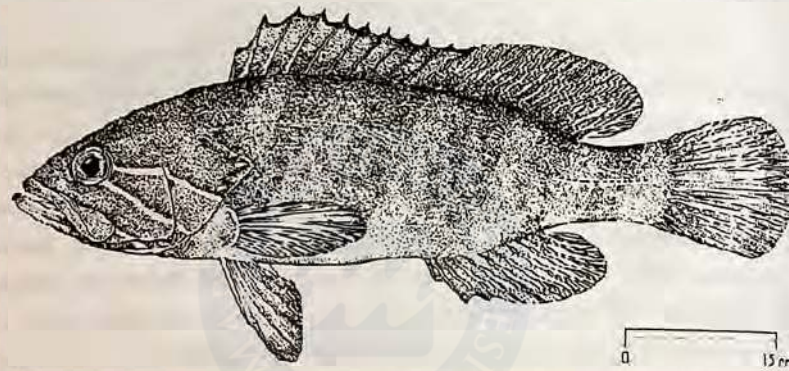

ALM.	JAP.		
CEZ.	Bades	MAL.	Fellusa tàc-cerna
DAN.		MIS.	Wakar
FAS.	Miroud biad	MON.	Mera gianca
FRA.	Merou blanc	NOR.	
HOL.		POR.	Garoupa verde
İNG.		ROM.	
İSP.	Cherna de ley	RUS.	
İSR.	Dakar hamichmoret	TUN.	Mennani abiad
İSV.		YUG.	Kirnja
İTA.	Cernia bronzata	YUN.	Sphyrida
İZL.			

LAHOS BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 20-200 m. arasında olan yerlerinde, dipleri kayalık ve taşlık bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut oldukça uzundur. Gözçapı baş uzunluğunda 4-4.2 defa bulunur. Solungaç kapağında 3 adet diken vardır. Altçene ileriye doğru çıkıntılıdır. Dişler çenenin yanlarında 2 sıra üzerine dizilmiş bir bant şeklindedir. Sırt yüzgecinde 11 diken (nadiren 10) ve 14-16 adet yumuşak ışın; anüs yüzgecinde ise 3 diken ve 8-9 adet yumuşak ışın bulunur. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Vücuttaki pullar küçüktür. Yançizgi üzerinde 90 adet pul vardır. Pullar kısmen birbirlerini örterler. Göğüs yüzgecinin kaidesinin üst kenarında pullu bir deri kıvrımı vardır. Vücut rengi genellikle kahverengi-koyu kırmızımsı veya yeşil-grimsidir. Başın yan taraflarında beyazımsı 2 ya da 3 adet eğik bant bulunur. Vücudun diğer bölgelerinde bant yoktur. Ayrıca lekeler de yoktur. Karın ve anüs yüzgeçlerinin kenarları mavidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Hermafrodittirler (protogyne-önce yumurta üreten sonra sperm üreten). Cinsi olgunluğa 5. yılında erişirler (50 cm. boyunda). Cinsiyet değişimi 97 cm. boyunda olur.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri yüksek olan balıklardır. Yurt içinde taze olarak tüketilir. Yurt dışına pazarlanması taze ve dondurulmuş olarak yapılır. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete ve diptrolu ile yapılır.

LÂPİN BALIĞI (1)

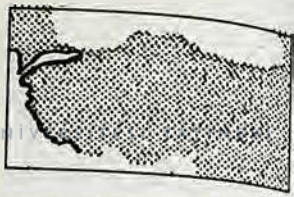

Labrus bimaculatus Linnaeus, 1758



ALM. Lippfisch
CEZ. Olabitt
DAN.
FAS. Scour
FRA. Vieille coquette
HOL. Lipvissen
İNG. Cuckoo wrasse
İSP. Gayano
İSR.
İSV. Blasnuetra
İTA. Tordo fischiette
İZL.
JAP. Bera
MAL. Parpanjol
MIS. Khoddair
MON. Labre mélé
NOR. Blastak
POR Bodiao
ROM.
RUS.
TUN. Kheddir
YUG. Smokva
YUN. Chilóu

LAPİN BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinlikleri 2-200 m. (genellikle 40-80m) olan sahillerinde; dipleri kayalık, taşlık ve bitkili bölgelerinde yaşarlar.

Vücut uzuncadır. Ağız hemen hemen gözün arkasına ulaşır. Dudaklar kalındır. Dişler büyük ve koniktir. Tek sıra halinde dizilirler. Ön solungaç kapağı düz (pürüsüz) dür. Sırt yüzgecinin yüksekliği her yanda aynıdır. Dişiler ve ergin olmayan erkekler sarı ve kırmızımsı-portakal renkli olup arka kısımlarında 3 siyah lekeleri vardır (Yumuşak sırt yüzgecinin aşağısında 2, üçüncüsü de kuyruk sapı üzerindedir). Çok göze çarpan örneklerde siyah işaretler daha açık işaretlerin arasında sık olarak dağılmışlardır. Erkekler çok parlak mavidir. Yanlarında sarı ve portakal rengi üzerine yayılmış daha siyah yatay bantlar bulunur. Erkeklerin arkasında lekeler yoktur. Erkekler dişilerine kur yapma sırasında başın ön tarafında beyaz bir leke oluşur.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan canlılar oluşturur (Yengeç, karides, deniz kestaneleri gibi...). Üreme yaz aylarındadır. 17 yıl kadar yaşarlar.

Etleri lezzetsizdir. Ekonomik değerleri düşüktür. Avcılığı diğer balıklarla beraber olmaktadır. Avcılığı, manyat, ığrıp, tekir, tarlakoz gibi ağlar, olta ve parakete ile yapılır.

LÂPİN BALIĞI (2)

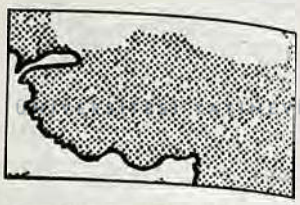

Labrus merula Linnaeus, 1758



ALM. Lippfisch

CEZ. Roucadu

DAN.

FAS. Scour

FRA. Merle

HOL. Lipvissen

İNG. Brown wrasse

İSP. Mirlo

İSR.

İSV. Lappfiskar

İTA. Tordo nero

İZL.

JAP. Bera

MAL. Mirli

MIS. Khoddair

MON. Labre

NOR. Leppefisker

POR Bodiao

ROM.

RUS.

TUN. Kheddir

YUG. Vrana

YUN. Chilóu

LAPİN BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinlikleri 1-50 mm. arasında olan sahil sularında yaşarlar. Bu yaşam bölgesinin dipleri kayalık, taşlık ve bitkilidir.

Vücut ovaldir. Ağız çok küçüktür. Dudaklar etlidir. Dişler koniktir. Her çenedeki dişler bir sıra halinde dizilirler Solungaç kapağının ön tarafı düz (pürüzsüz)'dür. Pullar daha ziyade küçüktür. Yançizgi kuyruğa doğru devam eder. Kuyruk yüzgecinin orta kısmında bir çentik vardır. Sırt, anüs ve kuyruk yüzgeçlerinin kenarlarını çevreleyen mavi bant vardır. Her pulun merkezinde mavi bir leke ile genel olarak zeytuni veya mavi-gri renklidir. Göğüs yüzgeci portakal-kahverengi ışınlıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini deniz kestaneleri, yumuşakçalar, yılan yıldızları, yengeçler gibi çeşitli omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremesi Şubat-Mayıs ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 2. yaşında ulaşırlar. Yumurtalarını dipte deniz yosunları üzerine bırakırlar. Ömürleri 16-17 yıldır.

Etleri lezzetsizdir. Ekonomik önemleri çok düşüktür. Sportif amaçla yakalanırlar. Diğer balıklar avlanırken bu balıklar da yakalanırlar. Avcılığı, manyat, ığrıp, tekir, tarlakoz gibi ağlara ve olta, paraketelerle yapılır.

LÂPİN BALIĞI (3)

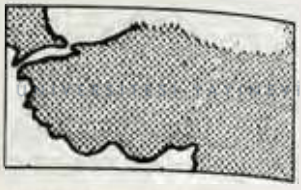

Labrus viridis Linnaeus, 1758



ALM.	Klippenbarsch	JAP.	Bera
CEZ.	Sabonero	MAL.	Tirda
DAN.		MIS.	Khoddair
FAS.	Scour	MON.	Labre turdu
FRA.	Labre vert	NOR.	
HOL.	Lipvissen	POR	Bodiao
İNG.	Green wrasse	ROM.	Buzat
İSP.	Bodión verde	RUS.	Rjabcik petropsaro
İSR.		TUN.	Kheddir
İSV.	Lappfiskar	YUG.	Drozak
İTA.	Tordo	YUN.	Chilóu
İZL.			

LAPİNBALIĞI (3)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Labridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 2-50 m. derinliğinde olan sahil bölgelerinde; dipleri kayalık, taşlık ve bitkilerle kaplı yerlerinde yaşamaktadır.

Vücut uzun, yüksek ve yanlarından yassılaşmıştır. Solungaç kapağı tamamiyle pullarla örtülüdür. Dişler bir sıra halinde ve koniktir. Öndeki dişler daha kıvrıktır. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin gerisindedir. Kuyruk yüzgeci yuvarlaktır. Vücudunun üst kısmı yeşildir. Yan taraflarında boyuna uzanan gümüşi bir bant vardır. Göğüs yüzgeçleri lekesizdir. Sırt yüzgeçlerinin kenarlarında kırmızı bir kısım vardır. Anüs ve kuyruk yüzgeçlerinde ince ve mavi bir şerit bulunur. Karın üzerinde kareli ve esmer zeminli bir desen vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini krustaseler, yumuşakçalar ve balıklar oluşturur. Üremesi Şubat-Temmuz ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 2 yaşında ulaşırlar. Yaşam süresi 15-18 yıldır.

Etleri lezzetsizdir. Kılçıklı ve tatsız olduğundan ekonomik değeri düşüktür. Özel olarak avlanma sistemi yoktur. Genel olarak ığrıp, manyat, tekir ağları ve olta, parakete gibi yemli av aletleriyle diğer balıklarla beraber avlanırlar.

LEKELİ KEDİ BALIĞI

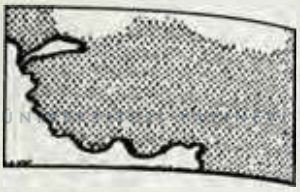

Galeus melastomus Rafinesque, 1810



ALM.	Fleckhai	JAP.	
CEZ.		MAL.	Camperlina
DAN.	Ringhaj	MIS.	
FAS.		MON.	Buca negra
FRA.	Chien espagnol	NOR.	Hagjel
HOL.	Spaanse hondshaai	POR	Leitao
İNG.	Black-mouthed dogfish	ROM.	
İSP.	Golaya	RUS.	
İSR.	Galeus	TUN.	Kalb bhar
İSV.	Hågäl	YUG.	Macka padecka
İTA.	Boccanegra	YUN.	Galéos
İZL.			

LEKELİ KEDİ BALIĞI

Pleurotremata takımının *Scyliorhinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 55-1000 m. (genellikle 200-400 m.) derinliklerinde bulunan ve dipleri çamurlu olan yerlerinde dip ya da dibe yakın bölgelerinde yaşarlar.

Vücut ince uzundur. Burun biraz uzamıştır. Göz geniş olup göz kırpma kapağı zarsız ve ovaldir. Solungaç açıklıkları 5 adettir. 5'incisi göğüs yüzgecinin üzerindedir. Sırt yüzgeçleri 2 adet olup küçük ve şekilleri birbirine benzer. 1. Sırt yüzgeci karın yüzgecinin arkasında yer alır. Anüs yüzgeci uzun bir kaideye sahiptir. Göğüs yüzgeci geniştir. Kuyruk yüzgeci uzun ve vücut boyunun 1/4 ünden daha uzundur. Yalnız üst loptan daha geniş olan alt lop hafifçe yukarıya doğru yönelmiştir. Yüzgecin üst kenarı boyunca 1 sıra, testere gibi dizilmiş yassı dikenler bulunur. Sırt sarımsı kahverengi, yanlar daha açık renkli alt tarafları ise beyazımsıdır. Sırt ve yanları boyunca oldukça sıralı olarak düzensiz daha siyah lekeler yer alır. Ağızın iç tarafı siyahtır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan omurgasız hayvanlar (karides, istakoz, mürekkep balıkları) ve küçük balıklar oluşturur. Erkekler cinsi olgunluğa 34-42 cm., dişiler 38-45 cm. arasında erişirler. Ovipar (Yumurtlayan)'dırlar. Üremeleri Nisan-Haziran ayları arasındadır.

Etleri sert olduğundan ülkemizde ilgi görmez. Dış ülklerde insan gıdası olarak daha fazla tüketilir. Ayrıca balıkunu, gübre; karaciğerinden yağ ve vitamin elde edilmekte ayrıca derilerinden zımpara olarak faydalanılır. Avcılığı diptrolu, olta ve parakete ile yapılır.

LEVREK BALIĞI

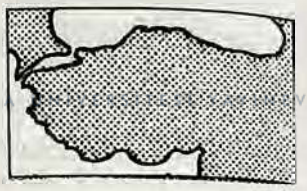

Dicentrarchus labrax (Linnaeus, 1758)



ALM. Seebarsch
CEZ. Spina
DAN. Bars
FAS. Darū
FRA. Bar
HOL. Zeebaars
İNG. Sea bass
İSP. Lubina
İSR. Nakod
İSV. Havsabborrar
İTA. Spigola
İZL. Vartari
JAP.
MAL. Spnotta
MIS. Karus
MON. Luvassu
NOR. Havaborre
POR Robalo
ROM. Lavrac
RUS. Lavrak
TUN. Karous
YUG. Smudut
YUN. Lavraki

LEVREK BALIĞI

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin 5-100 m. arasındaki derinliklerinde yaşarlar. Yaşamlarını genellikle sahile yakın yerlerin sığ sularında sürdürürler.

Vücut uzun ve ovaldir. Vücut yan taraflarından yassılaşmıştır. Baş vücuduna göre oldukça uzundur. Burnu üzerinde pul yoktur. Kuyruk yüzgecinin üst ucu alt ucundan az daha uzundur. Göz kemiğinin tepe kısmında siyah renkte lekeler bulunur. Vücudunun yan taraflarında leke bulunmaz. Ergin olan formların sırtlarında leke yoktur. Ancak bazı gençlerinin sırtlarında siyah renkte lekeler bulunur.

Etçil balıklardır. Yırtıcıdırlar. Besinlerini küçük balıklar ile istakoz, karides, yengeç ve mürekkep balıkları gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Erkekler 21-30 cm., dişiler ise 30-40 cm. arasında cinsi olgunluğa erişirler. Üremeleri Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtalardan çıkan larvaların uzunluğu 3.5 mm. kadardır.

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ülkemizde ve dış ülkelerde eti çok aranılan bir balıktır. Genellikle taze olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, parakete ve olta ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

LİPSOZ BALIĞI

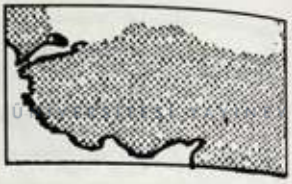

Scorpaena scrofa Linnaeus, 1758

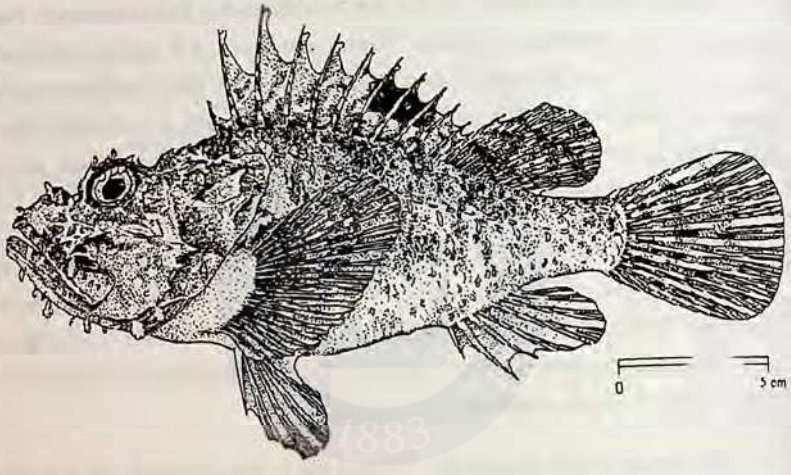

ALM. Grosser Drachenkopf
CEZ. Skorf
DAN. Blakaeft
FAS. Rascasse
FRA. Rascasse rouge
HOL. Schorpioen-vissen
İNG. Large-scaled scorpion fish
İSP. Rascacio de fango
İSR. Akrab hayam
İSV. Skorpanfiskar
İTA. Scorfano rosso
İZL.
JAP. Fusakasago
MAL. Cipullazza
MIS. Akrub
MON. Capun
NOR.
POR. Rascasso
ROM.
RUS.
TUN. Bou keshesh ahmar
YUG. Skrpina
YUN. Scórpena

LİPSOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Scorpaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 0-370 m. (fakat genellikle 20-100 m.) arasındaki derinliklerinde bulunan dipleri kumlu, taşlı ve bitkili olan sahillerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Baş iri, deri çıkıntılı (tentakül) ve dikenlidir. Başın üstünde ve çenealtındaki tentaküller ile solungaç kapağı üzerindeki dikenleri karakteristiktir. Ağzı oldukça büyüktür. Gözler yuvarlakçadır. Gözün ön tarafında ve üstçene üzerinde 3-4 adet diken vardır. Göz altında 2-4 adet diken bulunur. Başta nispeten az derin çukur vardır. Gözün üstünde tentaküller çok küçüktür. Yançizgi üzerinde de dikenler sıralanmıştır. Sırt yüzgecinde 11-12 diken, 9 yumuşak ışın; anüs yüzgecinde 3 diken, 5 yumuşak ışın bulunur. Göğüs yüzgeçleri büyük olup yuvarlakça ve 18-20 adet yumuşak ışınları vardır. Anüs yüzgecinin 1. diken ışınının boyu 2. sinden 1/3 den azdır. Karın yüzgeçleri göğüs konumludur. Pulları ktenoidtir. Vücut ve yüzgeçler kırmızımsı veya az koyu kırmızı, bazen kırmızısarımtrak ve gri-koyu lekelidir. Sırt yüzgecinin 6-11. yüzgeçleri arasındakiler koyu siyah lekelidir. Başta ve yüzgeçlerdeki dikenler acı veren özel zehirler taşımaktadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya balıkları ile karides, yengeç, deniz yıldızları ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurta ve larvalar pelajik olup daha sonra dip hayatına geçerler.

Etleri sert olmakla beraber beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Dış ülkelerde taze ve dondurulmuş olarak pazarlanır. Avcılığı ığrıp, manyat, parakete, olta ve diptrol ağları ile yapılır.

LÜFER BALIĞI

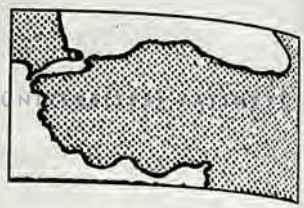

Pomatomus saltator (Linnaeus, 1758)



ALM.	Blaufisch	JAP.	Amikiri
CEZ.	Serra	MAL.	Serra tas-nion
DAN.		MIS.	Miass
FAS.	Sargana	MON.	Balarin
FRA.	Tassergal	NOR.	
HOL.		POR.	Anchova
İNG.	Bluefish	ROM.	Lufar
İSP.	Anjova	RUS.	Lefar
İSR.	Apaz	TUN.	Serra
İSV.		YUG.	Plitica
İTA.	Pesca serra	YUN.	Gofári
İZL.			

LÜFER BALIĞI

Perciformes takımının *Pomatomidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 10-200 m. kadar olan sahil bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücudu iki yandan yassılaşmış olup, kuvvetli ve seri yüzmeye elverişlidir. Yançizgisinde çok sayıda pul vardır. Dudakları kalın ve etlidir. Alt çenesi üst çenesinden uzundur. Çenelerindeki dişler kuvvetlidir. Damak dişleri vardır. Sırt yüzgeçlerinin dikenli kısmı, bir oyuk içinde bulunur. Vücudun üst kısmı mavimtrak veya yeşilimtrak, karın ise gümüşidir. Göğüs yüzgeçlerinin kaidesinde siyahımtrak bir leke vardır. Yüzgeçler genellikle renksizdir.

Etçil balıklardır. Yırtıcı ve iştahlı bir balıktır. Diğer türdeki balıkları kütle halinde yoketmektedir. Yediği balığı çoğu zaman kusarak, tekrar doyuncaya kadar yemeğe başlamaktadır. Besinlerini izmarit, istavrit, kolyoz, uskumru, hamsi gibi balıklar ile krustase ve nematod gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Bu balıklar Karadeniz'de sular soğumaya başlayınca güneye doğru yani Marmara ve Kuzey Ege'ye geçmekte ve kışı orada geçirmektedir. Yazı geçirmek üzere Karadeniz'e Marmara ve boğazlar yoluyla bir geri göç yapmaktadırlar. Bu göçler sırasında bol av vermektedir. Üremesi bahar aylarındadır. Yumurtası pelajik ve küreseldir. Yumurtanın çapı Karadeniz'de 0.90-1.05 mm.'dir. Sularımızdan yumurta ve larvaları ele geçmemiştir.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik önemi büyüktür. Taze, füme ve tuzlu olarak tüketilir. Avcılığı yemli olarak olta takımları ve yemsiz olarak da kaşık, yüksük, çarpma ve çapari ile yapılır.

MAHMUZLU CAMGÖZ BALIĞI

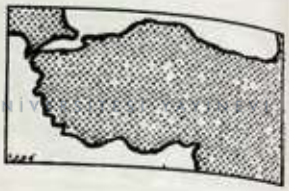

Squalus acanthias Linnaeus, 1758



ALM.	Dornhai	JAP.	Abura-tsunozame
CEZ.		MAL.	Mazzola
DAN.	Ringhaj	MIS.	Irsh
FAS.	Kalb bouchouika	MON.	Spinarolu
FRA.	Aiguillat tacheté	NOR.	Piggha
HOL.	Doornhaai	POR.	Melga
İNG.	Common spiny fish	ROM.	Rechin
İSP.	Mielga	RUS.	Katran
İSR.	Karish kotzani	TUN.	Qtat bou soka
İSV.	Pigghaj	YUG.	Pas kostelj
İTA.	Spinarolo	YUN.	Skylos acanthias
İZL.	Svarthafur		

MAHMUZLU CAMGÖZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Squaliformes takımının *Squalidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 900 m.'ye kadar olan sularında yaşarlar. Sularımızda; derinliği 10-200 m. arasında olan bölgelerde rastlanmaktadır. Dipte ya da dibe yakın yerlerde yaşayan balıklardır.

Vücudu uzundur. Ağızları çok az kavislidir. Çenelerindeki dişleri uzun, keskin ve üç sıralıdır. Anüs yüzgeci ve göz kapağı yoktur. İki sırt yüzgecinin de önlerinde birer tane sert diken vardır Kuyruk yüzgeçleri heteroserk tipindedir. Gözlerinin gerisinde birer tane spirakulum (su püskürtme deliği) vardır. Solungaçları 5 çifttir. Vücudunun sırt tarafları boz, gri ve mavimsidir. Yan tarafları esmer ve karın ise beyazdır. Sırtta ve yanlarda az sayıda beyaz lekeler vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini palamut, uskumru, zargana, hamsi, yunus ile dipte yaşayan balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Vivipar (canlı doğuranlar) balıklardır. Çiftleşmeden 18 ay sonra Ekim-Kasım aylarında dişi 10-12 nairen 20-25 yavru doğurur. Çiftleşme ilkbahar aylarında derinliği 30-60 m. olan sularda oluşur. Yumurtalar 9'ar olarak bir kapsül içersindedir. Her yumurtadan çıkan yavrunun boyu 25-28 cm. arasındadır.

Eti serttir. Ülkemizde eti yenmez. Dış ülkelere satılmaktadır. Derisi mobilya sanayiinde zımpara olarak kullanılmaktadır. İç organlarından gübre yapımında ve böbreklerinden elde edilen yağ tıp alanında kullanılmaktadır. Avcılığı dip trolu, ağ ve olta ile yapılır.

MANDAGÖZ MERCAN BALIĞI

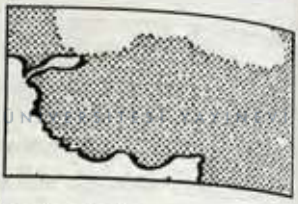

Dentex macrophtalmus (Bloch, 1791)



ALM.	Grossaugan	JAP.	
CEZ.	Guerfal	MAL.	Denci
DAN.		MIS.	Addad
FAS.	Guerfall	MON.	Dentiju de l'eyu grossu
FRA.	Denté aux gros yeux	NOR.	
HOL.		POR.	Cachucho
İNG.	Large eyed dentex	ROM.	
İSP.	Cachucho	RUS.	
İSR.	Shenun gdol eyen	TUN.	Guerfal
İSV.	Tandbraxen	YUG.	Zubatac rumeni
İTA.	Dentice occhione	YUN.	Balas
İZL.			

MANDAGÖZ MERCAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 20-250 m. derinliklerinde bulunan; dipleri kayalıklı, çamurlu, kumlu-çamurlu olan yerlerinde yaşayan dip balıklardır.

Vücut oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Göz, balık boyuna nazaran çok büyüktür. Gözçapı baş boyunun 1/3'ü kadardır. Önde yer alan dişler sivridir. Bu dişlerin hepsi aynı yapıda değildir. 4-6 adedi çok kuvvetli kanin (köpek) dişleridir. Vücut ve yüzgeçler kırmızımsıdır. Yançizgi parlak kırmızıdır. Sırt yüzgecinin ışınlarının kaide kısımları beyazdır.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini krustaseler, molüskler ve küçük balıklar oluşturur. Cinsi olgunluğa 1-2. yaşlarında erişirler. Üreme periyodu Nisan-Mayıs ve Eylül-Ekim ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti lezzetlidir. Taze, dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı olta takımları, dip trolu ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MAVİ BALON BALĞI

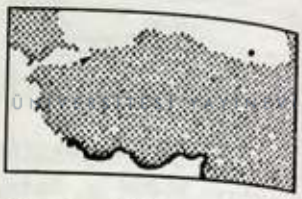

Lagocephalus lagocephalus (Linnaeus, 1758)



ALM.

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Poisson globe

HOL.

İNG. Blue blaasop

İSP. Tamboril

İSR.

İSV.

İTA. Capolepre

İZL.

JAP.

MAL. Hmar

MIS. Qarrad

MON. Testalabre

NOR.

POR. Sapo

ROM.

RUS.

TUN.

YUG.

YUN.

MAVİ BALON BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tetraodontiformes takımının *Tetraodontidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 50-60 m. derinliklerinde bulunan; dipleri taşlık, kayalık, yosunlu ve sazlık bölgelerinde pelajik olarak yaşayan sahil balıklarıdır.

Vücutları basık ve pulsuzdur. Derileri kalın ve dikenlidir. Ağızları vücudunun ön tarafında ve küçüktür. Her iki çenede ikişer kesici diş bulunmaktadır. Karın yüzgeçleri yoktur. Göğüs yüzgeci ağız-kuyruk orta hattının üst tarafında kalır. Vücudun kuyruğa yakın yerlerinde 1 adet sırt ve 1 adet anüs yüzgeci vardır. Vücudun sırt tarafları mavimsi, koyu zeytuni yeşil veya hareli, yanlara doğru mavimsi griden sarı-yeşile doğru dalgalı ya da bantlı görülür. Karın tarafları ise beyazdır. Yüzgeçleri açık-koyulu, dalgalı ve esmerimsidir. Rahatsız edildikleri zaman karınlarını su ve hava ile doldurur ve balon gibi şişirerek su yüzeyinde ters olarak uzun süre kalırlar. Bu sırada karın tarafındaki dikenleri dikleşir ve savunmaya geçerler. Tehlike geçtikten sonra eski haline dönerler.

Omnivor (çeşitli besinlerle beslenen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile yumuşakçalar, kurtlar, karides ve yengeç gibi omurgasız hayvanlar ve bitkisel organizmalar oluşturur. Yumurtalıkları ve içorganları *tetrodotoxin* adı verilen şiddetli bir zehir taşır. Üreme zamanında zehirin miktarı erginlerde ve dişilerde çok fazla artmaktadır. Bu balıklarla zehirlenenlerde şiddetli kusma, ağrı ve solunum, kalp durması olayları görülmektedir. Üremeleri Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtalar demersal, larvaları ise pelajiktir.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ancak zehirli balık olduğu için ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı ığrıp, manyat, tekir-barbunya ağları ve diptrolu ile yapılır.

MAVİ MEZGİT BALIĞI

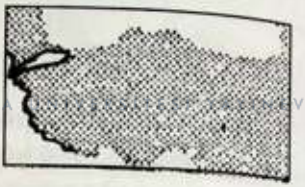

Micromesistius poutassou (Risso, 1826)



ALM.	Blauer wittling	JAP.	
CEZ.	Merlan	MAL.	Bakkal jaw
DAN.	Kulmule	MIS.	Nazelli
FAS.	Abedekho	MON.	Putassu
FRA.	Poutassou	NOR.	Kolmule
HOL.	Blauwe wijting	POR.	Pichelim
İNG.	Poutassou	ROM.	
İSP.	Bacaladilla	RUS.	
İSR.	Shibbut qatan	TUN.	Nazalli
İSV.	Kolmule	YUG.	Ugotica pucinska
İTA.	Melú	YUN.	Gourlomata

MAVİ MEZGİT BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Gadiformes takımının *Gadidae* familyasındandır. Ilık ve soğuk denizlerin derinliği 150-3000 m. derinliklerinde bulunan; (genellikle 180-600 m.) dipleri taşlı, çakıllı, çamurlu olan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut uzun ve dardır. Altçene üstçeneden az daha uzundur. Bıyık yoktur. Yançizgi hemen hemen düz bir çizgi halindedir. 3 adet sırt yüzgeci ve 2 adet anüs yüzgeci vardır. Yüzgeçler arasındaki uzaklık çok geniştir (özellikle 2. ve 3. sırt yüzgeçleri arasındaki uzaklık). Birinci anüs yüzgecinin başlangıcı, birinci sırt yüzgecinin başlangıcı hizasının önündedir. Sırt tarafları gri-mavi, yan tarafları biraz daha açık renktedir. Karın soluk renklidir. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kenarları ve ağız boşluğu siyahtır. Erginlerde, göğüs yüzgecinin tabanında sıkça dağınık olarak siyah noktalar vardır. Vücut sikloid pullarla örtülüdür.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan veya yüzeysularına yaklaşarak hamsi, sardalya gibi balıklar ile karides, yengeç ve kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Genç balıklar 10-30 m. arasındaki su tabakalarında yoğun olarak bulunurlar. 8°C'den daha soğuk sularda yaşayamazlar. Yumurtlamaları kış-ilkbahar aylarındadır. Yumurta ve larvalar pelajiktir. Daha sonra dip hayatına geçerler.

Eti beyaz ve çok lezzetli bir balıktır. Ekonomik değeri yüksektir. Avcılığı manyat, tarlakoz, parakete, olta ve dip trolleriyle yapılır.

MAVRİ BALIĞI

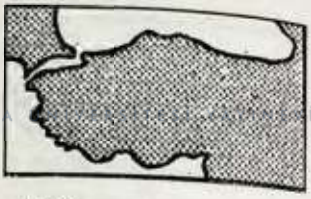

Chelon labrosus (Risso, 1826)

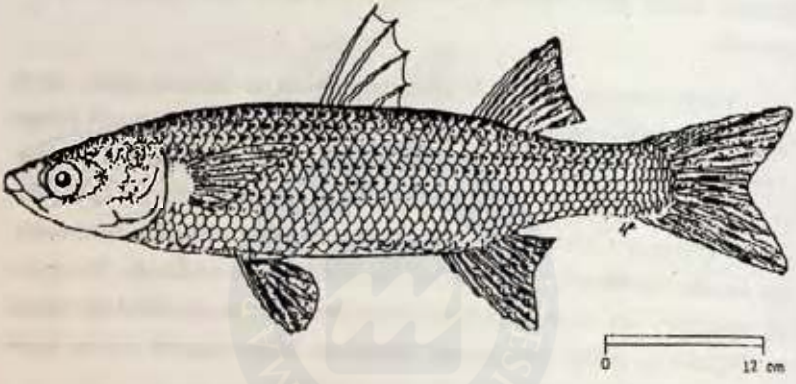

ALM.	Dicklippige Meerasche	JAP.	Bora
CEZ.		MAL.	Kaplat
DAN.	Multe	MIS.	Bouri sudani
FAS.	Bouri	MON.	Müsaru
FRA.	Mulet lippu	NOR.	
HOL.	Harder	POR.	Mugem
İNG.	Thick-lipped grey mullet	ROM.	Plataris
İSP.	Lisa negra	RUS.	
İSR.	Kifon balut hasafa	TUN.	Kahlayoun
İSV.	Multar	YUG.	Cipal putnik
İTA.	Cefalo bosega	YUN.	Velánitsa
İZL.	Graröndungur		

MAVRİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Mugilidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizler ile acı ve tatlı sularda yaşarlar.

Vücut mekik şeklindedir. Göz kapağı yağlı ve gözün etrafındadır. Altdudakta çıkıntı yoktur Üstdudak kalındır. Üstdudağın üstünde iki üç sıra kabartılar vardır. Altçene pullarla örtülü değildir. Vücutta boyuna uzanan gri-esmer bantlar bulunur. Sırt tarafları koyu gridir.

Omnivor (çeşitli hayvansal ve bitkisel organizmalarla beslenme) balıklardır. Besinlerini krustaseler, mollüksler, kurtlar, yosunlar ve detrituslar oluşturur. Denizde yumurtlarlar ve denizde döllenirler (Yumurtlamak için içsulardan denizlere göç ederler. Yani katadrom balıklardır). Üremesi Ağustos ve Eylül aylarındadır. Sıcağı seven balıklardır.

Eti beyaz, gevrek, yağlı ve lezzetlidir. Ekonomik önemi yüksek olan balıklardır. Taze, tuzlu, konserve ve tütsülenerek tüketilir. Havyarı çok değerlidir. Avcılığı dalyan, çökertme, çevirme, kefal, kefal oltaları, çarpma ve zıpkın gibi av aletleriyle yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MAZAK BALIĞI

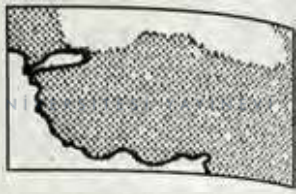

Trigloporus lastoviza (Brünnich, 1768)

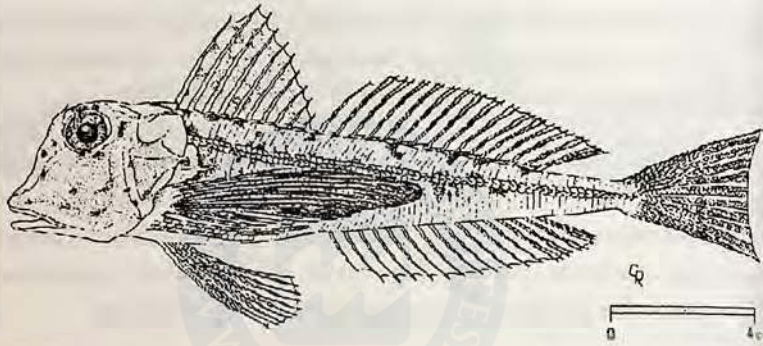

ALM.	Gestreifter Knurrhahn	JAP.	
CEZ.		MAL.	Gallinetta
DAN.	Bandet knurhane	MIS.	Farkha
FAS.	Roubiou	MON.	Galineta umbriaguna
FRA.	Grondin imbriago	NOR.	Knurr
HOL.	Gestreepte poon	POR.	Ruivo
İNG.	Rock gurnard	ROM.	
İSP.	Rubio	RUS.	
İSR.	Trigla turit	TUN.	
İSV.	Tvärbandad knot	YUG.	Lastavica
İTA.	Cappone	YUN.	Cáponi
İZL.			

MAZAK BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin 20-240 m. derinliklerinde bulunan; dipleri kumlu, çakıllı ve kayalıklı bölgelerinde yaşarlar.

Vücudu koni şeklindedir. Başları büyük olup üzeri kemiksi plâklarla örtülüdür. Başın profili dik ve hafifçe konkavdır. Burnu küttür. Gözlerinin üstünde küçük dikenler vardır. Göğüs yüzgecinin üstündeki diken kısa fakat kaidesi geniştir. Sırt yüzgeçlerinin her iki yanında vücut boyunca uzanan 25 adet diken plakları vardır. Baş ve vücut kırmızı renklidir. Göğüs yüzgeçlerindeki renk, sıralar halinde düzenlenmiş kırmızımsı lekeli ve siyah lekeli mavidir. Sırt yüzgeçleri ve anüs yazgeçlerinin kaide kısımları pembe, uç kısımları ise sarımsı renklerdedir.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini küçük karides, yengeç, yumuşakçalar, balık ve bazı bitkiler oluşturur. Yumurtlamaları yaz aylarındadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Taze olarak yenir. Ekonomik önemi yüksek olan balıklardır. Avcılığı manyat, ığrıp, uzatma ve dip trolu gibi ağlar ve parakete ile yapılır

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MELANURYA BALIĞI

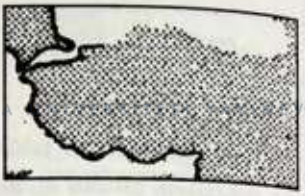

Oblada melanura (Linnaeus, 1758)



ALM.	Brandbrassen	JAP.	
CEZ.	Kahla	MAL.	Kahlija
DAN.		MIS.	Botet
FAS.	Lkahla	MON.	Gia
FRA	Oblade	NOR.	
HOL.		POR.	Dobrada
İNG.	Saddled bream	ROM.	
İSP.	Oblada	RUS.	
İSR.	Shchor zanav	TUN.	Kahlaia
İSV.		YUG.	Usata
İTA.	Occhiata	YUN.	Melanouri
İZL.			

MELANURYA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin, derinliği 40 m. ye kadar olan yerlerinde kayalıklı, kumlu-algli zeminlerde yayılma gösteren dip balıklarıdır.

Vücut uzunca ve yanlarından hafifçe yassılaşmıştır. Burun kısadır. Ağız boyuna nazaran küçüktür. Çenelerinin ön tarafında kesici dişleri bulunur. Yanlarında bir sıralı küçük konik sivri dişleri iç tarafa doğru hafifçe eğik olarak yer alır. Vücut gri-gümüşi renklidir. Sırt koyu renkli ve mavimsi parıltılıdır. Yan tarafları ise gri-sarı renklidir. Kuyruk sapında büyük siyah bir leke vardır.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini krustaseler (kabuklular), mollüskler (yumuşakçalar) ve küçük balıklar oluşturur. Üreme periyodu Nisan-Haziran ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti lezzetli değildir. Avcılığı olta takımları, parakete ve fanyalı ağlarla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MERCAN BALIĞI

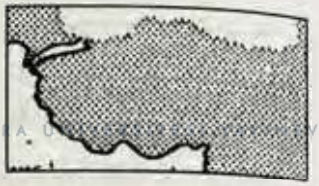

Pagrus pagrus Linneaus, 1758

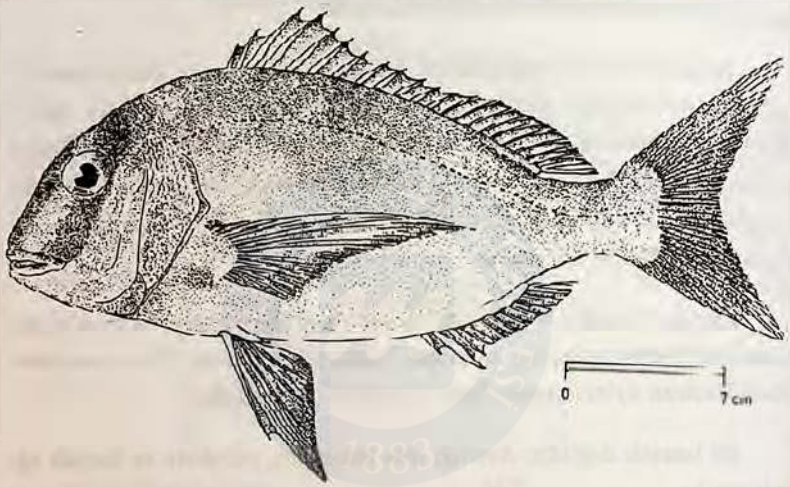

ALM.	Sackbrasse	JAP.	
DAN.	Pagr	MAL.	Pagru
CEZ.		MIS.	Morgan horr
FAS.	Zougah	MON.	Págaru
FRA.	Pagre	NOR.	
HOL.		POR.	Pargo
İNG.	Common sea bream	ROM.	
İSP.	Pargo	RUS.	
İSR.	Shfarnun	TUN.	Gerrali
İSV.	Rödbraxen	YUG.	Pagar
İTA.	Pagro dentice	YUN.	Fagri
İZL.			

MERCAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin, derinliği 20-200 m. arasında olan; dipleri kayalık, taşlık, kumluk, çamurlu ve bitkili bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut yanlardan basık ve sırt tarafları yüksektir. Başları büyük, ağızları küçüktür. Çenelerindeki ön dişler koniktir. Azı dişleri üstçenede 2 sıralıdır. Başın profili konveks (dış bükey) tir. Vücut ktenoit pullarla örtülüdür. Sırt yüzgeçleri 1 adettir ve ön diken ışınları diğerlerinden uzun değildir. Yançizgide 55-60 adet pul vardır. Sırt tarafları pembe, yanları soluk grimsi ve karın tarafları beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini kçük balıklar; yumuçakçalar ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur Hermafrodittirler. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajik olup sonradan dip hayatına geçerler.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri çok yüksektir. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, ığrıp, manyat, uzatma ve çökertme ağları, olta, parakete ve diptrolu ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MERİNA BALIĞI

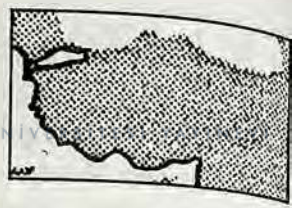

Muraena helena (Linnaeus, 1758)



ALM.	Muränen	JAP.	Utsubo
CEZ.	Mrena	MAL.	Morina
DAN.	Muraene	MIS.	Marina
FAS.	Lamrini	MON.	Murina
FRA.	Murène	NOR.	Murene
HOL.	Murenen	POR.	Moreia
İNG.	Moray	ROM.	
İSP.	Morena	RUS.	
İSR.	Murena	TUN.	Lefâa
İSV.	Muränor	YUG.	Murina
İTA.	Murena	YUN.	Smérna
İZL.	Murena		

MERİNA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Anguilliformes takımının *Muraenidae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerin kayalık ve taşlık olan sığ sularında, mağara ve oyuklarında dip balığı olarak yaşarlar.

Vücutları pulsuz ve kalın bir deri ile örtülüdür. Vücut rengi çok parlak kahverengi-siyah olup sarı-siyah lekelerin meydana getirdiği desenlerle bezenmiştir. Ağızları büyüktür. Üst çenesi alt çeneden biraz ileridedir. Çeneleri kuvvetlidir. Çenelerindeki dişler sivri olup avlarını kolayca yakalarlar. Tek bir sırt yüzgeci ile tek bir anüs yüzgeci kuyruk yüzgeci ile birleşmiş olup tek parça halindedir. Karın ve Göğüs yüzgeçleri yoktur.

Çok yırtıcı, etçil olan bu balıklar zor durumda kaldıkları zaman insanlara da saldırılabilirler. Besinlerini etrafında bulunan balıklar ile krustaseler ve kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Besin bulmak için bazen kısa süre için tatlısulara girdiği görülmektedir. Üremeleri ilkbahar-sonbahar ayları arasındadır. Yumurtaları demersaldir. Yumurtalardan çıkan larvalar pelajik olup *Leptosefal* adını alır.

Besin değeri yüksek, kaliteli bir balıktır. Dünya Ülkelerinde aranılan bir balıktır yani ekonomik değeri yüksektir. Taze, marinat ve füme şeklinde yenilir. Avcılığı uzatma ağlarıyla, parakete, kapan ve zıpkın gibi av aletleriyle yapılır.

MERŞİN BALIĞI

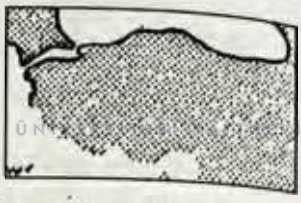

Acipenser stellatus Pallas, 1771

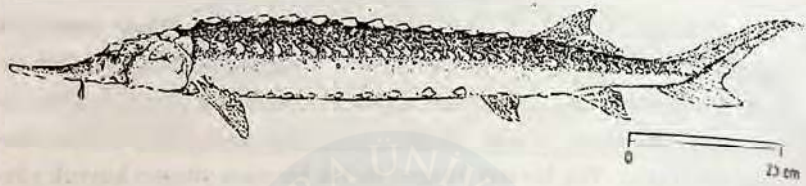

ALM.	Stern hausen	JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.	Stor	MIS.	
FAS.		MON.	Stüriun stelau
FRA.	Esturgeon étoilé	NOR.	Stor
HOL.	Steur	POR.	Solho
İNG.	Starry sturgeon	ROM.	Pastruga
İSP.	Esturión estrellado	RUS.	Sevryuga
İSR.		TUN.	
İSV.	Stjärnstör	YUG.	Pastruga
İTA.	Storione stellato	YUN.	Stourioni
İZL.	Styrja		

MERSİN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasındandır. Avrupa, Kuzey Asya ve Kuzey Amerika'nın ılık ve soğuk denizlerinde derinliği 150 m.'ye kadar olan sahil bölgeleri ile nehirlerin ağızlarında ve içlerinde (tatlısularda) yaşayan dip balıklarıdır.

Vücudunda kemiksi plaklar vardır. Sırtta 11-14, Yan taraflarında 30-36 ve karın taraflarında da 15-16 adet kemiksi plâklar bulunur. Burun çok uzun ve yassıdır. Alt dudak girintilidir. Bıyıkları düz ve kısadır. Vücudunun yan taraflarında yıldız şeklinde kemiksi plâkcıklar vardır. Sırt rengi koyu kahve, karın tarafları ise sarı beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, çaça gibi balıklar ile istakoz türleri, kurtlar, yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtlama göçü yapan balıklardır. Denizde ve tatlısularda yaşarlar. Cinsi olgunluğa erkekler 12-15, dişiler 14-18 yaşları arasında erişirler. Üreme zamanı Nisan-Temmuz ayları arasındadır. Akarsularda yumurta bırakabilmeleri için; ortamda hızlı su akantısı, suyun sıcaklığı 15-25°C arasında, derinliği en çok 3 m. ve zemini sert, çakıllı, taşlı ve topraklı olmalıdır. Yumurta verimliliği 35.000-400.000 adet arasındadır.

Besin değeri ve lezzeti bakımından çok yüksek kalitelidir. Taze, kurutulmuş ve islenmiş olarak yenilir. Etinden daha çok ekonomik önemi olan yumurtasından elde edilen havyarıdır. Ayrıca yüzme kesesinden tutkal elde edilmektedir. Avcılığı paraketa, serpme ve yemli oltalar, çeşitli dalyan ve yüzen ağlarla yapılır.

MERSİN MORİNASI BALIĞI

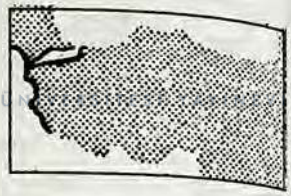

Huso huso (Linnaeus, 1758)



ALM.	Störe	JAP.	Chôzame
CEZ.		MAL.	Sturjun
DAN.	Sterlet	MIS.	Darfil rusi
FAS.		MON.	Stürion grande
FRA.	Grand esturgeon	NOR.	Stor
HOL.	Stour	POR.	Solho
İNG.	Beluga	ROM.	Morun
İSP.	Esturión	RUS.	Beluga
İSR.		TUN.	
İSV.	Storar	YUG.	Moruna
İTA.	Storione ladano	YUN.	Arkipissios
İZL.	Styrja		

MERSİN MORİNASI BALIĞI

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasındandır. Azak Denizi, Hazar Denizi, Adriyatik Denizi havzaları gibi kuzey yarım küresinin ılıman denizlerinin, derinliği 150 m. kadar olan sahil sularında ve tatlısu bölgelerinde dip hayatına uymuş olarak yaşarlar.

Vücutları küçük kemiksi plâklarla örtülüdür. Sırttaki kemiksi plâkları 11-14 adet arasındadır. Yan taraflarındaki kemiksi plâkları 41-52 adet, karındakiler ise 9-11 adet arasında bulunur. Ağzı büyük ve yarım ay şeklindedir. Alt dudağı yarıklıdır. Bıyıkları yan taraflarından yassılaşmış ve yaprak şeklinde çıkıntıları vardır. Burun kısa ve küttür. Vücut rengi sırtta siyah karın tarafları ise beyaz ya da kremdir. Ortalama olarak ağırlığı 60-150 kgr arasındadır. Ağırlığı 1 ton olanları vardır. Bu balığın çabuk büyümesi ve uzun ömürlü olması ağırlığının fazla olmasının bir sebebidir.

Etçil balıklardır. Yırtıcıdırlar. Besinlerini kaya ve hamsi gibi balıklar ile midye ve istiridye gibi kabuklu hayvanlar ve dip sularda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar oluşturur. Göç eden balıklardır. Cinsi olgunluğa erkeklerde 12-14 yaşlarında, dişilerde ise 16-18 yaşları arasında erişirler. Yumurtlama periyodu Mart-Eylül ayları arasındadır. Sıcaklığı 12-13°C ve derinliği 1-10 m. taşlık olan içsularda yumurtlarlar. Sonra denize dönerler yani Anadrom (İçsularda yumurtlayıp denizde büyüyenler) balıklardandır. Yumurtlama verimi çok iyidir. 500.000-1.400.000 arasında yumurta yapabilirler. Her yıl yumurtlamazlar. Larvaları planktonlarla beslenirler.

Eti çok lezzetlidir. Etlerinden çok daha fazla ekonomik değeri olan yumurtalarından elde edilen Siyah Havyarı'dır. Vücut ağırlığının hemen hemen 1/3'ini oluşturur. Dünya ülkelerinde en pahalı deniz ürünü olarak kabul edilir. Eti taze, islenmiş ve konserve şeklinde tüketilir. Yüzme kesesinden tutkal elde edilir. Avcılığında öncelikle parakete av aleti kullanılır. Bununla beraber serpme ağları ve yemli oltalar, çeşitli dalyan ve yüzen ağlarla da avcılığı yapılmaktadır.

MEZGİT BALIĞI

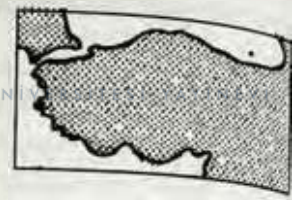

Merlangius merlangus euxinus (Nordmann, 1840)



ALM.	Zwergdorsch	JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Capelan	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Poor cod	ROM.	Bakalior
İSP.	Capellan	RUS.	Chernomorskaya piksha
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Pismolj
İTA.	Merluzzo capellano	YUN.	

MEZGİT BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Gadiformes takımının *Gadidae* familyasındandır. Ilık ve oldukça soğuk denizlerin derinlikleri 30-100 m. arasında olan sularında yaşayan dip balıklarıdır.

Vücudu uzun ve küçük sikloid pullarla örtülüdür. Başının uzunluğu yüksekliğinden fazladır. Alt çenesi üst çenesinden geridedir. Gözleri büyüktür. Alt çenede kısa bir bıyık bulunur. Yüzgeçlerinde dikenli ışınlar bulunmaz. Üç adet sırt yüzgeci ve iki adet anüs yüzgeci vardır. Karın yüzgeçleri göğüs yazgeçlerinin biraz önündedir. Kuyruk yüzgeci ya kesik ya da biraz oyukçadır. Karın kısmı parlak beyaz ve vücudunun diğer kısımları ise boz-mavi ya da sarı-gridir. Göğüs yüzgecinin kaidesi üzerinde siyah bir leke bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, çaça gibi balıklar ile dipte yaşayan küçük balıklar, karides, yengeç ve balık yumurtalarıdır. Yumurtlama periyodu Marmara Denizi'nde Ocak-Haziran; Karadeniz'de Kasım-Mayıs ayları arasındadır. Yumurtlama genellikle 30 m. derinlikteki su tabakalarında olmaktadır. Yumurtalarının çapı 0,90-1,20 mm. arasında olup pelajiktir. Planktonla beslenen larvalar sonbahar aylarında dibe doğru inmeye başlar ve dip hayatına uyum sağlarlar. Karadeniz'in doğru bölgesinin pelajik sahalarında Temmuz ve Ağustos aylarında 0-100 m. derinliklerde yavrularına rastlanmaktadır.

Eti lezzetli, beyaz ve yumuşaktır. Taze, tuzlu ve konserve olarak yenilmektedir. Avcılığında manyat, tarlakoz ve dip trolü ağları ile yemli olta takımları kullanılır.

MIĞRI BALIĞI

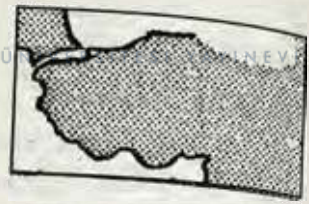

Conger conger ((Artedi, 1738) Linnaeus, 1758)



ALM. Congeraale
CEZ. Kongr
DAN. Havål
FAS. Sanoure
FRA. Congre
HOL. Kongraal
İNG. Conger eel
İSP. Congrio
İSR. Zlofach hayam
İSV. Havsalar
İTA. Grongo
İZL. Hafáll
JAP. Anago
MAL. Gringu tal-qawwi
MIS. Kunğri
MON. Grungu
NOR. Haval
POR. Congro
ROM.
RUS.
TUN. Gringou
YUG. Ugor
YUN. Mougri

MIĞRI BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Anguilliformes takımının *Congridae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin taşlık ve kumluk bölgelerinin sahil sularında yaşarlar.

Vücutları çıplak, kaygan, uzun silindir şeklinde olup geri kısımları yanlarından yassılaşmıştır. Baş hafifçe üstten basıktır. Ağzı büyüktür. Gözler küçük olup iyi gelişmiştir. Dudakları etlidir. Üst çenesi alt çeneye nazaran biraz öndedir. Çenelerindeki dişler küçük, keskin ve sivri uçludur. Vücudu gri-sarı renktedir. Karın tarafları ise beyazımsıdır. Karın yüzgeçleri yoktur. Göğüs yüzgeçleri iyi gelişmiştir. Tek bir sırt yüzgeci ile tek bir anüs yüzgeci, kuyruk yüzgeci ile birleşmiş olup tek parça halindedir.

Çok yırtıcı ve etçil olan bu balıkların besinini dipte yaşayan balıklar ile kurt, krustase gibi omurgasız hayvanlardır. Üremeleri ilkbahar-Sonbahar ayları arasında olmaktadır. Demersal yumurtalardan çıkan larvalar pelajik olup *Leptosefal* adını alır.

Etinin kaliteli olmasından dolayı ekonomik değeri yüksek olan bir balıktır. Ülkemiz sularında stokları azdır. Halkımız tarafından benimsenen bir balık değildir. Dış ülkelerde aranılan, devamlı tüketilen ve genel olarak da taze ve füme şeklinde yenilen bir balıktır. Uzatma ağları, parakete ve dip trolu gibi av aletleri ile avlanırlar.

MIRMIR BALIĞI

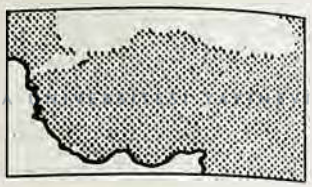

Echelus myrus (Linnaeus, 1758)



ALM.	Wurmartier-Meeraal	JAP.	
CEZ.		MAL.	Gringu tarramel
DAN.		MIS.	
FAS.	Saziio	MON.	Pisciu madumaijela
FRA.	Demoiselle	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Worm eel	ROM.	
İSP.	Congrio pintado	RUS.	
İSR.	Nachshon	TUN.	
İSV.		YUG.	Ugorac glavan
İTA.	Miro	YUN.	Fidi
İZL.			

MIRMIR BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Anguilliformes takımının *Echelidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 190 m. olan; dipleri kumlu, çamurlu ve taşlı bölgelerinde çukurlar içerisinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut çok uzun, silindirik olup yılankavi hareketlidir. Baş koniktir. Ağız açıklığı büyük ve gözün arka kenarını geçer. Burun deliğinin ön tarafı boru şeklindedir. Dişler küçük ve ince olup uçları geriye doğru kıvrıktır. Vücudunda pul yoktur. Sırt yüzgeci göğüs yüzgecinin hizasından veya az gerisinden başlar. Sırt ve Anüs yüzgeçleri kuyruk yüzgeci ile birleşmiştir. Yançizgi üzerinde 49-52 adet beyazımsı nokta vardır. Göz çukurunun üstünde 2 adet beyazımsı nokta bulunur. Omur sayısı total olarak 149-155 adettir. Sırt tarafı gri-kahverengi ve az sarımtraktır. Sırt, anüs ve kuyruk yüzgeçlerinin kenarları siyah bir bant ile çevrelenmiştir. Baş üzerinde beyaz noktalar ve çizgiler bulunur. Karın bölgesi sarımsı-gridir. Göğüs yüzgeçleri açık pembe renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar, yumuşakçalar ve kurtlar teşkil eder. Üreme Nisan-Eylül ayları arasındadır. Yumurtaları demersal, larvaları pelajiktir. Daha sonra dip hayatına geçerler.

Ülkemiz sularında çok az bulunan balıklardır. Bu nedenle besin olarak değerlendirilmez. Ekonomik değeri olmayan balıklardır. Dış ülkelerde taze olarak tüketilir. Avcılığı (diğer balıklar avlanırken) sepet, parekete ve dip trolu ağları ile yapılır.

ORFOZ BALIĞI (1)

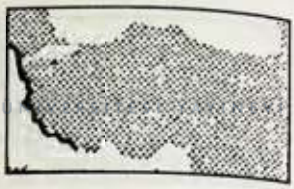

Epinephelus caninus (Valenciennes, 1843)



ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	Corna bajdanija
DAN.		MIS.	Wakar
FAS.	Tserna beda	MON.	Mera Negra
FRA.	Mérou noir	NOR.	
HOL.		POR	Mero
İNG.	Toothed grouper	ROM.	
İSP.	Cherna	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Salamun
İTA.	Cernia bianca	YUN.	Rophos
İZL.			

ORFOZ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 30-400 m. deinliklerinde bulunan; dipleri kayalık ve taşlık olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut uzun ve güçlüdür. Solungaç kapağında 3 adet diken vardır. Ağızdaki dişler, altçenenin yan taraflarında 2 sıra halinde dizilmiş olup dar bir bant oluşturur. *Epinephelus* cinsinin diğer türlerinin aksine bunlarda köpek dişleri iyi gelişmiştir. Sırt yüzgecinde 11 diken, 13-14 adet yumuşak ışın; anüs yüzgecinde 3 diken, 8 adet yumuşak ışın vardır. Kuyruk yüzgecinin arkakenarı hafifçe içe doğru kıvrıktır. Pullar normal boyda fakat çok serttir Göğüs yüzgecinin kaidesinin üst kenarında deri kıvrımlı bölge vardır. Vücudun her tarafı genel olarak koyu renkli olup kahverengi-kırmızımsı ve yeşil-grimsidir. Vücutta benekler yoktur. Karın tarafları hafifçe soluktur. Başta gözün arkasından geriye doğru eğik olarak uzanan koyu renkli 2 adet bant vardır. Solungaç kapağında ve yanakta bu bantlar genişler fakat yaşlandıkça bu bantlar görülmeyebilir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, istakoz ve kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Hermafroditirler. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri yüksek olan balıklardır. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Dış ülkelerde taze ve dondurulmuş olarak pazarlanır. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete ve dip trolu ile yapılır.

T.C.
Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dökümantasyon
Daire Başkanlığı

ORFOZ BALIĞI (2)

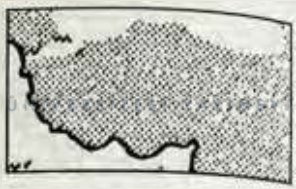

Epinephelus guaza (Linnaeus, 1758)

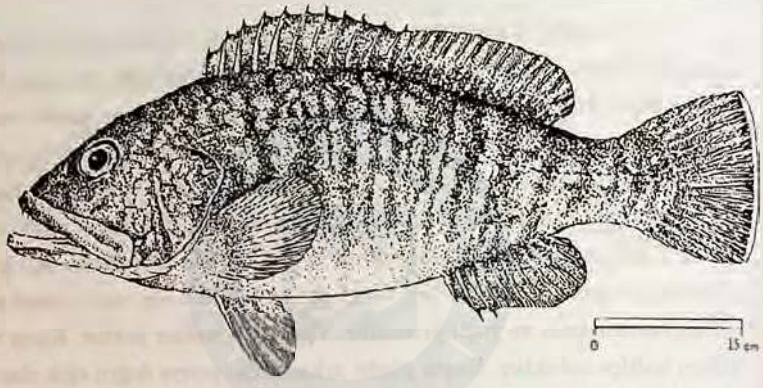

ALM.	Grosser Sägebarsch	JAP.	
CEZ.	Merot	MAL.	Cerna
DAN.		MIS.	Wakar
FAS.	Mirou	MON.	Mera
FRA.	Merou	NOR.	
HOL.		POR	Mero
İNG.	Grouper	ROM.	
İSP.	Mero	RUS.	
İSR.	Daka haslaim	TUN.	Mennani ahmar
İSV.		YUG.	Kirnja
İTA.	Cernia	YUN.	Rophós
İZL.			

ORFOZ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 10-400 m. derinliklerinde bulunan; dipleri kayalık, taşlık ve kovuklu yerlerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut ovaldir. Altçene üstçenenin biraz ön tarafında yer alır. Her iki çenedeki dişler uzun, kuvvetli, keskin ve hareket edebilen dişlerdir. Ön taraftaki solungaç kapağının kenarları dişlidir. Solungaç kapağında 3 adet kısa diken vardır. Pullar küçük ve başın üstüne doğru devam eder. Altçene pulludur. Sırt yüzgecinde 11 diken ışın ve 13-16 adet yumuşak ışın vardır. Anüs yüzgecinde ise 3 diken ışın ve 8-9 adet yumuşak ışın bulunur. Göğüs yüzgecinin kaidesinin üst tarafının kenarında pullu bir deri kıvrımı vardır. Sırt tarafları yeşil-kahverengi, yanlara doğru daha açık renkli ve karın tarafları da sarımsıdır. Başın üstünde açık yeşil benekler vardır. Bu benekler ışınsal şekilli olup tüm vücutta düşey bantlar olarak yer alır. Genellikle kuyruk yüzgeçlerinin kenarları açık renkli, sırt yüzgecinin kenarları ise portakal renklidir. 1 ya da 2 kovuğa sahip olup genellikle içinde otururlar. İyi yüzücü değillerdir. Yüzgeçlerini yavaş hareket etirirler. Eğer korkutulmazlarsa dalgıç ya da balıkadamlarla yüzyüze gelebilirler.

Etçil balıklardr. Besinlerini balıklar ile yumuşakçalar, kabuklular gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır. Cinsi olgunluğa dişiler 40 cm., erkeklerde 80 cm. boyunda erişirler. Ömürleri 40-50 yıl kadardır.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Yurtiçi ve yurtdışında ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Taze ve donmuş olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete, diptrolu ve sportif olarak zıpkınla yapılır.

ORKİNOZ BALIĞI

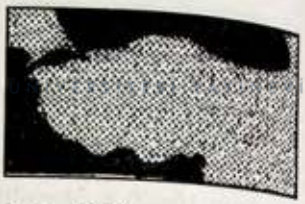

Thunnus thynnus (Linnaeus, 1758)

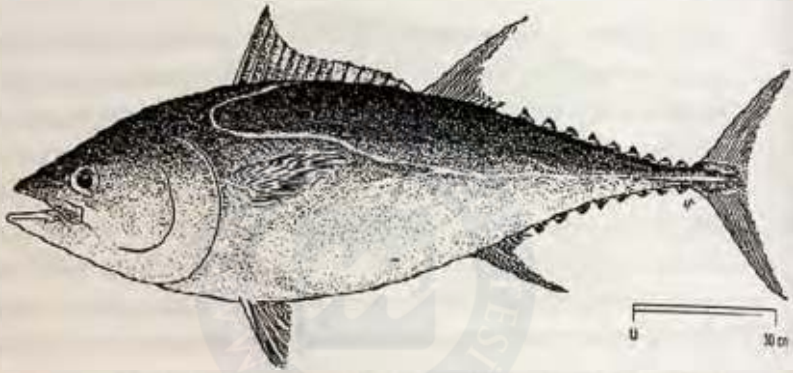

ALM.	Roter Thun	JAP.	Hon-maguro
CEZ.	Tunn	MAL.	Tonn
DAN.	Tunfisk	MIS.	Tunna
FAS.	Thone	MON.	Tuna
FRA.	Thon rouge	NOR.	Storje
HOL.	Blsuwe leng	POR	Rabilo
İNG.	Bluefin tuna	ROM.	Ton
İSP.	Atun	RUS.	Tunets
İSR.	Tuna kehula	TUN.	Toun ahmar
İSV.	Tonfisk	YUG.	Tunj
İTA.	Tonno	YUN.	Tónnos
İZL.	Túnfiskur		

ORKİNOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Thunnidae* familyasındandır. Atlas Okyanusu'nun Avrupa ve Amerika sahillerinde, Kuzey Denizi ve Akdeniz gibi sıcak ve ılık denizlerin satıh ve orta sularında, sahillerinden uzakta sürüler halinde yaygın olarak yaşamaktadırlar.

Vücudu mekik şeklindedir. Vücudundaki pulların geri kısımdakileri küçük, ön kısımdakileri ise büyüktür. Pullar vücudu zırh gibi örter. Birbirine yakın iki sırt yüzgeci vardır. Anüs yüzgeci tektir. İkinci sırt yüzgecinin gerisinde 9-10, anüs yüzgecinin gerisinde ise 8-9 adet pinül (yalancı yüzgeç) bulunur. Kuyruk yüzgeci büyük ve yarımay şeklindedir. Ağzı geniş olup çenelerindeki küçük konik dişleri tek sıralıdır. Vücuduna göre gözleri ve göğüs yüzgeçleri küçüktür. Vücudunun üt kısımları yeşilimsi koyu mavi, yan tarafları ve karnı açık renkli gümüş beyazıdır. İkinci sırt yüzgecinin rengi portakal sarısıdır. Kuyruk yüzgeci mavimsi kahverengi, birinci sırt yüzgeci sarı ya da mavi, anüs yüzgeci ve pinüllerin kenarları siyah ile çevrilmiş sarı renkleridir.

Etçil ve yırtıcı balıklardır. Besinlerini hamsi, uskumru, kolyoz, sardalya ve çaça gibi balıklar ile krustaseler ve yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme periyodu Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtalarının çapı 1,0-1,1 mm.'dir. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Ağırlıkları 300-400 Kgr.'a ulaşmaktadır. Çok iyi yüzücü olup, saniyede 6 m. yüzebilirler. Kışın Karadeniz'den Akdeniz'e, yazın da beslenmek ve üremek için Karadeniz'e göç yaparlar.

Eti çok lezzetlidir. Ekonomik değeri çok yüksektir. Dış ülkelerde çok sevilen ve aranılan bir balıktır. Taze, kurutulmuş, tuzlanmış ve konserve olarak yenilir. Karaciğerleri A vitamini bakımından çok zengindir. Avcılığında dalyan, gırgır ve olta gibi av aletleri kullanılır.

ÖKSÜZ BALIĞI

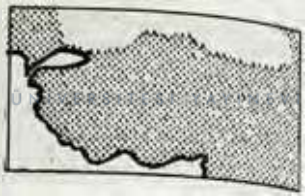

Trigla lyra Linnaeus, 1758



ALM.	Leyer-Knurrhahn	JAP.	
CEZ.	Galinet	MAL.	Gallinetta
DAN.		MIS.	Farkha
FAS.	Roubiou	MON.	Galineja cofanu
FRA.	Grondin lyre	NOR.	Knurr
HOL.	Lierpoon	POR	Cabra
İNG.	Piper	ROM.	
İSP.	Rubio	RUS.	
İSR.	Trigla mekunefet	TUN.	Djaje
İSV.	Lyrknot	YUG.	Kokot krkaja
İTA.	Cappone lira	YUN.	Capóni
İZL.	Urrari		

ÖKSÜZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scorpaeniformes takımının *Triglidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin 50-700 m. derinliklerinde bulunan; dipleri çamurlu, kumlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır. Fakat, en çok derinliği 150-400 m. olan yerleri tercih ederler.

Başı büyük olup üzerinde kemiksi plaklar vardır. Başı bir zırh gibi örter. Bu kemik plakların uçları arkaya doğru çıkıntılıdır. Burnun her iki yanında ucu yuvarlak diş gibi çıkıntıları vardır. Göğüs yüzgecinin üst tarafında göğüs yüzgeci ışınlarının yarısının boyunda bir dikeni bulunur. Vücudunun sırt tarafı kırmızı, karın tarafı ise grimsi beyazdır. Sırt yüzgeçlerinin ışınlarının arasındaki zarlar ile anüs ve göğüs yüzgeçlerinin rengi esmer ya da gri olup bunlarla beraber küçük mavi noktalar vardır.

Omnivor (çeşitli besinleri yiyen) balıklardır. Besinlerini karides, yengeç, denizkestaneleri ve yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar ve balıklar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır. Cinsi olgunluğa 25-30 cm. arasında erişirler.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik önemi olan balıklardır. Taze olarak yenir. Avcılığı manyat, ığrıp, dip trolu ve parakete ile yapılır.

PALAMUT BALIĞI

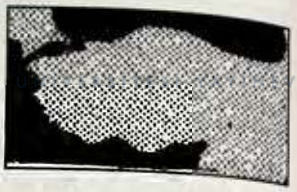

Sarda sarda (Bloch, 1793)



ALM.	Pelamide	JAP.	Hagatsuo
CEZ.	Bonite	MAL.	Plamtu
DAN.	Rygstribet pelamide	MIS.	Balamita
FAS.	Bounitou	MON.	Paramida
FRA.	Bonite à dos rayé	NOR.	Stripet pelamide
HOL.	Bonito	POR	Sarrajao
İNG.	Atlantic bonito	ROM.	Palamida
İSP.	Bonito	RUS.	Palamida
İSR.	Sarda	TUN.	Balamid
İSV.	Ryggstrimmig pelamid	YUG.	Polanda
İTA.	Palamita	YUN.	Palamida
İZL.	Rákungur		

PALAMUT BALIĞI

Perciformes takımının *Scombridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinden uzakta bazen sahillere yakın yerlerinde yaşayan; çok hızlı yüzen pelajik balıklardır.

Vücut oldukça uzun, yanlarından hafifçe yassılaşmış füze şeklindedir. Baş büyük ve çıplaktır. Ağız büyüktür. Çeneler ve damak üzerindeki dişler gelişmiş ve saydamdır. Burun uzun ve sivridir. Gözler arasındaki alan geniştir. Gözlerin önünde iki çift (birincisi dar yarık şeklinde) burun deliği vardır. Birinci sırt yüzgeci bir çukur içinde bulunur. Göğüs ve karın yüzgeçleri kısadır. Kuyruk yüzgeci girintili ve incedir. Kuyruk yüzgecinin yanlarında ikişer küçük çıkıntı vardır. Solungaç kapağı (Operkul) üzerinde sertleşmiş olan zar hafifçe dişlidir. Vücut çok küçük pullarla örtülüdür. Sırt ve analda yalancı yüzgeçler (pinül) vardır. Sırt kısımları mavimtrak, siyaha yakın renkte, arkadan öne ve yukarıdan aşağıya (vücut eksenine dikey) doğru dar ve koyu renkli bantlar şeklinde çizgilidir. Karın bölgesi ise gümüşidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kendinden küçük olan sardalya, çaça, hamsi, istavrit, gümüş, uskumru, kolyoz gibi pelajik balıklardır. Genellikle gıdası için avcılığı günün erken ve akşam saatlerinde yaparlar. Cinsi olgunluğa ikinci yaşlarından itibaren başlarlar. Yumurtadan çıkan larvalar süratle büyürler. Yumurtlama yerleri Karadeniz, Marmara ve Ege Denizi'dir. Yumurtlama periyodu ise Mayıs-Temmuz arasına rastlar. Yumurtalar pelajik, şeffaf ve kürevidir. Yumurta çapları 1.2-1.5 mm. arasındadır. Balığın yumurta verimliliği 450.000-1.000.000 arasında değişir. Genel olarak kış mevsimini Marmara ve Ege'de, yaz mevsimini de Karadeniz'de geçirirler. Balığın bu göçüne sebep besin ve sıcaklıktır. Genellikle satıh sıcaklığı 10°C üstüne çıkmadıkça göç başlamaz. Bu geçişler sırasında Marmara'da büyük çapta avcılığı yapılır. Bu balığın 10 yaşında olanı ele geçmiştir.

Eti bol ve lezzetli bir balıktır. Dünya ve Ülkemiz balıkçılığında çok önemli bir yeri vardır. Başlıca taze, kısmen tuzlanmış ve kurutulmuş olarak tüketilir. Avcılığı gırgır, voli ve uzatma ağları ile çapari ve olta takımlarıyla yapılır.

PAMUK BALIĞI

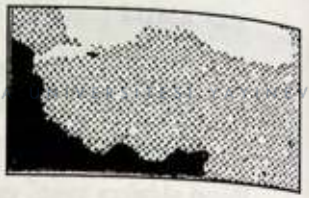

Prionace glauca (Linnaeus, 1758)



ALM.	Grosser blauhai	JAP.	Yoshikiri-zame
CEZ.	Zerica	MAL.	Huta kahla
DAN.	Blahaj	MIS.	
FAS.	Zerica	MON.	Pele blü
FRA.	Requin bleu	NOR.	Blahai
HOL.	Blauwe haai	POR.	Tintureiro
İNG.	Blue shark	ROM.	
İSP.	Tintorera	RUS.	
İSR.		TUN.	Zerica
İSV.	Blåhaj	YUG.	Pas modrulj
İTA.	Verdesca	YUN.	Carcharias
İZL.			

PAMUK BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Carcharhinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği sahil bölgelerinden 600 m. ye kadar olan ortamlarda yaşayan balıklardır.

Vücut ince ve uzundur. Burun uzun ve sivridir. Spirakulum (su püskürtme deliği) yoktur. Gözlerde gözkapağı vardır. Dişler sivridir. Solungaç açıklıkları 5 adettir. 5. solungaç açıklığı göğüs yüzgecinin üzerinde bulunmaktadır: Deri çok küçük olan pullardan dolayı pürüzsüz hissi vermektedir. 2 sırt yüzgeci vardır. Birincisi ikinciden çok daha uzundur. Birinci sırt yüzgeci karın yüzgeci ile göğüs yüzgeci arasında yeralmaktadır. Kuyruk yüzgeci büyük ve üst lop alt loptan daha büyüktür. Ayrıca alt lopun üzerinde bir çentik vardır. Göğüs yüzgeçleri çok uzun ve orak şekillidir. İkinci sırt yüzgeci ile anüs yüzgeci karşı karşıyadır. Sırtları koyu mavidir. Yan tarafları daha açık ve karın tarafları ise beyaz renklidir.

Etçil balıkladır. Besinlerini uskumru, istavrit, palamut, sığ yerlerdeki balıklar, diğer köpek balıkları, ahtapot, mürekkep balıkları ve nadiren de olsa insanlar oluşturur. Doymak bilmez, obur balıklardır. Geceleri gezerek yiyecek ararlar. Yaz aylarında kıyıları yaklaşırlar. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Bir batında 50 den fazla yavru doğururlar ve yavrularının boyları 60 cm. kadardır.

Etleri taze, donmuş ve salamura şeklinde dış ülkelerde çokça tüketilmektedir. Ekonomik değeri yüksek olan balıktır. Ancak ülkemizde çokaz tüketilir. Yüzgeçlerinden insan gıdası olarak çorba yapılır. Karaciğerinden yağ ve vitaminlerden ilaç endüstrisinde yararlanılır. Avcılığı ortasu ve dip trolleri ile dip paraketeleriyle yapılır.

PAPAZ BALIĞI

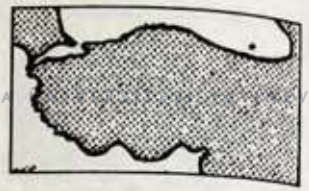

Chromis chromis (Linnaeus, 1758)

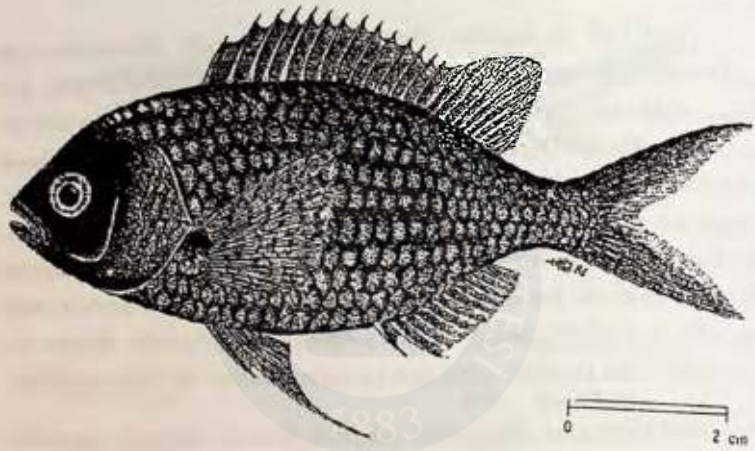

ALM.	Mönchfisch	JAP.	
CEZ.	Guarrağin	MAL.	Cawla
DAN.		MIS.	
FAS.	Taghiurt on rebhar	MON.	Castagnera
FRA.	Petite castagnole	NOR.	
HOL.		POR.	Romeiro
İNG.	Blue damsel fish	ROM.	
İSP.	Castanuela	RUS.	
İSR.	Khromit	TUN.	
İSV.		YUG.	Crnelj
İTA.	Castagnola	YUN.	Kalegritsa
İZL.			

PAPAZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Pomacentridae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 50 m. olan yerlerinde; dipleri kayalık, taşlık ve yosunlu bölgelerinde; ayrıca az tuzlu, acı ve tatlısularında yaşayan balıklardır.

Vücut oval ve yanlarından yassılaşmıştır. Ağız küçük ve hafif yukarı doğrudur. Çenelerinde küçük ince dişler vardır. Vücudu örten pulları büyüktür. Sırt yüzgeci tek ve uzundur. Karın yüzgecinin birinci ışını iplik şeklinde olup uzamıştır. Vücut mavi ve esmer renklidir. Gençlerinin vücut rengi ise gümüşidir. Erginlerinde burun, çene ve göğüs gümüş rengindedir. Vücudunun yan taraflarında 6-8 adet lacivert-siyah kalın çizgiler bulunur. Göğüs yüzgecinin başlangıç yerinde siyah bir leke vardır. Sırt, anüs ve kuyruk yüzgeçlerinde gümüş beyazlığı vardır.

Omnivor (çeşitli besinlerle beslenen) balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, omurgasız hayvanlar ve bitkisel organizmalar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır. Yumurtlama 2-15 m. arasındaki derinlikteki sularda meydana gelir. Yumurtalarının çapı 2 mm. civarındadır. Yumurtaları demersal olup kayalık ve taşlık bölgelerde bulunur. Yumurtaları erkekler tarafından korunur.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Sularımızda bol olmasına rağmen ekonomik önemi yoktur. Avcılığı ığrıp, manyat, uzatma, algarna ve kepçelerle yapılır.

PAŞABARBUNYASI BALIĞI

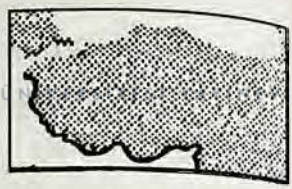

Upeneus moluccensis (Bleeker, 1855)

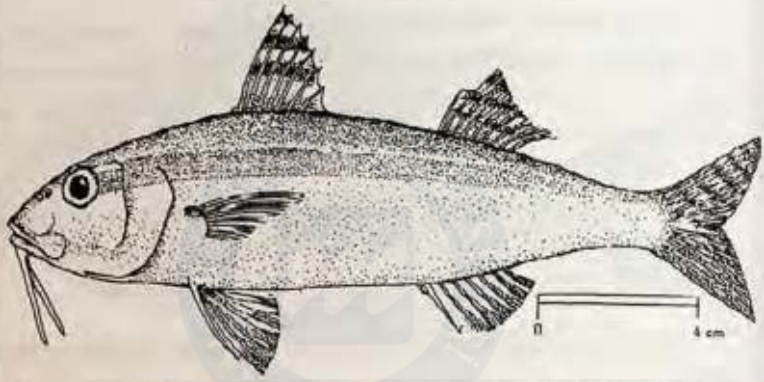

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	Trilja tal-Ivant
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Rouget de roche	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Golden banded goat-fish	ROM.	
İSP.	Salmonete de bando dorado	RUS.	
İSR.	Uppon zehuv pas	TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Triglia orifiamma	YUN.	Lochias
İZL.			

PAŞABARBUNYASI BALIĞI

Perciformes takımının *Mullidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 200-300 m. arasında olan yerlerinde; dipleri kumlu, çamurlu sahil bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır. Güneybatı Pasifik Okyanusu'nda, Hint Okyanusu'nda ve Kızıldeniz'de yaşayan bu balıklar; Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Akdeniz'e girmiş ve Doğu Akdeniz'de yaşamaya başlamışlardır. Batı Akdeniz sularında yoktur.

Vücut uzunca ve yanlardan yassılaşmıştır. Alt ve Üst çenelerde küçük konik dişleri vardır. Alt çenede uzunca bir çift büyük bıyık bulunur. Gözden kuyruk yüzgecinin kaidesine kadar uzanan parlak bir sarı bant ve kuyruk yüzgecinin üst lopunda da enine siyah bantlar vardır. İki sırt yüzgeci bulunur. Birinci sırt yüzgecinin ilk diken ışını küçük olup bunu taki ben 7 adet uzun diken ışınları vardır. İkinci sırt yüzgecinde ise 1 diken ve 8 adet yumuşak ışın bulunur. Barbunya ve tekir balıklarına benzer. Paşabarbunyası balığında hem alt ve hem de üst çenede dişlerin bulunması ve kuyruk yüzgecinin üst lopunda enine siyah bantların yer alması diğer iki tür balıktan ayırt edilmesini sağlar.

Etçil balıklardır. Besinlerini karides, yengeç ve kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Rastlantı olarak da az da olsa bitkisel parçalar yer. Yavruları planktonlarla beslenirler. Yumurta ve larvaları pelajiktir

Eti beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri çok yüksektir. Taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, tarlakoz, dip trolu ve parakete ile yapılır.

PERVANE BALIĞI

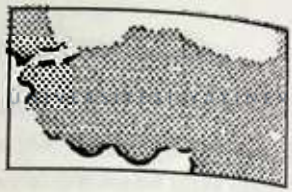

Mola mola (Linnaeus, 1758)

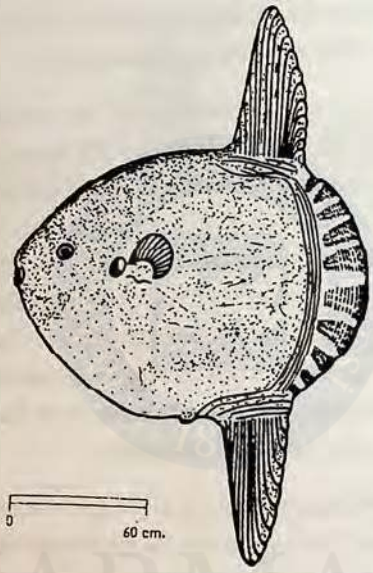

ALM. Mondfisch
CEZ. Qamara
DAN. Klumpfisk
FAS. Tahane
FRA. Poisson lune
HOL. Maanvisch
İNG. Ocean sunfish
İSP. Pez luna
İSR. Dag hashemesh
İSV. Klumpfisk
İTA. Pesce luna
İZL.
JAP. Manbô
MAL. Mola
MIS. Samaket el-shams
MON. Pisciu lüna
NOR. Manefisk
POR. Peixe lua
ROM.
RUS.
TUN. Hout kmar
YUG. Bucanj
YUN. Fegarópsaro

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

PERVANE BALIĞI

Tetraodontiformes takımının *Molidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin (genellikle açık denizlerin) yüzeye yakın bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut yanlardan tamamiyle yassılaşmıştır. Sırt ve anüs yüzgeçleri karşı karşıya olup üçgen şeklinde, uzun ve dik durumludur. Bu yüzgeçler bir bant şeklinde kuyruk yüzgecine bağlanmıştır. Yüzgeçleri de ilave edersek eni boyundan fazladır. İri yapılı balıklardır. Baş vücutla kaynaşmış gibidir. Ağızları küçük ve dudakları kalındır. Derileri kalın ve pürüzlüdür. Açık denizlerde su yüzeyinde özellikle geceleri sırt yüzgeçleri dışarıda kalacak şekilde bulunduklarından kolayca avlanırlar. Vücut rengi sırtta grimsi-kahverengi veya esmerzeytuni, yan tarafları giderek açılan renkte ve karın tarafları da parlak gümüşidir. Hareketleri çok yavaştır. İyi yüzemezler.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ile denizanası, mürekkep balığı ve ahtatop gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Etleri lezzetsiz ve fena kokulu olduğundan yenmez. Avcılığı gırgır, kılıç ve ton balığı ağları ile zıpkınla yapılır.

PİSİ BALĞI (1)

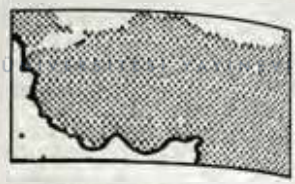

Citharus macrolepidotus (Bloch, 1787)

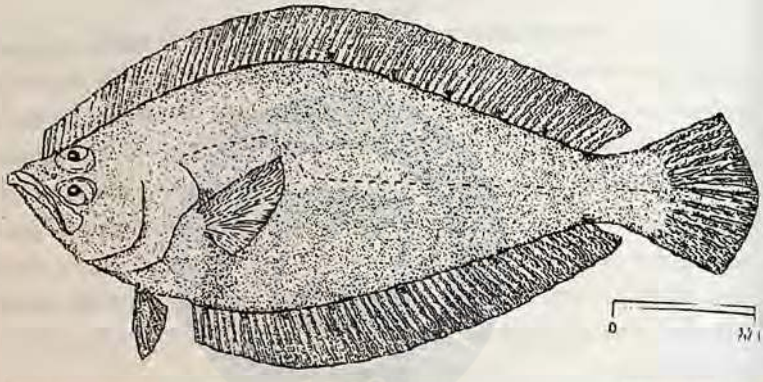

ALM.	Grosschuppige lammzunge	JAP.	
CEZ.	Balài	MAL.	İngwata tal-iskwami
DAN.		MIS.	
FAS.	Balaya	MON.	
FRA.	Fausse limande	NOR.	
HOL.		POR.	Carta-de-bice
İNG.	Spotted flounder	ROM.	
İSP.	Peluda	RUS.	
İSR.	Dag moshe rabenu	TUN.	Balay
İSV.		YUG.	Pataraca
İTA.	Linguattola	YUN.	Glossáki
İZL.			

PİSİ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Citharidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 10-450 m. derinliklerinde bulunan; (genellikle 200 m.'ye kadar) dipleri çakıllı, kumlu ve çamurlu olan bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut oval, baş sivridir. Göz üstünde hafifçe çukurluk (profilden) vardır. Sağ göz sol gözden biraz ileride bulunur. Gözler sol taraftadır. Gözsüz tarafına yatarak yüzerler. Vücuttaki pullar ktenoidtir. Anüs vücudun gözlü tarafında yer alır. Ağızları büyük olup çenelerdeki dişlerin büyüklükleri farklıdır. Köpek dişleri sivri uçlu olup geriye dönüktür. Vomer (sapan kemiği) lerde dişlidir. Sırt yüzgeçlerinin başlangıcı sağ gözün hemen üst tarafından başlar. Vücudun gözlü tarafı esmerimsidir. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin taban kısımlarında sıra halinde siyah noktalar vardır. Gözsüz olan taraf ise beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar ile yengeç, karides gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar aylarındadır. Cinsi olgunluğa 4 yaşından itibaren başlar. Yumurta ve larvalar pelajiktir. Daha sonra yavrular dibe inip yaşamlarını dipte sürdürürler.

Etleri beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri çok yüksek olan balıklardır. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Dış ülkelerde de çok aranılan bir balık olup taze ve donmuş şekilde pazarlanır. Avcılığı kalkan ve pisi ağları, yemli olarak parakete ve diptrolu ile yapılır.

PİSİ BALIĞI (2)

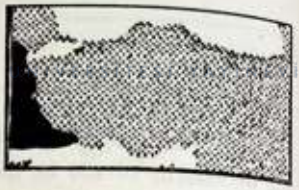

Lepidorhombus boscii (Risso, 1810)

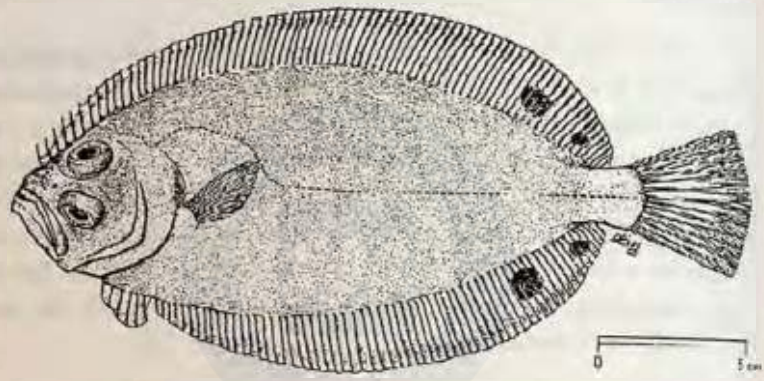

ALM.

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Cardine

HOL.

İNG. Four-spotted scaldfish

İSP. Gallo

İSR. Lepidorombus

İSV.

İTA. Rombo quattrocchi

İZL.

JAP.

MAL. Lingwata tal-ghainein

MIS.

MON. Rumbu d'i catr'eyi

NOR.

POR. Carta

ROM.

RUS.

TUN. Balay

YUG. Plosnatka tuponoska

YUN.

PİSİ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleuronectiformes takımının *Scophthalmidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 800 m. ye kadar (daha çok 100-400 m. arasında) olan sularında; dipleri kumlu ve çamurlu bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut boyuna uzamış oval şekildedir. Ağız büyük ve uçta olup çok eğiktir. Gözler vücudun sol tarafındadır. Gözlü taraftaki göğüs yüzgeci daha iyi gelişmiştir. Gözlü taraftaki pullar ktenoid olup az sayıdadır. Gözsüz taraftaki pullar ise sikloiddir. Yançizgi üzerinde 87-93 adet pul vardır. Anüs yüzgecinde 65-69 adet ve sırt yüzgecinde 79-86 adet ışın bulunur. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin kuyruk tarafında 2'şer adet yuvarlak siyah leke vardır. Baş ve vücudun belirgin rengi esmerdir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kaya, kırlangıç, hamsi gibi balıklar ile dip hayatına alışmış karides, istakoz gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ayları ve yazın ilk ayı arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajik olup daha sonra dip hayatına uyum sağlarlar.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetli balıklardır. Ekonomik değerleri çok yüksektir. Ülkemizde taze olarak tüketilir. Dış ülkelerde de çok aranılan bir balık olup taze ve dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı kalkan ağları, parakete ve dip trolu ile yapılır.

PULATARİNA BALIĞI

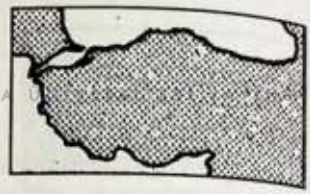

Liza ramada (Risso, 1826)

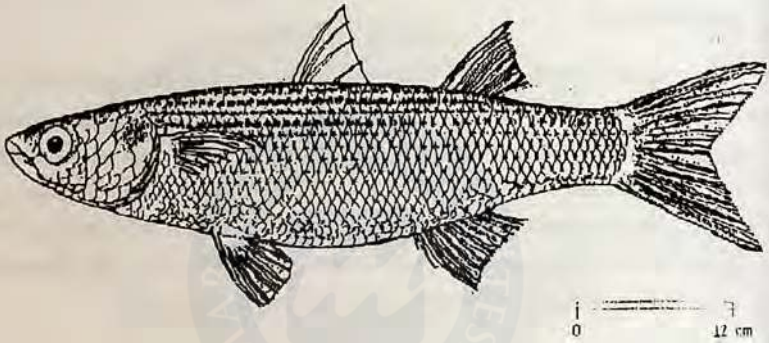

ALM.	Dünnlippige Meerasche	JAP.	Bora
CEZ.	Buri sfar el-had	MAL.	Mulett talincarrat
DAN.	Multe	MIS.	Tobar
FAS.	Bouri	MON.	Müsaru
FRA.	Mulet porc	NOR.	Tynnleppet multe
HOL.	Harder	POR.	Bicudo
İNG.	Thin lipped grey mullet	ROM.	Platarin
İSP.	Capiton	RUS.	Golobach
İSR.	Kifon matzui	TUN.	Bitoum
İSV.	Multar	YUG.	Cipal balavac
İTA.	Cefalo botolo	YUN.	Mavraki
İZL.	Graröndungur		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

PULATARİNA BALIĞI

Mugiliformes takımının *Mugilidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizler ile acı ve tatlı sularda yaşarlar.

Vücudu mekik şeklindedir. Başın üstündeki pullar burnun öndeki deliklerinden ileriye geçmemektedir. Burnu kısa ve küttür. Burun delikleri burnun üst tarafında olup, öndekiler küçük ve yuvarlak, geridekileri enine ve uzundur. Göz kapağı gözün etrafında dar bir kenar meydana getirir. Üst dudağı kaba ve üzerinde kabartıları yoktur. Başın üstü, burun deliklerinin ön kısmına kadar çıplaktır. Vücudunun sırt tarafları yeşilimsi, yan tarafları ve karnı gümüşi ve koyu renkte boyuna çizgilidir. Solungaç kapağının üzerinde açık sarı bir leke vardır. Göğüs yüzgecinin tabanının üst tarafında üçgen şeklinde pul yoktur.

Omnivor balıklardır. Besinlerini krustase, kurt, yosun, yumuşakçalar, küçük balıklar ve organik atık maddeler (detritus) oluşturur. İlkbaharda üremek ve sonradan kışlamak için denize açılırlar. Deniz balıklarıdır.

Eti lezzetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Tüketimi taze, tuzlama, tütsüleme ve konserve şeklindedir. Avcılığı dalyanlar (tatlısu ağızlarına kurulan), çökertme, kefal, çevirme, serpme gibi ağlar ve çarpma, zıpkın ile yapılır.

SAPAN BALIĞI

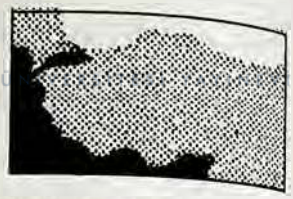

Alopias vulpinus (Bonnaterre, 1788)



ALM. Fuchshai

CEZ.

DAN. Raevehai

FAS.

FRA. Requin

HOL. Voshaai

İNG. Thresher shark

İSP. Pez zorro

İSR.

İSV. Rävhajar

İTA. Squalo volpe

İZL.

JAP. Onagazame

MAL Pixxivolpi

MIS.

MON. Pisciu can raina

NOR. Raevehai

POR. Zorra

ROM.

RUS.

TUN. Bhim bahr

YUG. Psina lisica

YUN. Alepoúskylos

SAPAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Pleurotremata takımının *Alopiidae* familyasındandır. Ilık ve serin denizlerin derinlikleri 100-150 m. arasında olan sularında ve genel olarak üst tabakalarda yaşamlarını sürdürürler.

Vücut ince uzun ve kuyruk sapı üzerinde karina yoktur. Kuyruk yüzgecinin hemen ön tarafında kuyruk sapının üst tarafında bir çukur vardır. Burun hissiz. Gözler büyük. Dişler üçgen şeklinde küçük ve pürüzsüz. Solungaç açıklığı çok küçük olup 5 adettir. Kuyruk yüzgecinin üst lopu hemen hemen total boyunun yarısı kaar uzunluğundadır. 2 sırt yüzgeci vardır. 1. sırt yüzgei göğüs yüzgeci ile karın yüzgeçleri arasında yerleşmiştir. Göğüs yüzgeçleri uzun ve orak şeklindedir. Sırt ve yanlar gittikçe açılan siyah mavi, gri, kahverengi veya siyah, karın tarafları ise beyazdır. Burnun alt tarafı ve göğüs yüzgeçleri siyahtır.

Etçil balıklardır. Besinlerini uskumru, sardalya ve palamut gibi balıklar ile ahtapot ve mürekkep balığı gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Uzun olan kuyruğunu balık sürülerine doğru hareket ettirip daha kolay bir şekilde balıkları avlarlar. Ayrıca arasıra balık ve deniz kuşlarını kuyruğunu çarpmasıyla sersemletip avlanırlar. Ergin olanlarına açık denizlerde gençlerine ise kıyıya yakın sularda rastlanır. Yavrular yaz aylarında 40-60 cm. boylar arasında, 8-12 adet olarak canlı doğarlar (Viviparus = canlı doğuran).

Etleri ülkemizde yenmez. Dış ülkelerde eti, iskeleti ve yüzgeçleri insan gıdası olarak kullanılır. Ayrıca karaciğerlerinden yağ ve vitamin A ilaç sanayiinde faydalanılır. Avcılığı, palamut gibi iri balıklar takılmış yemlerle orkinoz ve kılıç balığı paraketeleri ile yapılır.

SARDALYA BALIĞI (1)

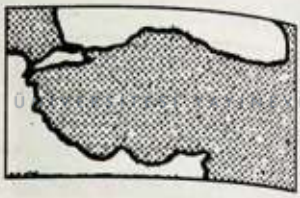

Sardina pilchardus (Walbaum, 1792)



ALM.	Pilchard	JAP.	İwashi
CEZ.	Sardin	MAL.	Sardina kahla
DAN.	Sardin	MIS.	Sardina
FAS.	Sardina	MON.	Sardina
FRA.	Sardine	NOR.	Sardin
HOL.	Pilchard	POR.	Sardinha
İNG.	Pilchard	ROM.	Sardea
İSP.	Sardina	RUS.	Sardina
İSR.	Sardin zefoni	TUN.	Sardina
İSV.	Sardin	YUG.	Srdela
İTA.	Sardina	YUN.	Sardélla
İZL.	Sardinur		

SARDALYA BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Clupeiformes takımının *Clupeidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde pelajik olarak yaşarlar.

Vücudu uzun ve yanlarından yassılaşmıştır. Vücudunu örten pullar iridir. Ancak kolayca düşmektedir. Yançizgisi bulunmaz. Kuyruk yüzgecinin her iki yanında ikişer tane uzamış pulları vardır. Ağzı büyük değildir. Damağında ve dilinde dişleri bulunmaz. Sırtı genellikle yeşil üzerine mavi benekli ya da siyaha yakın koyu renkli, yan tarafları ve karın kısmı ise gümüşidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, balık yavruları ve planktonlar oluşturur. Yumurtlama periyodu Akdeniz ve Ege'de Ekim başından Mayıs sonuna kadar, Marmara'da ise Kasım başından Haziran sonuna kadar devam eder. Karadeniz'de sohbahar aylarındadır. Yumurtaları küresel ve yumurta çapları 1.20-1.85 mm. dir. Yumurtadan çıkan larvalar bir müddet sonra planktonlarla beslenirler. Bu balıklar kış aylarını genel olarak derin sularda geçirdikten sonra suların ısınmasıyla beslenme ve üreme göçü yaparak kıyılara gelirler.

Eti lezzetlidir. Ekonomik değeri oldukça fazladır. Taze olarak yenildiği gibi tuzlu, füme ve konserve şeklinde de yenir. Yağından hem parfümeri hem de ilaç sanayiinde faydalanılır. Avcılığı dalyan, manyat, serpme ve ortasu trolu ile yapılır.

SARDALYA BALIĞI (2)

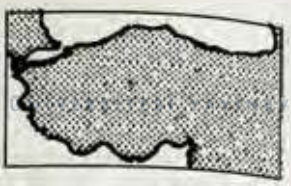

Sardinella aurita Valenciennes, 1847

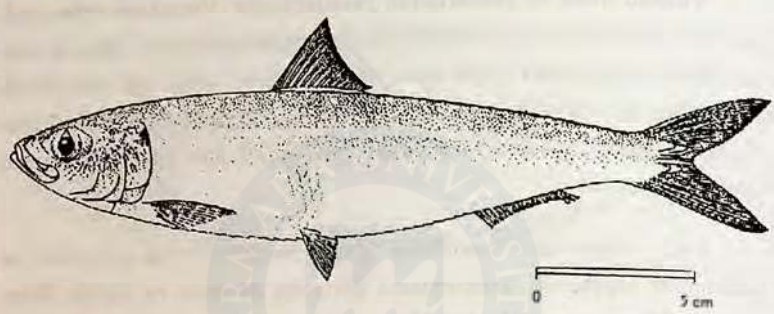

ALM.	Sardinelle	JAP.	
CEZ.	Alatsa	MAL.	Lacca talfaxx
DAN.		MIS.	Sardina mabrouma
FAS.	Latcha	MON.	Saraca
FRA.	Allache	NOR.	
HOL.		POR.	Sardinela
İNG.	Gilt sardine	ROM.	
İSP.	Alache	RUS.	Sardinella
İSR.	Tarit daka	TUN.	Allacha
İSV.		YUG.	Srdela velika
İTA.	Alaccia	YUN.	Frissa trichiós
İZL.			

SARDALYA BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Clupeiformes takımının *Clupeidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut dar ve uzundur. Vücudu örten pullar iridir. Alt çene ileri doğru fırlamıştır. Damağında ve dilinde bulunan dişleri kuvvetsizdir. Kuyruk yüzgecinin her iki yanında ikişer tane uzamış pulları vardır. Sırt ve anüs yüzgeçleri birer tanedir. Sırt kısmı mavi-siyah renklerde olup parıltılıdır. Karın kısmında beyaz ve gümüş parlaklığı vardır. Solungaç kapağının üzerinde koyu bir leke vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve planktonlar oluşturur. Yumurtlama periyodu Karadeniz'de Temmuz-Ağustos, Ege ve Akdeniz'de Mayıs-Ekim ayları arasındadır. Yumurta kabuğu oldukça incedir. Yumurtası küreseldir. Yumurta çapı 1.00-1.40 mm. arasındadır. Üreme ve beslenme göçü yaparlar.

Eti lezzetlidir. Taze, tuzlu ve konserve şeklinde yenir. Avcılığı dalyan, manyat, serpme ve ortasu trolu ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

SARDALYA BALIĞI (3)

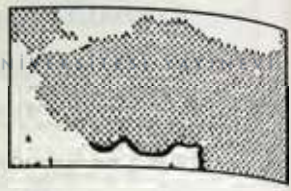

Sardinella maderensis (Lowe, 1841)

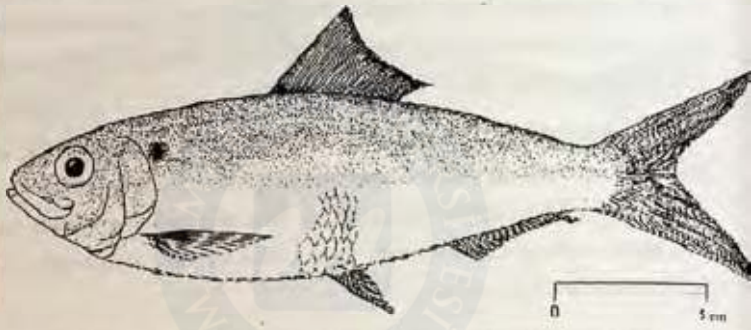

ALM.		JAP.	
CEZ.		MAL.	
DAN.		MIS.	Sardina mifattara
FAS		MON.	
FRA.	Grande allache	NOR.	
HOL.		POR.	
İNG.	Short bodied sardine	ROM.	
İSP.	Machuelo	RUS.	
İSR.	Tarit gassa	TUN.	
İSV.		YUG.	
İTA.	Alaccia africana	YUN.	
İZL.			

SARDALYA BALIĞI (3)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Clupeiformes takımının *Clupeidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücut uzun ve iri pullarla örtülüdür. Altçene üstçeneden daha uzundur. Dişleri kuvvetsizdir. Gözde yağ kapağı yoktur. Operkulum üzerinde radyal çizgiler yoktur. Göğüs yüzgecinin üst kısmında deri çıkıntıları bulunur. Operkulumun arkasında siyah bir leke vardır. Vücudun üst kısımları mavi ve siyahtır. Karnı beyaz ve gümüş gibi parlaktır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, larvalar ve planktonlar oluşturur. Bu balıklar kış aylarını derin sularda geçirdikten sonra suların ısınmasıyla beslenme ve üreme göçleri yaparlar. Yaklaşık 15-16 cm. arasında yani 3 yaşında cinsi olgunluğa erişirler. Ovaryumdaki yumurta sayısı 35.000-120.000 arasında değişir. Üreme periyodu Akdeniz'de Mayıs-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtası pelajik ve küreseldir. Yumurta çapı 1.50-1.90 mm. arasındadır.

Eti lezzetlidir. Taze, tuzlu ve konserve şeklinde yenir. Avcılığı dalyan, manyat, serpme ve ortasu trolu ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

SARIAĞIZ BALIĞI

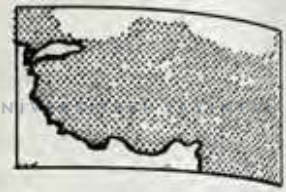

Argyrosomus regius (Asso, 1801)



ALM.	Adlerfisch	JAP.	
CEZ.	Ombrine	MAL.	Gurbell rar
DAN.	Ornefisk	MIS.	Loot
FAS.	Môsa kahla	MON.	Figun
FRA.	Maigre	NOR.	
HOL.	Ombervis	POR.	Corvina
İNG.	Meagre	ROM.	
İSP.	Corvina	RUS.	
İSR.	Ait hayam	TUN.	Fico
İSV.	Havsgös	YUG.	Krb
İTA.	Bocca d'oro	YUN.	Mayático aetós
İZL.	Baulfiskur		

SARIAĞIZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sciaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 15-200 m. derinliklerde bulunan ve dipleri taşlık, mercanlık bölgelerinde, pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücut uzun ve yanlardan az yassılaşmış büyük bir balıktır. Ağız büyük, eğri ve uçta bulunmaktadır. Dişler incedir. Üst çenede çok fazla sıralı, alt çenede ise 2-3 sıralı olarak dizilirler. Alt çenede bıyık yoktur. Çenede 6 adet burunda 8-10 adet gözenek (3-5 üstte ve 5 adedi de kenarda) vardır. Sırt yüzgeçleri birbirleriyle birleşmiştir. Birinci sırt yüzgecinde 9-10 diken ışın, ikinci sırt yüzgecinde 1 diken ışın ve 26-29 adet yumuşak ışın, anüs yüzgecinde 2 diken 7-8 adet yumuşak ışın bulunur. Anüs yüzgecindeki ikinci diken ışın iyi gelişmemiştir. Göğüs yüzgeçleri kısadır. Pulları ktenoidtir. Sırt tarafları kirli sarı ve koyu gümüşi renkli olup ayrıca gölgeli gridir. Ağızlarının içi tamamiyle sarı renklidir. Bu nedenle Sarıağız adını almıştır. Yüzgeçleri grimsidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini peşinden koştuğu sardalya, hamsi ve kefal gibi balıklar ile karides, yengeç, midye, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mart-Haziran ayları arasındaır.

Etleri çok lezetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıktır. Ülkemizde taze olarak, dış ülkelerde ise taze ve donmuş olarak pazarlanır. Avcılığı dalyan, manyat, tarlakoz, ığrıp, olta, parakete ve dip trolu ile yapılır.

SARIAĞIZ BALIĞI

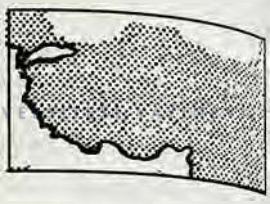

Argyrosomus regius (Asso, 1801)

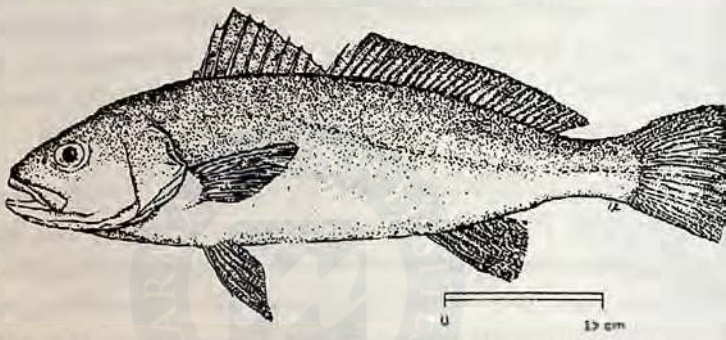

ALM.	Adlerfisch	JAP.	
CEZ.	Ombrine	MAL.	Gurbell rar
DAN.	Ornefisk	MIS.	Loot
FAS.	Môsa kahla	MON.	Figun
FRA.	Maigre	NOR.	
HOL.	Ombervis	POR.	Corvina
İNG.	Meagre	ROM.	
İSP.	Corvina	RUS.	
İSR.	Ait hayam	TUN.	Fico
İSV.	Havsgös	YUG.	Krb
İTA.	Bocca d'oro	YUN.	Mayático aetós
İZL.	Baulfiskur		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

SARIAĞIZ BALIĞI

Perciformes takımının *Sciaenidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 15-200 m. derinliklerde bulunan ve dipleri taşlık, mercanlık bölgelerinde, pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücut uzun ve yanlardan az yassılaşmış büyük bir balıktır. Ağız büyük, eğri ve uçta bulunmaktadır. Dişler incedir. Üst çenede çok fazla sıralı, alt çenede ise 2-3 sıralı olarak dizilirler. Alt çenede bıyık yoktur. Çenede 6 adet burunda 8-10 adet gözenek (3-5 üstte ve 5 adedi de kenarda) vardır. Sırt yüzgeçleri birbirleriyle birleşmiştir. Birinci sırt yüzgecinde 9-10 diken ışın, ikinci sırt yüzgecinde 1 diken ışın ve 26-29 adet yumuşak ışın, anüs yüzgecinde 2 diken 7-8 adet yumuşak ışın bulunur. Anüs yüzgecindeki ikinci diken ışın iyi gelişmemiştir. Göğüs yüzgeçleri kısadır. Pulları ktenoidtir. Sırt tarafları kirli sarı ve koyu gümüşi renkli olup ayrıca gölgeli gridir. Ağızlarının içi tamamiyle sarı renklidir. Bu nedenle Sarıağız adını almıştır. Yüzgeçleri grimsidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini peşinden koştuğu sardalya, hamsi ve kefal gibi balıklar ile karides, yengeç, midye, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Mart-Haziran ayları arasındadır.

Etleri çok lezetlidir. Ekonomik değeri yüksek olan balıktır. Ülkemizde taze olarak, dış ülkelerde ise taze ve donmuş olarak pazarlanır. Avcılığı dalyan, manyat, tarlakoz, ığrıp, olta, parakete ve dip trolu ile yapılır.

SARIGÖZ BALIĞI

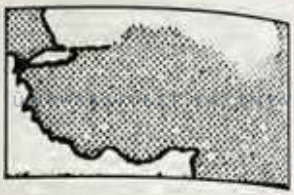

Spondyliosoma cantharus (Linnaeus, 1758)

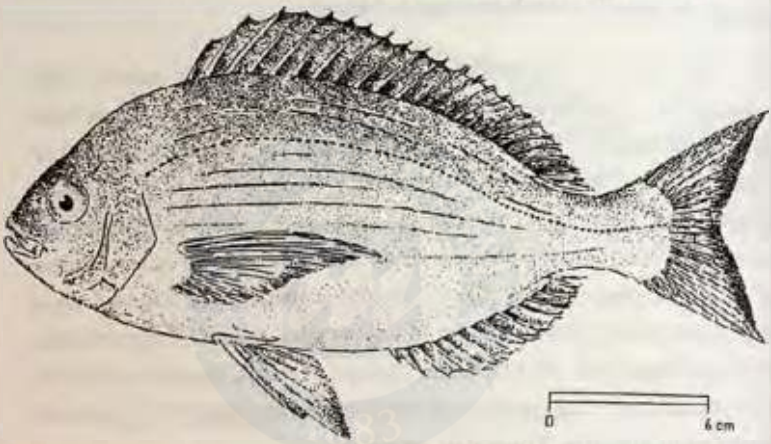

ALM.	Seekarpfen	JAP.	Kurodai
CEZ.	Tanuda	MAL.	Tannuta
DAN.	Havrude	MIS.	
FAS.	Nanaz	MON.	Tanüa
FRA.	Griset	NOR.	Havkarudse
HOL.	Zeekarper	POR.	Choupa
İNG.	Black sea bream	ROM.	
İSP.	Chopa	RUS.	
İSR.	Kantar	TUN.	Kannouta
İSV.	Havsruda	YUG.	Kantor
İTA.	Tanuta	YUN.	Scathári
İZL.			

SARIGÖZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 50 m derinliğinde olan, dipleri algli, kumlu, kumlu-çamurlu ve kayalıklı yerlerinde yaşarlar.

Vücut oval, yanlarından yassılaşmıştır. Baş ve ağız vücuduna göre küçüktür. Gözleri iridir. Burun kısadır. Bu balıkların çeneleri çok kuvvetlidir. Çenelerinin önünde yer alan dişleri sivri olup hemen hemen birbirine eşittir. Çenelerinin yan taraflarındaki dişleri de sivri ve koniktir. Vücut rengi gri-gümüşi ile mavimsi parıltılı, yeşilimsi veya pembemsidir. Vücudunda boydan boya devam eden sarı parıltılı ince çizgiler bulunur. Sırt bölgesi genellikle gridir. Karın tarafı ise beyazdır.

Omnivor (hem hayvan ve hem de bitki ile beslenen) balıklardır. Besinlerini krustaseler (kabuklular), mollüskler (yumuşakçalar) ile diğer küçük omurgasız hayvanlar ve algler oluşturur. Üreme periyodu Şubat-Mayıs ayları arasındadır. Yumurtası demersaldir. Yumurta çapı 1.00 mm. dir.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik önemi olan balıklardır. Taze ve dondurulmuş olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, ığrıp, manyat ve uzatma ağları, diptrolu ve olta ile yapılır.

SARIKUYRUK BALIĞI

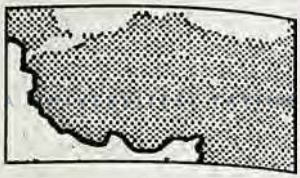

Seriola dumerili (Risso, 1810)

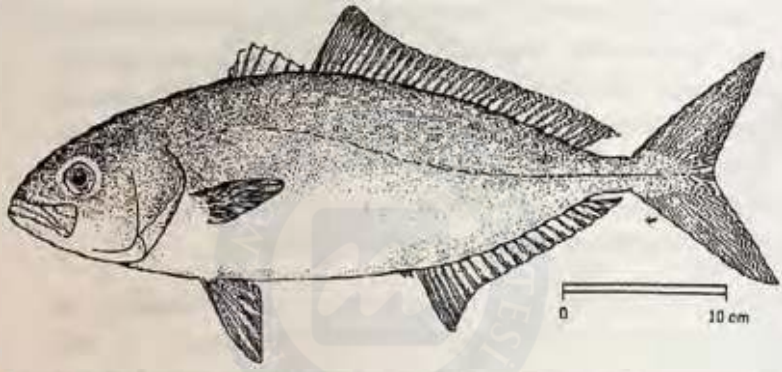

ALM.	Seriolafisch	JAP.	
CEZ.	Poisson limon	MAL.	Accola
DAN.		MIS.	Insk
FAS.	Irghal	MON.	Seriola
FRA.	Sériola	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe-limao
İNG.	Greater amber jack	ROM.	
İSP.	Serviola	RUS.	
İSR.	Seriola	TUN.	Guerriona
İSV.		YUG.	Orfan
İTA.	Seriola	YUN.	Mayático
İZL.			

SARIKUYRUK BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerin derinliği 20-70 m. arasında bulunan; (fakat yazın 360 m. ye kadar derinliklerde yakalanmıştır) dipleri taşlık, kayalık olan; çukurluk ve kovuklar içinde yaşayan balıklardır.

Vücut uzun, az yüksek ve biraz yandan basıktır. Dişler küçük ve her iki çenede oldukça fazla sayıda bulunurlar. Vücuttaki pullar küçük olup sikloitir. Sırt yüzgeçleri 2 adettir. Birinci sırt yüzgecinde 7 adet diken ışın vardır. Yalnız en öndeki yatık vaziyettedir. İkinci sırt yüzgecinde ise 1 adet diken ve 29-35 adet yumuşak ışın bulunur. Anüs yüzgecinde 2 adet diken ışın ve 18-22 adet yumuşak ışın yer alır. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinden daha uzundur. Vücut rengi parlak gümüşi olup sırtta mavi-viyole ve karıntarafları ise gri-gümüşi renktedir. Yüzgeçleri genellikle sarı renkte olup bazen 2. sırtyüzgeci sarı-esmer, kuyruk yüzgecinin iç yüzleri koyu sarı, loplarının uçları ise koyu siyah olabilir.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, sardalya gibi balıklar ile bazı omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri Nisan-Eylül ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Cinsi olgunluğa 2-3 yaşları arasında girerler.

Etleri çok lezzetli balıklardır. Ekonomik değerleri yüksektir. Taze, dondurulmuş, füme, tuzlama ve kurutularak (çiroz) pazarlanmaktadır. Avcılığı dalyan, ığrıp, gırgır, manyat, olta, parakete bazen de ortasu trolu ile yapılır.

SARIKUYRUK İSTAVRİT BALIĞI

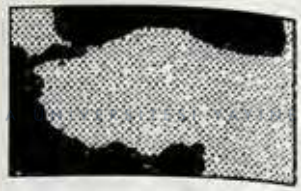

Trachurus mediterraneus (Steindachner, 1868)

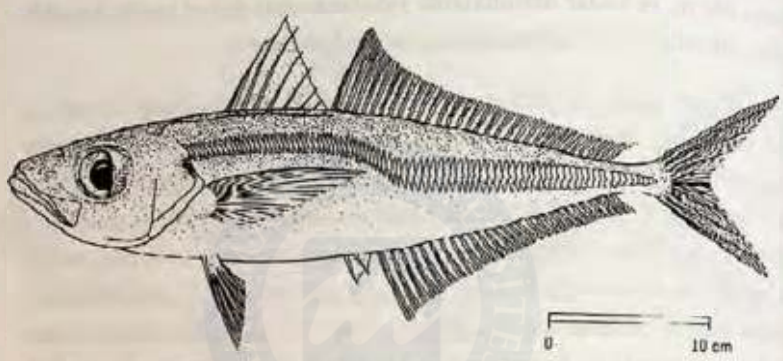

ALM.	Mittelmeer-stöcker	JAP.	Aji
CEZ.		MAL.	Sawrella
DAN.	Hestemakreller	MIS.	Seif
FAS.	Chrène	MON.	Cagnassun
FRA.	Saurel	NOR.	Taggmakreller
HOL.	Poer	POR.	Carapau
İNG.	Mediterranean scad	ROM.	Stavrid
İSP.	Chicharro	RUS.	
İSR.	Samur	TUN.	Chbouka
İSV.	Taggmakriller	YUG.	Sarun
İTA.	Sugarello	YUN.	Savridi
İZL.	Brynstirtla		

SARIKUYRUK İSTAVRİT BALIĞI

ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahillerinden açık denizlere kadar olan yerlerinde pelajik olarak yaşarlar.

Vücutları füze şeklinde olup ince pullarla örtülüdür. Ağız normal büyüklükte ve eğiktir. Burnu oldukça uzundur. Çenelerindeki dişler küçüktür. Yançizgisinde 79'dan daha çok sayıda dikenli kalkan pulu bulunur. İki sırt yüzgeci vardır. Birinci sırt yüzgeci ikincisinden kısa ve diken ışınları vardır. Birinci sırt yüzgecinin önünde deriye batık durumda kısa bir dikeni bulunur. Anüs yüzgecinin önünde iki kısa diken vardır. Vücudunun sırt kısımları gri-mavimsi ve parlak yeşilimsi, yan tarafları parlak gümüşi ve karın tarafları ise gümüş beyazıdır. Yüzgeçleri sarımtrak renktedir. Yançizgi üzerinde yer alan nokta şeklindeki çizgi, ikinci sırt yüzgecinin başlangıcına kadar devam eder. Sarıkuyruk İstavrit balığı ile Karagöz İstavrit balığı (*Trachurus trachurus*) birbirlerine çok benzerler. Karagöz İstavrit balığının yançizgisi üzerinde yer alan nokta şeklindeki çizgi kuyruğa doğru devam eder. Yançizgisinde 79'dan daha az sayıda kalkan pulu bulunur. Kuyruk yüzgecinin rengi gri ya da koyu mavidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, çaça, gümüş ve sardalya gibi balıkların yavruları ile krustaseler ve kurtlar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üreme periyodu Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Yumurtalarının çapı 0,71-0,89 mm. arasındadır. Yavrular planktonlarla beslenir. Yazın büyük sürüler halinde sahillerde dolaşırlar.

Eti lezzetlidir. Taze, dondurulmuş, islenmiş, tuzlanmış ve konserve olarak yenilir. Ayrıca kurutulmuş olarak da tüketilmektedir. Balıkçılığımızda çok önemli bir yeri vardır. Avcılığında dalyan, gırgır, ığrıp, tarlakoz, ortasu trolü, olta ve çapari gibi av aletleri kullanılır.

SİNAGRİT BALIĞI

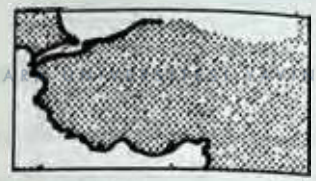

Dentex dentex (Linnaeus, 1758)

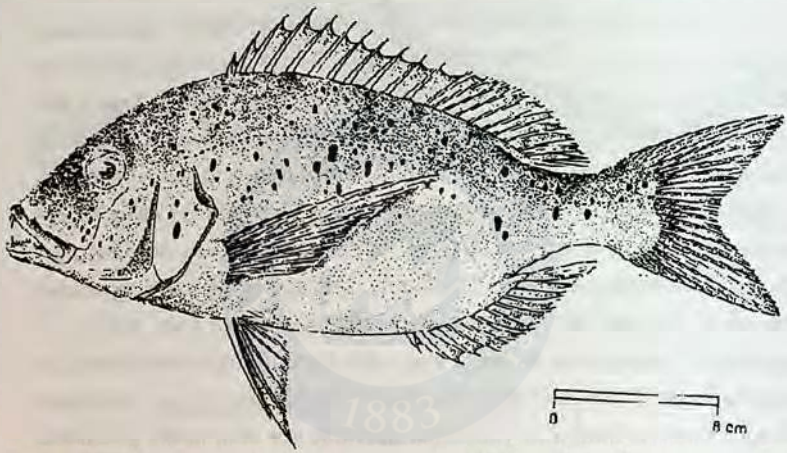

ALM.	Zahnbrassen	JAP.	
CEZ.	Denti	MAL.	Denci
DAN.		MIS.	Addad
FAS.	Sabia	MON.	Dentiju
FRA.	Denté	NOR.	
HOL.		POR.	Dentao
İNG.	Dentex	ROM.	Dintos
İSP.	Denton	RUS.	
İSR.	Shenun	TUN.	Dendik
İSV.		YUG.	Zubatac
İTA.	Dentice	YUN.	Synagrida
İZL.			

SİNAGRİT BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin dipleri kayalık, çakıllı ve konglameralı bölgelerinde yaşarlar. Yaşadığı denizlerin derinliği 150 m. olmasına rağmen en çok derinliği 15-50 m. arasında olan yerleri tercih etmektedir.

Vücut oval, oldukça yüksek ve yanlarından yassılaşmıştır. Baş vücuda göre küçük, gözleri orta büyüklükte ve ağzı ufaktır. Dişleri üstte 4, altta 5 adet olmak üzere kuvvetli ve koniktir. Sırt yüzgeci tektir ve yüzgecin dikenli kısmı bir çukur içindedir. Yançizgi pullarla örtülüdür. Göğüs yüzgeçleri uzundur. Başın üstü göz çukurlarına kadar ince pullarla örtülüdür. Vücudu mavimsi-gümüşi renkli olup siyah lekeler vardır.

Karnivor (Etçil) balıklardır. Besinlerini balıklar; istakoz, yengeç ve mürekkep balıkları gibi canlılar teşkil eder. Hermafrodittirler (erkek ve dişilik karakterine sahip olma). Üremeleri Nisan-Haziran ayları arasındadır.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Ekonomik değeri çok yüksek olan balıklardır. Taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, parakete ve çeşitli olta takımlarıyla yapılır.

SİVRİBURUN KARAGÖZ BALIĞI

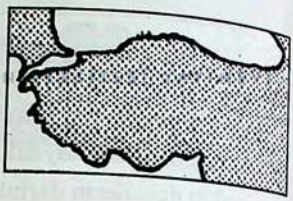

Puntazzo puntazzo (Gmelin, 1789)

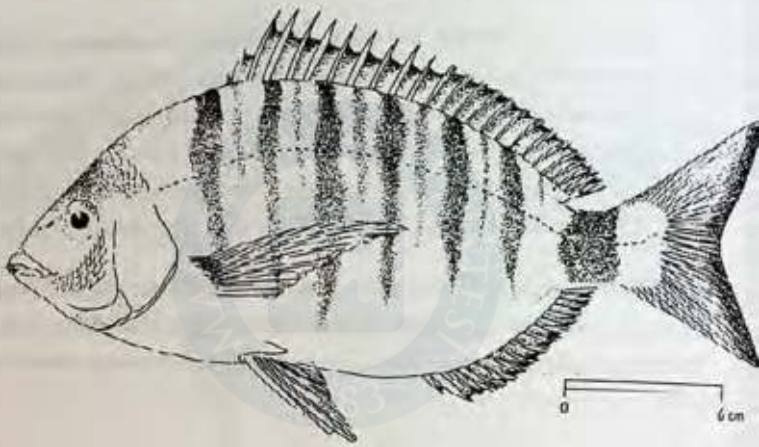

ALM. Spitzbrassen
CEZ. Morua
DAN.
FAS. Chilia
FRA. Sar tambour
HOL.
İNG. Sheepshead bream
İSP. Morruda
İSR. Puntatzo
İSV.
İTA. Sarago pizzuto
İZL.
JAP.
MAL. Mghoza
MIS. Sefridia
MON. Muru punciü
NOR.
POR. Sargo bicudo
ROM.
RUS. Zubarik
TUN. Tchouya
YUG. Pic
YUN. Mytáki

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

SİVRİBURUN KARAGÖZ BALIĞI

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 20-130 m. derinliklerinde bulunan; dipleri taşlık, kayalık ve bitkili bölgelerinde dip yada dibe yakın olarak yaşarlar.

Vücut yanlarından yassılaşmış oval şeklindedir. Başı pulsuz, yanakları pulludur. Burnu az uzamış vaziyettedir. Çenelerindeki dişler ön tarafa doğru çıkıntılıdır. Vücudunda sırt tarafından karın trafına doğru 8-10 adet siyahımsı bantlar vardır. Kuyruğun vücuda birleştiği yerde geniş siyah bir band vardır. Göğüs yüzgeçlerinin koltuğundan siyah bir leke bulunur. Karın ve anüs yüzgeçleri siyah renktedir.

Omnivor balıklardır (hem hayvansal hem de bitkisel canlılarla beslenen). Besinlerini karides, yengeç, midye, solucan ve çeşitli su bitkileri oluşturur. Yumurtlama periyodu Eylül-Ekim tarihleri arasındadır. Yumurtası pelajiktir.

Etleri beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik önemi yüksek olan balıklardır. Taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, parekete ve olta ile yapılır.

1883 MARMARA ÜNİVERSİTESİ

SİVRİBURUN KEFAL BALIĞI

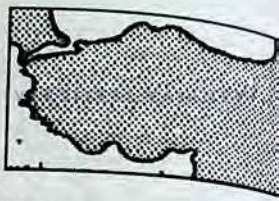

Liza saliens (Risso, 1810)

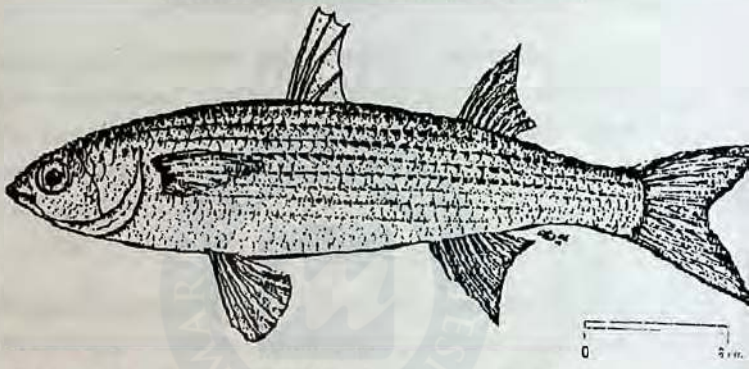

ALM.	Meeraschen	JAP.	Bora
CEZ.		MAL.	Mulett buri
DAN.	Multe	MIS.	Garan
FAS.	Boulasfar	MON.	Müsaru
FRA.	Mulet sauteur	NOR.	
HOL.	Harder	POR	Mugem
İNG.	Leaping grey mullet	ROM.	Ostreinos
İSP.	Galúa	RUS.	Ostronos
İSR.	Kifon charutz	TUN.	Ourhaghis
İSV.	Multar	YUG.	Cipal skocac
İTA.	Cefalo verzelata	YUN.	Gastros
İZL.	Graröndungur		

SİVRİBURAN KEFAL BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mugiliformes takımının *Mugilidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizler ile acı ve tatlı sularda yaşarlar.

Vücudu mekik şeklindedir. Gözünün etrafında yağlı göz kapakları yoktur. Sırttaki pullarında kanallar vardır. Dudaklar ince ve kabadır. Üstdudakta kabartılar yoktur. Göğüs yüzgecinin tabanında deri çıkıntısı yoktur. Üstçenenin ön kenarı, ay şeklindedir. Solungaç kapağında açık sarı renkte bir leke vardır. Başın üstünde yer alan pullar, ön burun deliklerinin hizasına kadar uzanır ve ilk birkaç sıra pulları çok küçüktür.

Omnivor balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, diatomeler, çeşitli algler, kurtlar ve krustaseler oluşturur. Üremeleri Haziran-Kasım ayları arasındadır. Erkekler cinsi olgunluğa 3-4 yılda, dişiler 5-6 yılda başlar. Yumurtlamak için sahillerden uzaklaşır. Beslenmek için sığ sulara, körfez ve limanlara göç ederler.

Eti lezzetlidir. Ekonomik önemi yüksek olan balıklardır. Havyarı değerlidir. Tüketimi taze, tuzlama, tütsüleme ve konserve şeklindedir. Avcılığı dalyanlar (tatlısu ağızlarına kurulan), çökertme, kefal, çevirme, serpme gibi ağlar ile çarpma ve zıpkınla yapılır.

SİVRİBURUN VATOZ BALIĞI

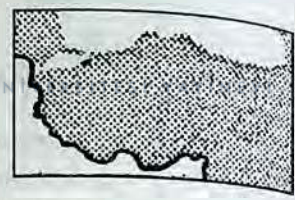

Raja oxyrinchus (Linnaeus, 1758)

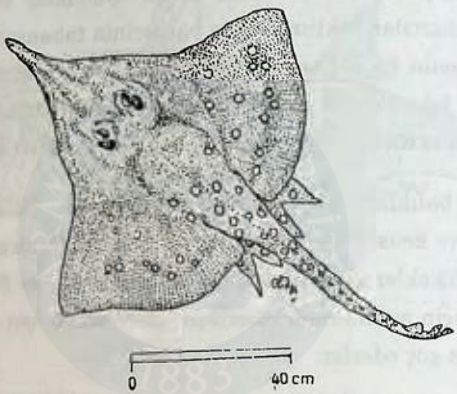

ALM.	Spitzschnauzenrochen	JAP.	
CEZ.		MAL.	Rebekkin
DAN.	Plovjernsrokke	MIS.	Bakara
FAS.		MON.	Raza negra
FRA.	Pocheteau noir	NOR.	Spisskate
HOL.	Scherpsnuit	POR	Raia-bicuda
İNG.	Long-nosed skate	ROM.	
İSP.	Raya picuda	RUS.	
İSR.	Traysanit shluhat hahotem	TUN.	
İSV.	Plogjärnsrocka	YUG.	Nosatica
İTA.	Razza monaca	YUN.	Sélachi
İZL.	Plógskata		

SİVRİBURUN VATOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerin derinliği 48-300 m. arasında olan sularında; dipleri çamurlu ve kumlu bölgelerinde kendilerini yarıya kadar gömerek yaşarlar. Genç balıklar genellikle 100 m.'den daha sığ sularda bulunurlar. Ergin balıklar daha derindedir.

Vücut disk şeklinde ayrıca diskin ön tarafı (kenarı) çukurdur. Yüzgençler sivridir. Burun (muzo) çok uzun ve sivridir. Üst yüzeyde diskin ön tarafı ve yalnız burun üstü pürüzlüdür. Altyüzey bütünüyle pürüzlüdür. Erkek balıklarda kuyruk yüzgeci boyunca 3 sıra; dişi balıklarda 2 sıra diken vardır Üstçenede bulunan dişler 40 sıradan azdır. Vücudun üst yüzeyi grimsi kahverengi-çikolata kahverengidir. Gençlerde üst yüzeyde küçük beyaz benekler dağınık vaziyette bulunmaktadır. Alt yüzey grimsi ya da kahverengimsi küçük siyah çizgili veya noktalı şekillidir.

Etçil balıklardır. Dipte yaşayan canlılarla özellikle balıklar ile istiridye, midye gibi omurgasız hayvanlarla beslenirler. üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurtalarının boyutları 14cm x 11cm.'dir. Uçlarında sarı iplikcikler vardır.

Etleri lezzetlidir. Ülkemizde ekonomik değeri fazla olmamakta ancak dış ülkelerde aranılan balıktır. Etinden, karaciğerinden (yağ, vitamin A), iskelet ve yüzgeçlerinden (insan gıdası-çorba) ve ayrıca yüzgeçlerinden (tarak gibi süs eşyası yapımında) faydalanılır. Avcılığı diptrolu, olta ve parakete ile yapılır.

ŞİP BALIĞI

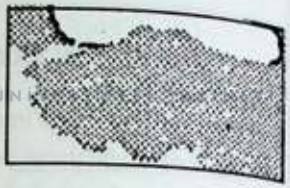

Acipenser nudiventris Lovetzky, 1828



ALM.		JAP.	Chôzame
CEZ.		MAL.	Sturjun
DAN.		MIS.	
FAS.		MON.	
FRA.	Esturgoon nu	NOR.	Stor
HOL.	Steur	POR	Esturjao
İNG.	Ship	ROM.	Viza
İSP.	Esturion	RUS.	Ship
İSR.		TUN.	
İSV.	Storar	YUG.	
İTA.	Storione nudo	YUN.	
İZL.	Styrja		

ŞİP BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Acipenseriformes takımının *Acipenseridae* familyasındandır. Kuzey yarım kürenin ılık deniz ve nehirlerinde dibe yakın olarak yaşarlar.

Vücut uzun olup enine olarak 5 sıra halinde kemiksi plâklarla örtülüdür. Ancak aralarında küçük kemiksi plâklar yoktur. Sırtta 11-17, yan taraflarında 56-66 ve karın tarafında ise 1-16 adet kemik plâkları vardır. Küçük olanların burunları sivrileşmiş; iri olanlarında burun yuvarlak hale gelmiştir. Ağız orta boyda ve eninedir. Ağzın alt tarafında 4 tane saçaklı bıyıkları bulunur. Alt dudağının ortasında girinti yoktur. Çenelerinde diş bulunmaz. Göğüs yüzgeçlerinin dikeni gelişmiştir. Sırt tarafı siyah, yan tarafları esmer ve karın tarafları da gümüş beyazıdır.

Etçil hayvanlardır. Besinlerini kaya balıkları gibi balıklar ile istiridye ve midye gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Ağırlıkları ortalama olarak 80 Kgr. kadardır. 130 Kgr. olanları vardır. Yaşamları 11-30 yıl arasındadır. Cinsi olgunluğa erkekler 7-10 ve dişiler ise 9-15 yaşları arasında erişirler. Üreme ilkbahar ve yaz başlangıcında, zemini çakıllı, topraklı olan ve hızlı akışlı, bol nehir sularında gerçekleşir. Yumurta verimi 200.000-1.000.000 adet arasında değişir. Üreme olayı tamamlandıktan sonra ergin balıklar denizlere dönerler. Nehirlerde kalan larvalar hızlı büyümeye başlar. Sonra yavrular denizlere inerler. Kışı denizin dibinde yatarak geçirirler. Denizde midye, istiridye ve diğer omurgasız dip hayvanlarını yerler. Nehirlerde ise tatlısu böcekleri, midyeleri ile balık yumurta ve larvalarıyla beslenirler. Her yıl yumurta vermezler.

Eti lezzetlidir. Taze, tuzlanmış ve konserve olarak yenilir. Etlerinden daha çok yumurtalarından elde edilen havyarıdır. Dünya Ülkeleri ekonomik değeri yüksek olan bu balıkları yetiştirmek suretiyle etinden özellikle yumurtalarından elde edilen havyarından ve yüzme kesesinden yapılan tutkalından büyük gelirler elde ederler. Avcılığı parakete, serpme ağları yemli oltalar, çeşitli dalyan ve yüzen ağlarla yapılır.

TAŞHANİSİ BALIĞI (1)

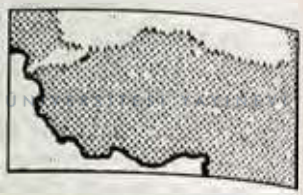

Epinephelus alexandrinus Valenciennes, 1828



ALM.		JAP.	
CEZ.	Bades	MAL.	Dott abjad
DAN.		MIS.	Wakar
FAS.	Tcharna	MON.	Mera endura
FRA.	Badèche	NOR.	
HOL.		POR	Garoupa amarela
İNG.	Golden grouper	ROM.	
İSP.	Jabali	RUS.	
İSR.	Daqqar aleksandroni	TUN.	Mennani
İSV.		YUG.	Kirnja ligaca
İTA.	Cernia dorata	YUN.	Stira
İZL.			

TAŞHANİSİ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin 10-300 m. derinliklerinde bulunan; dipleri kayalık, taşlık ve kumlu bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut oval, yanlardan hafif basık ve kısmen ince-uzundur. Altçene üstçeneden daha uzundur. Ön solungaç kapağının kenarları dişlidir. Solungaç kapağında 3 adet diken vardır. Sırt yüzgeci 1 adettir. Kuyruk yüzgeci ya düz ya da hafifçe içe doğru kıvrıktır. Sırt yüzgecinde 11 diken 16 yumuşak ışın; anüs yüzgecinde 3 diken ve 8 adet yumuşak ışınları vardır. Vücudun genel rengi kahverengi, yanlarda daha açık, karın tarafları da sarımsıdır. Sırt ve yan taraflarında daha açık büyük lekeler bulunabilir. Gençlerde vücut boyunca ve solungaç kapağını da geçecek şekilde uzanan 4-5 adet siyah yatay çizgiler vardır. Bu çizgiler erginlerde de vardır ancak çokaz belirgindir. Çift ya da küçük gruplar halinde yüzerler. Nadiren çukur ve boşluklar etrafında bulunurlar.

Etçil balıklardır. Besinlerini dip ya da dibe yakın bölgelerde bulunan küçük balıklar ile mürekkep balıkları, karides, yengeç, kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Hermafrodittir (çift cinsiyetli). Cinsi olgunluğa 4 yaşında erişirler. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Etleri gevrek, beyaz ve çok lezzetlidir. Ekonomik değeri çok yüksektir. İç ve dış pazarlarda taze olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, çevirme ağları, olta, parakete, diptrolu ve zıpkın ile yapılır.

TAŞHANİSİ BALIĞI (2)

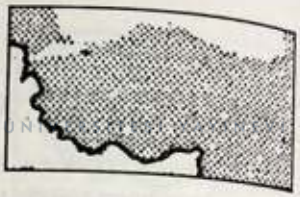

Mycteroperca rubra (Bloch, 1793)

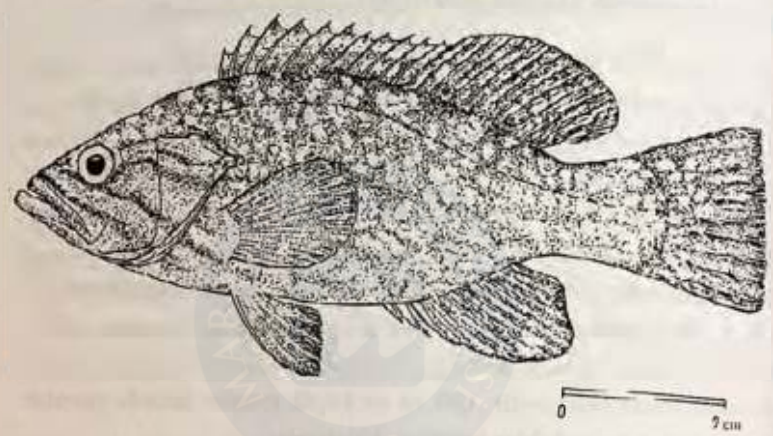

ALM.
CEZ. Bades
DAN.
FAS. Khitano
FRA. Abadèche Rouge
HOL.
İNG.
İSP. Gitano
İSR. Miktorit
İSV.
İTA. Cernia cirenga
İZL.
JAP.
MAL.
MIS. Gitano
MON. Mera russa
NOR.
POR. Badejo
ROM.
RUS.
TUN.
YUG.
YUN. Piga

TAŞHANİSİ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 15-100 m. arasında olan sularında; dipleri kayalık ve taşlık bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut oldukça uzun, iri ve kuvvetlidir. Solungaç kapağında 3 adet diken vardır. Birinci solungaç kapağı azıcık içinden yarımay şeklinde kesilmiş şekildedir. Sırt yüzgecinde 11 diken ve 15-17 adet yumuşak ışın vardır. Anüs yüzgecinde ise 3 diken ve 11-12 adet umuşak ışın bulunur. Kuyruk yüzgecinin arka kenarı düzdür. Vücudunun pulları ktenoittir. Sırt tarfları kahverengi koyu kırmızımsı, yan taraflarında koyu renkliler üzerinde beyaz lekeler dalgalı ve düzensiz bir şekilde dağılmıştır (kuyruk yüzgeci üzerinde de bu yapı görülmektedir). Karın tarafları ise gittikçe açılarak açık renkli (beyazımsı) dır. Başın yanlarında gözün arkasına doğru 4 ve üstçenenin üstünden geriye doğru eğik 1 adet siyah bant vardır.

Etçil hayvanlardır. Besinlerini küçük balıklar ile karides, istakoz ve kurt gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Genellikle tek olarak yaşarlar. Hermafrodittirler (protogyn-önce yumurta sonra sperm üreten). Cinsi olgunluğa 4-5 yaşlarında (40 cm.) erişirler. Üremeleri ilkbahar yaz aylarındadır.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetlidir. Ekonomik değerleri yüksektir. Ülkemizde taze dış ülkelerde taze ve dondurulmuş olarak tüketilir. Avcılığı manyat, ığrıp, olta, parakete ve diptrolu ile yapılır.

TEKİR BALIĞI



Mullus surmuletus Linnaeus, 1758

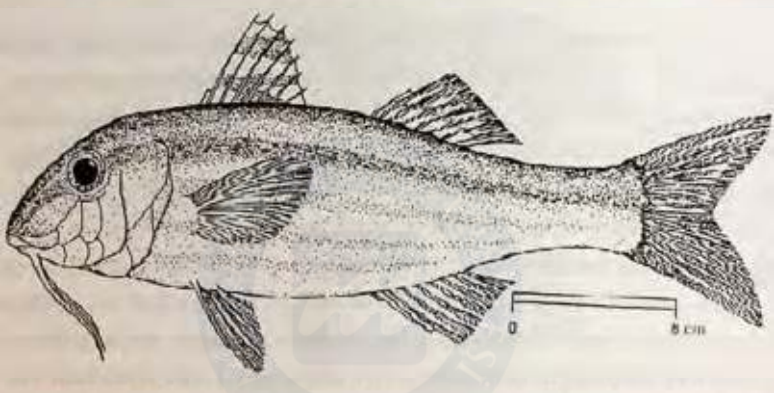

ALM.	Streifenbarbe
CEZ.	Mlal el hjar
DAN.	Mulle
FAS.	Rouget
FRA.	Rouget de roche
HOL.	Mul
İNG.	Red mullet
İSP.	Salmonete de roca
İSR.	Mulit happassim
İSV.	Gulstrimmig
İTA.	Triglia di scoglio
İZL.	Saeskeggur
JAP.	
MAL.	Trilja tal qawwi
MIS.	Barbouni
MON.	Treglia de scoegliu
NOR.	Mulle
POR.	Salmonete de pedra
ROM.	
RUS.	Barabulja
TUN.	Trilia
YUG.	Trlja od kamena
YUN.	Barbouni

TEKİR BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Mullidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinlikleri 200 m.'ye kadar olan sularında; dipleri kayalık sahil bölgelerinde sürüler halinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücudu kırmızı ve pembe renkli olup uzun sarı bantları vardır. Sırtı yeşilimsidir. Karnının alt kısmı sarı ya da pembedir. Başı büyüktür. Vücudunun uzunluğu baş boyunun 4-4,3 katı kadardır. Ağız küçük ve eğridir. Üst çenede diş yoktur, alt çenede vardır. Alt çenede bir çift bıyık vardır. Vücut pulları iri olup biraz ovalanınca kolayca dökülürler. Tekir balığı ile Barbunya balığı (*Mullus barbatus*) birbirlerine çok benzerler. Aralarındaki önemli farklar şunlardır: Tekir balığında başın üst profili tam eğiktir. Vücudu kırmızı ve 4 sıra sarı bantları vardır. Birinci sırt yüzgecinde esmer bant ve sarı lekeler bulunur. Barbunya balığında ise başın üst profili birdendbire sona erecek şekilde dik ya da dik'e yakın durumdadır. Vücutta boyuna uzanan sarı bantları yoktur. Birinci sırt yüzgeci renksiz ya da pembemsidir. Tekir ve Barbunya balıklarında yalnız alt çenede dişler vardır. Paşabarbunyasında (*Upeneus moluccensis*) ise hem alt hem de üst çenede dişler bulunur. Ayrıca Paşabarbunyasının kuyruk yüzgecinin üst lopunda eğik siyah bantlar bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini yavru halindeyken planktonlar, ergin halde de küçük balıklar ile kurtlar, krustaseler ve diğer omurgasız hayvanlar oluşturur. Cinsi olgunluğa 1-2. yaşlarında başlar. Ençok 10-12 yıl yaşarlar. Yumurtlama periyodu Marmara Denizi'nde Mayıs başından Temmuz sonuna kadar devam eder. Yumuntası pelajiktir ve yumurta çapları 0,80-0,90 mm. arasındadır. Yumurtadan çıkan larvalar 1-2 ay pelajik yaşadıktan sonra, erginlerin özelliğini kazanır ve diplere inerler. Gençlik safhasının 45-50 mm.sinde ergine ait kırmızı renk meydana gelir.

Eti lezzetli ve kalitelidir. Ekonomik değeri yüksek bir balıktır. Taze olarak tüketilir. Avcılığı dalyan, manyat, ığrıp, barbunya-tekir ağları, parakete ve dip trolleriyle yapılır.

TESTERE BALIĞI

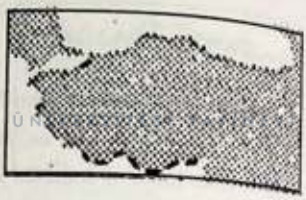

Pristis pristis (Linnaeus, 1758)

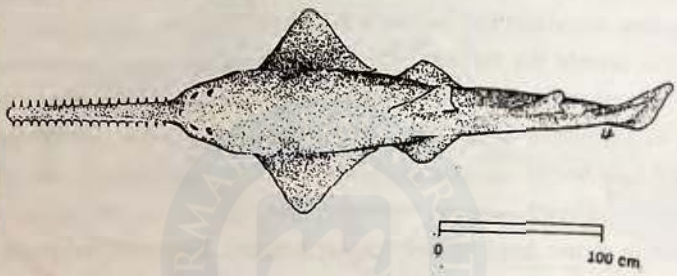

ALM. Sagefisch

CEZ.

DAN. Savrokke

FAS.

FRA. Poisson scie

HOL. Zaagvis

İNG. Sawfish

İSP. Pez sierra

İSR.

İSV. Sågfisk

İTA. Pesce sega

İZL. Sagar fiskur

JAP.

MAL.

MIS.

MON.

NOR. Sagfisk

POR. Peixe-serra

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Riba pila

YUN. Prionópsaro

TESTERE BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Pristidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 10-100 m. arasında olan sularında ve dipleri kumlu çamurlu bölgelerinde yaşayan balıklardır. Bazen nehir ve lagün ağızlarına giderek besin ararlar.

Vücut uzun mekik şeklindedir. Kuyruk, büyük bir ayrım yapmadan vücut ile birleşmiştir. Burun bölgesinde iki yanı testere şeklinde, dişli uzun bir rostrum bulunur. Bir yanı üzerindeki dişlerin sayısı 16-20 adet kadardır. Solungaç açıklıkları vücudun alt tarafında yer alır. Gözlerin arkasında spirakulum (su püskürtme deliği) ları vardır. 2 adet sırt yüzgeçleri bulunur. Anüs yüzgeçleri yoktur. 2 göğüs ve 2 adet karın yüzgeçleri vardır. Sırt tarafları kurşuni-gri ve esmerimsi, karın tarafları ise sarımsı-gridir.

Etçil balıklardır. Besinlerini balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri yaz aylarındadır. Bir batında dişiler, 12-15 adet yavruyu canlı doğururlar. Yavruların boyları 60 cm. kadardır. İnsanlar için tehlikeli olmamakla beraber ancak ürktükleri ve sıkıştırıldıkları takdirde tehlikeli olmaktadır.

Etleri çok yumuşak ve lezzetli olmasına rağmen ekonomik önemi olmayan balıklardır. Avcılığı Dip trolu ve Parakete ile yapılır.

TİRSİ BALIĞI

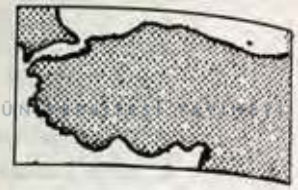

Alosa fallax nilotica (Geoffroy Saint-Hilaire, 1808)

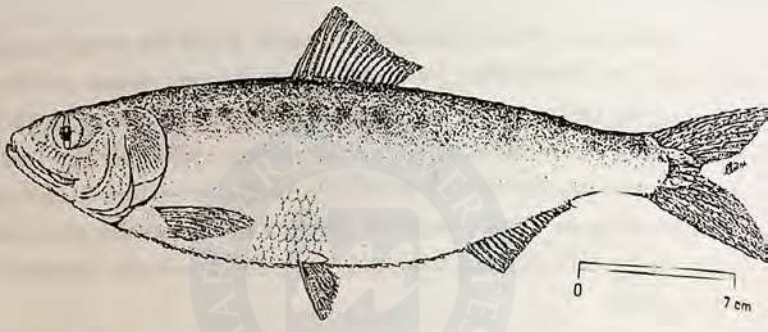

ALM. Finte
CEZ. Alose
DAN. Maysild
FAS. Chabel
FRA. Alosa finte
HOL. Mevivis
İNG. Twaite shad
İSP. Saboga
İSR. Alosa
İSV. Majfisk
İTA. Cheppia
İZL. Augnasild
JAP.
MAL. Lacca tattbajja
MIS. Sardeena
MON. Alosa
NOR. Maisild
POR. Savel
ROM.
RUS.
TUN. Chbouka
YUG. Scepa
YUN. Frissa

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TİRSİ BALIĞI

Clupeiformes takımının *Clupeidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin genellikle nehir ağızlarına yakın bölgelerinde pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücutları yanlarından yassıllaşmıştır. Sapan (Vomer)kemiğinde dişler yoktur. Ancak üst çenesinde küçük dişler vardır. Ağzı küçüktür. Gözler normalden biraz büyüktür. Alt çene üst çeneye nazaran ileriye doğru azçıkıntılıdır. Sırt ve anüs yüzgeçleri birer adettir. Kuyruk yüzgeçi çatallıdır. Karın tarafındaki testere şeklindeki pullarının sayısı 33-35 arasındadır. Sırtta Operkulumdan itibaren geriye doğru uzanan 6-8 adet siyah lekeler vardır. Sırt taraflarının rengi yeşilimsi-mavi ile gri-siyah, karın tarafları ise açık gümüş beyazıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve krustaseler oluşturur. Beslenme ya da üreme nedeniyle sahillere ve tatlısu bölgelerine giderler. Cinsi olgunluğa dişilerde 4-5 yaşlarında, erkeklerde ise 2-3 yaşlarında erişirler. Yumurtlamak için nehirlere girerler bu nedenle *Anadrom* balıklardandır. Yumurtası ve larvası pelajiktir. Ancak yumurtadan çıkan prelarvalar kısa bir zaman için dibe doğru inerler (vücutlarındaki besin tükeninceye kadar) ve sonra tekrar üst tabakalara gelirler. Larvalar bundan sonra planktonlarla beslenmeye devam ederler. Üreme Nisan-Eylül ayları arasındadır.

Eti lezzetlidir. Taze, tuzlu, füme ve konserve olarak yenilir. Avcılığında manyat, gırgır, ığrıp, dalyan ve ortasu trolü kullanılır.

TRAKONYA BALIĞI



Trachinus draco Linnaeus, 1758



ALM. Stachelfisch

CEZ. Trascena

DAN. Fjaesing

FAS. El agrab

FRA. Grande vive

HOL. Pieterman

İNG. Greater weever

İSP. Araña

İSR. Dragon shedi

İSV. Fjarsingar

İTA. Tracina drago

İZL. Fjörsungur

JAP.

MAL. Sawt

MIS. Ballama

MON. Aragna

NOR. Fjesing

POR. Peixe-aranha

ROM. Drac-de-mare

RUS. Morskoi skorpion

TUN. Drachna

YUG. Pauk bijeli

YUN. Drákena

TRAKONYA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Trachinidae* familyasındandır. Ilık ve serin denizlerin derinlikleri 3-100 m. arasında olan sularında; dipleri kumlu ve yumuşak zeminli bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücudu silindir şeklinde ve uzundur. Ağız normalden büyüktür. Alt çenesi yukarıya doğru çıkıktır. Çenelerindeki dişler küçüktür. Burnu çok kısadır. Başının yan taraflarında bulunan gözler yukarıya doğrudur. Gözlerinin yan taraflarında ikişer, üçer adet dikenleri vardır. Bu dikenler solungaç kapakları (Operkulum)nda da bulunur. İki sırt yüzgeci vardır. Birinci sırt yüzgeci dikenlerden oluşmuştur. İkinci sırt yüzgeci yumuşak ışınlardan olup tek olan anüs yüzgeci kadar uzundur. Anüs yüzgecinin iki adeti diken ışın diğerleri yumuşak ışındır. Vücut rengi grikırmızı, sırt tarafları kahverengi, sarı, karın tarafları ise gümüş beyazıdır. Vücudun yan taraflarında ve karnında yukarıdan aşağıya ve önden geriye doğru siyah çizgiler bulunur. Başın yanlarında ve solungaç kapaklarında mavi çizgiler vardır. Birinci sırt yüzgecinin ilk üç diken ışınında ve göğüs yüzgecinin kaidesinde birer siyah leke bulunur. Solungaç kapaklarının kaidesinde ve sırt yüzgecinin ilk üç ışınında zehirli bezler vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve krustaseler oluşturur. Yaşamlarının büyük bölümünü kumlara veya yumuşak zemine gömülü olarak geçirirler. Avlarını bu yerlerden büyük bir güçle atılım yaparak elde ederler. Üreme periyodu Haziran-Eylül ayları arasındadır. Yumurtası pelajik olup çapı 0,94-1,1 mm. arasındadır.

Eti beyaz ve çok lezzetli olmasına rağmen ülkemizde ilgi görmez. Dış ülkelerde ekonomik değeri yüksek olan balıklardandır. Diğer balıklar manyat, ığrıp, olta gibi av aletleri ile avlanırken bu balıklarda takılırlar.

TRANÇA BALIĞI

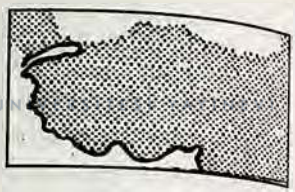

Sparus ehrenbergi (Valenciennes, 1830)

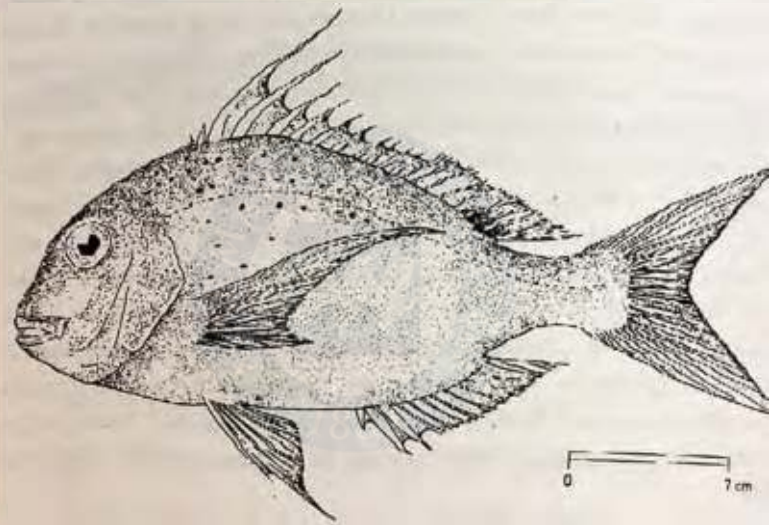

ALM.	Gemeiner Rotbrassen
CEZ.	
DAN.	
FAS.	Zougah
FRA.	Pagre
HOL.	
İNG.	
İSP.	Zapata
İSR.	Shefarnun
İSV.	
İTA.	Pagro
İZL.	
JAP.	
MAL.	Pagru rar
MIS.	Morgan horr
MON.	Pagaru blü
NOR.	
POR.	Pargo ruco
ROM.	
RUS.	
TUN.	Jeghali
YUG.	Pagar barjaktar
YUN.	Fagri

TRANÇA BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerinde derinliği 200 m. ve dipleri kayalıklı, konglomeralı olan yerlerinde yaşarlar. Bol olarak derinliği 50-100 m. arasındaki sahalarda bulunurlar.

Vücut oval, yüksekliği oldukça fazla ve yanlardan yassılaşmıştır. Çenelerinin ön tarafında 4-6 adet köpek dişleri bulunur. İç tarafındaki (arkadaki) dişleri molar (azı dişleri) tipinde olup 2-4 sıralıdır. Sırt yüzgecinin 3-6. diken ışınları diğerlerinden daha uzun olup, filament halinde uzamıştır. Vücut rengi pembe ve parlak gümüşidir. Sırt tarafında mavi-siyah benekler bulunur.

Karnivor (etçil) balıklardır. Besinlerini krustase, kurt, mürekkep balıkları ve küçük balıklar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 2. yaşlarında erişirler. Üreme periyodu Mayıs-Temmuz ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti lezzetlidir. Taze olarak yenir. Avcılığı dip trolu, olta takımları ve parakete ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TROMPET BALIĞI



Macroramphosus scolopax (Linnaeus, 1758)



ALM. Schnepfenfisch

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Bécasse de mer

HOL.

İNG. Snipe fish

İSP. Trompetero

İSR. Hartuman

İSV.

İTA. Pesce trombetta

İZL.

JAP.

MAL. Pixxi trumbetta

MIS.

MON.

NOR.

POR.

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Sljuka

YUN. Macrorhamphos

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TROMPET BALIĞI

Syngnathiformes takımının *Macrorhamphosidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerin derinliği 25-200 m. arasında olan ve dibe yakın bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut yanlardan yassılaşmıştır. Burun bir boru gibi uzamıştır. Burnun ucunda ağız küçük ve dişsiz olarak yer alır. 2 adet sırt yüzgeci vardır. 1. sırt yüzgecinin 2. diken ışını çok uzun ve arka kenarı dişlidir. Vücutta küçük, kısa tüylümsü, sert ve pürüzlü pullar bulunur. Yan çizgileri yoktur. Sırt tarafları kırmızı-pembe veya grimsi, karın ve yan tarafları ise parlak gümüşi ve pembe renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve yavruları ile omurgasız hayvanlar oluşturur. Besinlerini uzun gagaları ile dip çamurlarını karıştırarak aramaktadır. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 3-4 yaşlarında erişirler. Yumurtaları dipte bulunmaktadır (yumurtaları bitkilere, taşlara ve kumlara iplikleri ile yapışırlar). Yumurtadan çıkan larvalar pelajiktir (su yüzeyine yakın sularda bulunurlar).

Eti insan gıdası olarak kullanılmaz yani ekonomik değeri olmayan balıklardır. Avcılığı ığrıp, manyat, çevirme ağları ve diptrolu ile (diğer balıklarla beraber avlanırlar) yapılır.

UÇAN BALIĞI

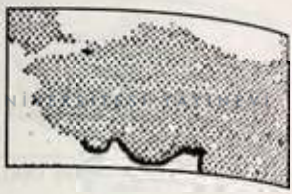

Exocoetus volitans Linnaeus, 1758

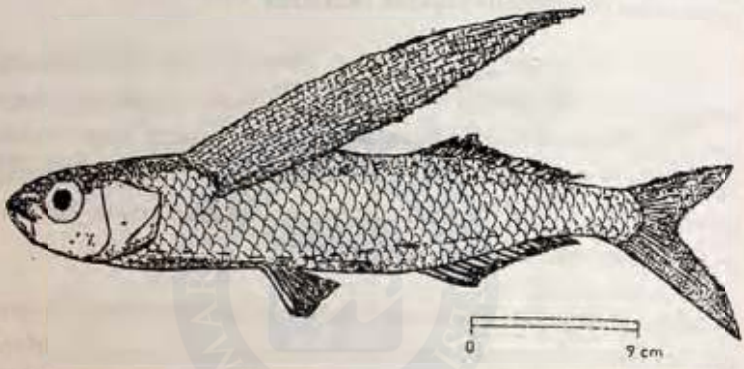

ALM.	Fliegenda fische	JAP.	Tobiuo-rui
CEZ.		MAL.	Rondinell
DAN.	Flyvefisk	MIS.	
FAS.		MON.	Pisciu vurante
FRA.	Poisson volant	NOR.	Flygefisk
HOL.	Vliegende vissen	POR.	Peixe-voador
İNG.	Flying fish	ROM.	
İSP.	Pez volador	RUS.	Letuchaya ryba
İSR.	Dag meofef	TUN.	
İSV.	Flygfiskar	YUG.	Poletusa
İTA.	Pesce volante	YUN.	Chelidonópsaro
İZL.	Flugfiskar		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

UÇAN BALIĞI

Beloniformes takımının *Exocoetidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin sahillerinden açıkta ve satıh sularında pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücudunun şekli aerodinamiktir. Su sathından dışarı çıkarak uzun olan göğüs yüzgeçlerinin yardımıyla havada planör gibi uçabilirler. Ağzı küçük olup çenelerinde küçük, sivri dişleri vardır. Alt çene üst çeneden biraz öndedir. Gözleri büyüktür. Vücudu örten pullar sikloid tipindedir. Vücudunun sırt bölgesi koyu mavi, karın tarafları ise beyaz renklerdedir.

Etçil balıklardır. Besinleri küçük balıklar ve pelajik omurgaız hayvanlardır. Üreme periyodu Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtasının çapı 1.4-1.5 m. m.'dır. Yumurtasının yüzeyinde iplikçikler vardır. Bunlarla deniz yüzeyinde yüzen cisimlere yapışarak kısa bir sürede gelişirler. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Eti çok lezzetlidir. Taze ve füme olarak yenir. Ekonomik önemi yüksek bir balıktır. Avcılığı çevirme ve uzatma ağlarıyla yapılır.

UÇAN KIRLANGIÇ BALIĞI

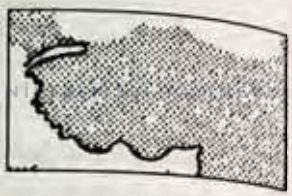

Cephalacanthus volitans (Linnaeus, 1758)

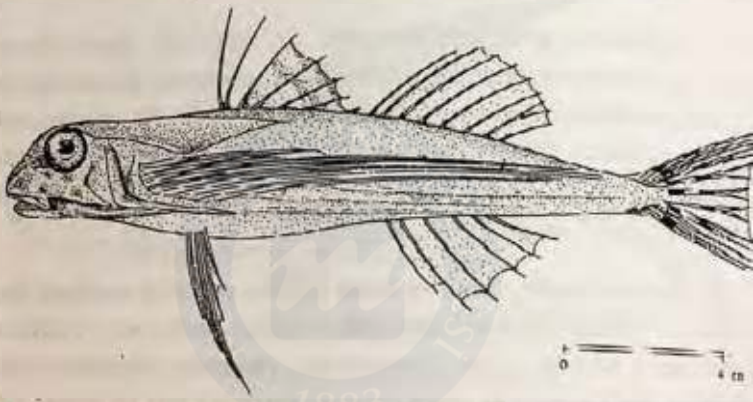

ALM.	Flughahne	JAP.	Semi hôbô
CEZ.	Irondel	MAL.	Bies
DAN.	Fylveknurhane	MIS.	Samak tai'ar
FAS.	Bu afriuen	MON.	Rundura de marina
FRA.	Hirondelle	NOR.	
HOL.	Neehaan	POR.	Cabrinha-de-leque
İNG.	Flying gurnard	ROM.	
İSP.	Pez volador	RUS.	
İSR.	Taiar	TUN.	Khouttifet el bahr
İSV.	Flygsimpa	YUG.	Kokot krilas
İTA.	Pesce civetta	YUN.	Chelidonópsaro
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

UÇAN KIRLANGIÇ BALIĞI

Scorpaeniformes takımının *Cephalacanthidae* familyasından olan bu balıklar sıcak ve ılık denizlerde pelajik olarak yaşarlar.

Vücudunun şekli aerodinamiktir. Gözleri çok büyüktür. En önemli özelliği göğüs yüzgeçlerinin çok uzamış olmasıdır (kuş kanadı gibi). Bu yüzgeçleri ile deniz içinden kuyruk yüzgecinin de yardımıyla su dışına çıkmakta ve büyük olan göğüs yüzgeçlerini kuş kanadı gibi açarak havada planör uçuşu yapmaktadır. Bu uçuş 30-40 m. kadar olabilmektedir. Su sathından 1-2 m. yüksekliğe çıkabilirler. Bu hareketi arka arkaya birkaç defa tekrarlayabilirler. Yançizgileri yoktur. Yüzme keseleri oldukça büyüktür ve uçuşta büyük önemi vardır. Ağzı büyüktür. Vücudunun sırt tarafının rengi esmer ya da kırmızımsıdır. Ayrıca mavi renkte lekeleri vardır. Yan tarafları kırmızı ve karın tarafları ise beyaz ya da pembedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, omurgasız hayvanlar ve planktonlar oluşturur. Üreme periyodları Mayıs-Haziran ayları arasındadır. Yumurtalarının çapı 1.5-1.7 mm'dir. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Eti oldukça lezzetli bir balık olup taze ve tuzlu olarak tüketilir. Avcılığı lüks lambaları, çevirme ağları ve kepçelerle yapılır.

USKUMRU BALIĞI

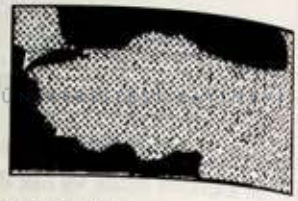

Scomber scombrus Linnaeus, 1758



ALM.	Makrele	JAP.	Saba
CEZ.	Kaval	MAL.	Pizzintun
DAN.	Makrel	MIS.	Kaskomri
FAS.	Kabailia	MON.	Cegüu
FRA.	Maquereau	NOR.	Makrell
HOL.	Makreel	POR.	Cavala
İNG.	Atlantic mackerel	ROM.	Macrou
İSP.	Caballa	RUS.	Skumbriya
İSR.	Kolias	TUN.	Squoumri
İSV.	Makrill	YUG.	Skusa
İTA.	Scombro	YUN.	Scoumbri
İZL.	Makrill		

USKUMRU BALIĞI

Perciformes takımının *Scombridae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin yüzey sularında bazen açık denizlerin 250 m. derinliklerinde sürüler halinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut mekik şeklinde, uzun ve yan taraflarından hafifçe yassılaşmıştır. Vücudu örten pullar aynı büyüklükte olup küçüktür. 2. sırt ve anüs yüzgeçlerinin arka tarafında 5 tane küçük yüzgeç (yalancı yüzgeç) vardır. Ağız büyüktür. Gözlerinde hareketli göz kapakları bulunur. Çenelerinde iyi gelişmiş dişleri vardır. Yüzme keseleri yoktur. Vücudunun üst kısmı yeşilimsi mavidir. Yan çizginin altında çok sayıda girintili ve çıkıntılı koyu mavi-siyahımsı renklerde enine çizgiler vardır. Karın kısmının yanları ise parlak beyaz veya hafif gri renklidir. Anüs yüzgeci ile arka kısımdaki küçük yüzgeçler beyaz diğer yüzgeçler ise gri renklidir.

Etçil ve göçücü balıklardır. Besinlerini hamsi, çaça ve gümüş gibi balıklar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 3 yaşında erişirler. Yumurtlama periyodu Marmara'da Mart'ın ikinci yarısından Haziran'ın ikinci yarısına kadardır. Yaklaşık 400.000 kadar yumurta bırakırlar. Yumurtaları pelajiktir. Yumurtalarının çapı 0,85-1,20 mm. arasındadır. Kasım-Aralık aylarında Karadeniz'den İst. Boğazı ve Marmara'ya kışı geçirmek için gelirler. Mart-Nisan aylarında ise beslenmek üzere Karedeniz'e geçerler. Yumurtladıktan sonra zayıflamış olduklarından "Çiroz" adını alırlar. Haziran sonundan Ağustos sonuna kadar küçük sürüler halinde gezen bu uskumrulara "Lipari" adı verilir. Boyları 12-16 cm. arasında olanlarına da "Uskumru Vonozu" adı verilir. Uskumru balığı ile Kolyoz balığı (*Scomber japonious*) birbirlerine çok benzerler. Uskumru balığında gözler küçük, baş boyunun 4.3-5.5 te biridir. Vücudunun yan taraflarında bulunan orta çizginin altı düz ve gümüş renklidir. Birinci sırt yüzgecinde 9-14 adet diken ışın vardır. Yüzme keseleri yoktur. Kolyoz balığında ise gözler büyük ve baş boyunun 3.5-4.3 te biridir. Vücudunun yan taraflarında yer alan orta çizginin üst kısmı desenli ve noktalıdır. Birinci sırt yüzgecinde 7-10 adet diken ışın bulunur. Yüzme keseleri vardır. Ayrıca uskumrunun eti kolyoza nazaran daha lezzetlidir.

Etleri beyaz, gevrek ve lezzet bakımından en yüksek kalitededir. Ekonomik değerleri çok yüksektir. Taze, kuru (çiroz), füme, tuzlu ve konserve şeklinde tüketilir. Avcılığı gırgır, ığrıp, manyat, dalyan, dip ağları ve uzatma ağlarıyla yapılır.

UYUŞTURAN BALIĞI (1)

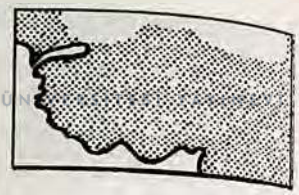

Torpedo marmorata Risso, 1810

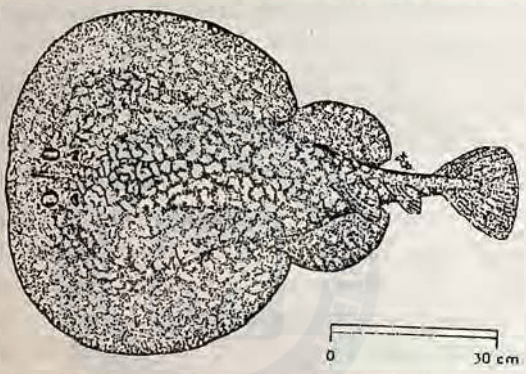

ALM.	Zitterrochen	JAP.	Shibire-ei
CEZ.		MAL.	Haddiela
DAN.	Elektrisk rokke	MIS.	Ra'ad
FAS.		MON.	Turpiya marmaru
FRA.	Torpille marbrée	NOR.	
HOL.	Sidderroggen	POR.	Tremelga
İNG.	Marbled electric ray	ROM.	
İSP.	Tremielga	RUS.	
İSR.	Dag hashmal	TUN.	
İSV.	Darroctor	YUG.	Drhtulja
İTA.	Torpedine marezzata	YUN.	Moudiástra
İZL.	Hrökkviskata		

UYUŞTURAN BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Torpedinidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 2-20 m. arasında olan kıyı sularında arasıra da 100 m. den aşağıda bulunurlar. Genellikle kendini kumlu ve çamurlu zeminlere yarıya kadar gömerek yaşarlar.

Vücut disk şeklinde ve 2 büyük elektrik organı vardır. Kuyruk kısa ve etli (şişman). Spirakulumlar (su püskürtme deliği) oval ve çevresinde 6-8 adet tentakül bulunur. Deri pulsuz. Göğüs yüzgeci geniş etli ve diskin dış kenarını çevreler. Vücutta açık veya koyu kahverengi lekeler düzensiz şekilde dağılmış olup sınırları belli değildir. Alt yüzey beyazımsıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Geceleyin avlanırlar. Akdeniz'de yavrular Eylül-Ekim ayları arasında bir batında 5-36 adet olmak üzere doğarlar. Geçmişte bu balığın taze olarak yenmesi saralı hastalara tavsiye edilirdi. Ayrıca bu balığın elektrik organları hastaların başlarına şifa niyetine şok yapılırdı. Sualtındaki şok, şiddetli sarsmaktadır fakat tehlikeli değildir.

Eti yumuşak ve lezzetli olmasına rağmen ülkemizde tüketilen bir balık değildir. Ancak dış ülkelerde oldukça fazla miktarlarda yenilmektedir. Avcılığı ığrıp, diptrolu ve paraketelerle yapılır.

UYUŞTURAN BALIĞI (2)

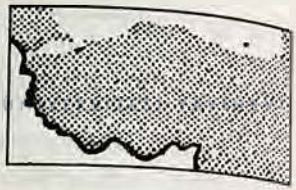

Torpedo nobiliana Bonaparte, 1835

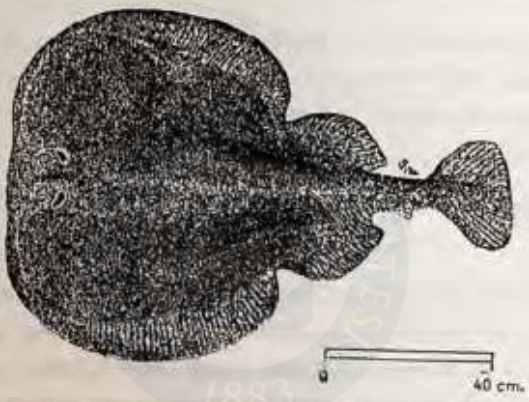

ALM.	Zitterrochen	JAP.	Shibire-ei
CEZ.		MAL.	Haddiela sewda
DAN.	Elektrisk roke	MIS.	Ra'ad
FAS.		MON.	Turpiya negra
FRA.	Torpille noire	NOR.	
HOL.	Sidderroggen	POR.	Tremelga
İNG.	Dark electric ray	ROM.	
İSP.	Tremielga negra	RUS.	
İSR.	Dag hashmal	TUN.	
İSV.	Darrockor	YUG.	Dhrtulja mrkulja
İTA.	Torpedine nera	YUN.	Moudiástra
İZL.	Hrökkviskata		

UYUŞTURAN BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Torpedinidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin derinliği 10-350m. arasındaki sularda yaşamlarını sürdürürler. Akdeniz'de nadiren 100 m.'den daha aşağıda rastlanmaktadır. Genellikle çamurlu ve kumlu zeminlerde vücudunu yarıya kadar kuma gömerek yaşarlar.

Vücut disk şeklinde olup 2 büyük elektrik organları vardır. Gençlerinde diskin ön kenarının üzerinde 2 çentik bulunur. Spirakulumlar (su püskürtme deliği) büyük, pürüzsüz (etrafında tentakül yok) ve böbrek şeklindedir. Deri pulsuzdur. Göğüs yüzgeçleri büyük ve diskin dış kenarında yer alır. Sırt tarafları koyu gri veya siyahtır. Alt tarafı beyazımsı veya kirli beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Bu canlıları elektrik gücüyle şok ederek avlarlar. Geceleyin beslenirler. Tek olarak yaşarlar. Yaz aylarında ürerler. Yavrularını canlı olarak doğururlar. Bu balıklarda 220 Volt kadar elektrik ölçülmüştür. Sualtında ihtimal bu voltaj daha azdır. Oltaya takılan bu balığı alan balıkçıyı aniden şok edebilir.

Eti yumuşak ve lezzetlidir. Ülkemizde ekonomik değeri çok düşüktür. Dış ülkelerde oldukça fazla olarak tüketilir. Avcılığı ığrıp, parakete ve diptrolu ile yapılır.

UYUŞTURAN BALIĞI (3)

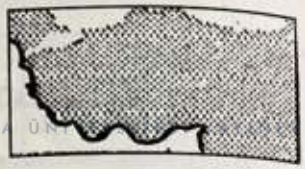

Torpedo torpedo (Linnaeus, 1758)

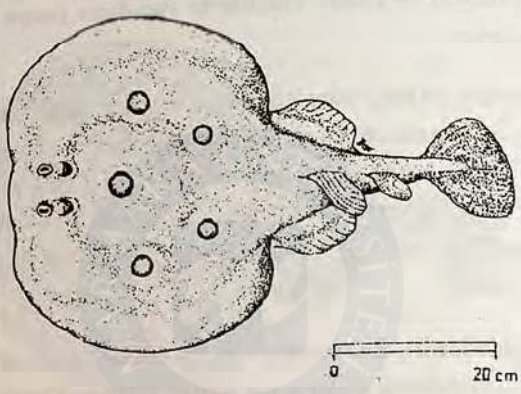

ALM.	Zitterrochen	JAP.	Shibire-ei
CEZ.		MAL.	Haddiela tag-ghajnejn
DAN.	Elektrisk rokke	MIS.	Ra'ad
FAS.		MON.	Turpiya tacà
FRA.	Torpille tachetée	NOR.	
HOL.	Sidderroggen	POR.	Tremelga
İNG.	Eyed electric ray	ROM.	
İSP.	Tremielga de ojos	RUS.	
İSR.	Dag hashmal	TUN.	Naâsa
İSV.	Darroktor	YUG.	Dhrtulja kolobarica
İTA.	Torpedine occhiuta	YUN.	Moudiástra
İZL.	Hrökkviskata		

UYUŞTURAN BALIĞI (3)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Torpedinidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin sığ sularından 50 m. derinliğe kadar bazen 200 m. derinliklere de inerek yaşayan dip balıklarıdır. Dipleri çamurlu ve kumlu olan yerlerinde bulunurlar.

Vücut disk şeklinde olup 2 büyük elektrik organı vardır. Kuyruk kısa ve şişmandır. Spirakulum (bu püskürtme deliği) lar yuvarlak ve çevresinde tentakülleri var veya yoktur. Deri pulsuzdur. Göğüs yüzgeçleri büyük ve diskin dış kenar tarafında yerleşmiştir. Vücutta genel olarak 5 adet (bazen 1, 3 ya da 7 adet) etrafı açık kahverengi ve alt tarafları beyaz olan iri yuvarlak lekeler vardır.

Etçil balıklardır. Besinlerini balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Tek olarak yaşarlar. Gece beslenen balıklardır. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Dişilerin boylarına bağlı olarak bir batında doğan yavrularının sayısı değişmektedir.

Etleri yumuşak ve çok lezzetlidir. Dış ülkelerde ekonomik değeri yüksek olmasına rağmen ülkemizde arzu edilen balık değildir. Avcılığı ığrıp, parakete ve dip trolu ile yapılır.

UZUNKELER BALIĞI



Rhinobatos rhinobatos (Linnaeus, 1758)

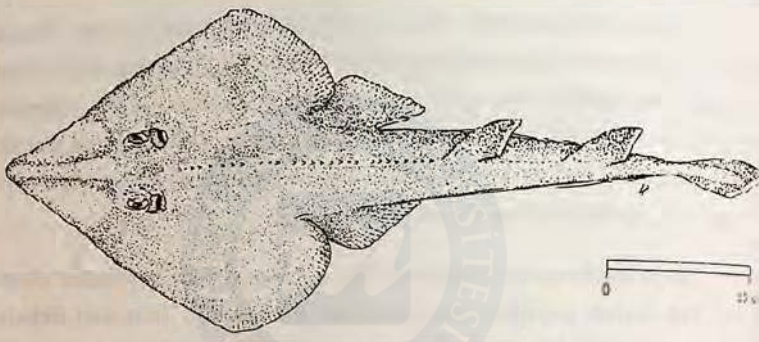

ALM.	Geigenrochen	JAP.	Sakatazame
CEZ.		MAL.	Vjolin
DAN.	Hvalhaj	MIS.	Mihrat
FAS.	Lguitara	MON.	Pisciu ghitara
FRA.	Guitare	NOR.	
HOL.	Vioolrog	POR.	Viola
İNG.	Guitar fish	ROM.	
İSP.	Guitarra	RUS.	
İSR.	Karish hahol	TUN.	Mohrat
İSV.	Hajroctor	YUG.	Pasiraza
İTA.	Pesce violino	YUN.	Sélachi-rinóvatos
İZL.			

UZUNKELER BALIĞI

Hypotremata takımının *Rhinobatidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 100 m.'ye kadar; dipleri kumlu ve çamurlu olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücut ön tarafından yassılaşmış ve arka tarafı köpek balığı şeklindedir. Baş vücut ile birleşmiştir. Burun uzamış ve yuvarlaktır. Gözler burun deliklerinin hemen önündedir. Gözün arkasından 2. sırt yüzgecine kadar 1 sıra halinde uzanan dikenleri vardır. Göğüs yüzgeci baş ile beraber ve kesintisiz olarak burun ucuna kadar devam eder. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçleri ile bir girinti oluşturmak suretiyle birleşirler. Sırt yüzgeçleri 2 adet olup karın yüzgeçlerinin arkasındadır. Kuyruk yüzgecinin üst lopu alt lopundan büyüktür. Sırt tarafı kahverengimsi, grimsi ve sarımsıdır. Sırt ve kuyruk yüzgeçlerinin kenarları genellikle beyazımsıdır. Alt yüzey ise beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte ya da dibe yakın yerlerde yaşayan balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Doğuran (yumurtadan) balıklardır. Bir defada 4-10 yavru doğurur. Cinsi olgunluğa erkekler 75 cm.'de ve dişiler 85 cm.'de erişirler. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Etleri lezzetlidir. Ekonomik önemi olan balıklardır. Rastgele yakalanırlar. Avcılığı diptrolu ve parakete ile diğer balıklarla beraber avlanırlar.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ÜZGÜN BALIĞI (1)

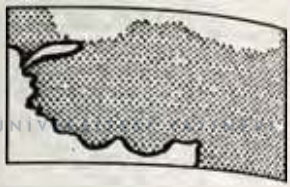

Callionymus lyra Linnaeus, 1758

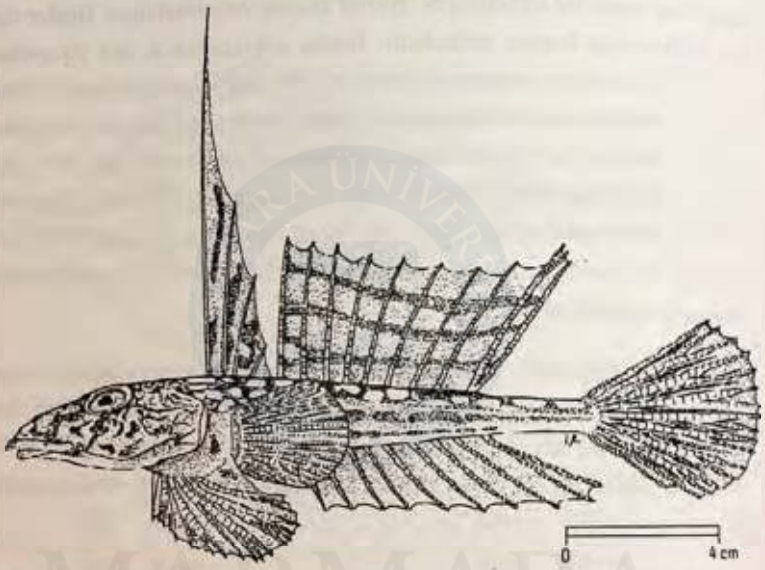

ALM.	Leierfisch	JAP.	
CEZ.		MAL.	Dragunett
DAN.	Stribet flojfisk	MIS.	
FAS.	Dragunett	MON.	Dragunetu lira
FRA.	Dragonnet lyre	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe pau
İNG.	Common dragonet	ROM.	
İSP.	Dragon	RUS.	
İSR.		TUN.	
İSV.		YUG.	Mis
İTA.	Dragoncello	YUN.	Gigiki calliónymos
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÜZGÜN BALIĞI (1)

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği kıyılardan 200 m. ye kdar olan sularında nadiren 430 m.'de; dipleri kumlu, taşlı ve çamurlu olan bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut ince; baş geniş, üç köşeli ve yassıdır. Gözler yukarıya dönük ve büyüktü. Göz çapı baş boyunun 1/5-5.5 ta biridir. Burnu yuvarlağımsıdır. Birinci sırt yüzgecinde 4 ışın vardır. Preoperkulum da 3-4 adet sivri uçlu çıkıntı vardır. Birinci sırt yüzgeci üçgen şeklinde ve ikinci sırt yüzgecinden kısadır. Birinci sırt yüzgeci erkeklerde çok uzundur. İkinci sırt yüzgecinde 8-10 adet yumuşak ışın bulunur. Anüs yüzgecinin 9 adet yumuşak ışınının ve son ışını çatallıdır. Göğüs yüzgeci yuvarlaktır. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin önündedir. Karın yüzgeçleri geniş bir zarla göğüs yüzgecinin kaidesine bağlanır. Vücut çıplak ve pulsuzdur. Yançizgi görülebilir. Renkleri genellikle kahverengi-sarımtraktır. Erkekler üreme zamanında çok güzel ve parlak renkli olurlar. Dişi balıkların vücutları esmer-gri yüzgeçleri açık grimsidir. Vücudunun sırt tarafları siyahımsıdır. Baş leylak veya mavi çizgili ve beneklidir. Sırt yüzgeci ışınlarının ve solungaç dikenlerinin dokunduğu yerlerde yara oluşmakta ve acı vermektedir. Bu acı yavaş yavaş ortadan kalkmaktadır.

Etçil balıklardır. Besinlerini karides, kurt, deniz yıldızı, deniz kestanesi gibi omurgasız hayvanlar ile küçük balıklar ve balık yumurtaları oluşturur. Üreme Şubat-Ağustos ayları arasındadır. Yumurta ve larvalar pelajiktir.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (manyat, ığrıp, tarlakoz, uzatma ağları, dip trolu gibi av aletleriyle) tesadüfen avlanırlar.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÜZGÜN BALIĞI (2)

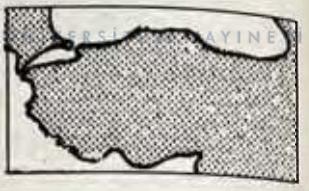

Callionymus pusillus Delaroche, 1809



ALM. Leirfisch
CËZ.
DAN.
FAS.
FRA.
HOL.
İNG.
İSP.
İSR.
İSV.
İTA. Dragoncello turshese
İZL.

JAP.
MAL.
MIS.
MON. Dragunetu blü verdastru
NOR.
POR. Peixe pau
ROM. Lipitoare
RUS.
TUN.
YUG. Misic repas
YUN.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÜZGÜN BALIĞI (2)

Perciformes takımının *Callionymidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 360 m. ye kadar olan sularında yaşarlar. Dipleri kumlu, çamurlu, taşlı, yosunlu yerleri tercih eden balıklardır.

Vücut baştan anüs'ün başlangıcına kadar basıktır. Burun uzun ve yuvarlaktır. Ağız küçük ve dudaklar etlidir. Deri pulsuzdur. Preoperkulum üzerinde, başın her iki yanında yukarı ve geriye dönük 3 adet diken vardır. Erkeklerde ikinci sırt yüzgeci birinciden daha yüksektir. Dişilerde ikinci sırt yüzgeci uzamamıştır. Kuyruk yüzgecinin tüm ışınları ve anüs yüzgecinin son ışını benzer uzunlukta, ancak kuyruk yüzgecinin 2 adet ortadaki ışınları diğerlerinden daha uzundur. Dişiler uzamış ışınlara sahip değildir. İkinci sırt yüzgeci anüs yüzgeci ile aynı boydadır. Genç erkeklerde başın üstünde, vücudun yanlarında ve arkasında mavi noktalar ve çizgiler bulunur. Kuyruk yüzgecinin alt kenarı ve anüs yüzgecinin uçları siyahımsıdır. Dişiler erkeklere benzerse de onlara nazaran daha az parlak renklidir. Keza birinci sırt yüzgeci siyahtır. Erkeklerde ise alacalıdır. Solungaç dikenleri ve sırt yüzgeç ışınları dokundukları yerlere acı verirler.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, yumurtalar ile karides ve yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Üreme zamanları kıyılara gelirler.Yumurta ve larvalar pelajiktir. 10 mm. boya erişen larvalar dibe inerler.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (manyat, ığrıp, tarlakoz, uzatma ağları ve dip trolu gibi av aletleriyle) tesadüfen avlanırlar.

ÜZGÜN BALIĞI (3)

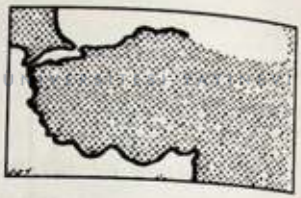

Callionymus risso Le Sueur, 1814

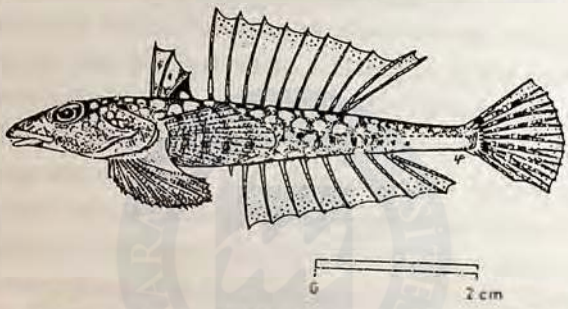

ALM.

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA.

HOL.

İNG.

İSP. Fardatgo

İSR.

İSV.

İTA. Dragoncello minore

İZL.

JAP.

MAL.

MIS.

MON. Dragunetu caganciu

NOR.

POR Peixe pimenta

ROM. Lipitoare

RUS. Morskya misc

TUN.

YUG. Misic poprskanac

YUN.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÜZGÜN BALIĞI (3)

Perciformes takımının *Callionymidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinlikleri genellikle 15-150 m. arasında; dipleri kumlu, çamurlu ve taşlı olan bölgelerinde yaşarlar.

Vücut ince ve narindir. Baş ve vücudunun ön tarafı üstten yassılaşmıştır. Gözün çapı gözler arasındaki uzunluktan daha büyüktür. Ağız küçük; üstçene altçeneden daha uzun ve burnu kısadır. Preoperkulumdaki diken üçlü ve silindiriktir. Birinci sırt yüzgeci 3 ışınlıdır. 3. ışın siyahtır. Birinci sırt yüzgeci ikinci sırt yüzgecinden çok küçüktür. İkinci sırt yüzgeci ve anüs yüzgecinin son ışınları ikiye bölünmüştür. Anüs yüzgecinin siyah bir çerçevesi vardır. Erkeklerde yan çizginin alt tarafında bir sıra gümüşi leke bulunur. Bu lekeler dişilerde bulunmaz. Karın yüzgeçleri göğüs yüzgeçlerinin önünde ve anüs yüzgecinin başlangıç yerine kadar uzanır. Göğüs yüzgeçleri ise bu yüzgecin başlangıç noktasını geçerler. Genellikle rengi, küçük siyah ve büyük solgun beneklerle esmerimsi-sarıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balık ve yumurtalar ile dipte yaşayan karides, kurt, deniz kestaneleri gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Eti sert ve lezzetsizdir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı diğer balıklar avlanırken (manyat, ığrıp, tarlakoz, uzatma ağları ve dip trolu gibi av aletleriyle) tesadüfen avlanırlar.

VANTUZ BALIĞI

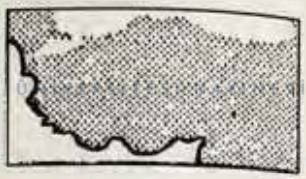

Echeneus naucrates Linnaeus, 1758



ALM.	Grosser Schiffshalter	JAP.	
CEZ.		MAL.	Remora
DAN.		MIS.	Amlet el darfeel
FAS.		MON.	Remura
FRA.	Rémora	NOR.	
HOL.		POR.	Agarrodo
İNG.	Sharksucker	ROM.	
İSP.	Remora	RUS.	
İSR.	Remora qetana	TUN.	Tidda
İSV.		YUG.	Priljepusa golema
İTA.	Remora	YUN.	Callisopsaro
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

VANTUZ BALIĞI

Echeneiformes takımının *Echeneididae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde canlı ya da cansız varlıkların hareketlerine ve su akıntılarına uyarak yolculuk yapan balıklardır.

Vücut uzundur. Başın üstünde oval ve yassı plaka (disk) şeklinde vantuzu vardır. Emme gücü yüksek olan bu vantuz çeşitli yüzeylere yapışır. Vantuzda 22-25 adet lamel bulunur. Sırt yüzgecinde 33-41 anüs yüzgecinde ise 32-39 adet ışın yer alır. Altçene üstçeneden daha uzundur. Dudaklar incedir. Çenelerde, dil ve damakta ince dişler vardır. Vücuttaki pullar küçük ve sikloittir. İyi yüzücü ve çeviktir. Fakat kendilerini yüzen ağaçlara, gemilere, büyük balıklara, kaplumbağalara ve köpek balıklarına vantuzlarıyla yapıştırırlar. Taşıyıcının dış parazitlerinden temizleme işini üstlenirler. Beraber yaşadıkları canlıya zarar vermeden tüm hayatları boyunca uzun mesafeler katederek birlikte dolaşırlar. Vücutları koyu kahverengi-grimsi kahverengidir. Yan taraflarında siyahımsı bir bant (kenarları sarı-beyazımsı) bulunur. Yüzgeçlerinin kenarları sarımsı-beyaz bantlıdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük pelajik balıklar ve yapıştıkları evsahibinin gıda artıkları oluşturur. Üremeleri Temmuz-Eylül ayları arasındadır.

Etleri sert ve lezzetsizdir. Bu nedenle ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı yapıştığı canlılarla birlikte yapılır. Çoğu zamanda yapıştıkları canlı sudan çıktıktan sonra hemen kaçarlar.

VARSAM BALIĞI

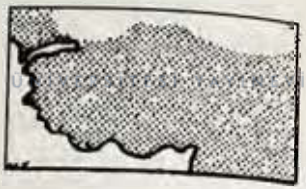

Trachinus vipera Cuvier, 1829

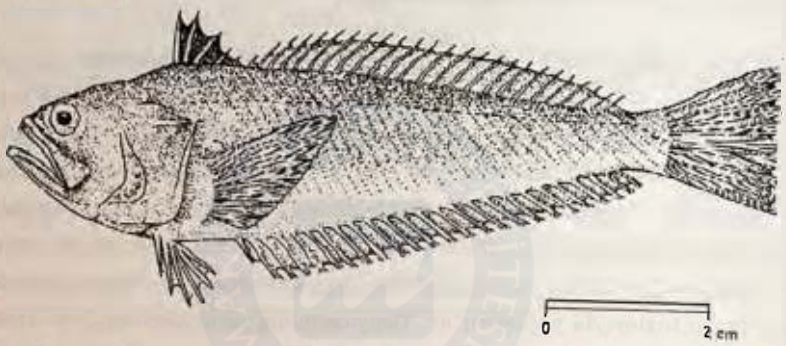

ALM. Petermann
CEZ. Aragna
DAN. Fjaesing
FAS. El agrab
FRA. Petite vive
HOL. Pieterman
İNG. Lesser weever
İSP. Salvariego
İSR.
İSV. Fjarsingar
İTA. Tracina vipera
İZL. Fjörsungur
JAP.
MAL. Tracna
MIS. Ballama
MON. Aragna
NOR. Fjesing
POR Peixe-aranha
ROM.
RUS.
TUN. Bellem
YUG. Pauk zutac
YUN. Drákena

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

VARSAM BALIĞI

Perciformes takımının *Trachinidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 1-50 m. arasında ve dipleri kumlu, kumlu-çakıllı olan bölgelerinde kendini kısmen gömerek yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut uzun ve yanlardan yassılaşmıştır. Ağız uçta ve yukarı dönüktür. Başın üstünde diken yoktur (gözlerin üstünde). 1. Sırt yüzgecinde 5-7 adet diken ışın vardır (normalde 6 ışın bulunur). 2. Sırt yüzgecinde 21-24 adet yumuşak ışın vardır. Anüs yüzgecinde ise 1 diken ve 24-26 adet yumuşak ışın bulunur. Vücuttaki pullar küçük ve sikloiddir. Yançizgi üzerinde 60 adet pul bulunur. Solungaç kapağı üzerinde uzun bir diken vardır. Sırt yüzgeçleri ve solungaç kapağı üzerindeki diken oldukça kuvvetli zehir taşıdıklarından çok şiddetli sancı meydana getirirler. Balık ölmüş olsa bile yüzgeçlerindeki zehirler aynı tesiri gösterirler. Özellikle karides avcıları ve trol avcıları çok dikkat etmelidirler. Suda yüzenlere hücum ettiğine dair rapor vardır. Bu balıkların sırt tarafları sarımsı kahverengidir. Vücutta boydan boya uzanan 3 sıra halinde sarı bant ve kahverengi noktalar vardır. 1. sırt yüzgeci siyahtır. Başta ve geri kısımlarında küçük siyah benekler bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar; krustaseler ve yumuşakçalar gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Etleri beyaz, gevrek ve lezzetlidir. Ülkemizde ve dış ülkelerde genel olarak taze tüketilir. Avcılığı diğer balıklar avlanırken yapılır (ığrıp, manyat, olta, parakete ve diptrol ağları ile).

VATOZ BALIĞI (1)

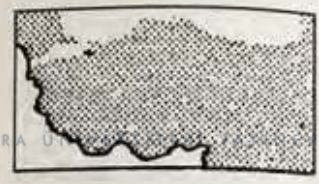

Raja asterias Delaroche, 1809

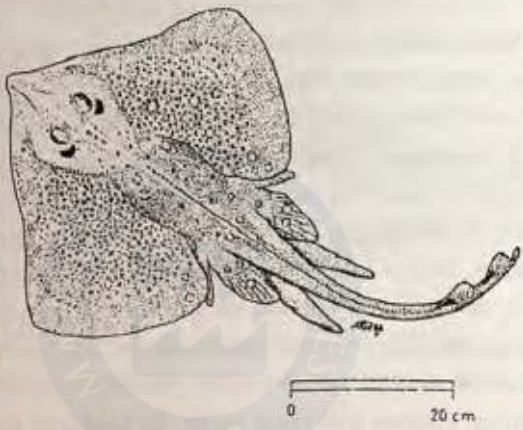

ALM.	Mittelmeer	JAP.	
CEZ.		MAL.	Rajja
DAN.		MIS.	Bakara
FAS.		MON.	Raza stelà
FRA.	Raie étoilée	NOR.	Kloskate
HOL.	Keilrog	POR	Raia-radiata
İNG.	Starry ray	ROM.	
İSP.	Raya estrellada	RUS.	
İSR.	Trisanit	TUN.	
İSV.	Klorocka	YUG.	Raza zvjazdopjezica
İTA.	Razza stellata	YUN.	Sélachi
İZL.	Tindaskata		

VATOZ BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 7-40 m. arasında olan; dipleri kumlu ve çamurlu bölgelerinde (kendisini yarıya kadar kum ve çamur içersine gömerek) yaşayan balıklardır. Bazen de 100 m.'den daha aşağıdaki sularda bulunurlar.

Vücut disk şeklinde ve ön kenarı tatlı kıvrımlıdır. Burun az belirgin fakat sivridir. Derinin üst tarafları pürüzlüdür. Gözlerin hemen arkasından 1. sırt yüzgecine kadar 60-70 adet arasında dikenler sıralanır. Kuyruk boyunca sıralanan 2 ya da daha çok diken sırası vardır. Spirakulumun arka kenarında 1-2 adet diken yer alır. Ergin erkek balıklarda, başın yanlarında ve yüzgeçler üzerinde dikenli lekeler vardır. Bazı zamanlar dikenler iki sırt yüzgeci arasındadır. Sırt tarafları kahverengimsi-kahverengimsi kırmızı, zeytin yeşili, yeşil, sarı ile çok sayıda küçük yuvarlak halka şeklinde siyah beneklidir. Küçük kahverengi-siyah halka benekler tarafından çevrelenen daha az sayıda ve daha geniş sarımsı benekler bulunur. Burun açık kahverengindedir. Göğüs yüzgeçlerinin dalgalanması ile yüzerler.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan canlı balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurta kapsülleri yeşilimsi kahverenklidir. Dikdörtgen şeklindeki yumurtanın dört köşesinde uzantılar olup 45 mm. x 30 mm. ebadındadır. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Eti çok lezzetli olmasına rağmen ülkemizde ekonomik değeri çok düşüktür. Dış ülkelerde aranılan bir balıktır. Konservesi yapılır. Kemiklerinden çeşitli insan gıdası olarak yemekler yapılır Karaciğerinden yağ ve vitamin A elde edilir. Avcılığı olta, parakete, diptrolu ve çeşitli dip ağları ile yapılır.

VATOZ BALIĞI (2)

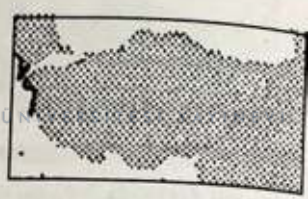

Raja batis Linnaeus, 1758

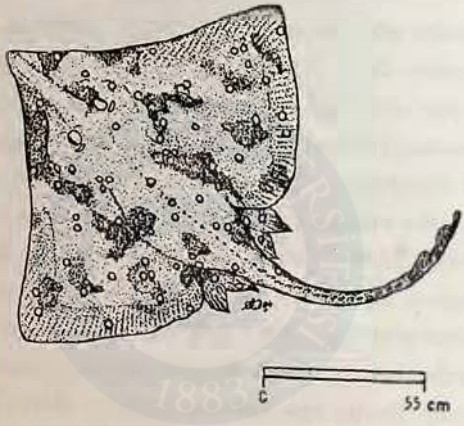

ALM. Glattrochen
CEZ.
DAN. Skade
FAS.
FRA. Pocheteau gria
HOL. Vleet
İNG. Plapper akate
İSP. Raya norioga
İSR.
İSV. Slätrocka
İTA. Razza bavosa
İZL. Skata
JAP.
MAL. Rebekkin skur
MIS. Bakara
MON.
NOR. Storskate
POR Raia-oirega
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Volina
YUN. Sélachi-vati

VATOZ BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerde derinliği 30-600 m. arasında; dipleri kumlu ve çamurlu olan yerlerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut, (yüzgeçlerinin ön tarafları hafif çukur olmasından dolayı) disk şeklindedir. Yüzgeçlerin uçları köşelidir. Burun ileri çıkıntılıdır. Burun ucunda ve üzerinde küçük dikenler vardır. Göğüs yüzgeçlerinin arka tarafları dış tarafa doğru kavislidir. Erkeklerde tüm vücudun üst yüzeyi pürüzlüdür. Dişilerde ön taraf pürüzlüdür. Gençlerde üst yüzey pürüzsüzdür. Kuyruk boyunca yalnızca bir (ortada) diken sırası vardır. Bazen diğer sıralarda olabilir. Vücudun üst yüzeyi grimsi, kahverengimsi ve yeşilimsi olup aralarında dağınık olarak açık ve koyu benekler vardır. Alt yüzey siyah benekler ile grimsidir. Ergin durumda daha açık renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan balıklar ile mürekkep balıkları, istiridye, midye gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtalaı kapsüllüdür. Sarı renklidir. Yumurtanın boyutu 14-24 cm. x 7-14 cm.'dir. Her köşesi boynuzludur ve boynuzların köşelerinden çıkan iplikcikler demet şeklindedir. İlkbahar ve yaz aylarında ürerler.

Etleri lezzetli bir balıktır. Ülkemizde ekonomik değeri fazla değildir. Dış ülkelerde ekonomik değeri büyük olan bir balıktır. Etinden, yüzgeç ve iskeletlerinden (insan gıdası ve tarak gibi süs eşyası) ve karaciğerinden (yağ ve vitamin A) yararlanılır. Avcılığı diptrolu, olta ve parakete ile yapılır.

VATOZ BALIĞI (3)

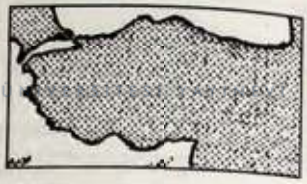

Raja clavata Linnaeus, 1758

ALM. Nagelrochen

JAP.

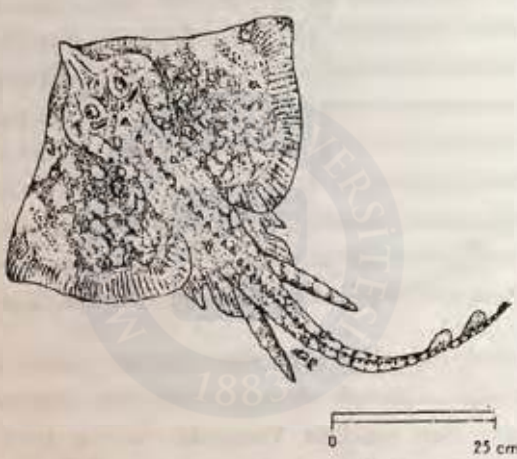

CEZ.

DAN. Somrokke

FAS. Raya

FRA. Raie boucleé

HOL. Stekelrog

İNG. Thornback ray

İSP. Raya común

İSR. Traysanit kipodit

İSV. Knaggrocta

İTA. Razza chiodata

İZL. Dröfnuskata

MAL. Rajja talfosos

MIS. Bakara

MON. Raza a ciodi

NOR. Piggskate

POR. Raia lenga

ROM. Vatos

RUS. Sgipovatii skat

TUN. Raya

YUG. Raza kamenica

YUN. Sélachi rassa

VATOZ BALIĞI (3)

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve soğuk denizlerin derinliği 2-60 m. arasında olan; dipleri kumlu, çamurlu, kayalıklı bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır. Ancak 500 m. ve daha derin sularda da bulunurlar.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Vücut ön kısmında genişlemiş ve disk şeklinde yassılaşmıştır. Bu kısım baş, gövde, burun ve uzun olan yüzgeçlerini kapsamaktadır. Gerideki kısım ise incelmiş ve kuyruk kısmını oluşturur. Gerisinde iki (orta büyüklükte) sırt yüzgeci var olup, küçük kuyruk yüzgeci ile sonuçlanmaktadır. Vücudun geniş olan kısmına geride bulunan karın yüzgeçleri bağlanmaktadır. Vücudun üst ve alt taraflarında çok sayıda dikenler bulunur. Üst kısımda olanlar yatık olarak yer almışlardır. Ayrıca bazı yerlerde geriye doğru iri dikenler vardır. Bunların en önemlisi sırttan kuyruğa doğru sıralanan 15-20 tanesidir. Vücudun alt tarafında burun delikleri, ağız ve 5 çift solungaç deliği; üstte ise gözler ve büyük delikli spirakulumları vardır. Çenelerdeki dişlerin çoğu eğri olarak dizilirler. Vücudunun üst kısmında sarı-kırmızı veya boz zemin üzerinde, sarı-beyaz büyük yuvarlak lekeler bulunur. Aralarında çok küçük siyah lekelerde yer almaktadır. Vücudun alt tarafı beyazdır. Yüzgeç kenarları menekşe renklidir. Genellikle sırt ve karın kısımları zemin rengine uyacak şekilde değişmektedir.

Etçil balıklardır. Besinlerini kendileri gibi dip hayatına uymuş olan balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtlama ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurtaları dört köşeli ve köşelerinde boynuz şeklinde çıkıntıları vardır. Yumurtaları dip zemin üzerine bırakırlar. Yumurtalarının köşelerinden çıkan ipliksi uzantıları sayesinde dipte bulunan kum, taş ve bitkilere tutunurlar. Cinsi olgunluğa erkekler 7, dişiler 9 yaşında erişirler.

Etleri lezzetli olmalarına karşın ülkemizde benimsenmez. Avrupa ve Uzakdoğu ülkelerinde ekonomik değeri çok yüksektir. Avcılığı, diptrolu, olta, parakete ve diğer çeşitli dip ağlarıyla yapılır.

VATOZ BALIĞI (4)

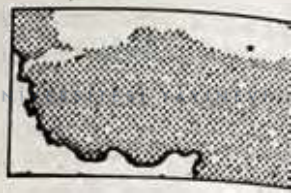

Raja miraletus Linnaeus, 1758

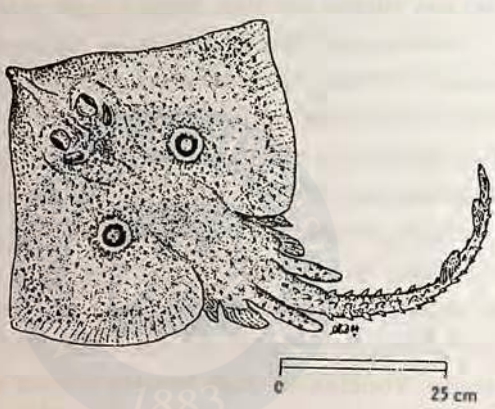

ALM. Sternroche
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA. Raie miroir
HOL.
İNG. Brown ray
İSP. Raya de espejos
İSR. Traysanit aitanit
İSV.
İTA. Razza quattrocchi
İZL.
JAP.
MAL. Rajja lixxa
MIS. Bakara
MON. Raza quatroegli
NOR.
POR. Raia de quatre olhos
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Raza kolobarica
YUN. Sélachi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

VATOZ BALIĞI (4)

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerde derinliği 90-300 m. arasında olan; dipleri kumlu, çamurlu bölgelerinde kendini yarıya kadar gömerek yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut (yüzgeçlerinin uçları sivri olması nedeniyle) disk şeklindedir. Kuyruk, total boyun yarısından uzundur. Burun(muzo) uzamış ve sivridir. Gözler spirakulum (su püskürtme deliği) lardan daha büyüktür. Ergin erkeklerde dikenler; diskin ön kenarları boyunca ve yüzgeçlerin üstündeki küçük beneklerde bulunur. Erkeklerde kuyruk boyunca ortada 1 sıra (14-18 adet) ve yüzgecin her iki yanında 1'er sıra olmak üzere 3 sıra dikenleri vardır. Dişilerde ise her iki yanda dikenler 2 sıra yapar. Gözler etrafında bir kaç diken ve sırt yüzgeçleri arasında da 2 adet diken bulunur. 2 adet sırt ve küçük bir kuyruk yüzgeci vardır. Sırt (üst yüzey) tarafının kenarları (daha siyahlı olarak) açık kahverengi olup küçük siyah noktalar ile örtülüdür. Erkeklerde ayrıca sarımsı noktalar vardır. Burun bölgesi daha açıktır. Her yüzgeçte mavi bir benek (önce siyah bir halka daha sonra sarımsı bir halka ile çevrili) vardır. Göğüs yüzgeçlerini kuş kanadı gibi çırparak yüzerler.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan balıklar ve midye, istiridye gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Döllenmeleri ilkbahar ve yaz aylarında kıyılara (derinlik:30m.) gelerek gerçekleşir. Yumurtaları dikdörtgen şeklinde ve köşelerinden iplikcikler çıkar.

Etleri lezzetli olmasına rağmen ülkemizde ekonoik önemi çok adır. Dış ülkelerde aranılan bir balıktır. Etinden, baş ve kemiklerinden, yüzgeçlerinden ve karaciğerinden (yağ ve vitamin A) insan gıdası ve ilaç sanayiinde faydalanılır. Avcılığı diptrolu, olta ve parakete ile yapılır.

VATOZ BALIĞI (5)

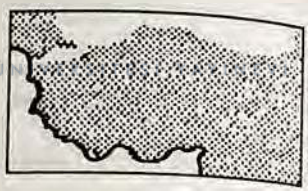

Raja radula Delaroche, 1809

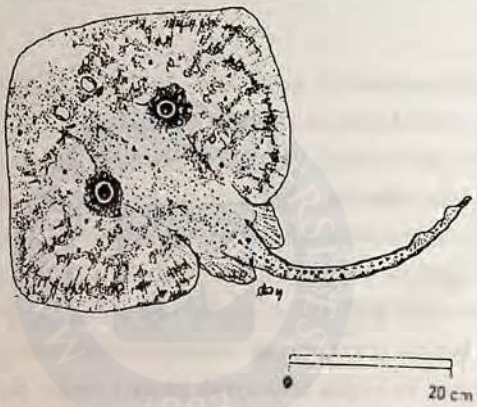

ALM. Sandroche

CEZ.

DAN.

FAS.

FRA. Raie râpe

HOL.

İNG. Rough ray

İSP. Raya áspera

İSR.

İSV.

İTA. Razza scuffina

İZL.

JAP.

MAL. Rajja tarramel

MIS. Bakara

MON. Raza rascusa

NOR.

POR. Raia de quatre olhos

ROM.

RUS.

TUN.

YUG. Raza tuponoska

YUN. Sélachi

VATOZ BALIĞI (5)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hypotremata takımının *Rajidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde derinliği 25-120 m. arasında olan; dipleri kumlu, çamurlu ve kum-kayalık bölgelerinde yaşayan dip balıklarıdır.

Vücut (göğüs yüzgeçlerinin açılı olmasından dolayı) dik şeklindedir. Burun çok kısa, küt ve yuvarlaktır. Sırt tarafta, göğüs yüzgecinin kaide kısmına yakın yerinde orta kısmı siyah ve kenar kısımları sarımsı olan göz şeklinde 2 adet benek vardır. Gözlerin arkasında bulunan spirakumlar gözlerden küçüktür. Spirakumların (su püskürtme deliği) arka kenarında diken bulunmaz. Sırt tarafta küçük siyah benekler dağınık vaziyette bulunurlar. Gözlerin arkasından başlayan ve ortadan olmak suretiyle kuyruk sonuna kadar devam eden bir diken sırası vardır. Sırt yüzgeçleri arasında 1-3 adet diken bulunabilir. Vücudunun alt tarafları beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan balık ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır. Yumurtaları dikdörtgen şeklinde olup köşelerinden iplikcikler çıkmaktadır.

Etleri lezzetli olmasına rağmen ülkemizde insan gıdası olarak benimsenmez. Dış ülkelerde ekonomik değere oldukça fazla olan bir balıktır. Eti sıcak ve soğuk füme ya da konserve şeklinde tüketilir. Yüzgeç ve kemiklerinden çeşitli çorbalar yapılır. Karaciğerinden yağ ve vitamin A elde edilir. Bazen de tümüyle balıkunu ve gübre sanayiinde yararlanılır. Avcılığı diptrolu, olta ve parakete ile yapılır.

YABANİ MERCAN BALIĞI

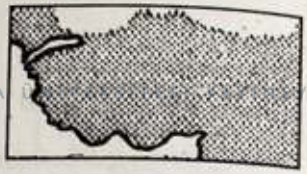

Pagellus acarne (Riso, 1826)

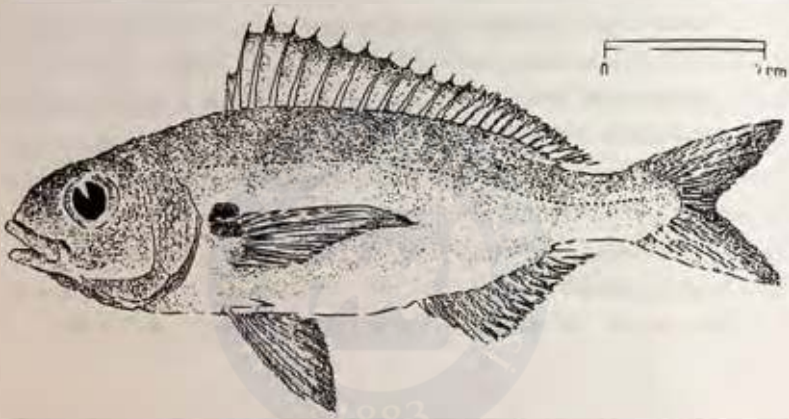

ALM.
CEZ. Besoug
DAN.
FAS. Bouka
FRA. Pageot blanc
HOL.
İNG. Axillary bream
İSP. Aligote
İSR. Vardit
İSV.
İTA. Pagello manfrone
İZL.
JAP.
MAL. Bazuga
MIS. Ghozailla
MON. Testassu giancu
NOR.
POR. Besugo
ROM.
RUS.
TUN. Mourjane
YUG. Arbun kapilic
YUN. Mousmouli

YABANİ MERCAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Sparidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde, derinliği 40-180 m. arasında olan; dipleri kumlu, kumlu-çamurlu yerlerinde yaşarlar. Gençleri kıyılara yakın olarak bulunurlar.

Vücutları mekik şeklinde ve hafifçe yanlardan yassılaşmıştır. Gözçapı boyuna nazaran oldukça fazladır. Burnu uzundur. Dişleri sivri ve ileri doğru çıkıktır. Ağızda (arkada) azı dişleri vardır. Göğüs yüzgecinin koltuğunda siyah bir leke bulunur. Sırt tarafları gri-pembe, karın ve yan tarafları ise gümüşidir.

Omnivor (ancak Karnivor'luğu daha baskındır) balıklardır. Besinlerini yumuşakçalar, küçük krustaseler, balık larvaları ve algler oluşturur. Cinsi olgunluğa 1-2, yaşlarında erişirler. Hermafrodit formlardır. Üreme periyodu Eylül-Kasım ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir. Yumurta çapları 0.90-1.00 mm. arasında değişmektedir.

Eti lezzetlidir. Taze ve dondurulmuş olarak yenir. Avcılığı dip trolu, parakete ve olta ile yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

T.C.
Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı

YALADERMA BALIĞI

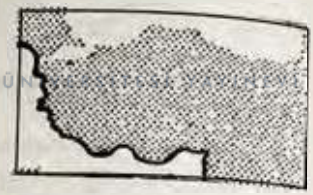

Trachynotus ovatus (Linnaeus, 1758)

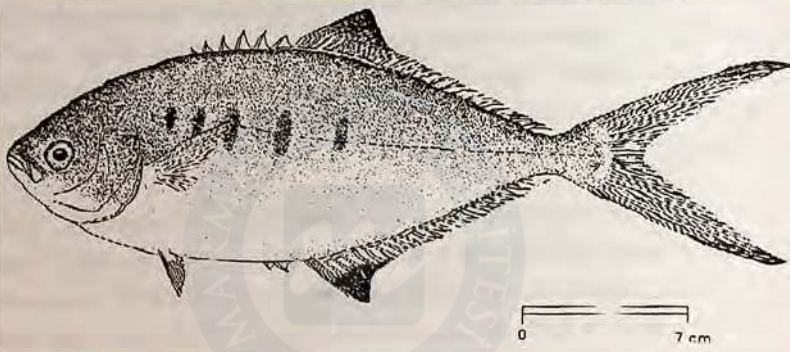

ALM. Blävel

CEZ. Palométe

DAN.

FAS. Aoulah

FRA. Palomine

HOL.

İNG. Pompano

İSP. Palometa

İSR. Kahlil

İSV.

İTA. Leccia stella

İZL.

JAP.

MAL. Strilja

MIS. Ghalanfish

MON. Lecia stelà

NOR.

POR. Salema

ROM.

RUS.

TUN. Shelbout

YUG. Lica modrulia

YUN.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

YALADERMA BALIĞI

Perciformes takımının *Carangidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve nispeten soğuk denizlerde derinliği 50-200 m. arasında olan; dipleri çamurlu ve detrituslu bölgelerinde yaşayan balıklardır.

Vücut, ölçülü uzamış ve yanlardan basıktır. Çenelerindeki dişler küçük, konik ve çok sıralıdır. 1. sırt yüzgecinde 6-7 adet diken ışın, 2. sırt yüzgecinde 1 diken ve 23-27 adet de yumuşak ışın vardır. Anüs yüzgecinde 1 diken ve 22-25 adet yumuşak ışın, ayrıca bu yüzgecten ayrı olarak ön tarafında 2 adet küçük diken bulunur. Pulları küçük ve sikloittir. Kuyruk sapında karina vardır. Sırt gri-yeşilimtrak, yan tarafları gümüşidir. 3-5 adet koyu renkli benekler yançizgi üzerinde ön tarafa doğru dizilmişlerdir. Sırt ve anüs yüzgeçlerinin ön uçları ile kuyruk yüzgecinin çatal uçları siyah renklidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini hamsi, sardalya gibi balıklar ile yumuşakçalar, kabuklular gibi omurgasız hayvanlar oluşturur. Üremeleri ilkbahar ve yaz aylarındadır.

Etleri lezzetli olduğu için ekonomik değeri yüksek olan balıklardır. Avcılığı dalyan, ığrıp, manyat, gırgır, olta, parakete ve ortasu trolu ile yapılır.

YAPIŞKAN BALIĞI (1)

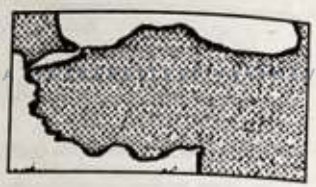

Lepadogaster lepadogaster (Bonnaterre, 1788)

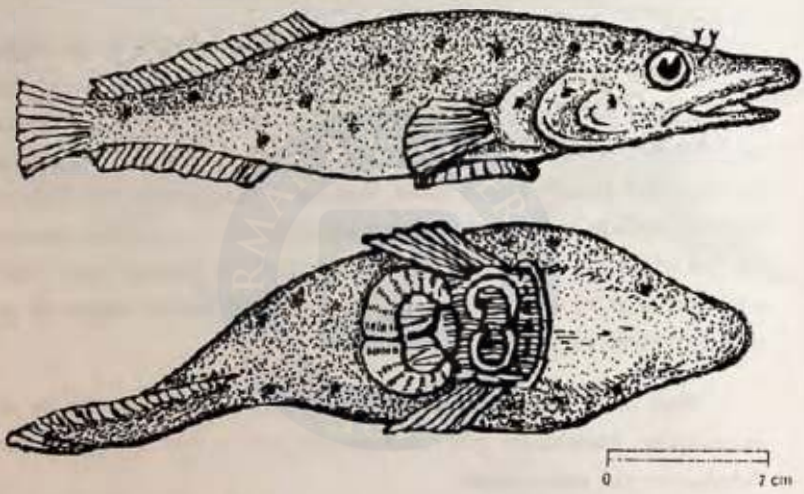

ALM. Bandschild
CEZ.
DAN.
FAS.
FRA Barbier
HOL.
İNG. Cling fish
İSP. Chafarrocas
İSR. Zemidon
İSV.
İTA. Succiascoglio
İZL.
JAP.
MAL. Buwahhal
MIS.
MON. Süça scheyu
NOR.
POR. Sugador
ROM.
RUS.
TUN.
YUG. Prilipak
YUN. Gigiki

YAPIŞKAN BALIĞI (1)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Gobiesociformes takımının *Gobiesocidae* familyasındandır. Ilık ve soğuk denizlerde derinlikleri 2-50 m. arasında olan; dipleri taşlı ve bitkili yerlerinde yaşayan balıklardır.

Vücudun ön kısmı geniş ve yukarıdan aşağıya doğru yassılaşmıştır. Baş, gözlerin arka tarafında şişkindir. Ağız yarımay ve burun kürek şeklindedir. Ön burun delikleri tentaküllüdür. Vücut alçak, alt tarafı yassıdır. Küçük balıklardır. Çenelerinde kuvvetli kesici dişler vardır. Damağında diş yoktur. Sırt yüzgecinde 17-18 adet ışın bulunur. Vücudunun rengi değişkendir. Genellikle karmen kırmızısıdır. Gözlerinin arkasında koyu renkte enine iki çizgi yer alır. Bazen de tüm balık esmer veya esmer lekeli yeşildir.

Etçil balıklardır. Besinlerini dipte yaşayan küçük balıklar, demersal yumurtalar ve omurgasız hayvanlardır. Üremeleri Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları iri, sarımtrak ve elips şeklinde olup dipte taşlara veya midye gibi hayvanlara yapışarak bulunurlar. Larvaları pelajiktir. Ergin durumda kendilerini vantuzlarıyla çeşitli yerlere yapıştırırlar.

Etleri beyaz ve aranılan balık olmasına rağmen, sularımızda üretimi yapılacak miktarlarda değildir. Ekonomik değerleri yoktur. Avcılığı, manyat, tarlakoz ağları ve algarna gibi av aletleriyle yapılır (diğer balıklar avlanırken bu balıklar da tesadüfen yakalanır).

YAPIŞKAN BALIĞI (2)

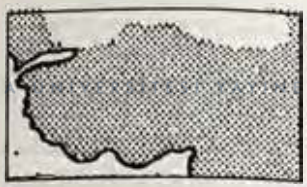

Remora remora (Linnaeus, 1758)



ALM.	Schiffshalter	JAP.	
CEZ.		MAL.	Remora
DAN.		MIS.	Amlet el darfeel
FAS.		MON.	Remura curta
FRA.	Calfat pilote	NOR.	
HOL.		POR.	Peixe sapato
İNG.	Common remora	ROM.	
İSP.	Rémora	RUS.	
İSR.	Dabak	TUN.	Tidda
İSV.		YUG.	Priljepusa
İTA.	Remora nera	YUN.	Collisópsaro
İZL.			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

YAPIŞKAN BALIĞI (2)

Echeneiformes takımının *Echeneidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerde vantuzlarıyla canlı veya cansız varlıklara yapışarak kısa ya da uzun mesafeler katederek pelajik yaşayan balıklardır.

Vücut ince, uzun olup küçük sikloit pullarla örtülüdür. Başın üst kısmında enine lamellerle oluşmuş, oval şekilli bir yapışıcı diski vardır. Yüzen cisimleri bu lamellerle yapışarak 10 kgr lık emme yapan bir vantuz görevi meydana getirir. Vantuz(disk) un boyu tüm boyun 1/3 den fazladır. Vantuzda 16-19 adet lamel bulunur. Altçeneleri üstçenelerinden daha uzundur. Çenelerindeki dişlerden başka dil ve damakta da bant şeklinde ince diş sıraları vardır. Dudaklar çok incedir. Sırt yüzgecinde 18-24; anüs yüzgecinde ise 21-25 adet ışın vardır. Sırt tarafları koyu kahve, esmer, mavimsi gri renktedir. Yan taraflarında ise boydan boya uzanan siyahımsı bir bant yer alır. Yüzgeçlerin kenarları genellikle sarımsı-beyazdır. Denizde yüzen cisimlere (ağaç, gemi, kaplumbağa, büyük balıklar ve köpek balıkları gibi) yapışarak onlarla beraber ya da akıntılara kapılarak uzun mesafeler katederler. İyi yüzücü ve çevik olmalarına rağmen kendilerini diğer canlı ya da cansız varlıklara yapışarak taşıtırlar. Hayatları boyunca biri ya da onu bırakıp bir diğeriyle beraber dolaşırlar. Kendisini taşıyana (Konak) sıkıntı vermezler.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar, konağın gıda artıkları ve konak üzerindeki parazitler oluşturur. üremeleri Temmüz-Eylül ayları arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir.

Eti sert ve lezzetsizdir. Dolayısıyla ekonomik değerleri yoktur. Üzerinde yaşadığı balıklar avlanırken bu balıklar da avlanmış olurlar.

YAZILIHANİ BALIĞI

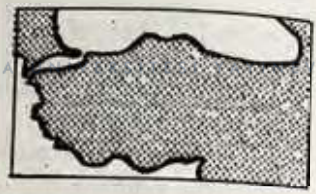

Serranus scriba (Linnaeus, 1758)



ALM Schriftbarsch
CEZ. Vachette
DAN.
FAS. Boulamjamar
FRA Serran écriture
HOL.
İNG. Painted comber
İSP. Serrano
İSR. Okonus adom
İSV.
İTA. Sciarrano
İZL.
JAP.
MAL. Burqax
MIS. Sheikh
MON. Saran
NOR.
POR. Garoupa
ROM.
RUS. Kamennij okun
TUN. Serdouk
YUG. Pirka
YUN. Pérca

YAZILIHANİ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Serranidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil sularında (genellikle 30 m.nin üstündeki sularda); dipleri kumlu, kayalıklı ve yosunlu yerlerinde yaşayan balıklardır.

Vücut oval fakat biraz uzamıştır. Vücut yüksekliği genişliğinin dörtte birini geçer. Burnu uzamış vaziyette ve çıplaktır. Ağzı büyüktür. Solungaçkapağı üzerinde yazı şeklinde çeşitli çizgiler vardır. Anüs yüzgecinin 3. diken ışını en uzunudur. Kuyruk yüzgeci küt veya hafifçe kıvrıktır. Dilinde diş yoktur. Damak kemikleri üzerinde ince dişler vardır. Karın yüzgeçleri göğüs üzerindedir. Vücudu, esmer-sarımtrak siyah veya mavimsi renkte olan 5-8 adet enine ışınlı ve düzensiz esmer renkte çizgilidir. Alt kısımları sarı olup kırmızı lekelidir. Yüzgeçleri sarı renkte ve küçük kırmızı lekelidir. Başın üzerinde küçük bir desen bulunur.

Etçil balıklardır. Besinlerini yumuşakçalar, karides, yengeç, küçük balıklar oluşturur. Er dişi (Hem erkek hem de dişi üreme hücreleri bulunan)'dir. Kendi kendini döller. Balıklar yumurtasını bıraktıktan sonra sperm boşalımı başlar. Döllenme deniz suyunda gerçekleşir. Yumurtası ve larvası pelajiktir. İlkbahar ve Yaz aylarında sahillere yakın sığlıkları seçerler. Kışın fazla derin olan yerlere giderler.

Etleri beyaz, gevrek ve çok lezzetli olup, ekonomik değerleri de çok yüksektir. Taze olarak tüketilmektedir. Avcılığı manyat, ığrıp ve yemli olta, parakete ve dip trolu gibi av aletleriyle yapılır.

YAZILI ORKİNOZ BALIĞI

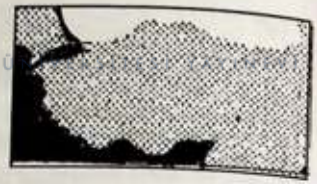

Euthynnus quadripunctatus (E. Geoffroy Saint-Hilaire, 1817)

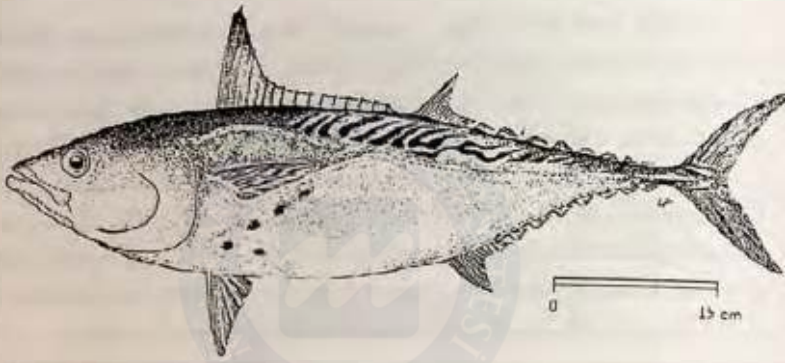

ALM.	Falscher Bonito	JAP.	Taiwan-yaito
CEZ.	Bacoreta	MAL.	Kubrita
DAN.	Thunnin	MIS.	Tunna
FAS.	Lbakoura	MON.	Tunina
FRA.	Thonine	NOR.	
HOL.	Dwergtonijn	POR.	Merma
İNG.	Little tunny	ROM.	
İSP.	Bacoreta	RUS.	Malyj tunets
İSR.	Tunnit atlantit	TUN.	Tounsghir
İSV.	Tunnina	YUG.	Luc
İTA.	Tonnetto	YUN.	Karvòuni
İZL.			

YAZILI ORKİNOZ BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Perciformes takımının *Thunnidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve kısmen soğuk denizlerin sahillerinden açıkta, orta ve üst sularda ve adalar civarında sürü halinde yaşayan pelajik balıklardır.

Vücut kuvvetli ve mekik şeklindedir. Dişleri kuvvetli, sivri ve uçları kıvrıktır. Çenelerinden başka bu dişler yalnızca damak kemiğinde vardır. 1. Sırt yüzgecinde 15-16 adet diken ışın bulunur. 1. ve 2. Sırt yüzgeçleri arasında çok az bir aralık vardır. Anüs yüzgecinin başlangıcı 2. sırt yüzgecinin gerisinde bulunmaktadır. 2. sırt yüzgecinin gerisinde 8 ve anüs yüzgecinin gerisinde 7 adet yalancı yüzgeçleri vardır. Göğüs yüzgeçleri kısadır. Karın yüzgecinde 2 parça vardır. Vücut çıplaktır. Kuyruk sapı çok incedir. Kuyruk yüzgecinin tabanında yanda iki küçük karina vardır. Göğüs yüzgeçlerinin arka tarafında, karın yüzgeçlerine doğru birkaç adet siyahımsı lekeler vardır (Karakteristik özellik). Sırt koyu mavi ile karışık motifli lekelidir. Karın tarafları beyaz ve gümüşidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar (sardalya, hamsi, uskumru gibi) ve balık larvaları ile bazı omurgasız hayvanlar (mürekkep balıkları, kruskaseler gibi) oluşturur. Üremeleri ilkbahar-sonbahar ayları arasındadır. Cinsi olgunluğa 3-4 yaşlarında ulaşırlar.

Etleri genel olarak kırmızıdır. Taze, konserve ve tuzlu olarak tüketilir. Ekonomik değeri çok yüksek bir balıktır. Yumurtaları tarama şeklinde yararlanılır. Karaciğerlerinden elde edilen yağ ve vitamin A çok kıymetlidir. Avcılığı dalyan, gırgır, suüstü parakete ve oltalarla yapılır.

YILAN BALIĞI

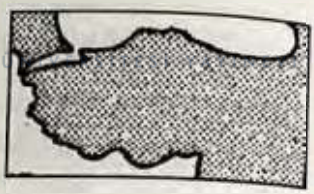

Anguilla anguilla (Linnaeus, 1758)



ALM. Aal
CEZ. Angi
DAN. Aal
FAS. Noune
FRA. Anguille
HOL. Aal
İNG. Common eel
İSP. Anguila
İSR. Zelofach
İSV. Ålar
İTA. Anguilla
İZL. Áll
JAP. Unagı
MAL. Sallura
MIS. Hannash
MON. Anghila
NOR. Aal
POR. Enguia
ROM. Anghila
RUS. Vugor
TUN. Hancha
YUG. Jegulja
YUN. Chéli

YILAN BALIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Anguilliformes takımının *Anguillidae* familyasındandır. Sıcak, ılık ve oldukça soğuk denizlere yayılmış olan ve olgunluk evrelerinde tatlısulara girerek yaşamlarını sürdüren balıklardır.

Vücudu ince, uzun ve silindirik olup gerideki kısmı yanlardan yassılaşmıştır. Vücuttaki pullar çok küçüktür. Vücut kalın bir mukus tabakasıyla örtülüdür. Tek bir sırt yüzgeci ile tek bir anüs yüzgeci kuyruk yüzgeci ile birleşmiş, tek parça halindedir. Karın yüzgeçleri yoktur. Göğüs yüzgeçleri kısadır. Baş, ağız ve gözler küçüktür. Çenelerindeki dişler ince ve sivridir. Dili vardır. Vücudun rengi sırt tarafları koyu kahve, mavimsi-gri ve siyah; karın tarafları ise sarımsı-beyaz ve pembedir.

Çok yırtıcı, etçil olan bu balıklar yaşamlarının 6-20 yılını nehirlerde geçirirler. Cinsi olgunluğa 6-10 yılları arasında erişirler. Olgunluğa erişenler yumurtlamak için Nisan ayından Kasım'a kadar nehir, göl ve lagünlerden denize göç etmektedirler. Bu özelliğinden dolayı katadrom balıklar grubuna girerler. Denizde küçük gruplar halinde toplanan yılan balıkları Atlas Okyanusu'nun batısında bulunan Sargossa Denizi'ne kadar ulaşan uzun bir yolculuk yaparlar. Sargosan Denizi'nde sathın 400 m. ve daha altındaki derinliklerde, su ısısı 16-17°C ve tuzluluğu %0 35,5 dan az olmayan yerlerinde yumurtalarını bırakırlar. Üremeden kısa bir süre sonra anne ve babalar ölürler. Yumurtadan çıkan prelarvalar 5mm. boyundadır. Pelajik olan larvalarına *Leptosefal* adı verilir. Bu bölgede bir süre gelişen larvalar 2-3 yıl sürecek bir göçe başlarlar. Atlas Okyanusu'ndan Avrupa oradan Akdeniz ve Karadeniz sahillerine geçerler ve cinsi olgunluğa erişinceye kadar orada kalırlar. Larvalar 3 yaşına kadar küçük yılan balığına dönüşürler. Gençlik evresinde plankton, böcekler, kurtlar ve diğer küçük canlılarla; ergin halde ise balık, kurbağa, istakoz, karides ve salyangoz gibi organizmalarla beslenirler.

Eti bol ve çok lezzetlidir. Besin değiri de yüksektir. Taze, donmuş, füme, marinat (zeytinyağlı balık salamurası) ve konserve şeklinde tüketilmektedir. Derilerinden iyi cins kemer ve süs eşyaları yapılmaktadır. Avcılığı, genel olarak tatlısulardan denizlere indikleri sırada nehir, göl ve lagün ağızlarında kurulan dalyanlarla, çökertme ve çekme ağlarıyla, pinter (kapan) ve parakete ile yapılır.

ZARGANA BALIĞI

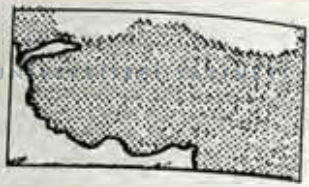

Belone belone (Linnaeus, 1758)



ALM. Hornhecht
CEZ. Bu msella
DAN. Hornfisk
FAS. Boulmarayet bumhiit
FRA. Aiguille
HOL. Geep
İNG. Garfish
İSP. Aguja
İSR. Belon
İSV. Hornfisk
İTA. Aguglia
İZL. Hornfiskur
JAP.
MAL. Imsella
MIS. Khirm
MON. Aguia
NOR. Horngjel
POR. Peixe agulha
ROM. Zargani
RUS. Sargan
TUN. Misella
YUG. Iglica
YUN. Zargana

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ZARGANA BALIĞI

Beloniformes takımının *Belonidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin sahil bölgelerinde pelajik olarak yaşayan balıklardır. Işıktan etkilendikleri için gündüzleri dip sularına doğru geceleri ise beslenmek için kıyı sularına yaklaşarak yaşamlarını sürdürürler.

Vücudu ince uzun, kesiti yuvarlakçadır. Vücut küçük sikloid pullarla örtülüdür. Çenelerinin her ikisi de uzun ve gaga şeklindedir. Üst çenesi alt çenesinden kısadır. Bir adet sırt yüzgeci vücudun gerisinde yine tek olan anüs yüzgecinin üstünde ve kuyruk yüzgecinin önünde yer almaktadır. Yançizgi boydan boya uzanmaktadır. Çok iyi yüzücüdürler. Vücudunun rengi yeşilimsidir. Sırt tarafında siyah-lacivert renginde uzun bir çizgisi vardır. Yan taraflarında da çok dar gümüş renginde bir çizgisi bulunur. Karın kısmı da beyazdır. Omurgasının rengi biliverdin maddesinden dolayı yeşil renklidir. Yüzme keseleri büyüktür.

Etçil balıklardır. Besinlerini sardalya, çaça, hamsi, istavrit ve gümüş gibi balıklar ile bazı omurgasız hayvanlar teşkil eder. Cinsi olgunluğa 4-5 yaşlarında erişirler. Üreme periyodu Karadeniz ve Marmara'da Nisan-Eylül, Akdeniz'de Mart-Mayıs ayları arasındadır. Yumurtaları filamentlidir. Yumurtalar yumurtlandıktan bir müddet sonra dibe çökerek kendilerini filametleriyle bitkilere, taşlara tesbit eder ve orada gelişirler. Yumurtaları demersaldir. Larvaları ise pelajiktir. Yumurtalarının çapı 2.5-3.5 mm., dir. Yaşamları 18 yıl sürmektedir. Ovaryumdaki yumurta sayıları 1.000-36.000 arasındadır.

Eti beyaz ve oldukça lezzetli bir balıktır. Ekonomik değeri yüksektir. Etinin en lezzetli olduğu zaman sonbahar ve kış aylarıdır. Taze ve isli olarak yenir. Avcılığı dalyan, manyat, gırgır ve çekme ağları ve yemsiz ipek takılmış oltalar ile yapılır.

ZURNA BALIĞI (1)

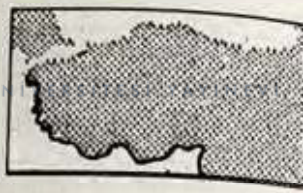

Scomberesox saurus (Walbaum, 1792)



ALM.	Makrelenhecht	JAP.	Samma
CEZ.	Kastaurél	MAL.	Kastardella
DAN.	Makrelgedde	MIS.	'abu mon'ar
FAS.	Balau	MON.	Balau
FRA.	Balaou	NOR.	Makrellgjedde
HOL.	Makreelgeep	POR.	Agulhao
İNG.	Saurie	ROM.	
İSP.	Paparda	RUS.	Makreleshchuka
İSR.		TUN.	M'sella
İSV.	Makrillgadda	YUG.	Poskok
İTA.	Costardella	YUN.	Zargána
İZL.	Geirnefur		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ZURNA BALIĞI (1)

Beloniformes takımının *Scomberesocidae* familyasındandır. Sıcak ve ılık denizlerin derinliği 400 m.'ye kadar olan bölgelerinde pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücut uzun ve yanlarından hafifçe yassılaşmıştır. Üst çene alt çeneden az kısadır. Çenelerin ince uzun oluşuyla bir gaga meydana gelmiştir. Çenelerindeki dişleri incedir. Vücudu örten pulları sikloid tipindedir. Vücudun gerisinde tek olarak sırt ve anüs yüzgeçleri, kuyruk yüzgecinin önünde bulunur. Bu yüzgeçlerle kuyruk yüzgeci arasında 5-6 adet Pinül (Yalancı yüzgeç) vardır. Vücudunun sırt tarafları parlak mavi, yan ve karın tarafları gümüşidir.

Etçil balıklardır. Besinlerini istavrit, hamsi, gümüş gibi balıklar, balık yavruları ve pelajik olarak yaşayan omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtlama periyodu Akdeniz'de sonbahar aylarındadır. Yumurtasının çapı 2.0-2.4 mm arasındadır. Yumurta ve larvaları pelajiktir. Cinsi olgunluğa 5. yaş civarında erişirler.

Eti beyaz ve lezzetlidir. Taze olarak yenir. Sularımızda az bulunan balıklardır. Avcılığı ığrıp, manyat, gırgır, çevirme ve uzatma ağlarıyla yapılır.

ZURNA BALIĞI (2)

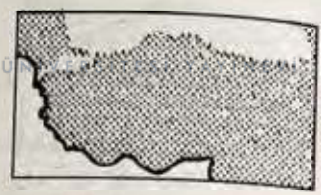

Synodus saurus (Linnaeus, 1758)



ALM. Eidechsenfische
CEZ. Lézard
DAN.
FAS.
FRA. Lézard
HOL. Zeeleguanen
İNG. Lizard fish
İSP. Lagarto
İSR. Letaat hayam
İSV. Bombil
İTA. Pesce ramorra
İZL.
JAP. Eso
MAL. Skalm
MIS. Maccarone
MON. Pisciu ratabrüna ciata
NOR.
POR. Lagartoda costa
ROM.
RUS.
TUN. Zerzoumia
YUG. Zelembac
YUN. Scarmós

ZURNA BALIĞI (2)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Scopeliformes takımının *Synodontidae* familyasındandır. Ilık ve sıcak denizlerin kıyısularından 400 m.'ye kadar olan derinliklerinde pelajik olarak yaşayan balıklardır.

Vücudları uzunca ve hafifçe yassılaşmıştır. Vücudu örten pulları sikloid tipindedir. Ağzı vücuduna göre çok büyüktür. Ağzındaki dişler küçük ve sivridir. Sırt yüzgecinin gerisinde kuyruk yüzgecine yakın bir yerde Yağ Yüzgeci bulunur. Kuyruk yüzgecinde pulların meydana getirdiği iki adet uzantı vardır. Vücudunun sırt ve yan tarafları gri ve yeşilgri renklerde, kalın ve zikzak çizgilerden oluşur. Karın tarafları ise kirli beyazdır.

Etçil balıklardır. Besinlerini küçük balıklar ve omurgasız hayvanlar oluşturur. Yumurtlama periyodu Nisan-Ağustos ayları arasındadır. Yumurtaları pelajiktir.

Eti o kadar lezzetli değildir. Taze olarak yenir. Sularımızda az bulunan balıklardır. Avcılığı ığrıp ve uzatma ağlarıyla yapılır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

2.1. Türkçe Balık Adlarının Bilimsel Karşılıkları

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

A

Ak karagöz balığı	*Diplodus sargus*
Akorkinoz balığı	*Thunnus alalunga*
Akvatoz balığı	*Raja alba*
Akya balığı	*Lichia amia*
Altınbaş kefal balığı	*Liza aurata*
Asıl hani balığı	*Serranus cabrilla*
Asıl lâpin balığı	*Symphodus (Crenilabrus) tinca*

B

Bakalyaro balığı	*Merlangius merlangus merlangus*
Barbunya balığı	*Mullus barbatus*
Benekli hani balığı	*Serranus hepatus*
Benekli kırlangıç balığı	*Eutrigla gurnardus*
Benekli levrek balığı	*Dicentrarchus punctatus*
Berber balığı	*Anthias anthias*
Berlam balığı	*Merluccius merluccius*
Büyük camgöz balığı	*Cetorhinus maximus*

C

Camgöz balığı	*Galeorhinus galeus*

Ç

Çaça balığı	*Sprattus sprattus*
Çamuka balığı	*Atherina hepsetus*
Çarpan balığı	*Siganus rivulatus*

Çarpan balığı	*Trachinus radiatus*
Çekiç balığı	*Sphyrna zygaena*
Çırçır balığı	*Symphodus (Crenilabrus) cinereus*
Çırçır balığı	*Symphodus (Crenilabrus) mediterraneus*
Çırçır balığı	*Symphodus (Crenilabrus) ocellatus*
Çipura balığı	*Sparus aurata*
Çitari balığı	*Sarpa salpa*
Çivili köpek balığı	*Echinorhinus brucus*
Çivisiz kalkan balığı	*Scophtalmus rhombus*
Çizgili mercan balığı	*Lithognatus mormyrus*
Çuka balığı	*Acipenser ruthenus*
Çütre balığı	*Balistes carolinensis*

D

Denizalası balığı	*Salmo trutta labrax*
Denizatı balığı	*Hippocampus ramulosus*
Deniziğnesi balığı	*Syngnathus acus*
Derepisisi balığı	*Platichthys flesus*
Dikburun canavar balığı	*Isurus oxyrinchus*
Dikburun karkarias balığı	*Lamma nasus*
Dikence balığı	*Gasterosteus aculeatus*
Dikenli öksüz balığı	*Peristedion cataphractum*
Dil balığı	*Arnoglossus kessleri*
Dil balığı	*Arnoglossus laterna*
Dil balığı	*Bothus podas*

Dil balığı	*Buglossidium luteum*
Dil balığı	*Microchirus ocellatus*
Dil balığı	*Monochirus hispidus*
Dil balığı	*Solea kleini*
Dil balığı	*Solea lascaris*
Dil balığı	*Solea vulgaris*
Domuz balığı	*Oxynotus centrina*
Dudaklıkefal balığı	*Oedalechilus labeo*
Dülger balığı	*Zeus faber faber*

E

Eksi balığı	*Leiognathus klunzingeri*
Eşkine balığı	*Sciaena umbra*

F

Fener balığı	*Lophius budegassa*
Fener balığı	*Lophius piscatorius*
Folya balığı	*Myliobatis aquila*
Folya balığı	*Pteromylaeus bovinus*

G

Gelincik balığı	*Gaidropsarus mediterraneus*
Gelincik balığı	*Phycis blennioides*
Gobene balığı	*Auxis rochei*
Gri camgöz balığı	*Squalis blainvillei*
Gümüş balığı	*Atherina (Hepsetia) boyeri*
Gümüş balığı	*Atherina presbyter*

Gün balığı	*Thalassoma pavo*
Güneş balığı	*Coris julis*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

H

Hamsi balığı	*Engraulis encrasicolus*
Haskefal balığı	*Mugil cephalus*
Hindistan balığı	*Holocentrus ruber*
Horozbina balığı	*Blennius gattorugine*
Horozbina balığı	*Blennius ocellaris*
Horozbina balığı	*Blennius pavo*
Horozbina balığı	*Blennius sanguinolentus*
Horozbina balığı	*Blennius tentacularis*
Horozbina balığı	*Coryphoblennius galerita*
Hortumkayası balığı	*Gobius paganellus*

I

Iskarmoz balığı	*Sphyraena chrysotaenis*
Iskarmoz balığı	*Sphyraena sphyraena*
Iskaroz balığı	*Sparisoma cretense*
Isparoz balığı	*Diplodus annularis*

İ

İğnelivatoz balığı	*Dasyatis pastinaca*
İnci balığı	*Carapus acus*
İskender balığı	*Scyris alexandrina*
İskorpit balığı	*Scorpaena notata*
İskorpit balığı	*Scorpaena porcus*

İskorpithanisi balığı	*Polyprion americanus*
İstrongiloz balığı	*Spicara smaris*
İzmarit balığı	*Spicara maena maena*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

K

Kağıt balığı	*Trachypterus trachypterus*
Kalkan balığı	*Psetta maxima*
Karaca balığı	*Acipenser gueldenstaedti*
Karagöz balığı	*Diplodus vulgaris*
Karagöz istavrit balığı	*Trachurus trachurus*
Karkarias balığı	*Carcharodon carcharias*
Kayış balığı	*Ophidion barbatum*
Kazıkkuyruk balığı	*Gymnura altavela*
Kedi balığı	*Scyliorhinus canicula*
Kedi balığı	*Scyliorhinus stellaris*
Keler balığı	*Squatina squatina*
Kılavuz balığı	*Naucrates ductor*
Kılıç balığı	*Xiphias gladius*
Kırlangıç balığı	*Aspitrigla cuculus*
Kırlangıç balığı	*Aspitrigla obscura*
Kırlangıç balığı	*Lepidotrigla cavillone*
Kırlangıç balığı	*Trigla lucerna*
Kırma mercan balığı	*Pagellus erythrinus*
Kikla balığı	*Labrus bergylta*
Kolan balığı	*Acipenser sturio*
Kolyoz balığı	*Scomber japonicus*

Kömürcükayası balığı	*Gobius niger*
Köpek balığı	*Mustelus asterias*
Köpek balığı	*Mustelus mustelus*
Kötek balığı	*Umbrina cirrosa*
Kulaklıfolya balığı	*Mobula mobular*
Kum balığı	*Gymnammodytes cicerellus*
Kumtrakonyası balığı	*Trachinus araneus*
Kupes balığı	*Boops boops*
Kurbağa balığı	*Uranoscopus scaber*
Kurdela balığı	*Cepola macrophthalma*

L

Lahos balığı	*Epinephelus aeneus*
Lâpin balığı	*Labrus bimaculatus*
Lâpin balığı	*Labrus merula*
Lâpin balığı	*Labrus viridis*
Lekeli kedi balığı	*Galeus melastomus*
Levrek balığı	*Dicentrarchus labrax*
Lipsoz balığı	*Scorpaena scrofa*
Lüfer balığı	*Pomatomus saltator*

M

Mahmuzlu camgöz balığı	*Squalus acanthias*
Mandagöz mercan balığı	*Dentex macrophtalmus*
Mavibalon balığı	*Lagocephalus lagocephalus*
Mavi mezgit balığı	*Micromesistius poutassou*
Mavri balığı	*Chelon labrosus*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mazak balığı	*Trigloporus lastovitza*
Malanurya balığı	*Oblada melanura*
Mercan balığı	*Pagrus pagrus*
Merina balığı	*Muraena helena*
Mersin balığı	*Acipenser stellatus*
Mersinmorinası balığı	*Huso huso*
Mezgit balığı	*Merlangius merlangus euxinus*
Mığrı balığı	*Conger conger*
Mırmır balığı	*Echelus myrus*

O

Orfoz balığı	*Epinephelus caninus*
Orfoz balığı	*Epinephelus guaza*
Orkinoz balığı	*Thunnus thynnus*

Ö

Öksüz balığı	*Trigla lyra*

P

Palamut balığı	*Sard sarda*
Pamuk balığı	*Prionace glauca*
Papaz balığı	*Chromis chromis*
Paşabarbunyası balığı	*Upeneus moluccensis*
Pervane balığı	*Mola mola*
Pisi balığı	*Citharus macrolepidotus*
Pisi balığı	*Lepidorhombus boscii*
Pulatarina balığı	*Liza ramada*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

S

Sapan balığı	*Alopias vulpinus*
Sadalya balığı	*Sardina pilchardus*
Sardalya balığı	*Sardinella aurita*
Sardalya balığı	*Sardinella maderensis*
Sarıağız balığı	*Argyrosomus regius*
Sarıgöz balığı	*Spondyliosoma cantharus*
Sarıkuyruk balığı	*Seriola dumerili*
Sarıkuyruk istavrit balığı	*Trachurus mediterraneus*
Sinagrit balığı	*Dentex dendex*
Sivriburun karagöz balığı	*Puntazzo puntazzo*
Sivriburun kefal balığı	*Liza saliens*
Sivriburun vatoz balığı	*Raja oxyrinchus*

Ş

Şip balığı	*Acipenser nudiventris*

T

Taşhanisi balığı	*Epinephelus alexandrinus*
Taşhanisi balığı	*Mycteroperca rubra*
Tekir balığı	*Mullus surmeletus*
Testere balığı	*Pristis pristis*
Tirsi balığı	*Alosa fallax nilotica*
Trakonya balığı	*Trachinus draco*
Trança balığı	*Sparus ehrenbergi*
Trompet balığı	*Macroramphosus scolopax*

U

Uçan kırlangıç balığı	*Cephalacanthus volitans*
Uçan balığı	*Exocoetus volitans*
Uskumru balığı	*Scomber scombrus*
Uyuşturan balığı	*Torpedo marmorata*
Uyuşturan balığı	*Torpedo nobiliana*
Uyuşturan balığı	*Torpedo torpedo*
Uzunkeler balığı	*Rhinobatos rhinobatos*

Ü

Üzgün balığı	*Callionymus lyra*
Üzgün balığı	*Callionymus pusillus*
Üzgün balığı	*Callionymus risso*

V

Vantuz balığı	*Echeneus naucrates*
Varsam balığı	*Trachinus vipera*
Vatoz balığı	*Raja asterias*
Vatoz balığı	*Raja batis*
Vatoz balığı	*Raja clavata*
Vatoz balığı	*Raja miraletus*
Vatoz balığı	*Raja radula*

Y

Yabani mercan balığı	*Pagellus acarne*
Yaladerma balığı	*Trachynotus ovatus*
Yapışkan balığı	*Lepadogaster lepadogaster*

Yapışkan balığı	*Remora remora*
Yazılıhani balığı	*Serranus scriba*
Yazılı orkinoz balığı	*Euthynnus quadripunctatus*
Yılan balığı	*Anguilla anguilla*

Z

Zargana balığı	*Belone belone*
Zurna balığı	*Scomberesox saurus*
Zurna balığı	*Synodus saurus*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2.2. Birden Çok Türkçe Adları Olan Balıklar

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

AKKARAGÖZ	:	Tahta, Sargos
AKORKİNOZ	:	Uzunkanat ton
AKYA	:	Leka, Çıplak
ALTINBAŞ KEFAL	:	Sarıyanak kefal
ASIL HANİ	:	Hani
BAKALYARO	:	Bakalyaros, Tavuk
BENEKLİ HANİ	:	Lekeli hani
ÇAÇA	:	Platika
ÇAMUKA	:	Aterina, Çabuka, Gümüş
ÇIRÇIR	:	Çurçur
ÇİPURA	:	Alyanak, Deli, Mantek, Mendik
ÇİTARİ	:	Salpa, Sarpan
ÇİVİSİZ KALKAN	:	Dişi kalkan
ÇİZGİLİ MERCAN	:	Lekeli mercan
ÇUKA	:	Çiga
ÇÜTRE	:	Çotira
DENİZATI	:	Denizaygırı
DİKBURUN CANAVAR	:	Sivriburun canavar, Canavar
DİKENCE	:	Dikenci, Dikenli
DUDAKLI KEFAL	:	Kalın dudaklı kefal
DÜLGER	:	Peygamber
EŞKİNE	:	İşkine, Mavruşkil
FOLYA	:	Fulya

GOBENE	:	Tombil, Tulina
GÜMÜŞ	:	Aterina
HASKEFAL	:	Avrita, Topan, Topbaş, Koklan, Kefal
HİNDİSTAN	:	Naylon
HOROZBİNA	:	Horozbin
ISKARMOZ	:	Barakuda
ISKAROZ	:	Papağan
ISPAROZ	:	İspari
İĞNELİ VATOZ	:	İrina, Rina, Deniz kedisi
İZMARİT	:	Menekşe
KARACA	:	Rusmersini
KARAGÖZ	:	Baltabaş karagöz
KARAGÖZ İSTAVRİT	:	İstavrit, Kraça
KARKARİAS	:	Canavar, Harharias
KILAVUZ	:	Malta palamutu
KIRMA MERCAN	:	Mercan
KURDELE	:	Flandra
KÖMÜRCÜ KAYASI	:	Kara kaya
KÖTEK	:	Minakop, Milakop, Denizgülü
KULAKLI FOLYA	:	Şeytan
KUPES	:	Kupa, Lopa, Altınkuşak
KURBAĞA	:	Öküzkayası
LAHOS	:	Lahoz, Girida, Kayahanisi, Kayagridası

LAPİN	:	Lapina, Ördek
LEVREK	:	İspendik
LÜFER	:	Lofar, Sırtı kara
MAHMUZLU CAMGÖZ	:	Katran
MANDAGÖZ MERCAN	:	Kocagöz mercan, Palatgöz mercan
MELANURYA	:	Melanor, Melanorya, Melanur
MERCAN	:	Fangri, Fanri
MERİNA	:	Muren
MERSİN	:	Sivruşka
MERSİN MORİNASI	:	Morina, Beluga
MEZGİT	:	Mezit
ORFOZ	:	Orfus, Rokos, Sarı hani, Taş hanisi
ORKİNOZ	:	Ton
PAMUK	:	Orak, Mavi köpek
PAPAZ	:	Yirmibeş
PERVANE	:	Ay
PULATARİNA	:	Platarina, Buladarna, Mavraki, Ciran, Gularya
SARDALYA	:	Ateş
SARIAĞIZ	:	Granyoz
SARIGÖZ	:	Iskatari, Kara kupa, Sürmeli
SARIKUYRUK	:	Avcı
SARIKUYRUK İSTAVRİT	:	İstavrit, Kraça
SİNAGRİT	:	Sinarit, Sinavrit
SİVRİBURUN KARAGÖZ	:	Kargaburun

SİVRİBURUN KEFAL	:	Küçük kefal, Kobar, Nobar, Çulara
ŞİP	:	Bız
TAŞ HANİSİ	:	Kaya hanisi, Orfoz
TİRSİ	:	Tütün
TRAKONYA	:	Dirgona, Dragonya, Tiragona, Deniz akrebi
TRANÇA	:	Antenli mercan
USKUMRU	:	Lipari
UYUŞTURAN	:	Elektrik
YAPIŞKAN	:	Yapışan
YAZILI ORKİNOZ	:	Akdeniz orkinozu, Benekli ton

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2.3. Bazı Balıkların Ağırlık, Boy ve Yaşlarına Göre Adları

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

LÜFER	BOY	ADEDİ	AĞIRLIK
Defne Yaprağı	10 cm'ye kadar	23-40	1 Kgr.
Çinekop	11-15 cm. arasında	16-22	" "
Sarıkanat	16-20 cm. "	9-15	" "
Lüfer	21-30 cm. "	3-8	" "
Kofana (Kufana)	30 cm.'den büyük	1	1/2-6 Kgr. arasında

PALAMUT-TORİK	BOY	YAŞ
Palamut Vonozu	10 cm.'ye kadar	1-2 Aylık
Gaco	11-20 cm. arasında	3-4 "
Çingene Palamutu	21-30 cm. "	5-6 "
Palamut	31-40 cm. "	7-12 "
Kestane Palamutu	41-45 cm. "	13-14 "
Zindandelen	46-50 cm. "	15-18 "
Torik	51-60 cm. "	19-24 "
Sivri	61-65 cm. "	2-3 Yaş arasında.
Altıparmak	66-70 cm. "	3-4 Yaş arasında.
Peçuta	70 cm.'den büyük	4 yaşından büyük

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BALIKLAR	BOY	ADLAR
Altınbaş kefal	15 cm.'ye kadar olanına	İlarya, Kamıt
Haskefal	" " " "	Gambut, Kambut
Kurbağa	" " " "	Öküz kayası
Pulatarina	" " " "	İlarya, Kamıt
İstavrit	9 " " "	Kıraça, Kraça
İzmarit	8 " " "	Kancur
Barbunya	30-35 cm. arasında olanlara	Eşek barbunyası
Kolyoz	12-16 " " "	Kolyoz vonozu
Uskumru	12-16 " " "	Uskumru vonozu
Çipura	10 cm.'den küçük olanına	Lidaki
Levrek	40 " " "	İspendek
Pisi	30 cm.'den büyük olanına	Diplarya

2.4. Balıkların Kıyı İllerine ve Bölgelere Göre Dağılımı

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Şekil 11- Kıyı İllerimizin Haritası

Bölgeler ve Kıyı İllerine Göre Üretimi Yapılan Deniz Balıklarının Dağılımı*

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

BALIKLAR	Doğu Karadeniz Bölgesi Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Sinop	Batı Karadeniz Bölgesi Kastamonu, Zonguldak, Bolu, Sakarya, Kocaeli, İstanbul, Kırklareli, Bartın	Marmara Bölgesi İstanbul, Tekirdağ, Çanakkale, Bursa, Balıkesir, Kocaeli, Yalova	Ege Bölgesi Edirne, Çanakkale, İzmir, Balıkesir, Aydın, Muğla	Akdeniz Bölgesi Antalya, İçel, Adana, Hatay
Akya	-	+	+	+	+
Avcı	-	-	-	+	+
Bakalorya	+	+	+	+	+
Barbunya	+	+	+	+	+
Berlam	-	-	+	-	-
Çaça	-	+	+	-	-
Çipura	-	-	+	+	+
Dil-Pisi	+	+	+	+	+
Dülger	-	+	+	+	+
Fangri	-	-	-	+	+
Gelincik	-	-	+	-	+
Grenyüz	-	-	+	+	-
Gümüş	-	+	+	+	+
Hamsi	+	+	+	+	-
Hani	-	-	-	+	+
İskarmoz	-	+	+	+	+
İskorpit	+	+	+	+	+
İsparoz	+	+	+	+	+
İstavrit (Kraça)	+	+	+	+	+
İstavrit (Karagöz)	+	+	+	+	+
İşkine	-	+	+	+	+
İzmarit	+	+	+	+	+
Kalkan	+	+	+	+	-
Karagöz	+	+	+	+	+
Kayabalığı	+	+	+	+	+

Kefal	+	+	+	+	+
Keler	+	+	+	+	+
Kılıç	-	-	+	+	+
Kırlangıç	+	+	+	+	+
Kolyoz	+	+	+	+	+
Köpek	+	+	+	+	+
Kupez	-	+	+	+	+
Levrek	+	+	+	+	+
Lipsöz	-	+	+	+	+
Lüfer	+	+	+	+	+
Melanurya	+	-	+	+	+
Mercan	-	-	+	+	+
Mezgit	+	+	+	+	+
Mırmır	-	+	+	+	+
Minekop	+	+	+	+	+
Orfoz	-	-	-	+	+
Orkinoz	-	-	+	+	+
Palamut	+	+	+	+	+
Sardalya	+	+	+	+	+
Sarıağız	-	+	+	+	+
Sarıgöz	-	-	-	+	+
Sarpa	-	-	-	+	+
Sinagrit	-	-	+	+	+
Tekir	-	-	+	+	+
Tirsi	-	+	+	+	+
Trança	+	+	+	+	+
Torik	-	-	-	+	+
Uskumru	+	+	+	+	+
Vatoz	-	+	+	+	+
Zargana	+	+	+	+	+
Zurna	+	+	+	+	+

* Kaynak : D.I.E. 1995

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2.5. Balıkçı Teknelerinin Avcılık Türü, Tonajı ve Bölgelere Göre Dağılımı

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Ülkemiz Balıkçı Teknelerinin Avcılık Türleri ve Bölgelere Göre Dağılımı*

(1986 ve 1995 yılları)

Bölgeler	Toplam		Trol Teknesi		Gırgır Teknesi		Taşıyıcı Tekne		Diğer	
	1986	1995	1986	1995	1986	1995	1986	1995	1986	1995
D. Karadeniz	2617	3044	66	53	108	130	189	78	2254	2783
B. Karadeniz	768	1211	19	113	24	132	45	21	680	945
Marmara	3048	1901	91	30	362	129	148	11	2447	1731
Ege	1322	2326	30	40	59	83	98	24	135	2182
Akdeniz	906	1225	63	123	7	35	16	6	820	1061
Toplam	8661	9710	269	359	560	509	496	140	7336	8702

* Kaynak : D.P.T. 1986 ve D.İ.E. 1995

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Ülkemiz Balıkçı Teknelerinin Türlerine ve Tonajlarına (Kg) Göre Dağılımı*

(1986 ve 1995 yılları)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tekne Tipi	1986 Yılı					1995 Yılı				
	Toplam	100-999	1000-9999	10000-49999	50000	Toplam	100-999	1000-9999	10000-49999	50000
Trata	121	-	43	59	19	56	-	31	11	14
Alametre	1773	-	1020	522	231	1373	162	805	195	211
Taka	89	-	78	522	231	41	10	30	1	-
Aynakıç	1586	124	1383	79	-	2619	370	1842	283	124
Kancabaş	1081	276	801	4	-	814	140	669	5	-
Çırnık	2711	946	1765	-	-	1511	312	1170	29	-
Çektirme	30	10	20	-	-	20	-	19	-	1
Kayık	283	278	5	-	-	1349	784	564	-	1
Karpuz	947	130	792	62	3	1927	476	1344	99	8
Toplam	8661					9710				

* Kaynak : D.T.P. 1989 ve D.İ.E. 1995

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

3. KAYNAKLAR

ACARA, A. 1983 : Taze ve Dondurulmuş Su Ürünleri Dış Planlaması. İstanbul Ticaret Odası, Ekonomik Yayınları Dizisi No. 18, İstanbul.

AKŞIRAY, F. 1954 : Türkiye Zehirli Balıkları. Hidrobioloji A., Cilt II, Sayı 2, İstanbul.

AKŞIRAY, F. 1987: Türkiye Deniz Balıkları ve Tayin Anahtarı. II. Baskı, İstanbul.

BANARESCU, P. 1964 : Fauna Republicii Populare Romine, 13. Pisces-Osteichthyes. Acad. Repub. Pop. Rom.

BEN-TUVİA, A. 1953 : Mediterranean Fishes of Israel. State of Israel Min. Agri. Dep. of Fisheries Bulletin 8. Caesarea, Israel.

BEN-TUVİA, A. 1971 : Revised list of the Mediterranean Fishes of Israel. Israel Journal of Zoology. Vol. 20, Israel.

BERG, L. S. 1947 : Classification of Fishes Both Recent and Fossil. Trav. Inst. Zool. Academic Sci. U.R.S.S. Tom, V, 2.

BERG, L. S. et al (Ed.) 1949: Promyslovye ryby, Pishchepromizadt.

BİLGE, İ. 1974 : Balık ve Amatör Balıkçılık. Kardeş Matbaası. İstanbul.

BİNİ, G. 1970 : Atlante dei pesci delle coste İtaliane, Mondo Sommerso, Vol. I-VIII, Roma.

CLARK, R. S. 1922 : Rays and Skates (Raiae). J. Marine Biol. Assoc. of United Kingdom. Vol XII, 4.

DEMİR, M., ACARA, A., ARIM, N. 1955: Kılıç Balığı (Xiphias gladius L.) üzerine araştırmalar. Hidrobiologi A, Cilt III, Sayı. 4. İstanbul.

DEMİR, M. 1956 : Migration of *Sarda sarda* (Bloch) in the Black Sea, the Sea of Marmara and the Aegean Sea and the probable spawning place and time. Cons. Gen. Pêches Médit. FAO. Doc. Tech. No: 18. Rome.

DEMİR, N. 1968 : Preliminary notes on the eggs, larvae and spawning of the spanish mackerel *Scomber colias* (Gmelin) in the Sea of Marmara Rapp. Comm. Int. Explor. Sci. Mer Médit. Vol: 16, Fasc. 2.

DEMİR, N. 1996 : İhtiyoloji. İst. Üniv. Yayın. Sayı: 3903, Fen Fak. No: 236. İstanbul.

DEVEDJİAN, K. 1926 : Péche et pécheries en Turquie. İstanbul.

D.I.E. 1997 : Su Ürünleri İstatistikleri (1995) Devlet İstatistik Enstitüsü. Ankara.

DPT, 1989 : Altıncı 5 Yıllık Kalkınma Plânı. Su Ürünleri ve Su Ürünleri Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu. T.C. Başbakanlık Devlet Plânlama Teşkilâtı Yayın No: DPT : 2184-ÖİK: 344, Ankara.

ERAZİ, R. A. R. 1941 : Boğaziçi ve İznik gölü Blenniid nevileri. İ. Ü. Fen Fak. Mec. (B), Cilt VI, Sayı 1-2, İstanbul.

ERAZİ, R. A. R. 1942 : Boğaziçi, Haliç ve Marmara denizinin Heterosomat türleri. İ. Ü. Fen Fak. Mec. (B), Cilt VII, Sayı 4, İstanbul.

ERAZİ, R. A. R. 1942 : Boğaziçi ve Marmara Balıkları. İ.Ü. Fen Fak. Mec. (B), Cilt: VI, Sayı: 1-2, İstanbul.

FAGE, L. 1918 : Shore-Fishes. Danish Oceanograf. Exp. Vol.III. Biology A-3.

F. A. O. 1958 : Catalogue of Fish Names. G.F.C.M., Economica Committe, Rome.

F. A. O. 1960 : Catalogue of the Names of Fishes of Commercial Importance in the Mediterranean. G.F.C.M., Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome.

F.A.O. 1996 : Yearbook of Fishery Statistics (1994). Rome.

FISCHER, W. (Ed). 1973 : FAO Species Identification Sheets for Fishery Purposes Mediterranean and Black Sea Fishing Area 37. Rome, FAO, Vol I.

FISCHER, W., M.-L. BOUCHOT et M. SCHNEIDER (rédacteurs). 1987 : Fishes FAO D'identification des espéces pour les besoins de la Péche, Mediterranea et Mer Noire, Zone de Péche 37. Revision 1. Vol II Vertébrés FAO, rome.

GELDİAY, R. 1969 : İmportant Fishes Found in the Bay of İzmir and their possible invatious. Ege Üniv. Fen Fak. Monografi. 11, İzmir.

HUREAU, C. 1 MONOD, T.H. 1973 : Check-list of the Fishes of the North-Eastern Atlantic and of the Mediterranean, Vol I-II, Unesco, Paris.

JORDAN, D.S. 1923 : A Classification of Fishes. Stanford Üniv. Public. Biological Sci. Vol.III, No.2.

KRİSTJONSSON, H. 1959 : Modern Fishing Gear of the World. FAO Fishing News (Books) LTD. London.

LO BİANCO, S. 1937 : Fauna e Flora del Golfo Napoli. Public. Staz. Zool, Napoli Monografia. 38, Napoli.

MAYAROVA, A.A., SAFYANOVA, T.E. 1958 : The distribution and abundance of large horse mackerel (*Trachurus mediterraneus* (Stein) in the Black Sea. Gen. Fish. Coun. Medit. (GFCM) Proc. Tech. Pap. 5, Rome.

NALBANTOĞLU, Ü. 1954 : Türkiye Deniz Balıklarının sözlüğü, İstanbul.

NORMAN, J.R. 1934 : A Systematic Monograph of the Flatfishes (Heterosomata). British Museum. (National History) Vol. I London.

O.E.C.D. 1966 : Draft Multilingual Dictionary of fish and fish products. Committee for Fisheries, Organization for Economic Cooperation and Development.

OKADO, Y. 1955 : Fishes of Japan. Illustrations and descriptions of fishes of Japan. Maruzen Co., LTD, Tokyo.

ROUGHLEY, T.C. 1951 : Fish and Fisheries of Australia (2. edition). Angus-Robertson. Sydney-London.

ROULE, L. 1934 : La biologie de l'Esturgeon en France (Méditerranée). Rapp. Comm. Int. Explor. Sci. Mer Medit. Vol. 8.

SCHMİDT, P. Y 1950 : The Fishes of the Okhotsk Sea. Academia Science S.S.S.R. No 6 Moskow-Leningrad.

SLASTENENKO, E. P. 1955-1956 : Karadeniz Havzası Balıkları (The fishes of the Black Sea Basin). İstanbul.

SMİTH, J. H. 1960 : California Ocean Fisheries Resources. State of California Dep. Fish and Game. California.

SOLJAN, T. 1948 : Fishes of the Adriatic. Fauna and Flora of the Adriatica, Zagreb.

TORTONESE, E. 1960 : General Characters of the Mediterranean Fish Fauna. Hidrobiologie (B), Tome V. Fasc. 1,2, İstanbul.

YÜCE, R. 1975 : Zargana balığı *Belone belone* (L) nin biyolojisi. İst. Üniv. Fen Fak. Hidrobio. Araşt. Enst. Yay. Sayı:11, İstanbul.

YÜCE, R. 1984 : Investigations on the developments of Common Grey Mullet (*Mugil cephalus*) and Leaping Grey Mullet (*Liza saliens*) in the Sea of Marmara. İst. Üniv. Fen Fak. Mec. Seri B, İstanbul.

YÜCE, R. 1987 : Altınbaş kefal (*Liza aurata*) in Marmara Denizi'ndeki postlarva ve gençleri üzerinde araştırma. Mar. Üniv. Fen Bil. Derg. Sayı: 4, İstanbul.

ZANDER, C.D. 1973 : Morphologie des nagoires des Blenniidés Méditerranées. Rapp. Comm. İnt. Explor. Sci. Mer Médit. Vol. 21, Fasc. 10.

ZEI, M. 1963 Vertebrata (Cyclostomata, Chondrichthyes, Osteichthyes) Fauna und Flora der Adria, Hamburg.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

4. TÜRKÇE BALIK ADLARI İNDEKSİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

A

Akkaragöz balığı, 20

Akorkinoz balığı, 22

Akvatoz balığı, 24

Akya balığı, 26

Altınbaş kefal balığı, 28

Asıl hani balığı, 30

Asıl lâpin balığı, 32

B

Bakalyaro balığı, 34

Barbunya balığı, 36

Benekli hani balığı, 38

Benekli kırlangıç balığı, 40

Benekli levrek balığı, 42

Berber balığı, 44

Berlam balığı, 46

Büyük camgöz balığı, 48

C

Camgöz balığı, 50

Ç

Çaça balığı, 52

Çamuka balığı, 54

Çarpan balığı (1), 56

Çarpan balığı (2), 58

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Çekiç balığı, 60

Çırçır balığı (1), 62

Çırçır balığı (2), 64

Çırçır balığı(3), 66

Çipura balığı, 68

Çitari balığı, 70

Çivili köpek balığı, 72

Çivisiz kalkan balığı, 74

Çizgili mercan balığı, 76

Çuka balığı, 78

Çütre balığı, 80

D

Denizalası balığı, 82

Denizatı balığı, 84

Deniziğnesi balığı, 86

Derepisisi balığı, 88

Dikburun canavar balığı, 90

Dikburun karkarias balığı, 92

Dikence balığı, 94

Dikenli öksüz balığı, 96

Dil balığı (1), 98

Dil balığı (2), 100

Dil balığı (3), 102

Dil balığı (4), 104

Dil balığı (5), 106

Dil balığı (6), 108

Dil balığı (7), 110
Dil balığı (8), 112
Dil balığı (9), 114
Domuz balığı, 116
Dudaklıkefal balığı, 118
Dülger balığı, 120

E

Eksi balığı, 122
Eşkine balığı, 124

F

Fener balığı (1), 126
Fener balığı (2), 128
Folya balığı (1), 130
Folya balığı (2), 132

G

Gelincik balığı (1), 134
Gelincik balığı (2), 136
Gobene balığı, 138
Gri camgöz balığı, 140
Gümüş balığı (1), 142
Gümüş balığı (2), 144
Gün balığı, 146
Güneş balığı, 148

H

Hamsi balığı, 150
Haskefal balığı, 152

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Hindistan balığı, 154
Horozbina balığı (1), 156
Horozbina balığı (2), 158
Horozbina balığı (3), 160
Horozbina balığı (4), 162
Horozbina balığı (5), 164
Horozbina balığı (6), 166
Hortumkayası balığı, 168

I

Iskarmoz balığı (1), 170
Iskarmoz balığı (2), 172
Iskaroz balığı, 174
Isparoz balığı, 176

İ

İğnelivatoz balığı, 178
İnci balığı, 180
İskender balığı, 182
İskorpit balığı (1), 184
İskorpit balığı (2), 186
İskorpithanisi balığı, 188
İstrongiloz balığı, 190
İzmarit balığı, 192

K

Kağıt balığı, 194
Kalkan balığı, 196

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Karaca balığı, 198
Karagöz balığı, 200
Karagöz istavrit balığı, 202
Karkarias balığı, 204
Kayış balığı, 206
Kazıkkuyruk balığı, 208
Kedi balığı (1), 210
Kedi balığı (2), 212
Keler balığı, 214
Kılavuz balığı, 216
Kılıç balığı, 218
Kırlangaç balığı (1), 220
Kırlangıç balığı (2), 222
Kırlangaç balığı (3), 224
Kırlangıç balığı (4), 226
Kırma mercan balığı, 228
Kikla balığı, 230
Kolan balığı, 232
Kolyoz balığı, 234
Kömürcükayası balığı, 236
Köpek balığı (1), 238
Köpek balığı (2), 240
Kötek balığı, 242
Kulaklıfolya balığı, 244
Kum balığı, 246
Kumtrakonyası balığı, 248
Kupes balığı, 250

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Kurbağa balığı,252
Kurdele balığı, 254

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

L

Lahos balığı, 256
Lâpin balığı (1), 258
Lâpin balığı (2), 260
Lâpin balığı (3), 262
Lekeli kedi balığı, 264
Levrek balığı, 266
Lipsoz balığı, 268
Lüfer balığı, 270

M

Mahmuzlu camgöz balığı, 272
Mandagöz mercan balığı, 274
Mavibalon balığı, 276
Mavi mezgit balığı, 278
Mavri balığı, 280
Mazak balığı, 282
Melanurya balığı, 284
Mercan balığı, 286
Merina balığı, 288
Mersin balığı, 290
Mersinmorinası balığı, 292
Mezgit balığı, 294
Mığrı balığı, 296
Mırmır balığı, 298

O

Orfoz balığı (1), 300

Orfoz balığı (2), 302

Orkinoz balığı, 304

Ö

Öksüz balığı, 306

P

Palamut balığı, 308

Pamuk balığı, 310

Papaz balığı, 312

Paşabarbunyası balığı, 314

Pervane balığı, 316

Pisi balığı (1), 318

Pisi balığı (2), 320

Pulatarina balığı, 322

S

Sapan balığı, 324

Sardalya balığı (1), 326

Sardalya balığı (2), 328

Sardalya balığı (3), 330

Sarıağız balığı, 332

Sarıgöz balığı, 334

Sarıkuyruk balığı, 336

Sarıkuyruk istavrit balığı, 338

Sinagrit balığı, 340

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Sivriburun karagöz balığı, 342
Sivriburun kefal balığı, 344
Sivriburun vatoz balığı, 346

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Ş

Şip balığı, 348

T

Taşhanisi balığı (1), 350
Taşhanisi balığı (2), 352
Tekir balığı, 354
Testere balığı, 356
Tirsi balığı, 358
Trakonya balığı, 360
Trança balığı, 362
Trompet balığı, 364

U

Uçan kırlangıç balığı, 366
Uçan balığı, 368
Uskumru balığı, 370
Uyuşturan balığı (1), 372
Uyuşturan balığı (2), 374
Uyuşturan balığı (3), 376
Uzunkeler balığı, 378

Ü

Üzgün balığı (1), 380
Üzgün balığı (2), 382

Üzgün balığı (3), 384

V

Vantuz balığı, 386

Varsam balığı, 388

Vatoz balığı (1), 390

Vatoz balığı (2), 392

Vatoz balığı (3), 394

Vatoz balığı (4), 396

Vatoz balığı (5), 398

Y

Yabani mercan balığı, 400

Yaladerma balığı, 402

Yapışkan balığı (1), 404

Yapışkan balığı (2), 406

Yazılıhani balığı, 408

Yazılı orkinoz balığı, 410

Yılan balığı, 412

Z

Zargana balığı, 414

Zurna balığı (1), 416

Zurna balığı (2), 418

.....

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

5. LATİNCE BALIK ADLARI İNDEKSİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

A

Acipenser gueldenstaedti, 198

Acipenser nudiventris, 348

Acipenser ruthenus, 78

Acipenser stellatus, 290

Acipenser sturio, 232

Alopias vulpinus, 324

Alosa fallax nilotica, 358

Anguilla anguilla, 412

Anthias anthias, 44

Argyrosomus regius, 332

Arnoglossus kessleri, 98

Arnoglosus laterna, 100

Aspitrigla cuculus, 220

Aspitrigla obscura, 222

Atherina (Hepsetia) boyeri, 142

Atherina hepsetus, 54

Atherina presbyter, 144

Auxis rochei, 138

B

Balistes carolinensis, 80

Belone belone, 414

Blennius gattorogine, 156

Blennius ocellaris, 158

Blennius pavo, 160

Blennius sanguinolentus, 162

Blennius tentacularis, 164

Boops boops, 250

Bothus podas, 102

Buglossidium luteum, 104

C

Callionymus lyra, 380

Callionymus pusillus, 382

Callionymus risso, 384

Carapus acus, 180

Carcharodon carcharias, 204

Cephalacanthus volitans, 368

Cepola macrophthalma, 254

Cetorhinus maximus, 48

Chelon labrosus. 280

Chromis chromis, 312

Citharus macrolepidotus, 318

Conger conger, 296

Coris julis, 148

Coryphoblennius galerita, 166

D

Dasyatis pastinaca, 178

Dentex dentex, 340

Dentex macrophtalmus, 274

Dicentrarchus labrax, 266

Dicentrarchus punctatus, 42

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Diplodus annularis, 176

Diplodus sargus, 20

Diplodus vulgaris, 200

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

E

Echelus myrus, 298

Echeneus naucrates, 386

Echinorhinus brucus, 72

Engraulis encrasicolus, 150

Epinephelus aeneus, 256

Epinephelus alexandrinus, 350

Epinephelus caninus, 300

Epinephelus guaza, 302

Euthynnus quadripunctatus, 410

Eutrigla gurnardus, 40

Exocoetus volitans, 366

G

Gaidropsarus mediterraneus, 134

Galeorhinus galeus, 50

Galeus melastomus, 264

Gasterosteus aculeatus, 94

Gobius niger, 236

Gobius paganellus, 168

Gymnammodytes cicerellus, 246

Gymnura altavela, 208

H

Hippocampus ramulosus, 84

Holocentrus ruber, 154

Huso huso, 292

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

I

Isurus oxyrinchus, 90

L

Labrus bergylta, 230

Labrus bimaculatus, 258

Labrus merula, 260

Labrus viridis, 262

Lagocephalus lagocephalus, 276

Lamna nasus, 92

Leiognathus klunzingeri, 122

Lepodogaster lepadogaster, 404

Lepadorhombus boscii, 320

Lepidotrigla cavillone, 224

Lichia amia, 26

Lithognathus mormyrus, 76

Liza aurata, 28

Liza ramada, 322

Liza saliens, 344

Lophius budegassa, 126

Lophius piscatorius, 128

M

Macroramphosus scolopax, 364

Merlangius merlangus euxinus, 294

Merlangius merlangus merlangus, 34

Merluccius merluccius, 46
Microchirus ocellatus, 106
Micromesistius poutassou, 278
Mobula mobular, 244
Mola mola, 316
Monochirus hispidus, 108
Mugil cephalus, 152
Mullus barbatus, 36
Mullus surmuletus, 354
Muraena helena, 288
Mustelus asterias, 238
Mustelus mustelus, 240
Mycteroperca rubra, 352
Myliobatis aquila, 130

N

Naucrates ductor, 216

O

Oblada melanura, 284
Oedalechilus labeo, 118
Ophidion barbatus, 206
Oxynotus centrina, 116

P

Pagellus acarne, 400
Pagellus erythrinus, 228
Pagrus pagrus, 286
Peristedion cataphractum, 96

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Physis blennioides, 136

Platichthys flesus, 88

Polyprion americanus, 188

Pomatomus saltator, 270

Prionace glauca, 310

Pristis pristis, 356

Psetta maxima, 196

Pteromylaeus bovinus, 132

Puntazzo puntazzo, 342

R

Raja alba, 24

Raja asterias, 390

Raja batis, 392

Raja clavata, 394

Raja miraletus, 396

Raja oxyrinchus, 346

Raja radula, 398

Remora remora, 406

Rhinobatos rhinobatos, 378

S

Salmo trutta labrax, 82

Sarda sarda, 308

Sardina pilchardus, 326

Sardinella aurita, 328

Sardinella maderensis, 330

Sarpa salpa, 70

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Sciaena umbra, 124
Scomber japonicus, 234
Scomber scombrus, 370
Scomberesox saurus, 414
Scophtalmus rhombus, 74
Scorpaena notata, 184
Scorpaena porcus, 186
Scorpaena scrofa, 268
Scyliorhinus canicula, 210
Scyliorhinus stellaris, 212
Scyris alexandrina, 182
Seriola dumerili, 336
Serranus cabrilla, 30
Serranus hepatus, 38
Serranus scriba, 408
Siganus rivulatus, 56
Solea kleini, 110
Solea lascaris, 112
Solea vulgaris, 114
Sparisoma cretense, 174
Sparus aurata, 68
Sparus ehrenbergi, 362
Sphyraena chrysotaenia, 170
Sphyraena sphyraena, 172
Sphyrna zygaena, 60
Spicara maena maena, 192
Spicara smaris, 190

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Spondyliosoma cantharus, 334

Sprattus sprattus, 52

Squalus acanthias, 272

Squalus blainvillei, 140

Squatina squatina, 214

Symphodus (Crenilabrus) cinereus, 62

Symphodus (Crenilabrus) mediterraneus, 64

Symphodus (Crenilabrus) ocellatus, 66

Symphodus (Crenilabrus) tinca, 32

Syngnathus acus, 86

Synodus saurus, 418

T

Thalassoma pavo, 146

Thunnus alalunga, 22

Thunnus thynnus, 304

Torpedo marmorata, 372

Torpedo nobiliana, 374

Torpedo torpedo, 376

Trachinus araneus, 248

Trachinus draco, 360

Trachinus radiatus, 58

Trachinus vipera, 388

Trachurus mediterraneus, 338

Trachurus trachurus, 202

Trachynotus ovatus, 402

Trachypterus trachypterus, 194

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Trigla lyra, 306

Trigla lucerna, 226

Trigloporus lastovitza, 282

U

Umbrina cirrosa, 242

Upeneus moluccensis, 314

Uranoscopus scaber, 252

X

Xiphias gladius, 218

Z

Zeus faber faber, 120

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Marmara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
0002569

ISBN : 975-400-184-7

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
MATBAA BİRİMİNDE BASILMIŞTIR.